

CANÇONS
de cada localitat en el
“CANÇONER POPULAR
DE MALLORCA”

VOLUM NÚM. 9: ÍNDEX I PAGINACIÓ

1. Introducció					1
2. Llista completa de les localitats del Cançoner					4
3. Petita Semblança del Pare Rafel Ginard					5
4. Nota informativa i d'agraïment					8
5. Currículum de l'autor					9
LOCALITATS	Tom I	Tom II	Tom III	Tom IV	
43. MANACOR	11	31	77	118	
44. MANCOR DE LA VALL	161	164	166	-	
45. MARIA DE LA SALUT	169	184	215	237	
46. MARRATXÍ	241	247	254	259	
47. MONTUÏRI	261	283	326	358	

1. INTRODUCCIÓ.

L'objecte d'aquest treball és donar a conèixer les cançons que cada una de les localitats de Mallorca ha aportat a la gran obra del Cançoner; el tema és ben comprensible i no necessita de més explicacions. Tan sols faré una breu introducció per fer més entenedor el seu contingut.

En primer lloc, cal tenir ben clar el significat de cançó original i de cançó variada.

Cançó original. Són originals totes aquelles cançons que figuren escrites íntegrament a cada un dels quatre toms del Cançoner, ordenades alfabèticament per seccions, enumerades de forma correlativa dins cada secció i amb la indicació de la localitat on foren recollides.

Cançó variada. Son variades totes aquelles cançons originals que, en passar de boca en boca, al llarg de diferents localitats, han anat incorporant els canvis que trobam recollits dins les pàgines de *Variants* que figuren, a dues columnes, al final de cada una de les seccions del Cançoner. El pare Ginard va haver de fer una feïnada immensa per classificar i ordenar les prop de vint mil variants que conté el *Cançoner*; aquesta amplíssima classificació, amb aquest títol de "*Variants*", ocupa un total de 355 pàgines, a dues columnes i en lletra menuda, distribuïdes així: 68 pàgines al tom I, 92 pàgines al tom II, 76 pàgines al tom III, i 119 pàgines al tom IV.

Vegem, a tall d'exemple, la primera cançó del Tom I, recollida a Artà (A).

Cançó original (Tom I, pàg. 3)

A Aubarca, devora mar, / hi tenc sa meva alegria:
un jove que em fa passar / molt de turment nit i dia. A

Cançó variada (Tom I, pàg. 299)

A Aubarca, devora mar, / hi tenc sa meva alegria:
un jove que em fa passar / *molt de turment, vida mia.* A

En aquest cas, la cançó variada ha estat recollida a la mateixa localitat que la cançó original i presenta un sol verset modificat, el quart; és a dir, tenim una sola cançó variada i aquesta cançó té un sol verset diferent, o sigui, té una sola Variant. A la pàgina 299 del Cançoner no trobareu el text complet d'aquesta darrera cançó; trobareu únicament el verset modificat, aquí escrit en cursiva, que conté la variant respecte de la cançó original. És una exemple molt senzill, però que clarifica perfectament tot el contingut del present treball.

Jo no sé quin criteri va seguir el pare Ginard per classificar una cançó, diguem-ho així, com "original"; pens que molt bé podria ser un criteri merament temporal. Seria original, segons jo, la cançó quan la va recollir per primera vegada, i és la que figura completa dins cada tom, segons lo que he dit abans, i hauria posat dins l'apartat de "*Variants*" únicament les modificacions que va advertir dins les cançons recollides amb posterioritat.

Doncs bé, el procés que he seguit en aquest treball és el següent: dins cada tom, he seleccionat en primer lloc les cançons originals i, en segon lloc les cançons variades. Dins les cançons originals he posat, a l'Apartat 1), aquelles cançons que no tenen cap variant, és a dir, que just es troben a una determinada localitat; a l'Apartat 2) hi he posat aquelles cançons que també es troben a altres localitats i he indicat, dins parèntesi, el nombre de variants que cada

una d'elles té respecte de la cançó original; i a l'Apartat 3) hi he posat les cançons variades, procedents per tant d'altres localitats, i hi he afegit, en lletra cursiva, les variants que aquella cançó original té a cada una de les altres localitats.

Tot això quedarà més clar amb un exemple. Vegem, doncs, el cas concret de la primera localitat de la llista, Manacor (Mana) (pàgina 11) amb les dades referides al Tom I del Cançoner.

- 1) Cançons recollides a Manacor sense variants a altres localitats** (Pàg. 11)
92 201 540 677 .....fins a un total de: 40
- 2) Cançons recollides a Manacor amb variants a altres localitats** (Pàg. 14)
-33 Mana, 1 Si(2), 1 Bi(1), 1 Ari(1), 1 Poll(1), 1 Sant(1).....fins a un total de: 45
- 3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Manacor** (Pàg. 21)
-3 SJ, 1 Mana(1) -52 In, 1 Mana(1) .....fins a un total de: 78

A l'Apartat **1)** hi podeu veure que les cançons originals, núm. 92, 201, etc. fins a un total de 40, són cançons sense cap variant, és a dir, que únicament es troben a Manacor; per això van marcades en **negreta**; és una aportació molt valuosa perquè si Manacor no hagués aportat aquestes cançons, s'haurien perdut per sempre.

A l'Apartat **2)** hi posam les cançons originals recollides a Manacor però que també es troben, amb variants, a altres localitats; així la cançó núm. 33, la trobam també a Sineu (Si), amb dues variants, i a Binissalem (Bim), Ariany (Ari), Pollença (Poll) i Santanyí (Sant), amb una variant (senyalada amb el número 1 dins parèntesi), i així fins un total de 45 cançons variades. Si Manacor no hagués aportat aquestes cançons, no s'haurien perdudes ja que les trobam també, amb variants, a altres localitats.

A l'Apartat **3)** hi podeu veure un llistat de 78 cançons que són originals d'altres localitats i que també les trobam a Manacor (Mana) amb variants; per això les anomenam variades perquè en el Cançoner hi trobam tan sols les variants introduïdes a Manacor. La primera és la núm. 3 de Sant Joan (SJ), la segona la núm. 52 d'Inca, etc. Després de cada cançó hi posam les variants que se troben al final de la secció corresponent del Cançoner. El nombre de variants que té una cançó variada ho indicam amb un número, dins parèntesi, que va darrere del nom de la localitat; generalment és el número 1 (una variant), moltes vegades és el 2 (dues variants), altres vegades el 3 (tres variants), etc.. A vegades, no moltes, hi ha més d'una cançó variada; en aquests casos, el número que va davant de la localitat, en lloc d'un 1, serà un altre, indicatiu sempre del nombre de versions de aquella cançó.

Esper que aquestes poques pinzellades us ajudin a entendre millor aquest treball. I per acabar, unes anotacions:

1ª) Aquest és el Volum núm. 9 d'una sèrie que hauria d'abastar, si Déu ho vol, la llista completa de les localitats que aportaren la seva contribució a la gran obra del Cançoner, tal com la teniu a la pàgina núm. 4; les localitats seguiran el mateix orde de la llista. A cada Volum repetiré aquesta mateixa introducció, adaptada al seu contingut, i també la petita semblança

de l'autor del Cançoner; això ho faig perquè si una persona està interessada a tenir un Volum concret per conèixer, posem per cas, l'aportació de la seva localitat natal, pugui tenir al seu abast tota la informació en un sol llibre.

2ª) La llista de les cançons de cada localitat està presa d'un treball anterior "Aportació de cada localitat al Cançoner Popular de Mallorca". Durant la confecció del present treball, que exigeix ésser molt meticulosos, he advertit algunes incorreccions que han estat corregides. No poques vegades, dites incorreccions són degudes a una d'aquestes dues causes: **A)** La facilitat amb que es poden confondre algunes abreviatures consemblants de determinades localitats, p.e. *Llos-Llor* (Lloseta-Lloret), *Cams-Camt* (Campos-Campanet), *Si-Só* (Sineu-Sóller), *A-AI* (Artà-Alaró), *Al-Alc* (Alaró-Alcúdia), etc.; en tots aquests casos, el ball d'una sola lletra capgira tota la feina ja feta i obliga a refer-la. L'ús d'abreviatures en lloc del nom complet de les localitats, si bé és una decisió lògica de l'autor del Cançoner, ha creat molts inconvenients. **B)** La falta de correspondència que trobam a vegades entre l'enumeració de les cançons i l'enumeració de les respectives variants. Les correccions que hem hagut de fer han implicat, en no pocs casos, una rectificació de les dades numèriques del Quadre-resum de moltes localitats. Aquestes dades rectificades són les definitives i s'han de deixar de banda les anteriors o considerar-les merament aproximatives.

3ª) He procurat tenir sempre el màxim respecte al text tal com està en el Cançoner i he rectificat tant sols allò que he considerat una errada d'impremta, p. e. "murta vol dir amor fruita" que trobam a la cançó nº 2527 del Tom I; aquí he rectificat "fruita" per "fuita". Hi ha alguns altres casos semblants.

4ª) Em teniu a la vostra disposició per qualsevol aclariment que us pugui interessar, ben entès que jo no ho sé tot; jo m'he obert camí per allà on m'ha semblat més avinent i a vegades he caminat a les fosques. Si us pot interessar, aquí teniu el meu correu: gafella@hotmail.com

5ª) Qualsevol persona interessada pot utilitzar las dades d'aquest treball i publicar-les, citant la procedència; l'únic que interessa és que la gran obra del Cançoner sia més coneguda i apreciada.

6ª) He volgut encapçalar aquest treball amb una senzilla, però magnífica Semblança del P. Rafel Ginard, preparada pel P. Gregori Mateu, franciscà. Ho he volgut fer així perquè tot el mèrit d'aquest treball és del Pare Ginard. Jo just hi he posat, amb gran amor i profunda satisfacció, el granet d'arena del meu temps. He completat dita Semblança amb una fotografia del Pare Ginard, cedida gentilmente per l'arxiver dels Frares Franciscans.

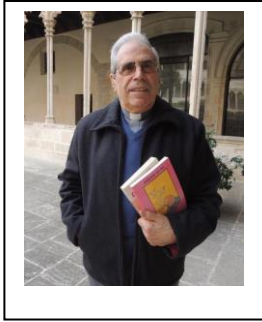
7ª) Qui camina, a vegades traveja; segur que en més de una ocasió m'hauré equivocat; per això vull repetir aquí les paraules que trobam a la codolada religiosa número 12, línia 196, Tom IV, pàg. 278: "*¿Em voldríeu perdonar, / si acàs he fet errors?*"

Llegiu i gaudiu.
Inca, 2023

GABRIEL FERRER LLABRÉS

2. LLISTA COMPLETA DE LES 76 LOCALITATS que han aportat la seva contribució a la gran obra del Cançoner			
1	Alaró (<i>Al</i>)	39	Lloret V.A. (<i>Llor</i>)
2	Alcúdia (<i>Alc</i>)	40	Lloseta (<i>Llos</i>)
3	Algaida (<i>Alg</i>)	41	Llubí (<i>Llu</i>)
4	s'Alqueria Blanca (<i>AlqBl</i>)	42	Llucmajor (<i>Llucm</i>)
5	Andratx (<i>And</i>)	43	Manacor (<i>Mana</i>)
6	Ariany (<i>Ari</i>)	44	Mancor (<i>Manc</i>)
7	Artà (<i>A</i>)	45	Maria de la Salut (<i>Mar</i>)
8	Banyalbufar (<i>Bany</i>)	46	Marratxí (<i>Marr</i>)
9	Biniàli (<i>Bii</i>)	47	Montuïri (<i>Mont</i>)
10	Biniamar (<i>Bir</i>)	48	Moscari (<i>Mosc</i>)
11	Binissalem (<i>Bim</i>)	49	Muro (<i>Mu</i>)
12	Búger (<i>Búg</i>)	50	Orient (<i>Or</i>)
13	Bunyola (<i>Bun</i>)	51	Petra (<i>Pe</i>)
14	Caimari (<i>Caim</i>)	52	Pina (<i>Pi</i>)
15	Cala Rajada (<i>CR</i>)	53	Pla de na Tesa (<i>PlaTesa</i>)
16	Calonge (<i>Calo</i>)	54	Pla de Sant Jordi (<i>PlaSJ</i>)
17	Calvià (<i>Cal</i>)	55	Pollença (<i>Poll</i>)
18	Campanet (<i>Camt</i>)	56	Porreres (<i>Porr</i>)
19	Campos (<i>Cams</i>)	57	Pòrtol (<i>Pòrt</i>)
20	Capdepera (<i>Capd</i>)	58	Puigpunyent (<i>Puigp</i>)
21	Cas Concos (<i>CasC</i>)	59	Randa (<i>Ran</i>)
22	Ciutat, Palma (<i>Ciut</i>)	60	Sant Joan (<i>SJ</i>)
23	Colònia Sant Jordi (<i>ColSJ</i>)	61	Sant Llorenç (<i>SL</i>)
24	Colònia Sant Pere (<i>ColSP</i>)	62	Santa Eugènia (<i>SEug</i>)
25	Consell (<i>Cons</i>)	63	Santa Margalida (<i>SMarg</i>)
26	Costitx (<i>Cost</i>)	64	Santa Maria (<i>SMar</i>)
27	Deià (<i>D</i>)	65	Santanyí (<i>Sant</i>)
28	Es Capdellà (<i>Capdellà</i>)	66	Sa Pobla (<i>Pob</i>)
29	Es Carritxó (<i>Carrx</i>)	67	s'Arracó (<i>Arr</i>)
30	Es Llombarts (<i>Llom</i>)	68	Selva (<i>Sel</i>)
31	Esporles (<i>Esp</i>)	69	Sencelles (<i>Senc</i>)
32	Establiments (<i>Estab</i>)	70	Ses Salines (<i>Sal</i>)
33	Estellencs (<i>Est</i>)	71	Sineu (<i>Si</i>)
34	Felanitx (<i>Fel</i>)	72	Sóller (<i>Só</i>)
35	Fornalutx (<i>Forn</i>)	73	Son Carrió (<i>SCarr</i>)
36	Galilea (<i>Gal</i>)	74	Son Servera (<i>SS</i>)
37	l'Horta (<i>Horta</i>)	75	Valldemossa (<i>Valld</i>)
38	Inca (<i>In</i>)	76	Vilafranca (<i>Vil</i>)

NOTES: 1) He eliminat la localitat de Sant Jordi perquè l'única cançó està inclosa amb les del Pla de Sant Jordi; i també la del Coll d'En Rabassa perquè no he trobat cap cançó de dita localitat, i en el cas de trobar-la estaria inclosa en les de Ciutat.
2) He unificat l'accent de les localitats Búg, Pòrt, Só que a vegades no apareix en el Cançoner i també l'abreviatura d'Es Carritxó que té formes diverses.

3. PETITA SEMBLANÇA DEL P. RAFEL GINARD BAUÇA

Fra Gregori Mateu, T.O.R.

El religiós franciscà del Tercer Orde Regular, Rafel Ginard i Bauça (1899-1976), fou un home de lletres, folklorista, poeta, predicador popular, organista aficionat, narrador exquisit i una de les figures més significatives de la literatura mallorquina. Va néixer a la vila de Sant Joan, poble fonamentalment rural, terra austera i de costums ancestrals. Els pobles restaven gairebé incomunicats, sense llum elèctrica, aferrats com a pitjallides a les tasques inamovibles de la tradició. Procedent d'una família humil de la pagesia mallorquina, enamorat de la cultura popular, va gaudir i apreciar la riquesa del folklore, de les tradicions més arrelades dels mallorquins i de les vivències d'una infantesa gens ni mica agradable i que va deixar petjades prou neguitoses dins la seva personalitat.

Com a jove observador, espavilat, curiós i molt atent, va conèixer de ben a prop les mancances econòmiques, culturals i educatives del seu entorn social. Però, a la vegada va fruit de l'oportunitat d'assumir i apreciar el folklore i les tradicions ancestrals de la pagesia mallorquina

El nucli familiar, que li va aportar una manera de viure molt austera, fou l'espai encertat per poder conèixer i assumir les cançons populars i escoltar les tonades mallorquines que bategaven a tot arreu, dins places, carrers i llocs de treball de la part forana. Hi ha una llarga teringa de fets, agradables i angoixosos a la vegada, que marcaren la seva rica personalitat. La vida quotidiana dels poblets de Mallorca mostrava una societat rural que vivia de l'agricultura i de la ramaderia, amb modes i costums estantissos que no li agradaven gaire.

Enmig d'aquestes imatges no gaire atractives, va començar a fruit del ressò de les tonades populars que cantaven els seus progenitors. El seu pare ocupat en les feines del camp i la seva mare en les tasques de la casa deien cantant agradables tonades farcides de bon sentit. Sembla que del pare va aprendre sobretot cançons de treball, mentre que la mare li recordava, més bé, les oracions populars.

Va criticar sovint la trajectòria vital de certes persones que rebutjava d'una manera un xic irònica. No li agradava gaire la forma de pensar dels camperols, ni acceptava de bon grat la vida rural de l'època. Es va mostrar contrari a la manera d'ésser de certes persones que exercien la tasca d'educar. Aprofundeix criticant sense temor costums i maneres de viure de la gent del seu entorn. Refusa, fins i tot, puntuals modes i costums de certs eclesiàstics acomodaticis.

Pren, a la vegada, consciència de la precarietat esgarrifadora de les classes populars oprimides per la manca d'educació. No li agraden les converses desplaents de la gent de poble. Sofreix per les mancances econòmiques i la marginació social dels més pobres. Es mostra sovint una mica inadaptat al

seu entorn. Es manifesta com un jovenet empegueïdor, sorrut, estrany, allunyat dels altres companys d'escola. Somia en la possibilitat de salvar el millor de la cultura del seu poble: cançons, contarelles, gloses i tonades que semblava que s'anaven perdent a poc a poc.

Fill d'una família d'escassos recursos, acompanyant el seu pare en les tasques del camp, va descobrir l'adient oportunitat per recopilar les cançons mallorquines que bategaven a balquena a tot arreu dins viles, carrers, possessions, llogarets i contrades. Va sentir el batec esglaiador de nombroses tonades populars que escoltava, embadalit, als foravilers que cantaven en les tasques del camp.

La vida del poble es movia entorn de les tasques agrícoles, les celebracions de l'església, la moral gairebé repressiva de les consciències i les estacions de l'any. Rafel, al·lot espavilat i cercador de la veritat, endevina nous camins, noves vivències religioses, i es mostra partidari d'una atrevida modernitat que donava voltes dins el seu capet inquiet. Es mostrava com un jove inadaplat al seu entorn, mentre cercava altres creences més atrevides. Volia superar els motius fútils que no li deien res de nou. Volia superar el sentiment de buidor que el turmentava de debò.

El 12 de febrer de 1913, quan encara no havia complert els catorze anys, Rafel marxa a la vila d'Artà per estudiar en el convent dels PP. Franciscans. El juliol de 1916 ingressa en el Tercer Orde Regular de Sant Francesc. Fa els vots simples el 1917 i el vots solemnes el 1920. Després d'estudiar a Palma filosofia i teologia, el 1921 rebé la tonsura clerical. El 1924 fou ordenat sacerdot i destinat precisament al Convent d'Artà, on va residir fins al 1937. Al llarg de la seva vida va exercir la predicació constant a una bona part dels pobles de Mallorca. En els anys de postulatat i noviciat llegeix amb fruïció els escriptors mallorquins i catalans i s'amara de l'estil i de l'esperit poètic dels autors de l'Escola Mallorquina, d'entre els quals sent admiració i preferència pel gran Llorenç Riber.

Des de la seva juvenesa, Rafel Ginard va sentir també una gran fascinació per la figura de Ramon Llull i per Mossèn Alcover, amb qui va col·laborar, per dur a bon terme el Cançoner Popular.

L'any 1930, Rafel Ginard viatja a Itàlia. Coneixem les impressions d'aquest primer viatge a Itàlia en motiu de la canonització de Santa Catalina Thomàs. Roman a Roma durant dos mesos en els quals experimenta una sensació de llibertat que fins llavors no havia sentit. Pren consciència que a Mallorca hi havia un ambient poc propici per a la creació artística i per al treball intel·lectual. A Roma s'adona de les diferències entre la societat mallorquina i la italiana.

A partir del seu trasllat a Palma el 1937 i després, des de 1943, quan s'instal·la a Lluçmajor, Ginard s'interessa molt especialment per Ramon Llull i emprèn una important tasca de divulgació de la figura i obra lul·lística.

Manifesta sovint un rebuig de les pautes educatives del seu entorn social i familiar. De l'hostilitat de l'ambient infantil del poble, derivaren nombroses reflexions pedagògiques que dibuixen el pensament crític de Rafel Ginard. Així doncs, ens recorda la urgència de tractar els nins amb delicadesa, de respectar la seva identitat, d'envoltar-los de cultura i de sensibilitat. Valora l'eficàcia de la persuasió en la correcció de la conducta, la necessitat d'erradicar la violència dels jocs i la virulència d'un ensenyament agressiu. En les seves reflexions pedagògiques pondera la urgència de tractar els nins amb delicadesa, de rebutjar els càstigs físics i les humiliacions.

L'antimilitarisme, així mateix, es manifesta com una de les conseqüències de l'aversion que sent per l'ambient opressor viscut a la infantesa, per la formació rebuda, juntament amb la lectura agosarada de Tolstoi i el rebuig de la dita vergonyosa "la lletra amb sang fa estada dintre".

Cal valorar el P. Rafel Ginard com home d'Església i ben arrelat al seu país. Es prou conegut que era un senzill franciscà, sortit del poble i encarnat dins la cultura popular. La predicació de sermons per diversos pobles foren per Rafel Ginard una ocasió immillorable per recollir cançons populars mallorquines.

De molt jove començà la tasca encisadora d'arreglar i d'ordenar un estol de refranys, mots arcaics i cançons que, finalment, culminaren en la publicació entre el 1966 i el 1975 del Cançoner Popular de Mallorca, la seva obra més coneguda i valorada, on recull prop de 50.000 cançons tradicionals. A més de la importància innegable de la seva tasca com a folklorista, el conjunt de l'obra del Pare Ginard, com era popularment conegut, abraça també altres camps de la creació literària.

La seva obra més important és el recull "Cançoner Popular de Mallorca", integrat per milers de cançons tradicionals mallorquines, cosa que el converteix en el major que s'hagi fet en català, i pel qual va ser premiat per l'Institut d'Estudis Catalans el 1949 i el 1955, i va rebre el Premi Ciutat de Palma de folklore el 1958. El dia 28 de març de 1974 l'Ajuntament d'Artà el declarà Fill Adoptiu de la Vila, i el 17 de novembre, també del mateix any, el poble de San Joan li dedicà un carrer i el proclamà Fill Predilecte.

A partir de 1924 comença a col·laborar en el Diccionari Alcover-Moll, tasca que haurà d'abandonar per mor de la seva incorporació al convent d'Artà com a prior.

La poesia del Pare Ginard, durant aquests anys, s'inclina cap al paisatgisme. En els Jocs Florals de Barcelona de 1930 rep un premi per l'aplec Ramells de sonets. Dos anys més tard, rep el segon accèssit a la Flor Natural dels mateixos Jocs pel poema Torrent saltador.

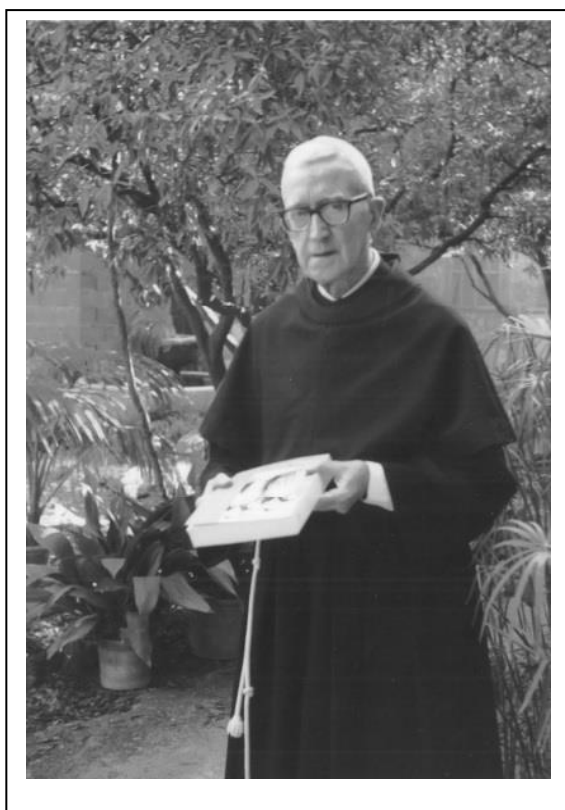
Sota el títol de *Novell Llibre d'Amic i Amat*, Ginard compon un selecte recull de meditacions, que sobretot abasten aspectes morals, religiosos i psicològics, redactat entre el 12 de novembre de 1935 i el 2 d'octubre de 1937.

Practica una literatura basada en la senzillesa, però revestida a la vegada d'un esperit clàssic. Refusa un barroquisme que no li agrada. Sap trobar la bellesa en els motius més modestos. Vol millorar la realitat i allunyar els aspectes negatius i desagradables de la vida. Es molt sensible al pas del temps. Hem de valorar el que tenim i guardar de bon grat el que volem que quedi per les properes generacions.

El Pare Ginard és durant aquests anys un dels religiosos més destacats en la defensa de la nostra identitat lingüística i cultural. Els anys cinquanta són anys de redacció de sermons i corones poètiques, conferències, actes d'homenatge diversos i un segon viatge a Roma. Rafel Ginard mor el dia 15 d'octubre de 1976 al convent d'Artà. La seva aportació a la nostra cultura serà prou recordada i valorada per les futures generacions.

* * * * *

El Pare Ginard entrega a Mallorca la seva gran obra, en quatre toms, el
"Cançoner Popular de Mallorca".

La present fotografia és cortesia de l'Arxiu del Tercer Orde Regular de Sant Francesc.

4. NOTA INFORMATIVA I D'AGRAÏMENT.

De la present Col·lecció de treballs titulats "Cançons de cada localitat en el Cançoner Popular de Mallorca", n'he fet una reduïda edició en paper que s'entrega gratuïtament a les següents Entitats:

- **Biblioteca Municipal d'Inca** (Claustre del Convent de Sant Domingo).
- **Universitat de les Illes Balears** (Biblioteca del Departament de Folklore)
- **Fundació Mallorca Literària** (Casa Pare Ginard. Museu de la Paraula. SANT JOAN).
- **Biblioteca Bartomeu March** (C. Conqueridor, 13. CIUTAT).
- **Arxiu Provincial dels Franciscans del T.O.R.** (Convent de Sant Francesc. CIUTAT)
- **Associació "Amics del Seminari de Mallorca"**. N'he fa entrega per e-mail a tots els seus socis.

Em plau deixar constància aquí del meu agraïment a la Delegada de Cultura de l'Ajuntament d'Inca, Sra. Da. Alice Weber, per la seva oferta espontània d'una ajuda per les despeses que suposa el treball d'enquadernar els volums d'aquesta Col·lecció. Moltes gràcies!

Gabriel Ferrer Lladrés

Va néixer a Inca l'any 1933. Feu els primers estudis al Col·legi dels Franciscans a Inca i al Seminari de La Porciúncula; continuà els estudis de batxillerat al Col·legi dels Franciscans a Inca i a Palma, i a la Universitat Angélicum de Roma on, el 1959, va obtenir el grau de Llicenciat en Dret Canònic. Va ser professor al Col·legi Sant Francesc de Palma i Secretari Provincial dels Franciscans. Durant els anys de 1970-73 fou Director del Col·legi Beat Ramon Llull d'Inca on dugué a terme la darrera gran reforma i ampliació del centre educatiu, passant després a Palma per ocupar el càrrec de Vicari Provincial del Tercer Orde Regular franciscà. Al 1977 fou designat Gerent de les Patronals del Ram del Metall (electricistes, fontaners i ferrers) de Mallorca, càrrec que ocupà fins al 1988 que passà a treballar al Col·legi dels Jesuïtes al carrer de Montission de Palma, com a secretari i professor fins a la seva jubilació.

L'any 2015 va publicar el llibre *PARAULES I EXPRESSIONS DE LES RONDAIES MALLORQUINES* que ja està exhaurit. Ens hi presenta una selecció de 1.630 paraules pràcticament perdudes o ja poc emprades dins la nostra parla de cada dia, i un aplec de 1.086 expressions que posen de manifest la saba més genuïna i enriquidora de la parla dels nostres padrins. És un treball, diu el professor Felip Munar en el pròleg, "que no decebrà els estudiosos de la llengua". Dins la mateixa línia, el 2019, amb motiu de la celebració del 120é aniversari del naixement del Pare Rafel Ginard, va presentà, a Sant Joan, un llibre similar amb el títol de *PARAULES I EXPRESSIONS DEL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* també exhaurit.

Dins la línia de divulgació de la gran obra del Cançoner Popular de Mallorca ha publicat el llibre *INCA EN EL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA*, de 153 pàgines, publicat l'any 2021. Darrerament ha preparat els següents treballs: *RECOMPTE DEL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* (153 fulls) i *APORTACIÓ DE CADA LOCALITAT AL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* (262 fulls). En el primer treball s'hi referencia, mitjançant esquemes i taules, al nombre de cançons del Cançoner i la relació entre elles; en el segon, s'hi fa una ressenya de les cançons que cada una de les localitats de Mallorca, 76 en total, han aportat al Cançoner.

El darrer treball, sempre dins la mateixa línia, és la sèrie de Volums titulada: *CANÇONS DE CADA LOCALITAT EN EL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA*, que conté l'aportació completa de cada una de les localitats per a la formació del Cançoner. En aquest darrer treball conjuga la relació entre les cançons originals de cada localitat amb les seves respectives cançons variades, si és el cas, per tal que el lector pugui tenir una visió més completa de l'enorme entramat cançonístic de la Mallorca d'aquell temps.

Aquests tres darrers treballs van destinats a determinades entitats culturals i estan disponibles gratuïtament, en suport informàtic, per a qualsevol persona interessada.

L'Obra Cultural Balear d'Inca, el 29 de maig de 2016, li va atorgà el Premi Pere Joan Lladrés, "en reconeixement a la promoció del patrimoni cultural de Mallorca".

* * * * *

43. MANACOR (Mana)

Quadre-resum de l'aportació de MANACOR al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	40	45	78	163	102
II	50	85	240	377	301
III	99	86	170	355	238
IV	12	25	25	62	428
Suma	199	245	-	-	-
SUMA	444		514	958	1.071
TOTAL	958			Revisat: Setembre 2022	

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Manacor sense variants a altres localitats

- 33** Cada dia vaig en cós, / mon bé estimat, a fer feina.
No me mir tants de pics s'eina / com vegades pens en vós. *Manacor*
- 92** En Juan voldria veure, / però no dic es d'aquí:
un altre m'alegra a mi; / per bé que mir, no el puc veure. *Manacor*
- 201** Quan allà enfora sereu, / que amb vós no podré rallar,
per les ones de la mar / un record meu vos rebreu. *Manacor*
- 540** Es dia que te n'anares, / vaig tenir la mort present;
tu te n'anares content / i a mi trista em deixares. *Manacor*
- 677** Juan, si queies soldat, / jo de pena em moriria;
fins i tot me llevaria / estellicons d'es meu cap. *Manacor*
- 844** Clavell, vos tenc passió / d'aquella tan verdadera;
per vós tornaria arrera / de davant l'altar major. *Manacor*
- 908** En Pere de vós espera / remei, i vos no n'hi dau.
No sé per què tant estau / a dar remei an En Pere! *Manacor*

- 929** Es puig de Son Galiana / el tenc d'arribar a aplanar
per una jove que hi ha / que habita dins Son Singala. *Manacor*
- 1215** Si no estava refredada / una jove que hi ha aquí,
cantant faria venir / En Francesc de sa llaurada. *Manacor*
- 1381** Com ta mare te tengué / a tu, Juana-Maria,
dos angelets hi havia / que deien sa lletania
a la Verge del Roser. *Manacor*
- 1442** Guapa sou com un fil d'or, / amb una color que mata.
Vos sou la jove més guapa / d'es terme de Manacor. *Manacor*
- 1477** Los morros prims posseïu / i la careta rodona,
i la boca petitona / i ses dents blanques teniu. *Manacor*
- 1532** ¿Qui és aqueixa pintura / que va vestida de dol?
Pens que daria consol / a qualsevol criatuta. *Manacor*
- 1608** Vós sou Juana Maria / i jo Juan Alcover.
Vós teniu la galania / de la Verge del Roser. *Manacor*
- 1681** Com veig que del vostro cos / no n'hauré cosa ninguna!
Som perseguit de Fortuna / com un enterro de plors. *Manacor*
- 1686** Cristo, que va estar enclavat, / casi m'atrevesc a dir
que no n'hi feren patir / tantes penes com a mi
des que estic enamorat. *Manacor*
- 2249** Com a mi em veuran mudar / en part vostra ses amors,
baix de sa terra d'es Cós, / vaixells hi podran nedar. *Manacor*
- 2584** Anit la sort m'ha dit bé, / que dejorn he festejat;
he begut i he menjat / sense pagar cap dobler. *Manacor*
- 2693** Com sa baldufa fa "clec", / es que acaba de ballar;
Déu no em deix enamorar / que no siga d'una Bet. *Manacor*
- 2856** Es fusters fa ses arades / d'es llenyam de més endins.
Entre muntanyes i pins / jo tenc ses amors posades. *Manacor*
- 3077** Margalida, Margalida, / mai me cans de mirar-tè;
a los meus uis véns a ser / un brot de murta florida. *Manacor*
- 3111** Molts diuen: - No hi aniria! / ¿Tan enamorat estàs?
Jo, ¿sabeu quins comptes faç? / Que sé quin pa m'assacia. *Manacor*

- 3179** Oh Mare de Déu Trobada / i trobada a Sant Llorenç!
Guardau-mos s' enamorada / a noltros qui som externs. *Manacor*
- 3293** Ses al·lotes monyes, monyes, / són qui em fan enamorar:
aquelles que saben ballar / ses enfonyes, ses enfonyes. *Manacor*
- 3471** Vós demostrau que em voleu / una infinidat de bé.
Com som dona que hi vendré / quan manco us ho pensareu. *Manacor*
- 3499** Devers Sant Jaume i Santa Ana / es fadrins tenen calor;
se baraien amb s'amor / per no fer mocadorada. *Manacor*
- 3512** Homo de mitja paraula / t'ho diré moltes vegades:
no em saberes dar vellanes / de sa festa de Sant Jaume. *Manacor*
- 3627** Com som a's cap de cantó, / peg batut a sa guitarra:
- ¿No em coneixeu, madò Serra? / Som En Jordi Carrió! *Manacor*
- 3717** Demà passat es dissabte, / has de venir dejornet.
que si no, hauràs d'estar dret / si ja és arribat es sastre. *Manacor*
- 3764** Demà vespre, que és dissabte, / si pots, vine dejornet,
i en esser-hi, aprofitè't, / no ho estogis per un altre,
que, si no, hauràs d'estar dret / fins que s'aixecarà s'altre. *Manacor*
- 3893** Tu em demostraves s'amor / com fadrines hi hagués,
i em deies, de més a més: / - No tengues por de guerrers,
que de mi seràs senyor. - / Jo feia de pescador
i un altre agafava es peix. *Manacor*
- 3917** Anyell de dues pastures / deu estar ben regalat.
Fadrí que en festeja dues / deu esser net de bondat. *Manacor*
- 4283** En esser posta sa lluna, / cara de sol vertader,
gràcies a Déu pots fer / si com jo ne trobes una. *Manacor*
- 4311** Es coloms són a Can Pau / i ses guixes a Can Cetre.
Cara de rosa perfeta, / vós de mi vos colomau! *Manacor*
- 4642** Oh ramell de colomades, / que tu em vares enviar!
Dins es foc el vaig tirar. / Ja n'hi vaig dar de potades! *Manacor*
- 4780** Sa meva guitarra diu / "vida mia" a cada passa.
Si mos donen carabassa, / la cuinarem en s'estiu. *Manacor*
- 4859** Si et pensaves haver-lès / amb persones descuidades,
jo et conec amb ses petjades / un mes abans de fer-lès. *Manacor*

4870 Si mal tens, galant senyora, / tu mateixa el t'has cercat:
no està massa apreciat / que un fadrí se'n vaja gat
de ca sa festejadora. *Manacor*

4914 Si ton pare ni ta mare / ni me vol sa teva gent,
fe't monja, i jo em faré frare; / però tots dos d'un convent. *Manacor*

2) Cançons recollides a Manacor amb variants a altres localitats

125 Ja no farà cap cadena / com sa meva, cap ferrer.
Jo sempre preguntaré, / ses hores que no et veuré,
si estàs bona, Magdalena. *Manacor*

Variants -Sa Pobla (v. 3): *Jo sempre dic i diré,*
-Selva (v. 5): *“¿Que heu vista Na Magdalena?”*

182 Oh mar blava, que ets de trista! / En veure't ja ploraré
perque te n'has duit mon bé / de davant la meva vista. *Manacor*

Variants -Artà (v. 2): *per temps te recordaré*
-Sineu (v. 2): *en mirar-te ploraré,*
-Sant Joan (v. 3): *tu te'n dugueres mon bé*

238 Si a mi me fos estat bé, / a veure't seria anada;
com una desbaratada / ploraria p'es carrer. *Manacor*

Variants -Algaida (v. 1): *Si a mi m'estava bé,*

367 Jo me'n vaig tot dret p'es solc / per no perdre sa camada.
A sa meva enamorada / ja la'm comanareu molt. *Manacor*

Variants -Sant Llorenç (v. 1): *Jo me'n vaig per dins es solc*
-Sineu (v. 3/4): *En Miquel és qui m'agrada;*
ja el me comanareu molt.

386 A la mar me n'aniré / per veure si hi ha maror,
i allà preguntaré / noves de vós, bona amor. *Manacor*

Variants -Artà (v. 3): *i allà demanaré*
-Sant Joan (v. 4): *si han vista sa meva amor.*

415 Com es ramell m'enviares, / estava sense consol.
Seda negra m'hi posares, / i amb això demostrares
que en no veure'm duies dol. *Manacor*

Variants -Marratxí (v. 2): *jo no tenia consol.*

480 Adiós, Antonieta, / careta de Bon Jesús.
Ja no et devertiràs pus / amb sa meva guitarreta. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 4): *amb En Xeret de sa Pleta.*

535 Enmig de la mar estic; / de cada part me ve una ona.
Catalina, bona nit; / pensa en la mia persona. *Manacor*

Variants -Felanitx (v. 4): *és En Jaume qui la't dóna.*
-Binissalem (v. 4): *és En Miquel qui la't dóna.*
-Sencelles (v. 4): *un servidor és qui la't dóna.*

689 Na Juana està malalta, / està a punt de combregar;
En Juan hi anirà / amb sa bandera més alta. *Manacor*

Variants -Banyalbufar (v. 2): *ja està a punt de combregar;*
-Petra (v. 2): *i anit ha de combregar;*

727 Si na Juana Maria / amb un altre se casàs
i trobàs obert un vas, / jo dedins m'hi tiraria. *Manacor*

Variants -Montuiri (v. 3): *si trobàs obert es vas,*
-Sant Joan (v. 3): *si trobàs obert un vas,*
-Santanyí (v. 4): *a dedins m'hi tiraria.*

732 Si no t'alcanç, clavellet, / es fossen en tendrà ventura:
ja podrà venir tot dret / a dur-me a la sepultura. *Manacor*

Variants -Galilea (v. 3): *ell podrà venir tot dret*

776 A Fartàritx hi ha roques / i també qualche turó.
Un fadrí que hi té s'amor, / encara n'hi troba poques. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 4): *com hi va, n'hi troba poques.*

- 909 En Pere, quant ha que espera! / En Pere espera de Déu;
En Pere espera un "sí" teu; / un "sí" teu espera En Pere. *Manacor*
- Variants -Capdepera (v. 1): *En Pere és Pere i espera;*
-Campos (v. 1): *En Pere qui és Pere, espera;*
-Marratxí (v. 4): *això és lo que En Pere espera.*
-Artà (v. 4): *això és lo que espera En Pere.*
- 925 Es Pagos, a on habit, / donaria, si fos meu,
sols per veure En Bartomeu / que està dins mon cor escrit. *Manacor*
- Variants -Costitx (v. 2): *pagaria, si fos meu,*
-Ciutat (v. 4): *que el tenc dins el meu cor escrit.*
- 928 Es puig de Santa Llucia / voldria tomar amb un tro
sols per veure Manacor / allà on tenc s'alegria. *Manacor*
- Variants -Felanitx (v. 3): *i veuria Manacor*
- 1053 Magdalena agraciada, / tu n'ets flor de geramí;
si jo t'alcanç, poré dir / que som persona sortada. *Manacor*
- Variants -Puigpunyent (v. 2): *ets la flor de geramí;*
-Ariany (v. 3): *si jo t'alcanç, poràs dir*
- 1065 Ma vista s'alegraria, / ma persona sols que us ves.
A mi em manca tot un mes / i vós me planyeu un dia. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 3/4): *Me fa falta tot un mes*
¿i me planyereu un dia?
- 1142 Sa font de s'Espinagar, / Margalida, que és d'enfora!
Jo hi aniria cada hora / si amb tu poria rallar. *Manacor*
- Variants -Sant Llorenç (v. 4): *si amb tu pogués conversar.*
- 1224 Si tenia bona veu, / tot lo dia cantaria;
s'estimat me sentiria / d'es garrover de S'Hereu. *Manacor*
- Variants -Santanyí (v. 3): *i s'amor me sentiria*
-Felanitx (v. 3/4): *i, Juanet, te diria*
lo que t'estima el cor meu.
-Artà (v. 4): *d'es garrover de la Creu.*

- 1233 Tan amunt sou pujadeta! / I ara, ¿com davallareu?
Davallau de branca en branca, / dins los meus braços caureu. *Manacor*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *Molt amunt heu pujadeta!*
-Artà (v. 1): *A's cap d'amunt sou pujada!*
-Binissalem (v. 2): *Veiam com davallareu!*
-Sineu (v. 3): *Provau-ho de branca en branca,*
-Selva (v. 4): *i dins mos braços caureu.*
- 1285 Voldria esser pegellida, / o si no, caragolet:
vendria ran ran paret / a ca teva, Margalida. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 3): *per anar ran ran paret*
-Llucmajor (v. 3): *'niria ran ran paret*
- 1548 Sa majorala d'Es Pagos / és com un sol resplendent,
i es majoral de Gaudent / li vol espolsar ets enagos. *Manacor*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *vos vol embrutar ets enagos.*
- 1553 Sa que és sortida a ballar / té bon aire; i que m'agrada!
Pareix la Verge sagrada / que vaig veure una vegada
a Sant Salvador d'Artà. *Manacor*
- Variants -Sant Llorenç (v. 2): *té un aire que m'agrada.*
- 1631 A damunt aquest portal / sa sang hi derramaré,
perque som d'un natural / que pos massa fort es bé. *Manacor*
- Variants -Algaida (v. 1): *A damunt es teu portal*
- 1744 Francineta, hermosa ets tu; / des que em tens encativat,
tu me fas viure penat / sense consol de ningú. *Manacor*
- Variants -Alaró (v. 2): *i me tens encativat,*
-Sineu (v. 3): *i me fas viure apenat*
- 1816 No sabia que era amor, / perque mai n'era passada.
Juan, tu m'has arribada / a punt de perdió. *Manacor*
- Variants -Sóller (v. 2): *per no haver-ne mai passada.*
-Artà (v. 2): *perque no en 'via passada.*
-Vilafranca (v. 4): *de l'hora ençà que som nada,*
al punt de la perdió.

2148 Si causa vos hagués dada / de mudar, mon bé estimat,
crec que seríeu tornat / a veure'm, qualque vegada;
emperò és cosa provada / que som jo qui no us agrad. *Manacor*

Variants -Artà (v. 1/5): *Si causa t'hagués donada /
ara veig, cosa provada,*
-Santanyí (v. 1): *Si jo causa t'hagués dada*
-Alaró (v. 4): *a fer-hi qualque passada;*
-Sineu (v. 3/6): *tu ja series tornat / que som jo que no t'agrad.*
-Montuiri (v. 2): *mon bé, per haver mudat,*

2466 Estic enamoradeta / d'un jovenet petitó
que diuen que té ses venes / totes inflades d'amor. *Manacor*

Variants -Ciutat (v. 1): *Jo estic enamorada*
-Artà (v. 1): *Jo estic enamoradeta*
-Sóller (v. 3): *i si ell no me demana,*
-Selva (v. 4): *jo aniré a demanar-ló*

2500 Oh Miquelet d'es meu cor! / ¿M'estimes o no m'estimes?
Un sou gos que no endevines / sa passió que et tenc jo. *Manacor*

Variants -Selva(v. 1): *Oh Toniet d'es meu cor!*
-Llucmajor (v. 1): *Sebastià d'es meu cor!*
-Artà (v. 3/4): *Un sou pos que no endevines
(Un sou gos que no m'estimes)
amb s'amor que te tenc jo.*
-Sineu (v. 4): *sa intenció que duc jo.*
-Algaida (v. 4): *sa passió que tenc jo.*

2620 A Santa Cirga i Mendia, / Son Suau i Son Crespi,
jo no trob llarg es camí / des que hi sou vós, vida mia. *Manacor*

Variants -Llubí (v. 3): *jo ho trob lluny per anar-hí*

2846 Es fadrins que no festegen / que són de coneixedors!
Es diumenges se passegen / encollats de dos en dos. *Manacor*

Variants -Binissalem (v. 1/2/3): *Que són de coneixedors
es fadrins que no festegen! / Per la vila sa passegen*
-Alcúdia (v. 4): *per vila, de dos en dos.*

3186 Pare nostro, vós qui estau / amb so cap dins sa pastera:
Na Catalina i En Pere / festegen dins es corral. *Manacor*

Variants -Artà (v. 3): *Na Coloma i En Pere*

3325 Si la vols que tengui jocs, / l'has de triar jove i sana,
que aqueixa de Sa Cabana / és un mira'm-i-no'm-tocs. *Manacor*

Variants -Artà (v. 2): *la triaràs jove i sana, (tria-la de color sana,)*

-Maria (v. 2/3): *cerca-la jove i ben sana
que aquesta de Sa Cabana*

-Campos (v. 2/3): *tria-la guapa i sana
perque sa de Sa Cabana*

-Puigpunyent (v. 3/4): *com una de Sa Cabana
que és un mira'm-i-no'm-tocs.*

3620 Bon vespre, portal ditxós! / ¿Que mos voleu donar entrada?
Que som una tracalada / i venim a veure-vós. *Manacor*

Variants -Llucmajor (v. 3): *Som una gran tracalada*

-Artà (v. 4): *que venim a veure-vós.*

3634 Em feis estar a sa serena / porque trobau que no ho val.
Voldria veure es portal / paredat de grums de sal
i es fonaments tots d'arena! *Manacor*

Variants -Artà (v. 3): *Jo voldria, mal que mal,
porer veure es teu portal*

-Santanyí (v. 1): *Tu em fas estar a sa serena*

3804 Guerrera meva, sabràs / lo que t'enviaré a dir:
si s'és deixat de venir / és que d'ell no feia cas. *Manacor*

Variants -Sa Pobla i Valldemossa (v. 3/4):

que ell s'ha deixat de venir / porque no li feia cas.

3815 Ja diràs a sa guerrera, / a sa d'es cap de cantó,
que, si no té mocador, / vagi a ca s'Alaronera. *Manacor*

Variants -Estellencs (v. 3): *si no en té, de mocador,*

4371 Garrida, a tu te' prendrà / com es pescador de canya
que, en tenir es peix per sa ganya, / desenganxa i cau dins mar. *Manacor*

Variants -Artà (v. 1): *Garrida, a mi me'n prendrà*

4440 Jo me n'anava a dur teia / i arrere vaig tornar,
perque vaig considerar / que en es teu front se n'hi feia. *Manacor*

Variants -Llucmajor (v. 1): *Me n'anava a cercar teia*
-Felanitx (v. 1): *Jo me n'anava a dur teia*

4635 No us enamoreu, fadrins, / de la fadrina estufada:
n'hi en pren, qualche vegada, / com una col acopada
que n'és podrida dedins. *Manacor*

Variants -Sant Joan (v. 2/5): *de fadrines estufades; /
que té florit a dedins.*
-Galilea (v. 2/5): *de la fadrina mudada: / i se floreixen dedins.*
-Artà (v. 4/5): *són com les cols acopades
i se podreixen dedins. (que són podrides dedins.)*
-Santa Maria (v. 2): *de les joves estufades*
-Alcúdia (v. 3/4): *n'hi en pren, molta vegada,
com una col aplegada,*
-Ariany (v. 4): *que és com la col pitjada*
-Sineu (v. 5): *que és podrida per dedins.*
-Santanyí (v. 5): *que se podreixen dedins.*
-Sóller (v. 5): *que estan podrides dedins.*
-Binissalem (v. 5): *qui se podreix per dedins.*
-Felanitx (v. 5): *qui té lo podrit dedins.*
-Banyalbufar (v. 5): *ben podrides per dedins.*

4806 Ses dones d'avui en dia, / ja no se'n poden fiar.
Homo, alerta els ha d'anar, / perque es seu cos du mal signe. *Manacor*

Variants -Artà (v. 3): *Alerta les has d'anar,*
-Santa Maria (v. 4): *perque es seu cos du mal dia.*

4814 Ses sopes i ses amors, / ses primeres són ses bones.
No us caleu fiar de dones, / que són animals traidors. *Manacor*

Variants -Santanyí (v. 3): *No heu de fiar de dones,*
-Sóller (v. 3/4): *Jo no em cans de mirar dones
i no en veig d'altra com vós.*
-Montuiri (v. 3/4): *Jo me mir totes ses dones
i no en trob d'altra com vós.*

5073 Vine aquí, veuràs mu mare / arrufada a un racó.
Plora perque et tenc amor. / Mira de què esta enfadada! *Manacor*

Variants -Andratx (v. 1): *Entrau i veureu mu mare*
-Inca (v. 3): *Plora perque us tenc amor.*
-Orient (v. 4): *Mirau de què està enfadada!*

- 5103 Vós veniu, i mai veniu; / ara ni mai vengueu vós!
Si veniu, me feis un pler; / si no veniu, me'n feis dos. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 4): *com vos n'anau, me'n feis dos.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Manacor

- 3 A Ciutat éreu ahir, / bona amor, i no us vaig veure;
ja poreu pensar i creure / de tristor si en vaig tenir. *Sant Joan*

Variant a Manacor (v. 1): *A Ciutat fóreu ahir*

- 52 Com veig aquest estelet / que va darrere sa lluna!
Que he passada de fortuna / ausent de vós, ramellet. *Inca*

Variant a Manacor (v. 4): *estimada, per veure't.*

- 114 Foc de ma enyorança encès / que crema i no fa flamada,
d'una amor que tenc callada, / que encara negú en sap res. *Sineu*

Variant a Manacor (v. 3): *d'una amor que tenc posada,*

- 144 Jo no tenc fetge ni lleu / ni sang ni uis per plorar
des que te'n vares anar, / estimat, de dins Sineu. *Sineu*

Variant a Manacor (v. 4): *amb comptes de no tornar,
de ca nostra, estimat meu.*

- 145 Jo pas pena de cativa / des que amb tu no he rallat.
Saps que és de mal, estimat, / dur dol de persona viva. *Artà*

Variant a Manacor (v. 3): *Jo trob que és massa sobrat*

- 181 Oh Juan, si tu venies, / alegraries mon cor,
perque et vui tant de bé jo / com a un any hi ha dies. *Inca*

Variant a Manacor (v. 2): *s'alegraria el meu cor,*

- 296 Carta, ves-te'n aviada, / no et 'turis fins a Ciutat.
Si a cas trobes tancat, / revoltaràs sa murada
i no estigues aturada / fins que t'hages entregada
en mans de mon bé estimat. *Artà*

Variant a Manacor (v. 2): *de pressa cap a Ciutat.*

- 396 Noves de vós demanava, / garrida, sens mai cessar;
si no me'n volien dar, / de plorar m'aconhortava. *Ariany*
Variant a Manacor (v. 3): *quan no me'n volien dar,*
- 447 Les parts a on habitava / no ha havia cap ramell,
només brots de tamarell; / per això te n'enviava. *Llucmajor*
Variant a Manacor (v. 2): *no hi havia ramells, no,*
- 479 Adió, adió tu, / adió altra vegada;
adió, ma enamorada; / tu no fas cas de ningú. *Selva*
Variant a Manacor (v. 3): *adió, amor passada,*
- 551 Jo cant, i tenc lo meu cor / que de tristor casi plora.
Amor, si us duen enfora, / jo vos comanaré a Déu. *Muro*
Variant a Manacor (v. 3): *Fadrines, si me'n vaig fora,*
- 607 Baix d'es teu portal tendràs, / si vols, mon cor sepultat;
ja que no em ens voluntat, / almanco el trepitjaràs. *Sineu*
Variant a Manacor (v. 2/3): *si vols, mon cos sepultat;
ja que no té voluntat,*
- 726 Si mu mare se moria, / duria dos anys de dol;
per vós, careta de sol, / tota la vida en duria. *Felanitx*
Variant a Manacor (v. 3): *i per vós, cara de sol,*
- 758 Vet aquí un ganivet; / fé lo que vulgues de mi:
jo m'aconhort de morir / baix dels teus peus, ramellet. *Galilea*
Variant a Manacor (v. 4): *baix dels teus peus, Miquelet.*
- 759 Vet aquí un mocador; / esqueixa'l i fé'n pedaços,
que m'aconhort de morir, / ramellet, dins els teus braços. *Llucmajor*
Variant a Manacor (v. 3/4): *que jo consent a morir
d'una estreta dels teus braços.*
- 772 Adalt es puig es més sec, / alegrement hi viuria
en sa teva companyia; / però sense tu, no ho crec. *Sineu*
Variant a Manacor (v. 1): *Dalt es puig més alt i sec,*

- 798 A mi me'n prendrà, estimada, / com es gat de Turixant,
que es morí miulant miulant / mirant una sobrassada. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 2): *com es gall de Calicant,*
- 810 Aquest jove té tossina, / i no és de refredament.
¿Sabeu de què té talent? / De s'amor d'una fadrina. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 4): *D'alcançar una fadrina.*
- 941 Estimada, vos vui tota, / perquè ho trob poc, la mitat;
jo som com l'herba del prat / qui cada hora rebrota. *Vilafranca*
- Variant a Manacor (v. 3): *jo som com l'herba de prat*
- 960 Garrida, garrida meva, / ¿què en tens de fer-me penar?
¿Per què no em deixes tocar / aqueixa mà blanca teva? *Bunyola*
- Variant a Manacor (v. 2): *jo t'anomèn en parlar.*
- 1066 Me'n vaig vorera vorera / cercant els bon aranyons;
no hi som p'ets endiotons, / sinó per s'endiotera. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 1/2/3/4):
*Quan jo vaig per sa vorera / no hi vaig per los aranyons,
hi vaig per s'endiotera / que guarda ets endiotons.*
- 1086 - No sé com t'he de pagar / tots es favors que me fas:
fé de mi lo que voldràs; / sempre estic a ton manar.
- Si estaves a mon manar, / no te'n 'niries anit,
perque et desig per marit / tant com te puguis pensar. *Estellencs*
- Variant a Manacor (v. 2): *es favors que tu me fas;*
- 1090 Oh dijous tan desitjat, / posat a mitjan setmana!
Un fadrí enamorat / no menja ni beu de gana. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Dissabte és demà passat
d'una setmana cossera;*
- 1091 Oh dissabte desitjat! / ¿A on ets, que mai arribes?
¿Tu que te'n seràs anat / a València a cercar blat
o a's mercat a vendre olives? *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 4): *a Pollença a cercar blat*

- 1104 P'En Juan me tiraria / dins un forn de calç encès;
si trobau que això poc és, / sang de lo meu cor li daria. *Biniamar*
- Variant a Manacor (v. 4): *jo encara hi afegiria.*
- 1200 Si jo era colometa, / colometa sense fel,
pegaria voladeta / damunt es cap d'En Miquel. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2/4): *palometa d'Alaró; /
per veure't a tu, Amador.*
- 1245 Tu te devies pensar / que, en veure't m'amagaria;
jo, per rallar amb tu, aniria / allà d'on va dur Maria
ets olis per batiar. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 2): *que en veure't, te fugiria;*
- 1247 Una amor tenc començada, / una amor amb un Miquel;
voldria que Déu del cel / la'm deixàs veure acabada. *Maria*
- Variant a Manacor (v. 2): *jo la tenc amb En Miquel;*
- 1284 Voldria esser passarillo / un mes entrant dins s'estiu.
¿Saps a on faria es niu? / A baix d'es teu rebosillo. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 4): *davall es teu rebosillo.*
- 1286 Voldria esser sa llendera / d'es rellotge d'es teu cor,
i llavò sabria jo / ambe qui tens sa quimera. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 3): *i podria veure jo*
- 1297 Voldria tornar bellveure / i estar damunt es pont,
i vós que fósseu la font / de s'aigo que n'he de beure. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 4): *d'allà on jo he de beure.*
- 1371 Carrer Nou, amb tantes roques, / com hi som, no en puc sortir;
però hi ha unes al·lotes / guapes que no tenen fi. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Per Fartàritx hi ha roques;
com hi vaig, no en puc sortir,*
- 1379 Com pujau en es Castell / encontrareu Na Maria;
diuen que és rosa florida, / i jo trob que és un clavell. *Campanet*
- Variant a Manacor (v. 1): *En pujar en es Castell*

- 1399 Des que som nat, vida mia, / no veia sinó un sol;
ara veig que no és tot sol; / que vós li feis companyia. *Santa Margalida*
- Variant a Manacor (v. 3): *però ara no és tot sol,*
- 1416 En Sebastià Arrosser / la festeja molt polida
com un confit dins un vidre / en es portal d'un sucrer. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 2): *diu que us troba tan garrida*
- 1492 Maria, tota sou flor, / blanca com llet recolada,
com una rosa del cor / florida a sa matinada. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *sou com rosa de roser
florit a la matinada.*
- 1506 No hi ha cap serral ni costa / que jo vénga pujador;
no hi ha cap altar major / que doni més resplendor
que aquesta germana vostra. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 2): *que no tenga pujador;*
- 1566 Si es sol estava eclipsat / o sa lluna se perdia,
sa vostra cara, garrida, / seria qui donaria,
en aquest món, claredat. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *Si es sol se fos eclipsat*
- 1578 Tos uis són dues turqueses / blaves; són color de cel.
Tu encatives En Miquel / amb paraules i fineses. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *Vós m'encativau, Miquel,*
- 1583 Tres joves dins un carrer / que tenen habilitat:
una té es cos ben taiat / i s'altra camina bé
i s'altra sa cara té / de diamant esmaltat.
- ¿Me voleu dir aquesta casa / ane quines parts se troba?
I sa que camina bé, / ¿que deu esser rica, o pobra? *Maria*
- Variant a Manacor (v. 6): *de diamant entallat.*
- 1588 Una cirera he menjada / que no tenia pinyol.
Francineta agraciada, / ets hermosa com m un sol. *Montuïri*
- Variant a Manacor (v. 4): *ets més hermosa que es sol.*

- 1620 Vós teniu la vermeior / de la flor de la roella,
la color de la poncella / i del lliri la blancor. Artà
- Variant a Manacor (v. 3): *la claror de la poncella*
- 1639 Aigo fresca de sa gerra / deixa un cos associat.
Es festejar d'amagat / enguany m'ha tirat en terra. Porreres
- Variant a Manacor (v. 4): *és qui m'ha tirat en terra.*
- 1658 Cada dia dematí / me'n vaig a missa endolada,
de mu mare acompanyada, / uis baixos tot lo camí,
i de darrere sent dir: / - La jove, ¿què deu tenir,
que va tan mortificada? / - Que no sabeu, estimada,
que fadrina enamorada / i s'estimat l'ha deixada,
ho deu haver de fer així? Ariany
- Variant a Manacor (v. 8): *- ¿Que no saps, amor amada,*
- 1763 Jo em pensava que cadena / no en feien sinó es ferrers;
vós n'heu feta i deu més, / i me dau terrible pena. Artà
- Variant a Manacor (v. 3): *vós me n'heu feta i deu més,*
- 1971 Cara de poma ruperta, / cara de melicotó:
¿a on és aquella amor / que em prometies tan certa? Llubí
- Variant a Manacor (v. 1): *Cara de pera ruberta,*
- 2051 Jo l'he festejada Rosa, / i ara me som enrosat;
un que en tenia, sembrat / en es corral, l'he arrancat
per no pensar en tal cosa. Sineu
- Variant a Manacor (v. 2): *i ara ja m'he enrosat;*
- 2137 Ses fadrines en fan massa; / no tenen condició:
en trobar partit millor, / s'amor no les embarassa. Sant Llorenç
- Variant a Manacor (v. 2): *no tenen reflexió:*
- 2212 Un temps venies veus altes, / i ara ja no hi véns, no.
Un fii d'un arrendador / i amo de possessió
ha preses ses vostres cartes. Artà
- Variant a Manacor (v. 5): *ha complit ses vostres cartes.*

- 2321 No mudeu, ramellet meu; / jo tampoc no mudaré:
vos vui més quintars de bé / que el Rei d'Espanya no té
persones en es seu mando. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 4-5): *que no pesa el coret meu.*
- 2860 Es meu estimat té feines, / m'ha dit que no pot venir,
i jo li he enviat a dir / que per això hi ha es diumenges. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 2/4): *i diu que no pot venir, /
que per això hi ha diumenges.*
- 3451 Un temps me deies "viola" / i ara me dius "garbaió".
¿Com no em demanes s'amor, / ara que estic tota sola? *Santanyi*
- Variant a Manacor (v. 4): *ara que estàs tota sola?*
- 3492 Com ve es dilluns de sa fira, / totes s'ensumen es bec:
- Veïès En Tal, ¿què t'ha fet? / Res m'ha duit, i el reneg
p'es temps de sa seva vida. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 4): *- Res m'ha donat, i el reneg*
- 3555 Si vols que siguem amics, / 'ximateix poràs tornar,
però m'has de regalar, / es Dijous Sant, es confits. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2): *així mateix pots tornar,*
- 3628 Com veig que me n'he d'anar / d'es teu portal, molinera,
es peus me tornen arrere, / més envant no puc passar. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 2): *d'aquest portal, molinera,*
- 3713 Catalina, anit passada / va venir un jovenet
per rallar amb tu i veure't, / i vares estar colgada;
i te va deixar senyada / una rosa a sa paret.
Si no la hi vols, aixequè't / i pega una emblanquinada. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 5/6/7/8):
*per recordança ha deixada / sa senyal a sa paret.
I si tu ho vols tenir net, / da-li una emblanquinada.*
- 3761 De Calaguait sa guerrera / tot es carrer va glosar,
i la m'he mirada, i fa / vista de flor de favera. *Capdepera*
- Variant a Manacor (v. 1): *De Calaguait sa darrera*

- 3848 ¿Que no en 'vies menjat mai, / d'estiregassons amb xuia?
Sa meva guerrera duia / virona per s'arromangai. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 1): *¿Tu, que no n'has menjat mai,*
- 3867 Sa meva guerrera du / calces es dies feners.
¿Com no l'has d'estimar més? / Jo es diumenges no en puc dur. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 3): *¿Com no t'han d'estimar més?*
- 3897 Una figa paratjal / crivellada de dos vents:
sa guerrera té ses dents / girades an es mestral. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 2): *girada an es quatre vents:*
- 3963 Jo som aquell qui us festeig / i per això us vénc a veure;
tassa on jo he de beure, / no m'agrad que altri hi bruteig. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 3): *A font a on he de beure,*
- 4050 Aineta ¿vols esser meva? / Al·lota, digues que sí.
Faràs sa feina per mi, / 'niràs a menjar a ca teva. *Galilea*
- Variant a Manacor (v. 1): *Beteta ¿vols esser meva?*
- 4205 - Deixa'm tocar, Montserrada, / sa creu que dus en es coll.
- Toca-la. No ets tot sol: / altres ja la m'han tocada.
- ¿Me vols dir qui l'ha tocada / que no siga jo es primer?
- S'argenter, quan la va fer; / mon pare, quan la'm dugué,
i jo, quan la m'he posada. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 4): *que altres ja la m'han tocada.*
- 4237 Dues peres a un brot / no acaben d'esser acertades.
De ses teves fisconades / que me tires de vegades,
no me'n ric, però me'n fot. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 1): *Tres peretes a un brot*
- 4241 El cel està ennigulat: / o plourà o farà brusca.
Oh quina al·lota més xusca / que tenc en es meu costat! *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *El temps està ennigulat:*

- 4257 Em pensava, essent fadrí, / que la'm 'cabaria tota;
i ara jec ran de sa bóta / destapada, i no bec vi. Artà
- Variant a Manacor (v. 4): *i sols no bec gens de vi.*
- 4320 Es gall de Son Puig s'és mort / d'anar darrere gallines,
i jo, de mirar fadrines, / som romàs amb so coll tort. Algaida
- Variant a Manacor (v. 2): *anant darrere gallines,*
- 4369 Fé't envant, descobriràs / es mal que has fet de deixar-me,
i ara, per més venjar-me, / riuré com tu ploraràs. Ariany
- Variant a Manacor (v. 3/4): *ara tendré per venjar-me
riure quan tu ploraràs.*
- 4502 Jo voldria que et picasses / de branques de llimonera,
dins un avenc t'envencasses / sense mai tocar vorera. Artà
- Variant a Manacor (v. 3/4): *i, com amb mi te posasses,
te sortís sa gargamella.*
- 4525 Mal faça ui el qui t'adora, / moreno, i el qui te vol!
Voldria veure't tot sol / dins un avenc sense sòl,
amb un llamp per tapadora! Marratxí
- Variant a Manacor (v. 1): *Malbé faça el qui t'adora,*
- 4641 Oh que de guilant noblesa / que mos du aquest curiós!
Passa i no diu "adiós". / ¿Que s'ho deu trobar baixesa? Deià
- Variant a Manacor (v. 4): *perque ho troba una baixesa.*
- 4816 S'estimat a mi em descansa: / diu que no festejaré;
i jo per ell no perdré / ningun sopar d'enyorança. Artà
- Variant a Manacor (v. 4): *cap sopar, de s'enyorança.*
- 4854 Si és gat de vi, vol oratge / i si és d'aigordent, tapat.
Jo no vos vui, estimat, / ni tampoc vostro llinatge. Capdepera
- Variant a Manacor (v. 2): *i d'aigordent, ben tapat.*
- 4876 Si no em vols, digues: - Ves-te'n - / i mai més te faré nosa;
que així ho fan, cara de rosa, / ses dones que tenen seny. Montuïri
- Variant a Manacor (v. 1): *Si no t'agrad, engeguè'm,*

4885 Si per aquí fas bravates / i dius que no tornaràs,
no tornis, que esquinçaràs / per mi a l'aire ses sabates. *Felanitx*

Variant a Manacor (v. 2): *que a sa casa no vendràs,*

4932 Si vols venir, ja vendràs, / festejaràs amb mu mare,
però de mi bona cara / no n'espers, que no en veuràs. *Consell*

Variant a Manacor (v. 2): *conversaràs amb mu mare,*

5025 Una figa a sa figuera / que no fa nosa a ningú.
Jo, ses al·lotes com tu, / les remolc amb sa granera. *Artà*

Variant a Manacor (v. 3): *I jo, an es fadrins com tu,*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Manacor sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 12** Qui an es crancs té afició, / sempre el veis agenoiat,
i sol dur un peix penjat / a un bocí de bastó. *Manacor*
- 30** En Julià se n'han duit / - pobre al·lot, no ho mereixia -,
per demanar cada dia: / - Mariner, ¿quin peix heu duit? *Manacor*
- 100** Però heu de considerar / que es polls de dues llocades
mai se peguen més picades / que quan les donen menjar. *Manacor*
- 258** Sa muleta se queixava / i a Na Coloma contà:
- Ton pare em mena a abeurar, / però no em dóna cap fava. *Manacor*
- 270** Euveies d'es meu ramat / són euveies bones-llanes,
millors que ses de Ses Planes, / de Son Pou i Son Trobat. *Manacor*
- 278** Na Rossa i Na Piquet / són euveies ben criades;
quan senten es meu siulet, / ja són partides, de quatre. *Manacor*
- 520** Madò Maria Simona, / Mestre Jaume Parragó,
paren lloves de dragó / i els enganxen per sa coa. *Manacor*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 5** Com es batle va arribar / va dir: - Que s'acabi es ball! –
Respongué En Cresta-de-gall: / Es ball no s'acabará. - *Manacor*
- 110** Ses al·lotes monyes, monyes, / no m'acaben d'agradar,
perque no saben ballar / ses enfonyes, ses enfonyes. *Manacor*
(NOTA: Vegeu cançó núm. 3293, pàg. 13)
- 315** S'al·lota que jo tenia / també sabia glosar;
li diuen Na Bet Maria / i està en es carrer d'Artà.
I un gros muixell que tenia / per sempre porer filar. *Manacor*
- 451** A sa vorera de mar / hi han posat un lletrero:
que es qui vol esser torero / ha de sebre torear. *Manacor*

- 542 ¿Coneixeu En Lloatxim / que fa de llavorador,
i llavora un politxó / tant si és gruixat com si és prim? *Manacor*
- 559 Cristo nostro Redemptor / va deixar en es seu procés
que qui robaria més / estaria molt millor.
Jo, de cada sac redó, / tres aumuds, ja no en vui més. *Manacor*
- 599 Paraires, alçau es cap, / feis feina de bona gana.
Si anau a ca Na Grisana, / hi ha cent quintars de llana
taiada de l'any passat. *Manacor*
- 617 Adiós, Elionor; / ja no em veuràs per dins Petra.
Sa berruga ja està feta / i es cerol no ha estat bo. *Manacor*
- 686 Regiment d'infanteria, / quarter del Carme major,
en el segon batalló, / la tercera companyia:
qualsevol me trobaria / sense més preguntar-hó.
Ha feta aquesta cançó / un tal Juan Perelló,
Maria, i la t'envia. *Manacor*
- 760 Jo som soldat de L'Havana, / germans, i no hi puc fer més.
Jo som fii d'En Nofre Peix / i amic d'En Galiana. *Manacor*
- 789 Al·lotetes, acudiu / a sa Creu de Santiagó,
sentireu es guiterró / d'En Pere Juan Caliu. *Manacor*

Capítol 3: Astres i Temps

- 71 A ca N'Alou i es Castell / ¿no trobau que s'embiromben?
Si ets ennigulats no tomben, / mos banyaran bé sa pell. *Manacor*
- 183 Un pobre passa serena / rompent mànecs, d'acalat:
també les passa un soldat / si els hi rompen dalt s'esquena. *Manacor*
- 195 Devers les deu En Bolero / callava i no deia res;
quan vengué devers les tres, / que remenava d'espès
es cascavells d'es pandero! *Manacor*

Capítol 4: Camperoles

- 185 Dalt s'era de Galiana / diuen que fa bon cantar;
també hi fa bon festejar, / si la jove està de gana. *Manacor*
- 235 'Vui en tenim vint-i-dos: / demà passat, vint-i-quatre:
començarem demà a batre / i engegaré es segadors. *Manacor*

- 316** Carta, ves-te'n aviada / p'es camí de Manacor,
i diràs a mon tresor / que s'oliva s'ha acabada. *Manacor*
- 381** Ses coïdores se topen / com és hora de fugir
i ets al·lotets s'acoten / perquè no volen coir. *Manacor*
- 570** Noltros tenim un parei / que no és de muls ni de mules:
someres són totes dues; / tenim es nostro remei. *Manacor*
- 630** Oh pastor, lo bon pastor! / tu em toques i no em fas mal.
M'enterraren dins l'arena / per la flor romanial. *Manacor*
- 706** Quan vaig prendre una escarada / de l'amo de Son Crespí,
tothom me deia: - Martí, / ¿pensaràs en Na Macada?
- Ella és lletja i malcarada / i mala de pujar-hí. *Manacor*
- 804** A dins Son Sureda Pobre / ja no m'hi veuran tornar,
perque hi vaig cuidar deixar, / amb un any que hi vaig segar,
sa carn, sa pell i sa roba. *Manacor*
- 1222** És hora de badar s'ui / i fer sa feina estirada,
perque es tondre prim agrada / a dona Maria Dui. *Manacor*
- 1398** Sempre vaig per la garriga, / per les estepes mirant,
per veure si hi vaig trobant / davall, qualche margalida.
Perque no estigui entristida, / dels meus uis la vaig regant. *Manacor*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 97** Sa mare n'hi ha promès / un davantal d'endiana
per quan serà jovençana / si se casa amb so pagès. *Manacor*
- 198** Madò Juana Puput, / ¿què heu fet a sa vostra fia?
- Un manto de pèl de ruc / perque el duga qualche dia. *Manacor*
- 226** N'Aina Mates no durà / mai més sa clenxa xapada:
es doblers de sa pomada, / es moixet l'hi va menjar. *Manacor*

Capítol 6: Danses

- 20** Bon any i bon dia / vegem acabats
amb més alegria / i manco pecats. *Manacor*
- 76** Madò Barrumbau, / que esteis de contenta!
Amb sa llet calenta / vós en xerumbau. *Manacor*

123 Sa tia Marranxa / i es conco En Gafet,
‘naren a sa tanca / amb un carretet. *Manacor*

Capítol 7: Endevinalles

40 Cada coseta, / té un pam a dalt,
dos a baix / i un a cada costat. = *Una creu.* *Manacor*

105 La sínia va rodant, / les euveies van cantant,
los cadufos van amunt, / les beies fan rum-rum;
acabada la cançó, / los cadufos al racó. = *El rés del rosari* *Manacor*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

114 En Pere, que tan poc frissa, / és paupa en so caminar,
i un dia que va anar a missa / es capell hi va deixar. *Manacor*

163 Jo tenc sa cara d’arròs / i de macarrons es peus,
tenc ses cames de fideus / i d’estrelletes es cos. *Manacor*

199 Me n’anava cap avall / p’es comellar de ses Basses.
Quin dos jocs de carabasses / s’engronsen dins aquest ball! *Manacor*

209 Molts n’hi ha que passen ànsia / a casa d’altri què fan:
si amb això hi havia ban, / es saig tendria ganància. *Manacor*

221 Na Maria-Aina es posà / set jocs d’anques manllevades
per seure a ses bancalades / d’es ball de Son Macià. *Manacor*

293 Santa Rita fa canyissos, / Sant Marçal fa cadirons
i li cusen uns calçons / per cosir-li uns *manguitos*. *Manacor*

369 Un coní i una geneta / se varen provar a volar,
i es *sus* les va donar, / de ca seva, unamoixeta. *Manacor*

546 En el món no hi ha deu / com Na Bet de Manacor:
s’altre vespre se fé por / d’una calça sense peu. *Manacor*

560 En Pere-Juan Corró / ja s’entrega ben inflat:
diu que el treuen d’es parat / perquè és massa polissó. *Manacor*

726 Saps què has de dir a ta mare? / Que no torn xerrar de mi;
de lo que ha xerrat fins ara, / se’n ‘ribarà a penedir. *Manacor*

- 822 Vet-la-t'allà qui se'n ve / p'es carrer tota guillada,
i a ca seva sols no té / caldera per fer bugada. *Manacor*

2) Cançons recollides a Manacor amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 146 - Feina, feina, pastoreta, / tant en s'hivern com s'estiu.
- Jo pastur una cabreta / per sa vorera d'es riu. *Manacor*

Variants -Banyalbufar (v. 2): *tant si és s'hivern com s'estiu.*

- 278 Na Rossa i Na Piquet / són euveies ben criades;
quan senen es meu siulet, / ja són partides, de quatre. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 2): *jo les tenc molt ben criades;*

- 303 Madò Barrufava véia / teia un canet nanell:
li escurava, li rentava, / li cernia amb so garbell. *Manacor*

Variants -Lloret (v. 1): *Madò Ferranda véia*
-Sóller (v. 1): *Madò Parrandeta véia*
-Felanitx (v. 2): *tenia un ca aranell*
-Bunyola (v. 3): *li pastava i li cuinava*
-Santanyí (v. 4): *li escurava amb so ribell.*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 38 ¿Això és Na Carriona / que balla tan generós?
Si jo el Rei d'Espanya fos, / li daria sa corona. *Manacor*

Variants -Felanitx (v. 1): *¿això que és Sa Carriona*

- 88 Mai he vist frares ballar / més que enguany es darrers dies:
en sentir ses xeremies / ets hàbits feien volar. *Manacor*

Variants -Artà (v. 2): *més que antany es darrers dies:*
-Llucmajor (v. 4): *ets hàbits se fan volar.*

- 143 Es caçadors de sa Torre / bravegen que són d'es bons
de lluny sentirem es trons / que carreguen de povora. *Manacor*

Variants -Artà (v. 3): *de lluny sentireu es trons*
-Son Servera (v. 4): *quan carreguen de povora.*

- 292 Jo sé una codolada, / sa més gallarda del món:
moltes voltes dins un forn / i couen qualque esclafada. *Manacor*
- Variants -Sant Llorenç (v. 3/4): *No sabeu que dins es forn
hi couen qualque esclafada?*
- 304 Mon pare era glosador / i mu mare qui pintava,
i jo som sortit tan ase, / amb sa closca més gruixada
que ses banyes d'un moltó. *Manacor*
- Variants -Campanet (v. 2): *i mu mare qui pitava,*
- 362 Juan, sa teva hacienda / no treu per fer es malfener:
si tu feina no vols fer, / t'hauràs de fer taverner,
venedor o posar tenda. *Manacor*
- Variants -Biniamar(v. 3): *i si feina no vols fer*
-Campanet (v. 5): *guardià, o posar tenda.*
- 477 Na Roegona va dir / an es seus enamorats:
- ¿Vos heu de fer uns solapats? / Si los voleu dur ajustats,
los m'haureu de donar a mi, / que es sastres de per aquí
no saben fer traus cairats. *Manacor*
- Variants -Sineu (v. 3): *- Heu de cosir uns solapats?*
- 566 Es molí de Son Lluent / enguany l'han posat conforme,
i si es vent de llevant torna, / el tirarà an es ponent. *Manacor*
- Variants -Petra (v. 4): *el passarà an es ponent.*
- 603 Ses perleres són someres / porque duen picarol
i corren com a vaiveres / per devers es Molí Nou. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 1/2/3): *Ses perles són vaiveres,
par que duguin picarol / i corren com a someres*
- 626 Es sabaters fan sabates / i es mossos fan sabatons.
En es carrer d'es Botons / hi ha ses al·lotes guapes. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Sabaters fan ses sabates
i mossos fan sabatons.*
-Sant Llorenç (v. 4): *hi estan ses al·lotes guapes.*

- 724 Margalideta, adió; / jo me'n vaig a servir el Rei.
Per mi es nostro coronell / ja frissa de veure-mos. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 1): *Garrida meva, adió,*
Variants -Santa Margalida (v. 2): *que me'n vaig a servir el Rei.*
-Porreres (v. 3): *perque es nostro coronell*

- 925 Encara tenim ventura / que no hi hagi serraller
i, en tancar ses portes bé, / es saig passa i no s'atura. *Manacor*

Variants -Artà (v. 2): *que no tenim serraller*

Capítol 3: Astres i Temps

- 16 Adió, lluna de nit; / adió, sol de migdia;
'diós, clavell encarnat / de clavellina florida. *Manacor*

Variants -Alaró (v. 3): *'diós, ramell encarnat*

- 59 Soleiet, toca'm a mi, / i de mi vés a mu mare,
i de mu mare a mon pare, / i llavonses torna a mi. *Manacor*

Variants -Sineu (v. 2): *i llavò ves a mu mare*
-Artà (v. 4): *i altra volta torna a mi.*

- 87 Jo voldria que plogués / fins a reblanir ses roques.
Ses coses enguany són poques / que no em diguin de través. *Manacor*

Variants -Biniamar (v. 2): *fins que reblanís ses roques.*
-Selva (v. 3): *Enguany ses coses són poques*
-Artà (v. 4): *que no em vagin a través.*

Capítol 4: Camperoles

- 10 I si en teníem tan poc / a dins es tancat de s'era,
et promet, Aina Ferrera, / que aniria aferra qui pot. *Manacor*

Variants -Sineu (v. 1): *Si ne teníem tan poc*
-Son Servera (v. 4): *'niria a aferra qui pot.*

- 121 Hortolana, hortolana, / guardau bé aquest pomeral,
que no us hi entr qualche animal / i que no vos faci tala. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 3): *no us hi entr qualche animal*

Variants -Artà (v. 4): *que no vos hi faci tala.*
-Montuiri (v. 4): *que vos hi faria tala.*

- 149 Mateixa i altre mateixa, / botet i altre botet.
L'amo de s'Hospitalet / té un bon caramull de xeixa. *Manacor*
- Variants -Felanitx (v. 2): *cantet i altre cantet,*
-Campos (v. 3): *L'amo de Son Catlaret*
- 241 En Perico està cansat / de tirar a sa diligència.
Perico, ten paciència, / que ja arribam a Ciutat. *Manacor*
- Variants -Alaró (v. 2): *de menar sa diligència.*
- 284 Ses dones d'Artà / i de Capdepera
i de Son Servera / van a entrecavar. *Manacor*
- Variants -Sineu (v. 2/3): *ses de Capdepera, / ses de Son Servera*
- 330 Es sol ja se pon / darrere una roca
i es majoral nostro / que fa sa bajoca.
I si ell la fa, / també la faré;
ni cap oliveta / que no coiré. *Manacor*
- Variants -Algaida(v. 3): *es nostro majoral*
- 420 Noltros tenim buidadores / que no es volen embrutar.
¿Que se devien pensar / quan l'amo es cànyom les dà,
que havien d'esser senyores? *Manacor*
- Variants -Artà (v. 2): *que no se volen soiar.*
-Puigpunyent (v. 3/4/5): *Ell se devien pensar
com l'amo les va llogar, / que havien d'esser senyores!*
- 452 Des que som figueraler / ses dones m'empopiolen:
com més en don, més ne volen, / de figues per un dobler. *Manacor*
- Variants -Maria (v. 2): *ses dones m'enforiolen:*
-Banyalbufar (v. 2/3/4): *ses dones no em poden veure,
perque elles volen fer creure / que ja vaig néixer grosser.*
-Llubí (v. 2/3/4): *ses dones no em poden veure,
perque han arribat a creure / que ja vaig néixer grosser.*
-Búger (v. 3/4): *elles pretenen i volen / set figues per un dobler.*
-Sant Joan (v. 3): *les ne don tantes com volen,*
-Llucmajor (v. 3/4): *elles diuen i resolen: / En Tal va néixer grosser.*
-Artà (v. 3/4): *elles pretenen i volen / set figues per un dobler.*

- 498 Per una dona treu poc / tenir s'homo jornalier
perque en s'hivern sempre té / s'arrufó devora es foc. *Manacor*
- Variants -Binissalem (v. 4): *arrufat devora es foc.*
- 556 L'amo, deixau anar això, / que someres són someres:
per estalviar llenderes, / no hi ha com un parei bo. *Manacor*
- Variants -Muro (v. 1): *Estimat, deixa anar això,*
-Estellencs (v. 1): *Company, deixau anar això,*
-Felanitx (v. 3/4): *més val esquinçar llenderes
a darrere un parei bo.*
-Campanet (v. 3): *i per no esquinçar llenderes*
-Llucmajor (v. 3/4): *més val esquinçar llenderes
a darrere un parei bo.*
- 650 Porqueret de Son Trobat, / la Mare de Déu s'acosta:
nos n'anirem a ca nostra / i no estaràs pus llogat. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 4): *i no estarem pus llogats.*
Variants -Sant Llorenç (v. 1): *Pastoret de Son Trobat*
-Petra (v. 4): *ja no estaràs més llogat.*
- 662 Sa donadora de beure / d'es lloc de Son Macià
és com la Verge d'Artà, / que té color de bellveure. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 4): *i sa color de bellveure.*
- 786 Afica sa fauç endins / i agafaràs bon manat,
i estreny bé es safalcat / i no t'escaparan brins. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 1): *Afica sa fauç, fotim,*
-Puigpunyent (v. 2): *i treu es colzo aviat*
-Galilea (v. 2): *llavò estreny es safalcat*
-Pòrtol (v. 4): *i no escaparan es brins.*
- 798 A Aubocasse un segador / i a Son Pou una amitgera,
davall davall li té amor / d'aquella més vertadera. *Manacor*
- Variants -Costitx (v. 1/2): *D'Aubocasse un segador,
de Son Pou una amitgera,*
-Felanitx (v. 3/4): *ells se tenen una amor
d'aquella tan vertadera.*
-Sant Llorenç (v. 3): *davall davall hi té amor*
-Montuïri (v. 4): *d'aquella qui és vertadera.*

- 823 Al·lots, anem terra terra, / que l'amo m'ho ha comanat,
i com serem en es blat, / bon vent per s'oreia esquerra. *Manacor*
- Variants -Ariany (v. 2): *l'amo mos ho ha comanat,*
-Sant Joan (v. 3): *perque en arribar an es blat,*
-Sencelles (v. 3): *com 'ribarem an es blat,*
- 839 Ara és hora d'anar a batre / i engegar es segadors.
'Vui en tenim vint-i-dos / i demà passat vint-i-quatre. *Manacor*
- Variants -Montuïri (v. 2): *i d'engegar es segadors.*
- 853 - ¿A Son Pou heu de segar, / qui n'és un lloc tan feixuc?
- I es compte que jo duc: / que no el m'he de carregar. *Manacor*
- Variants -Sineu (v. 4): *jo no el m'he de carregar.*
- 883 ¿Com t'agrada, taiador, / aquest blat de sa Cabana?
Da-li es cos de bona gana, / no li cales menar por. *Manacor*
- Variants -Santa Margalida (v. 1): *¿Com t'agrada, segador,*
-Son Carrió (v. 4): *no li menis gens de por.*
- 964 Es segar ja és arribat; / així com ve l'hem de prendre:
amb una fauç i un dengue, / un homo ja està arreglat. *Manacor*
- Variants -Muro (v. 1): *Es segar s'és entregat;*
-Sencelles (v. 3): *amb bona fauç i bon dengue*
-Sant Joan (v. 4): *un homo ja està afaitat.*
- 1078 Que ho són de grans es racons / d'es lloc de Son Macià!
Jo tots los he de trescar / amb sa fauç i es canons. *Manacor*
- Variants -Llucmajor (v. 2): *de sa vall de Son Catlar!*
-Deià (v. 3): *Tots los he haguts de trescar*
-Sant Joan (v. 3): *i els he haguts de passejar*
-Algaida (v. 3): *Tots los hem de passejar*
- 1115 Sa vessa que duc tot sol / basta bé per jo i un altre.
Si amb això hi trobau falta, / no fés, idò, tant de sol! *Manacor*
- Variants -Santa Maria (v. 2): *bastaria per un altre.*

- 1118 Segador, bon segador, / ¿me vols dir qui t'ha ensenyat?
- M'ha ensenyat En Barceló, / aquell qui està a Ciutat. *Manacor*

Variants -Felanitx (v. 4): *un qui està devers Ciutat.*

- 1177 Un homo qui sega, arriba / a no veure quina hora és
i, segons es blat quin és, / comença a suar sang viva. *Manacor*

Variants -Llubí (v. 2): *que no sap de quin món és*
-Binissalem (v. 2): *que sols no sap quina hora és,*
-Artà (v. 3): *i en venir devers les tres*
-Ariany (v. 3): *segons es sembrat quin és,*
-Sencelles (v. 4): *arriba a rotar sang viva.*

- 1236 Covo i carregador / me daren anit passada,
també qualche bastonada: / saps com m'hi feren, felló! *Manacor*

Variants -Binissalem (v. 2): *me feren anit passada,*
-Banyalbufar (v. 4): *que m'hi feren, de felló!*

- 1288 Vaig partir de Sos Ferrers / de cap a Ses Cabanasses:
tenen ses bergantes guapes, / ja no ho poren esser més. *Manacor*

Variants -Artà (v. 3/4): *Quines bergantes tan guapes!*
Ja no ho poren esser més.

Capítol 5: Casa i Vestit

- 37 L'amo de Son Macià / enmig de sa plaça seia,
i es qui passava li deia: / - Quins calçons que duis, germà! *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 4): - *Bons coions teniu, germà!*

Variants -Selva (v. 2): *enmig de sa plaça reia,*
-Montuïri (v. 3): *i tothom qui el veia, deia:*

- 40 Sa dona li diu: - Oh tosco! / ¿Quines regles pots donar?
- De pressa, ves-me a comprar / uns calçons de llista fosca.
De pressa! Ves a can Mosca! / De pressa, fé-los tair! *Manacor*

Variants -Artà (v. 1): *A sa dona li deia: - Tosca*
-Felanitx (v. 3): - *De pressa, vé a comprar*
-Binissalem (v. 4): *sa roba de llista fosca.*

- 63 Jo duc sa poma penjada / a una ala d'es capell,
i no hi ha hagut cap aucell / busqueret o passarell
que la m'haja espipellada. Manacor
- Variants -Santa Margalida (v. 1): *Duc una poma penjada*
-Vilafranca (v. 3): *i fins ara cap aucell*
-Sineu (v. 5): *la m'ha haguda espipellada.*
- 94 Quan tu seràs molinera / d'es molí de la Real,
te faré un davantal / de fuies de llimonera. Manacor
- Variants -Establiments (v. 1/3): *Quan jo serè molinera /
me faré un davantal*
-Selva (v. 1/3/4): *Quan jo seré molinera /
me faré un davantal / de la flor de la roella.*
-Puigpunyent (v. 4): *color de flor de roella.*
- 157 Anat a Sant Salvador, / s'ampitrada a mi m'acuba.
Mirau si és persona aguda, / que duu flocs an es gipó. Manacor
- Variants -Bunyola (v. 1/2): *Com puig a Sant Salvador,
sa pujada a mi m'acuba.*
- 192 Amic meu i camarada, / sa coa és qui fa s'aucell:
una dona amb un mantell / és molt poc agraciada. Manacor
- Variants -Artà (v. 1/2/3/4):
*¿Que no saps, prenda estimada, / que sa coa fa s'aucell,
i que una dona amb mantell / és molt mal agraciada?*
- 204 Es sol sortirà a ponent / i sa lluna farà rotlo;
no em toquis es mariol·lo, / que et sortirà malament! Manacor
- Altra variant a Manacor (v. 4): *que te dirà malament.*
Variants -Ariany (v. 1/2): *Es sol se'n 'nirà a ponent
quan sa lluna farà rotlo;*
-Santanyí (v. 2): *sa lluna menarà rotlo;*
-Orient (v. 4): *que ho passaràs malament.*
-Binissalem (v. 4): *que et camparàs malament.*
- 296 Tant m'és arròs com fideus / com cassola de patates.
Totes ses al·lotes guapes / duen flocs a ses sabates
perque les mirin es peus. Manacor
- Variants -Ariany (v. 4-5): *duen floquets en es peus.*

Capítol 6: Danses

- 1 A dalt es Pont d'Inca / hi ha un gorrió.
Dau-li aigo fresca, / cantarà millor. *Manacor*

Variants -Santa Maria (v. 1): *Damunt es Pont d'Inca*
-Deià (v. 3): *Da-li aigo fresca,*

- 56 En Picolí, dones, / se vol embarcar,
Na Bet Cocovera / també hi vol anar. *Manacor*

Variants -Sant Joan (v. 3): *i sa seva al·lota*

- 63 Es gerret, senyora, / teniu-lo tancat
amb set tancadures / i un forreiat. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 2): *que el tengui tancat*

- 151 Una busquereta / i un busqueretó
dins una mateta / fan un nieró. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 3/4): *cercaven llentrisca / dins un matutó.*

Variants -Valldemossa (v. 3/4): *cercaven llentrisca / dalt un matul·ló.*
-Llucmajor (v. 3/4): *cercaven llentrista / dins un matutó.*

Capítol 7: Endevinalles

- 65 Em pesa perque no em pesa; / si em pesàs, no em pesaria;
i ara, perque no em pesa, / tenc pesar de cada dia. *Manacor*
= *La bossa de diners.*

Variants -Selva (v. 4): *me pesa de cada dia.*

- 85 És verd i no és jueverd; / és groc i no és aubercoc;
és vermei i no és coral. / No ho endevinaràs d'aquí a Nadal. *Manacor*
= *La figa de moro.*

Variants -Campos (v. 1/2/3/4): *Verd, i no és juevert;*
groc, i no és aubercoc; / té corona i no és capellà.

No ho endevinaràs d'aquí a demà.

-Deià (v. 3/4): *du corona i no és capellà.*

No ho endevinaràs d'aquí a demà.

-Binissalem (v. 3/4): *sense esser capellà*

du corona. ¿Què serà?

- 121 ¿Me vols dir quin plat hi ha / que tothom menja a voler
i el se'n tornen dur tan ple / com abans de començar?
= *Un plat de caragols.* Manacor

Variants -Artà (v. 1/2/3/4):

*Un plat a sa taula / ben a caramull,
i tothom ne menja (com tots n'han menjat)
i el se'n tornen dur (es plat ha quedat)
així com estava. (com abans estava.)*

- 142 Pelut defora, / pelut dedins,
aixeca es peu, / posa-l'hi dedins. Manacor

Variants -Binissalem (v. 3/4): *alça sa cama / posa-la dedins.*

- 183 Sa teva sabiduria / jo la t'he de capturar.
¿Quina cosa al món hi ha / que neix i se torna aufegar
entre les onze i migdia?
- N'és com la fruita vedada / de l'hort de Getsamaní,
i es qui la va recoir / és Adam, el nostro pare.
I lo que em demanes ara / n'és l'hòstia consagrada
que, com prou l'han contemplada, / neix i se torna morir.
I si dius que no és així, / per anit ja l'hem volada. Manacor

Variants -Galilea (v. 1/2): *La vostra sabiduria / la vos he de capturar.*

-Artà (v. 4/ 6-7/8-10/11/12/13/14-15):

que neix i es torna aplegar

- Amic meu, lo que tu em dius, /amic meu, jo t'ho vui dir:

*això és l'hòstia consagrada / que, com prou l'han contemplada,
la rep qui la beneí.*

*Paraula que jo he gastada, / no hi cap persona nada
que la m'haja capturada / ni que m'haja fet desdir;
així, paga sa dinada / d'es dotze que som aquí.*

-Porreres (v. 4): *que neix i es torna estojar*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 2 A baix d'un dallò molt vei / vaig semblar un dallò tendre.
I vós, madò Dallonera, / ¿voleu un dallò per gendre? Manacor

Variants -Capdepera (v. 1): *Davall una dallonera*

- 60 Dalt es Puig de Galatzó / vaig sembrar faves torrades.
Es corbs les m'hauran menjades, / no hi coiré sa llavor. *Manacor*
- Variants -Santanyí (v. 1/4): *A damunt Sant Salvador /
i ho pagarà es pastor.*
-Sineu (v. 3): *Ses cabres les m'han menjades,*
-Alcúdia (v. 4): *i he perduda sa llavor.*
-Santa Margalida (v. 3): *i varen néixer esceiades,*
-Llucmajor (v. 3): *ses rates les m'han menjades*
- 109 En Pandola diu: - Mu mare, / feis-me ses butxaques grans
que hi cabin set o vuit pans / i altretant de sobrassada. *Manacor*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *i altres tantes sobrassades.*
- 120 En sortir de la Calenda / a dur fanoi me'n 'niré
per sa gent d'es meu carrer / que de mi té mal de ventre. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 4): *qui té tant de mal de ventre.*
Variants -Sant Joan (v. 1): *En esser davant el Temple,*
-Felanitx (v. 2): *a dur fanoi aniré*
- 178 L'amo de s'Hospitalet / una fogassa encetà
i dedins hi va trobar / es cabrer qui estava dret. *Manacor*
- Variants -Sineu (v. 1): *N'Aina de Son Busqueret*
- 309 - Senyor Rector, ell m'atupa / i quant hi ha fa malbé. –
I es rector li respongué: / - Vos ne farem un de sucre! *Manacor*
- Variants -Campos (v. 2): *i tot, tot ho ha fet malbé.*
- 344 Una cabra molt barbuda / va cantar damunt Bonany
i una vedella d'un any / feia calça d'asseguda. *Manacor*
- Variants -Deià (v. 1): *Una cabreta barbuda*
-Santa Maria (v. 1/2): *Una trutja mamelluda
feia goret dins s'estany*
- 362 Un cabo vei retirat / qui era de Capdepera
duia dins una botella / sa murada de Ciutat. *Manacor*
- Variants -Ariany (v. 1): *Un homo petit, ruat,*
-Artà (v. 2/4): *natural de Capdepera,*
-Alaró (v. 3): *va perdre sa greixonera*
-Montuïri (v. 1/2/3/4):
*Un homo vei i pelat / d'es terme de Capdepera,
duia dins una panera / ses murades de Ciutat.*

- 469 Cara bruta, cara lletja, / de mi tant de mermular!
Jo n'he d'arribar a menjar / pebres frita amb so teu fetge. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 1): *Calla, bruta! calla, lletja!*
- 502 De tants de fums com tu dus / t'has de morir de falera
dalt es puig de sa figuera / tapada de calabruix. *Manacor*
- Variants -Santa Maria (v. 1): *Amb tants de fums com tu dus*
- 531 Em desdic de lo que he dit, / En Messeta no és xueta,
però ve d'aquella cepa / que enclavaren Jesucrist. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 3): *només ve d'aquella cepa*
Variants -Santanyí (v. 2): *que En Mamella fos xueta,*
-Artà (v. 2): *que Na Bàrbara fos xueta,*
(que mestre Aloi sigui xueta,)
-Sineu (v. 2/3): *de que tu no ets xueta,*
però véns d'aquella cepa
-Llucmajor (v. 2): *que En Pep Gelat no es xueta,*
- 586 Es porcs s'han volgut deixar / bunyols en es seu enterro,
basta i prou hagi esta verro / set anys a S'Espinegar. *Manacor*
- Variants -Felanitx (v. 4): *deu anys, de s'Espinegar.*
- 658 Més valdria que callasses / i que no diguesses res,
no daries a conèixer / sa teva llengo quina és. *Manacor*
- Variants -Sant Joan (v. 3): *no daries a momprendre*
- 774 ¿Som xueta? Bella basca! / Però som un bon fadrí:
los teus, que varen traïr / Cristo a l'Hort de Getsemaní,
i tu véns d'aquella casta. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 3): *la teva gent va traïr.*
-Sineu (v. 3): *es teus veis varen traïr.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Manacor

Capítol 1: Animals

- 13 Un dia, anant a sa Cala, / una gamba veig venir,
i remei que vaig tenir / de tomar-li sa mordala. *Santanyi*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *per remei ja vaig tenir
es tomar-li sa mordala.*
- 17 Calamar desgraciat, / no t'acosts a sa femella,
que, si t'aferres amb ella, / quedaràs escalabrat. *Capdepera*
- Variant a Manacor (v. 2): *no t'hi acosts, a sa femella,*
- 18 Dins la mar de més endins, / que no hi pot entrar ningú,
sa Coronella va dur, / per sopar, carais marins. *Deià*
- Variant a Manacor (v. 1): *De la mar de més endins,*
- 48 Sense ham agafam s'anguila; / això és de bons pescadors.
Sant Domingo, adió, / que mos n'anam noltros dos
de cap a sa nostra vila. *Alcúdia*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Sense ham s'agafa s'anguila,
que és peix per bons pescadors.*
- 55 Un peix de molt de valor / no se regala a un pobre,
perque un homo sempre troba / que és un pecat tudar-ló. *Santa Maria*
- Variant a Manacor (v. 2): *no el regalen a cap pobre,*
- 61 Es primer ou que va fer / amb un llençol l'empararen.
Mare de Déu del Roser, / si aquest ou mos va bé,
en farem una truitada. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 5): *faríem una truitada.*
- 96 Es vespre me n'he d'anar / perque una altra feina em toca,
que tenc posada una lloca / i l'hauré d'anar a llevar. *Alcúdia*
- Variant a Manacor (v. 1): *És vespre i me'n tenc d'anar*
- 116 Es dos bovers de Sa Torre / tots dos suen reganyols.
Ja ho rescabalen es bous: / de magres, no poren córrer. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 1): *Dos bovers hi ha a sa Torre,*

- 139 ¿Vols vendre es parei de bous? / Jo sé qui el te comprarà:
poràs anar a festejar / es dimarts i es dijous. *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 3): *i podries festejar*
- 151 ¿Sabeu que he reparat jo / de sa cabra mascarada?
Que en no anar panxa pitjada, / dóna sa llet de mal cor. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 3): *Si no va panxa pitjada,*
- 158 A quinze d'abril morí / s'ase més vei d'Es Canyar,
i es fossen que l'enterrà / és En Llorenç Ballarí.
Qui no creu que sigui així, / a's senyor ho pot preguntar. *Campos*
- Variant a Manacor (v. 4): *li diuen En Ballarí*
- 170 El sen Pere, alçau bandera, / vos qui tant heu corregut,
hau guanyat una somera / qui cada any vos farà un ruc. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *El sen Pere iera iera,*
- 180 L'amo En Pere té un gorà / de primera, de primera:
en sentir olor de somera, / ja no el poren aturar.
En es barranc de Morell / s'animal tot reposat
li va fer pegar un esclat / que se foradà sa pell.
Considerau quin bordell, / amb so barram rebentat!
Seguí es mateix camí, / mentres sa nina plorava
i sa mare que resava, / no el veureu tornar venir.
Com fou en es planiol, / suabaix de ses costetes,
l'investiren ses mongetes / i ja el s'en duien al vol.
L'amo En Roig, allà tot sol, / en tirava de canyetes! *Artà*
- Variant a Manacor (v. 16): *just a baix de ses costetes,*
- 183 Menescal, ja poreu córrer! / Duis-vos-ne unguent d'es bo.
que sa somera se mor / del Sen Mateu de Sa Torre. *Santa Margalida*
- Variant a Manacor (v. 4): *de l'amo nou de Sa Torre.*
- 186 ¿No m'heu vista sa somera / p'es camí de Felanitx,
amb una ruca darrera / de devers un any i mig?
D'encontrar-la tenc desig, / an aquesta pucetera:
li pegaré amb sa llandera / i la xaparé p'es mig! *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *¿Hauríeu vist sa somera*

- 198 Sa somera d'En Trompé / ja treu comptes tota sola:
sempre fa sa torniola, / i en veure voltor qui vola:
"Vet aquí es meu mercader". Sineu
- Variant a Manacor (v. 5): "Vet allà es meu mercader".
- 202 Tenia Na Palacanyes / i vaig armar Na Coa-d'ai;
ell no heu vista cap mai, / somera amb tan poques manyes!
Na Palacanyes du fueros / i Na Coa-d'ai també.
De ses pedres que duré / he d'alçar ca s'Esgoder
deu pams més alt que es *Crucero*. Llucmajor
- Variant a Manacor (v. 1): *Vaig armar Na Palacanyes*
- 203 Tomàs, En Gelat m'ha dit / que enguany té por de sa pell
perque no penses amb ell, / ni de dia ni de nit;
n'arriba a estar malsofrit / i tot ho passa al bordell. Santa Maria
- Variant a Manacor (v. 5): *i n'està tan malsofrit*
- 217 Es cavallet d'Al·leuia / va caure dins es torrent:
n'era causa sa talent / que aquell pobre animal duia. Artà
- Variant a Manacor (v. 1): *Es cavallet de can Rua*
- 227 Baten es blat roveió / i no desfan ses falcades,
per això van tan taiades / ses egos d'es Puig Moltó. Montuïri
- Variant a Manacor (v. 3): *saps que ho són, de ben taiades,*
- 236 S'ego blanca mereixia / que li fessen processó,
basta i prou fos sa major / que a Son Reixac hi havia. Petra
- Variant a Manacor (v. 4): *que a Son Guiem hi havia.*
- 250 Na Blanca fará pintar / de vermei o de morat
perque en anar a Ciutat / no diguin "vet-lo-t'allà". Maria
- Variant a Manacor (v. 3): *que en pic que vaig a Ciutat*
- 260 A mi no em fuig una euveia; / i lo que és per formatjar,
molt s'hauria d'estirar / qui em volgués bufar a soreia! Sineu
- Variant a Manacor (v. 2): *com ve es temps de formatjar,*

- 309 A mi em diuen En Ferrino, / d'es terme de Manacor.
S'animal que em fa més por / d'aquest món, és un borino. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 1): *A mi me diuen Ferrino*
- 331 Es missatges d'es Fangar / per dins es Pla d'Aumelia
encalçant una conia / i la varen agafar. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 2): *passaren per Aumellia*
- 355 A ca meva hi tenc un moix / que se viu esquena dreta.
S'estima més sobressada / que pebres de cirereta. *Pollença*
- Variant a Manacor (v. 3): *Estima més sobressada*
- 371 Madona, jo vénc p'es moix / que vos n'heu duit de sa casa:
Ses rates m'han menjat s'ase. / Mal vos menjassen a vós! *Biniamar*
- Variant a Manacor (v. 1): *Madona, tornau-me es moix*
- 403 Es canari de Ses Denyes / canta com un rossinyol;
de sa veu fa lo que vol / i ningun mestre l'ensenyà. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 1): *Es canari de Na Denya*
- 425 Es gorrions fan: "deu, deu", / sols no arriben a dotzena.
En tenir sa panxa plena, / ja no volen a cap preu. *Puigpunyent*
- Variant a Manacor (v. 4): *no han de mester correu.*
- 431 Sa guatlereta m'és fuita, / és fuita per dins es blat,
i és tornada roadeta / i jo tot me som roat. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 3): *i és venguda roadeta*
- 447 Voldria esser oronella / un dia, entrant s'estiu,
i aniria a fer es niu / dins es bosc de Massanella. *Sóller*
- Variant a Manacor (v. 1): *Voldria tornar oronella*
- 455 S'altre dia, un perdiuer, / damunt li posà sa vista;
si no li troba sa pista / no hi havia res què fer:
ell li apuntava bé / per fer-li menjar llentrisca. *Muro*
- Variant a Manacor (v. 4): *jo no hi veia res què fer:*

- 478 Set puputs tenc i sa mare; / son pare, si l'agafam.
No sé com tant d'aviram / damunt sa meva espinada!
Me peguen qualque picada / que em fan anar de corbam. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2): *i son pare, si el 'gafam.*
- 487 Rossinyol de primavera, / ja pots començar a cantar,
perque diuen que ja hi ha, / a redols, qualque cirera. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *¿no t'ets temut que ja h i ha,
a redols, qualque cirera?*
- 521 Na Tonina Molinera / i En Bernat Corredor
encalçaven un dragó / per damunt una figuera. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 4): *per davall una figuera.*
- Capítol 2: Arts i Oficis**
- 8 Diumenge farem ball / per aplegar ses ninetes.
Amb vestit i amb faldetes / se feien a's Mercadal *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 4): *se'n van an es Mercadal.*
- 39 Al·lota, para sa falda, / i et tiraré un quern de glans.
Ara ballen dos germans: / ferro amb ferro no salda. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *i te daré dos aglans.*
- 119 Una dona fa una casa / i una altra la desfà.
Jo en sé una que donà, / sols que la fessen ballar,
deu llençols, es porc i s'ase. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 5): *nou duros, es porc i s'ase.*
- 125 Un tocador de guitarra / a sa casa sempre ve;
ell diuen que no té terra: / a lo menos ballaré! *Inca*
- Variant a Manacor (v. 2): *a ca nostra sempre ve;*
- 140 En Pau i En Tomeu Xim / són causa molta vegada,
que sa pólvora ha pujada, / perque en una capvesprada
mataren una perdiu: / la trobaren dins es niu
coixa i ben eixalada. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *En Pau an En Tomeu diu
que és causa, molta vegada,*

- 172 Cada vegada que cantes, / tot Algaida resplendeix;
sa teva veu se coneix / en mig de dos mil i tantes. *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 2): *sa teva veu resplendeix;*
- 191 Es cantar a mi no me prova; / un temps cantava més bé.
Jo m'hauré d'arribar a fer, / d'una soca de noguer,
una gargamella nova. *Santa Margalida*
- Variant a Manacor (v. 4): *d'una branca de noguer,*
- 207 M'han enviat un paper / firmat d'es batle de Petra,
que, en no anomenar sa peça, / cantaré lo que voldré. *Petra*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *que, si no anomèn sa peça,
puc cantar lo que voldré.*
- 216 Que canti qui té cantera; / jo ja no sé pus cançons.
De crostes i roegons / ja en duc dins es butxacons
cosa de mitja cortera. *Selva*
- Variant a Manacor (v. 4): *que en duc dins es butxacons*
- 277 Es qui és nat morrioner, / sempre sap fer morrions,
i qui és nat per fer cançons, / tota la vida en sap fer. *Sencelles*
- Variant a Manacor (v. 1): *Qui és nat morrioner,*
- 282 Glosadors d'avui en dia, / no dic un, tots quants 'hi ha,
i endemés, si és ciutadà, / es temps que hi ha de pensar,
jo semblaria un pinar / i es pins hi coïria,
i un barco compondria / per fer viatges a Orà,
i per no dir Angeria. / Jesús, Josep i Maria,
preniu-lo amb la vostra mà. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 9): *i per no dir Algeria.*
- 371 Tu portaves es reclam / de ses jovenetes guapes
i ara aniràs per ses places: / - Hala, dones, treis pedaços,
que a ca es sogre en baratam. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *de ses fadrinetes guapes*
- 374 - Vaja, caminau - / va dir sa marxanda.
- No em toqueu sa randa / que la'm mastegau. *Estellencs*
- Variant a Manacor (v. 3): *- Deixau fer sa randa,*

- 386 Na Rosa de Son Catiu / n'ha composta sa bugada:
sa caldera foradada / i n'ha vessat es lleixiu. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 3): *sa llenya és verda i banyada*
- 421 Un vespre, devers la una, / quant me'n vaig anar a colgar,
jo vaig veure emmidonar / dues joves a sa lluna.
De ses dues, n'hi ha una / que es 'midó li sortí clar. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 6): *s'amidó li sortí clar.*
- 430 - L'amo Antoni d'Aireflor, / ¿a on teniu sa berganta?
-Dins es pastador qui canta; / no en té cap, de caire bo. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 1): *- Madoneta de Son Pou,*
- 486 Afanyau-vos, cotoneres, / afanyau-vos a filar,
que, com sa mestra vendrà, / no mos diga malfeneres. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 3): *sa mestressa, quan vendrà,*
- 507 Sa filoa de Na Rosa / ses rates i han fet niu,
i es ratolins ja són grossos / i canten xiu-xiri-xiu. *Sóller*
- Variant a Manacor (v. 4): *canten es xiu-xiri-xiu.*
- 529 No em véngues amb mangarrufes / i jo tampoc no hi aniré.
Si et cases amb so fuster, / hauràs d'anar p'es carrer:
- ¿Qui me vol comprar baldufes? *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 3): *Si et cases amb un fuster,*
- 549 És s'ofici de manobre / un ofici un poc pesat,
perque se'n puja i davalla / amb sa mescla dalt es cap. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 3): *que se'n pugen i davallen*
- 583 Sa meva dona a poc poc / se voldrà riure de mi:
m'envia an es molí / i, de passada, a dur foc. *Porreres*
- Variant a Manacor (v. 3): *me diu: - Vés an es molí*
- 593 ¿Vos que sou el moliner / del molí de vuit antenes?
Ja en menjareu, de vuitenes, / si s'anyada mos ve bé! *Petra*
- Variant a Manacor (v. 4): *si s'anyada no diu bé!*

- 616 Homo, casa't i veuràs / que cosa són cama-rotges.
Un homo qui fa rellotges / necessita un bon compàs. *Bunyola*
Variant a Manacor (v. 4): *necessita anar a compàs.*
- 748 El Rei m'ha fet un favor, / que jo no el me mereixia:
a un sol fii que tenia, / de pobre l'ha fet senyor. *Campos*
Variant a Manacor (v. 2): *i jo no el me mereixia:*
- 793 A sa guiterra li veig / d'es mànec fins a sa flor,
però no li veig es cor / a s'al·lota que festeig. *Galilea*
Variant a Manacor (v. 3): *emperò no veig es cor*
- 798 En Juanet de sa dida / passa per aquí davant
amb sa guiterra sonant / que va a ca Na Margalida. *Santa Margalida*
Variant a Manacor (v. 2/3/4): *ja és partit que se'n va a Artà;
amb sa guiterra amb sa mà / cap a ca Na Margalida.*
- 851 He rompuda sa requinta, / sa prima d'es violí.
Lo que em dóna pena a mí / és es floquer de sa cinta. *Felanitx*
Variant a Manacor (v. 1/2): *S'ha rompuda sa requinta,
i sa prima d'es violí.*
- 867 Jo som jove estudiant / i ara hi començ a veure:
no voldria em fessen beure / qualche glopet amargant. *Binissalem*
Variant a Manacor (v. 3): *no voldria em fesses beure*
- 878 Com Cristo fé testament, / a l'Escriptura deixà
que al cel no pogués entrar / cap notari ni escrivà
ni cap moliner de vent. *Ariany*
Variant a Manacor (v. 1/2): *Cristo deixà en testament,
com a la creu se'n pujà,*
- 887 Es batle de Son Servera / com du sa vara en ses mans,
a homos casats i bergants / los fa anar amb sos peus més plans
que qualsevol rutló d'era. *Artà*
Variant a Manacor (v. 3): *an es casats i bergants*
- 903 Si tu et fas carabinero, / contrabandista em faré;
això és solament per fer / contrari an es teu empleo. *Artà*
Variant a Manacor (v. 4): *en contra d'es teu empleo.*

- 922 Na Figuerota va dir: / - ¿Vols-me tocar aquests ous?
Tant són es regidors nous / com es que varen sortir. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1/2): - *Ai, re-bon parei de bous!*
Na Pírerola va dir.
- Capítol 3: Astres i Temps**
- 8 L'any coranta-nou sortia / un estel molt espantós
amb un raio rigurós / que de coa li servia. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1/4): *L'any coranta-nou sortí /
que de coa li serví.*
- 12 Ses Cabrelles, que són d'altres, / i no les puc arribar!
En Miquelet deu estar / ajagut ses cames altes. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 4): *ajagut, ses cames altes.*
- 14 S'estel de sa Tramuntana / és un estel diferent:
No fa tant de moviment / com sa teva amor, Juana. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *perque no fa moviment*
- 26 Ses mudances de sa lluna, / si les me vols dir, m'assec:
dotze, onze, deu, nou, vuit, set, / sis, cinc, quatre, tres, dos, una. *Son Servera*
- Variant a Manacor (v. 2): *¿si les me vols dir per cert?*
- 55 Si heu d'anar a Sant Salvador, / ja vos poreu aixecar,
que es sol prest darà claror / i sa lluna fugirà. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Ja vos poreu aixecar
per anar a Sant Salvador,*
- 81 Es maonès ja ho dirà: / enguany plou a poques bandes,
ets elàstics i bufandes / i rebosillos amb randes
ja se poren retirar. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 1): *Si diu ver s'aragonès,*
- 140 En fer tempestat de vent / totes ses fuies ramassa.
I an es gerrers de sa Plaça / los se'n durà en es torrent. *Selva*
- Variant a Manacor (v. 2): *totes ses fuies 'rabassa.*

- 154 - Mariner, tu qui pretens / de bon cap i glosador,
 ¿me vols fer una cançó / que anomeni tots es vents?
 - Llevant, xaloc i migjorn; / llebeig, ponent i mestral;
 tramuntana i gregal; / vet aquí es vuit vents del món. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 8): *mira es vuit vents si hi són.*
- 176 Jo no me vui aixecar, / que no trob bona flassada:
 anit ha feta gelada / i no me vui constipar. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *o si no, amb sa roada
 me podria constipar.*
- 189 Cavalc damunt un asot, / cavalc i ell no diu res.
 ¿Voleu sobre quina hora és? / Migdia, passa d'un poc. *Galilea*
- Variant a Manacor (v. 2): *jo qualc i ell no diu res.*
- 211 Al·lotets, ¿no esteis contents / que demà sigui dissabte?
 Cobrarem peces de quatre, / canets que no tenen dents. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 4): *cussets que no tenen dents.*

Capítol 4: Camperoles

- 21 Un pagès diu que voldria / que un any prim, o dos, vengués
 per davallar es jornalers, / i lo seu milloraria. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 2): *que un any prim ara vengués*
- 36 En dia que hi ha cireres, / hi haurà fruita de més
 amb quatre-cents tarongers / i mil i set-cents noguers
 i cent redols de pomeres. / Ell no hi faltaran pereres,
 reïms, figues, aubercoquers. / I suabaix d'es rosers,
 hi haurà ses carxoferes, / violetes forasteres,
 ramells vermeis i pintats, / clavells blancs i encarnats
 i flors de totes maneres. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 5): *i cent tires de pomeres.*
- 38 Mata, pi, poll i figuera / auzina, uiastra i noguer,
 aladern i romeguer, / romaní, estepa, prunera,
 aubercoquer i servera, / perera i codonyer.
 Més avall un ponciner / i un polit lledoner
 i parres a sa vorera. / Tu ja seràs sa darrera,

- de dona, que miraré, / i de ningú fiaré;
només de Déu, perque té / sa paraula verdadera. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 2): *estepa, murta i noguer,*
- 40 ¿Per què teniu s'hort tancat / de tarongers i pomeres?
Posau-hi per ses voreres / murada, com a Ciutat. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 4): *murades com a Ciutat.*
- 50 Un raïm de catorze roves / va madurar un borró;
ja ho pot dir mon companyó, / qui va dur, per tair-ló,
vint-i-quatre destrals noves. *Biniamar*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *i duia tant de redó
que va dur, per tair-ló,*
- 73 Sa meva dona no pot / pujar damunt ses figueres:
totes ses feines són meves, / perque ha de guardar s'al·lot. *Estellencs*
- Variant a Manacor (v. 3): *i ara ses feines són meves,*
- 79 Si véns an es figural / te convid a menjar figues:
les te donaré coïdes / fresques, i no et faran mal. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 4): *perque no te facin mal.*
- 105 Amor, si vols estar sana, / po't a s'ombra d'un noguer,
perque sa d'es garrover / he sentit dit que és malsana. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 4): *d'estiu, sol esser malsana.*
- 127 Una pomera hi ha a Eivissa / que té pomes de gener.
Si en voleu coir un paner, / heu de botar sa bardissa. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *Si ne voleu un paner,*
- 133 Recorda't d'aquelles serves / verdes que et vaig enviar
perque et poguesses servar, / i, com més va, manco et serves. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 1): *Tens present aquelles serves*
- 141 Es blat gros de Son Mesquida / de darrere es Puig Moltó,
s'hi fa qualque canyelló / com una canya febrida. *Orient*
- Variant a Manacor (v. 4): *és com la canya febrida.*

- 151 No hi ha racó ni vorera / que enguany no estiga sembrat
i l'amo estava intentat / de sembrar es rotlo de s'era.
I sa madona grossera / que l'hi havia encarat. *Esporles*
- Variant a Manacor (v. 3): *i l'amo havia intentat*
- 162 Un temps, com era fadrí, / fent gloses me divertia,
i ara, de cada dia, / lo que em lleva s'alegria
és es talec d'es molí. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *Es temps que jo era fadrí,*
- 172 Ai, morena, fé't enllà, / ses altres te seguiran;
farem es rotlo més gran / i sa paia se batrà. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *i ets altres te seguiran;*
- 216 No us penseu que ets homos d'era / ells mos vénguin a ajudar.
Estimaran més estar / a s'ombra de sa figuera. *Llubí*
- Variant a Manacor (v. 2): *mos vulguin venir a ajudar.*
- 255 Garrida, qui carro mena, / d'un traidor va acompanyat:
si l'enquantra descuidat, / o bé el mata o l'espenya. *Selva*
- Variant a Manacor (v. 3): *en trobar-lo descuidat,*
- 261 Na Rotja n'és bona mula, / ho tenc que dir an es senyor;
que es caire que té millor / que, en dir-li "erri", s'atura. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 2): *ja m'ho va dir es senyor;*
- 312 A una grossa solada / m'afany amb ses dues mans.
Es dijuni de Tots Sants / me'n vaig a veure mu mare. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *En 'ver-hi bona solada*
- 318 Com a Sant Juan diran: / Vet allà ses muntanyeres,
vénen com aufabegueres / regades de tot sol any. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 4): *regades de tot un any.*
- 403 Desdixat de conrador / que deixa amples ses voreres:
es blat li torna porgueres / i sa farina, segó. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 4): *i sa farina és segó.*

- 414 A Ciutat venen estores / per carros i carretons.
Jo vénc carregat a fons / i duc comandacions
i són de ses buidadores. *Galilea*
- Variant a Manacor (v. 5): *que són per ses buidadores.*
- 419 Na Bosca va dir: - Pastera, / jo demà no vui tornar:
me pensava que espadar / era feina més lleugera. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *jo creia que s'espadar*
- 431 De damunt Sant Salvador / te vaig veure, Catalina,
que escampaves formiguers / a sa rota de Marina. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 2): *te vaig veure, Margalida,*
- 454 El pobre figueraler / passa la vida penada:
quan veu una ennigulada / que té tauleta posada,
corrents estoja es sequer. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *Un pobre figueroler*
- 461 Jo ja tenc es paner ple / de figues alagantines.
Per aquí hi ha fadrines / que se treuen ses espines
abans de aficar-les-sè. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 5): *antes d'aficar-les-sè.*
- 503 Antany, pareier segon, / i enguany, major i bover.
Jo tenc d'arribar a fer / tots ets oficis del món. *Santa Margalida*
- Variant a Manacor (v. 3): *Pens que arribaré a fer*
- 534 Es meu parei du la doma / de llaurar i batre bé.
Hi ha fadrina qui té / sa parleria qui toma. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *de tot aquest sementer.*
- 581 Sa madona em diu: - Pagès, / quan me llauraràs sa tanca,
no m'has d'espenyar cap branca / de pomera ni de res. *Maria*
- Variant a Manacor (v. 1): *Sa senyora em diu: - Pagès,*

- 641 Véc carregat de comandes. / No sé si em recordarà.
D'es brossat que va tirar / l'amo de s'Espinegar,
un carro se'n va encallar / fins part damunt de ses bandes. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 6): *a's capdamunt de ses bandes.*
- 642 Una dona qui porgava / i porgava amb un garbell,
s'aixecava i s'abaixava / mostrant-mos Son Ferrandell. *Estellencs*
- Variant a Manacor (v. 4): *mostrant-mos es foradell.*
- 648 - Porqueret de sa pellissa, / mentres tu seràs porquer
no guanyaràs cap doblar / ni seràs a temps a missa.
- Heu sortit molt furiós / anant quantra los porquers!
Jo guanyaré més doblers / deixant es verro només,
en un any, que vós en dos. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 2): *mentres tu sigues porquer,*
- 691 Es segar a escarada es agre / porque seguen en sa nit.
A jornal és devertit, / que, en caure es sol, l'amo paga. *Sa Pobla*
- Variant a Manacor (v. 2): *¿has entès lo que t'he dit?*
- 708 Quinze dies de civada, / altres tants de xeixa i blat,
per un qui mai ha segat / ja serà bona escarada! *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *desset o devuit de blat,*
- 729 A Alcudiarrom, garrida, / he anat a espigolar.
Es qui vos hi va passar, / ¿que vos tenia avorrida?
Perque allà perden sa vida / porque és enfora i malsà. *Vilafranca*
- Variant a Manacor (v. 2): *hem anat a espigolar:*
- 810 Ah, malbé es faci es segar / d'es terme de Sant Marçal!
Bestiar que no fa mal, / ¿per què l'han d'acorrallar? *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 1): *Mal llamp es faci es segar*
- 822 Al-lotes, 'nem-mos-ne a jeure / i deixem-lo reverdir,
que ara he afinat un bri / que de baix torna retreure. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 3): *suara he afinat un bri*

- 848 Arreu, arreu, segadors, / que sa madona sa queixa
perque es blat li torna xeixa / i sa farina segó. *Santa Maria*
- Variant a Manacor (v. 4): *perill de capolar-mós.*
- 852 A Sóller hi ha un bergant / qui sega amb so mariol·lo
i abriga tan bon rotlo / com sa claredat d'un llamp. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 1/2/3): *Jo coneixia un bergant
qui segava amb mariol·lo / i abrigava tant de rotlo*
- 868 Casa't a devers ses fires, / veuràs com no segaràs.
Com m'encontraràs, diràs: / - Jesús, Jaume, ¿que ho sabies? *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Si et cases devers ses fires,
segur que no segaràs.*
- 871 Civadeta, curta i clara, / curteta i claret no ret.
Segadors, ell ja està fet, / ja no n'hi ha per suara. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 4): *no n'hi haurà per suara.*
- 919 En acabar de segar, / tiraré sa fauç a l'aire,
Voldria li tocàs aire / qui primer l'aixecarà. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *I diré: - Mal li toc aire*
- 928 En haver dinat estic / trempat per anar a segar,
però em solen agafar / dos o tres mals en un pic.
Si voleu que vos ho diga, / jo vos ho diré, si puc:
una, que em trob butzarrut / i em 'gafa vessa i puput,
i és lo que més me castiga. *Campos*
- Variant a Manacor (v. 9): *i això, sabeu que em castiga!*
- 943 Es dia que hem d'acabar / no hi ha ningú reservat:
sia coix, sia baldat, / tothom ha d'anar a segar. *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 1): *En acabar de segar*
- 953 Esquena, si estàs cansada, / 'xa fer, ja reposaràs,
com dins Son Fava seràs, / que estaràs ben allargada. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *ben prest ja reposaràs*

- 998 Jo me'n vaig a segar avall / i Déu sap quan tornaré,
i d'es doblers que duré, / garrida, farem un ball. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *i no sé quan tornaré,*
- 1004 Jo no me vui empatxar: / que ho apleg qui ho ha escampat.
Jo lo que vui és es blat / o farina per pastar;
jo no vos dic roegat, / que em faria vomitar. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 4): *i farina per pastar;*
- 1064 Oh pobres segadorets / que encara segau civada!
Damunt sa vostra espinada / hi poren néixer bolets. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 3): *A dalt sa seva espinada*
- 1069 Per tot el món hi ha Jaumes. / ¿Per aquí, que no n'hi ha?
Saps que hi fa de bon estar, / d'estiu, en temps de segar,
davall un capell de paumes! *Capdepera*
- Variant a Manacor (v. 1): *Som perseguida de Jaumes,*
- 1080 Que rigui qui té riaies: / ja hem acabat de segar.
Ara jo aniré a lligar, / i farem ses acabaies. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *Ara em posaré a lligar,*
- 1099 S'al·lota diu: - Fé'm ballar / de voltes mitja dotzena.
- ¿Vols callar? que tenc s'esquena / que em rebenta, de segar. *Puigpunyent*
- Variant a Manacor (v. 3): *Jo li diré: - Pren serena,
perque encara tenc s'esquena*
- 1138 Si an es segar ho dius vega, / s'anar a infern també ho és,
perque segons quin blat és, / com vénen devers les tres,
es segador ja renega. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *anar a l'infern també ho és,*
- 1141 Si dius que sa fauç no taia, / l'hagesses duita a dentar.
¿Tu que pensaves guanyar / ses messes a dins sa paia? *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 3): *¿Tu que volies guanyar*

- 1190 ¿Vols que et digui es meu cabal, / d'aquí en envant, que he mester?
Una fauç que segui bé, / manegots i davantal. *Campanet*
- Variant a Manacor (v. 3): *un ganxo i un paner,*
- 1198 Som una fadrina antiga, / antiga d'antiguedat,
i he vist un camp sembrat / que just mancava una espiga. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 2): *que vénc de l'antiguedat,*
- 1226 Jo vaig anar an es Racó / a tondre sa Mascarella:
la vaig tondre de filera, / de gra d'ordi i miraió. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2): *a tondre Na Mascarella,*
- 1253 Venim d'allà on venim / i anam allà on anam;
sortim d'allà on sortim / i entram allà on entram. *Lloseta*
- Variant a Manacor (v. 3): *sortim allà on sortim*
- 1274 L'amo, no vos apureu, / que en es llevant surten dies:
més ne fareu en dos dies / que en un, per bé que faceu. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2): *en es llevant surten dies:*
- 1279 Dius que som arrendedora. / Ja ho sé que me n'he d'anar.
A ca meva puc estar; / puc vendre i encarregar,
perque no hi ha més senyora. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 4): *i puc vendre i puc comprar,*
- 1293 Hortolà de Sa Real, / ja és hora de fer es planter,
que aqueixa de Son Amer / ja té s'enciam venal. *Selva*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Hortolans de Sa Real,*
¿quan heu de sembrar es planter?
- 1311 Madona de Binromà, / heu casades dues fies
i duen tantes camies / com pèls p'es call de sa mà. *Santa Maria*
- Variant a Manacor (v. 1): *Madona, a Binromà*
- 1319 Madoneta, escoltareu / aquesta cançó primera:
vàreu néixer punyetera, / punyetera morireu. *Muro*
- Variant a Manacor (v. 3): *vós nasquéreu punyetera,*

- 1351 L'amo, ¿per què feis això? / En mirar-me, vos ja reis.
A mi me donau conséis / i an ets altres es blat bo. Artà
- Variant a Manacor (v. 3): *Ja me'n donau, de conséis,*
- 1365 Si et segueix estar llogat, / no et lloguis a lloc de pla,
que un poquet més pots guanyar, / emperò és més malsà
i moltet més carregat. Estellencs
- Variant a Manacor (v. 1): *Si t'estravé estar llogat,*
- 1390 Si anau a segarigar, / no vui que segarigueu;
jo només vui que regueu / sa flor de no-fa-i-fa. Son Servera
- Variant a Manacor (v. 3): *m'estim més que vós regueu*
- 1405 Deu anys vaig fer d'hortolà / i sempre un roser regava
i cap fuia li tocava / per por de roses danyar.
Si l'hagués vist mustiar, / hauria anat a cercar
aigo d'es pou de Llodrà, / d'aquella que no es salada. Algaida
- Variant a Manacor (v. 5): *I si el fos vist mustiar,*
- 1427 A dins un goix de cugula / hi entraren segadors,
i trobaren un bou ros, / set cavalls i una mula. Pollença
- Variant a Manacor (v. 2): *n'hi entraren vint-i-dos,*
- 1431 Si voleu llavor d'espina, / a Son Mascaró n'hi ha:
vós allà poreu triar, / n'hi ha de comuna i de fina. Sineu
- Variant a Manacor (v. 4): *de sa comuna i sa fina.*
- 1432 Tots són cards i coralines, / cama-rotges un planter.
Quin habitar que hi deu fer / enmig de tantes espines! Llucmajor
- Variant a Manacor (v. 3/4): *Saps quin navegar hi deu fer,
dins un camp tantes espines!*
- 1434 La falguera n'és un abre / amb molta propiedat,
i en una dematinada / ha florit i ha granat.
Ha florit i ha granat / i ha escampada la llavor.
Amor, triau-la garrida; / amor, triau-la millor. Artà
- Variant a Manacor (v. 2): *que ne té propiedat:*

- 1441 Fanoi dolç i fanoi agre, / fanoi de la gran dissort;
i en tenc una corterada, / dos-cents cortons i un hort. Artà
- Variant a Manacor (v. 4): *i dos cortons i un hort.*
- 1460 S'estimat qui taia murta, / bé deu sentir bona olor;
també deu passar calor / taiant sa llarga i sa curta. Campanet
- Variant a Manacor (v. 2): *ja deu sentir bona olor;*
- 1477 Damunt damunt hi ha terror / i en mig grava i argila
i a baix sa roca viva. / Veuràs En Bernat Mesquida
que hi fondrà tot lo que té. Santa Margalida
- Variant a Manacor (v. 3): *a davall sa roca viva.*
- 1499 Es roters i guardians, / quan prou han escoblejat,
s'assumpto queda arreglat / i tan amics com abans. Felanitx
- Variant a Manacor (v. 1): *Pareiers i guardians,*
- 1515 Terra que fa ravenells, / no la venguis ni la dons.
Capeller qui fa capells / sempre aplega borrallons. Artà
- Variant a Manacor (v. 2): *no la'm venguis ni la'm dons.*
- Capítol 5: Casa i Vestit**
- 18 - Novia, digau què val. / - Ja ho diré; no estaré gaire -;
respon Na Catalina-Aina -; / cada coixí, un real. Artà
- Variant a Manacor (v. 1): *- Mestressa, digau què val.*
- 19 Si tenia paia d'ordi / per porer omplir es matalàs,
Juana-Aina, l'ompliràs / de ses plomes que duràs
d'es galliner de Son Jordi. Campos
- Variant a Manacor (v. 2): *per omplir es matalàs,*
- 25 Duen ses calces retxades / de tres o quatre colors;
han xapat es mocadors, / ses faldetes esgaiades. Sant Joan
- Variant a Manacor (v. 2): *i de dos o tres colors;*

- 89 Mon marit, comprou-me un dengue, / que jo en sé un de venal:
sa madona d'es Serral / en té un, i el vol vendre.
¿No sabeu per què el vol vendre? / Perque és negre i el vol blau.

Santa Maria

Variant a Manacor (v. 4): *dos en té, i un el vol vendre.*

- 95 Sa dona, colgat, me deia: / - Compra'm es davantal nou. –
I jo, davall es llençol, / com un betzol, qui me'n reia.
I es comptes que jo feia, / de comprar un pa d'un sou
o un de munició / o un aumud de favó
per no beure tant de brou.

Sineu

Variant a Manacor (v. 4): *com un tonto, qui me'n reia.*

- 114 Com va esser dins Barcelona, / li posaren uns esclops
i uns guardapits amb flocs / taiats en punta redona.

Deià

Variant a Manacor (v. 4): *d'aquells amb punta redona.*

- 119 Es bestiar de sa Vall / no duu tantes lleteroles,
Margalida, com tu et poses / en haver d'anar an es ball.

Santanyí

Variant a Manacor (v. 3): *estimada, com tu et poses*

- 120 Es joves han reparat / lo que duen ses fadrines:
duen randa a ses camies, / llavò mocador brodat,
es monyo ben estufat / i sabates amb botines.

Artà

Variant a Manacor (v. 4/5/6): *i es mocadors brodats,
i es monyos estufats / i sabates amb puntines.*

- 124 Na Dominga va estufada / en passar p'es carrer Nou:
se posa tacons de goma / per no fer tant de renou.

Felanitx

Variant a Manacor (v. 3): *s'ha posat tacons de goma*

- 145 - Mu mare, la mia mare, / comprou-me un mirinyec.
- Fia meva, ja en tens set! / ¿No estàs emmirinyecada?

Llucmajor

Variant a Manacor (v. 1): *Sa fia diu a sa mare:*

- 173a Mon pare ha comprat un ruc / i jo l'he de passejar.
¿Quants de mossonets hi ha / a dins la vila d'Artà
que enguany duen jac pelut?

Artà

Variant a Manacor (v. 3): *Tots es mossonets que hi ha*

- 175 Aquesta jove duu rumbo; / jo no me'n 'via adonat.
Això que duu an es costat: / un rosari de catxumbo. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 3): *¿Saps que du en es costat?*
- 180 Ella duu rosari d'or, / una prenda que val tant,
i ha de perseguir es jornal / cada dia així com jo. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *una cosa qui tant val,*
- 197 Jo sé una cançoneta / que mu mare no la sap.
Mon pare anirà a Ciutat / i me durà una manteta
i llavò una capseteta / i un floquet encarnat. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 5): *d'endiana retxadeta*
- 202 Una fadrina, en dur rumbo, / de cop li compren mantell
i una manta de conxell / i un rosari de catxumbo. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 3): *mantellina de frissell*
- 203 Dins es camp de Son Huguet / sa lluna hi senyava un rotlo;
m'he comprat un mariol·lo / per s'hivern quan farà fred. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 1): *A dins es camp de s'Huguet*
- 223 Si no s'avé, ja s'enquantra. / Ma germana, mocau-vós.
Si no teniu mocadors, / vos ne daré cent cinquanta. *Deià*
- Variant a Manacor (v. 4): *us ne daré més de cinquanta.*
- 258a D'aquest rebosillo groc / que dus, Juana-Maria,
crec que es pastor te'n daria / mesures de serigot. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 2): *que tu dus, Aina-Maria,*
- 286 Damiana, Damiana, / per aquí descalça vas;
alerta a qualque escarràs, / ara que estàs bona i sana! *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 3): *alerta a un escarràs,*
- 290 Na Pereta du borlins / damunt cada sabateta;
sa mare i sa germaneta, / per porer anar a misseta,
han de manllevar es xoquins. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 1): *En Perera du borlins*

- 309 Sa dona no acaba mai / de demanar a son marit,
ara un floc, ara un vestit, / i sempre està amb un trebai.
I com ja la té vestida / de tot quant pot desitjar,
llavò diu que vol mudar: / moda nova ja ha sortida. *Santanyí*

Variant a Manacor (v. 1): *Ella qui no acaba mai*

Capítol 6: Danses

- 8 Andau, andau, / va dir sa marxanda,
no em toqueu sa randa / que la'm mastegau. *Inca*

Variant a Manacor (v. 2): *les diu sa marxanda*

- 18 Aubercocs, cireres, / figues paratjals.
Ses al·lotes guapes / van a dos reals. *Valldemossa*

Variant a Manacor (v. 4): *valen dos reals.*

- 27 Copeo, copeo, / copeo florit,
encalça ses dones / per davall es llit. *Llucmajor*

Variant a Manacor (v. 3/4): *ses al·lotes guapes
boten baix d'es llit.*

- 36 Darrere sa porta / tenc un sarrió
de sa dona morta, / que Déu la perdó. *Binissalem*

Variant a Manacor (v. 2): *tenc un senaió*

- 45 En Benet Esteva / morí apedregat,
i jo enamorat / d'es teu cos, Andreua. *Sóller*

Variant a Manacor (v. 4): *d'es teu cos, Mateva.*

- 55 En Pere Vidal / és caigut d'es sostre
i fa sa llagosta / per dins es coval. *Llucmajor*

Variant a Manacor (v. 3/4): *feia sa llagosta
per dins es llençol.*

- 68 Jo tenc una sogra / maleita amb excés:
mossega i rapinya / i fa qualche esqueix. *Binissalem*

Variant a Manacor (v. 2): *beneita amb excés:*

- 79 Maria Violina / de Son Violí,
va fer faves tendres / dins un cassolí. Capdepera
- Variant a Manacor (v. 3): *cuina faves tendres*
- 93 Oh, Pep Marruec, / mon pare és vengut
carregat de rates / com un geperut. Capdepera
- Variant a Manacor (v. 4): *i amb so cap romput.*
- 125 Sa tomatiguera / d'es conco En Ramon
va esser sa primera / que hi ha haver en el món. Valldemossa
- Variant a Manacor (v. 2/4): *de l'amo En Juan
que hi va haver més gran.*
- 159 Pitgen sa neu, pitgen sa neu, / i tots estan dins ses cases:
pequen potades, peguen potades / En Toni, En Xisco, En Juan i N'Andreu. Selva
- Variant a Manacor (v. 4): *En Toni, En Pere, En Juan i N'Andreu.*

Capítol 7: Endevinalles

- 33 Com jo pens i torn pensar / i de pensar-hi torn loca:
¿quin parentesc és que em toca / amb sa sogra de s'al·lota
que festeja es meu germà? = *La mare pròpia* Algaida
- Variant a Manacor (v. 1): *Jo sé hi pens i torn pensar*
- 66 - ¿Em voleu dir, el sen Magí, / vós qui sou picapedrer,
quantes pedres s'han mester / per fer s'arc de Sant Martí?
- N'han de tenir un bon cap / i s'enteniment no hi falta:
una sola pedra basta, / si arriba de cap a cap. Artà
- Variant a Manacor (v. 5/6): - *Qualque dia a un homo gat
es coneixement li falta:*
- 79 Es dia que jo vaig néixer, / mu mare se va morir,
i a mon pare el batiaren / i jo vaig esser es padrí: Galilea
(Falta la solució)
- Variant a Manacor (v. 3): *varen batiar mon avi*

- 96 Jo no som dona ni homo; / no bec vi, i me diuen “gat”
cada vegada que em desbarat. = *Un rellotge.* Artà
- Variant a Manacor (v. 1): *No som dona ni som homo;*
- 120 ¿Me vols dir per què i com / una mare té set fies,
sa major té quatre dies, / i ses altres, set perhom?
= *La quaresma.* Artà
- Variant a Manacor (v. 1/2/4): *Treu-me aquest compte que fris:
és una que té set fies: / i sa darrera en té sis.*
- 164 ¿Què és allò com un ventai / que a la garriga verdeja
i per la casa culeja / molts de pics sense aturai?
= *Una granera.* Llubí
- Variant a Manacor (v. 3): *i per la casa culeja*
- 175 ¿Quin animal és que fa / cosa que tothom ne porta,
i, quan neix, sa mare és morta / quatre o cinc dies fa?
= *El cuc de seda.* Artà
- Variant a Manacor (v. 2): *roba que tothom ne porta,*
- 198 - Tant m’és cota con fandango / com bolero aragonès.
Me voleu dir quin mes és / que ses dones xerren manco?
- De dins es cap no m’ha fuit, / i me pens que ho trobaré:
deu esser dins es febrer, / que només té vint-i-vuit. Lluçmajor
- Variant a Manacor (v. 6): *pens que me’n recordaré:*
- 205 Tenc sa boca d’es menjar / que no me serveix per beure,
i es dies que no em deix veure / sempre me fan dejunar;
som més lliquera que un ca / i pes més de mil somades,
i en pic que ho don a ses cames, / ningú me por agafar. Sóller
- = *La locomotriu*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Jo tenc boca per menjar
i no me serveix per beure.*
- 212 - Tu qui ets un homo entès / i de llest passes la mida,
¿quin és s’animal qui crida / com té sa carn consumida,
i com es viu no diu res?
- Jo no som tan innocent / que no ho pugui endevinar:
n’és un animal qui va / per les aigos de la mar,
i, si el vols sentir cantar / p’és forat li dónes vent. = *El corn.* Montuïri
- Variant a Manacor (v. 8): *aqueix animal se da*

- 217 - Tu qui pretens de tant sebre / i de bon enteniment,
¿me vols dir quin sagrament / un cristià no pot rebre?
- Ara posaré sa firma / allà on millor estarà:
¿que no saps que un cristià / ja no pot rebre el batisme? Artà

Variant a Manacor (v. 1): - *Tu qui tant pretens de sebre*

- 236 Una cosa com una gla, / per tota la casa va. Santa Maria
(Falta la solució)

Variant a Manacor (v. 2): *i per ses cases n'hi ha.*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 6 A dins la mar dues beies, / ¿quin remei poren trobar?
Se volien carregar / Cabrera i tota la mar
damunt ses seves oreies. Deià

Variant a Manacor (v. 3): *Se podrien carregar*

- 26 Amb llocènci', de la guerra / vengué un tal Macià.
Per la dreta i per l'esquerra / tothom li dava sa mà.
Per dir "reim" ja sap dir *uva*. / Don Toni li demanava:
- Macià, ¿has vengut de Cuba? / - No senyor; vénc de L'Havana. Artà

Variant a Manacor (v. 8): - *De Cuba, no. De l'Havana!*

- 46 Cançonetes de picat / jo en cantaria dos mil:
jo les duc dins sa butxaca / enfilades per un fil. Deià

Variant a Manacor (v. 3): *i les duc a sa butxaca
(les duc totes dins es cap)*

- 68 Davant la cara de Déu / jurà sens temor ninguna:
- Penjat estiga a sa lluna, / si aquest garbó no és meu! Lluçmajor

Variant a Manacor (v. 4): *si aquest carbó no és teu!*

- 80 Diuen que la Reina es morta, / a mi em toca anar endolat,
que el Rei un dret m'ha donat / que no puc trobar tancat
a casa que no hi ha porta. Artà

Variant a Manacor (v. 3): *perque un do el Rei m'ha donat*

- 89 Ella és guapa i presum / i diu que no té peresa:
ella és segona pagesa / bona per penjar-hi es llum. *Sóller*
Variant a Manacor (v. 4): *però per penjar-hi es llum.*
- 97 Em som alçat caçador / de papaiones pintades
i les mat a garrotades / per no fer tanta remor. *Ariany*
Variant a Manacor (v. 3): *caçador de barretades*
- 118 En Roig Mal-pèl / festeja sa moixa:
se pensa que és coixa / i corre més que un mostel. *Artà*
Variant a Manacor (v. 2): *festeja Na Moixa:*
- 138 Estimadeta Jeròni', / mirau què diuen de vós:
que teniu una boqueta / s'airet més petitoneta
que el portal gran del Socós. *Sant Joan*
Variant a Manacor (v. 4): *s'airet més favorideta*
- 159 Jo som petit com es dit; / a mi poca roba em basta:
ses taiadures d'un sastre / basten per fer-me un vestit. *Sineu*
Variant a Manacor (v. 4): *me basten p'es meu vestit.*
- 162 Jo tenc i no sé què tenc; / me manca i no sé què em manca:
me manca una cosa i altra; / me manca lo que no tenc. *Selva*
Variant a Manacor (v. 3): *entre una cosa i s'altra*
- 176 La beata Melandrina, / quan no té talent d'arròs,
per mortificar es seu cos, / fa matar una gallina. *Llucmajor*
Variant a Manacor (v. 4): *li maten una gallina,*
- 193 Mal vinatge de ses dones / que d'una rata es fan por,
i d'un homo no s'assusten, / que és un animal més gros! *SCarr*
Variant a Manacor (v. 1): *Mal viatge de ses dones*
- 207 Me vaig determinar un dia / de sembrar un claveller,
i en tres dies tant cresqué / que dotze estalons tenia.
Poreu pensar, vida mia, / redol si en 'via de fer!
I, si el fossen regat bé / tot Mallorca en coiria.
Set-centes sinis rodaven / per regar aquest claveller,
i, si el fossen cuidat bé, / tota Mallorca ompliria. *Sineu*
Variant a Manacor (v. 3/4): *ell en tres dies cresqué
que setze estalons tenia.*

- 228 Na Pereta fa es mussol / perque té s'homo petit:
l'ha perdut per dins es llit / per ses rues d'es llençol. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 4): *dins ses rues d'es llençol.*
- 259 ¿Que no sabeu que En Pintat / és gros i falt de coratge
i per dur més bon viatge / es brau damunt s'ha posat? *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 1): *¿No sabíeu que En Pintat*
- 271 Sa jaia de s'Erissal / i es jai de ses Algorfes
llauraven amb dues moixes, / totes dues eren coixes,
es dissabte de Nadal. / Es jai servava es mantí,
sa jaia ses corretjades. / En 'ver de mester cinglades:
- Jaiota, pegau aqui! *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *i es jai de ses Angoixes*
- 347 Una fadrina posà / es llum a sa capçalera
i de tres passes enrere / amb un buf el va apagar. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 4): *amb un pet el va apagar.*
- 354 Una moixa de Llubí / amb una cussa bufona
ballaven la calistrona / amb so brau de Santanyí. *Santa Margalida*
- Variant a Manacor (v. 3): *varen ballar una estona*
- 375 Un dia devora es foc / uns faldons m'apedaçava,
un pam i mig ne mancava / i jo ho vaig embeure un poc. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 4): *n'hi vaig tair un tros.*
- 395 Un moscard que no té dents / ¿se voldrà riure de mi?
S'entrega: "cosí, cosí", / i jo no tenc tals parents. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *Sempre em diu: "cosí-cosí",*
- 408 ¿Vols que et mostr de dir mentides? / Un saragai te'n diré:
Vaig veure dins un paner / un quern d'al·lotes garrides. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 1/2/4): *No m'agrad de dir mentides,
i un saragai te'n diré: / un quern d'olives pansides.*

- 411 ¿Vós seríeu Madó Trompa / d'es terme de Sant Juan?
Vós teniu es ventre gran, / per això sempre vos ronca. *Montuïri*
- Variant a Manacor (v. 3): *Quin ventre teniu, més gran!*
- 416 Adiós, Madò Sampola; / Madò Sampola, adiós;
jo voldria encontrar-vós / dins un pinar tota sola. *Selva*
- Variant a Manacor (v. 3): *jo desig encontrar-vós*
- 422 Amb sos esperons de gall / i vestit de l'Anticrist,
t'he comparat, com t'he vist, / a Judes 'nant a cavall. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Tu dus esperons de gall
i vestit com l'Anticrist,*
- 464 Calla bruta; calla porca; / calla, xinxa macarró.
ja saps que ta mare teva / va a missa sense gipó. *Selva*
- Variant a Manacor (v. 3): *¿No saps que ta mare teva*
- 489 Considerau, bona amor, / si l'abundància us aufega;
no es fan d'aquests tractes, no, / en no esser de sa color
de sa fosca o de sa pega. *Selva*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Si l'abundanci' us aufega,
heu de pensar, bona amor:*
- 494 De dalt a baix d'es carrer / veuen sa farola encesa.
Tu dus tanta de noblesa / com es fems en es femer. *Capdepera*
- Variant a Manacor (v. 4): *com es fems trets d'es femer.*
- 503 De totes ses gatovetes / d'es Puig de Sant Salvador
n'hem de fer un foguero / per cremar tots es xuetes. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 1/2/3): *Replegau ses gatovetes
de damunt Sant Salvador / i en farem un foguero*
- 511 Diu que té blat dins sa sitja, / però no me'n vol donar.
Jo no conec si és germà, / només de com me pagà
sa dot, i me'n va robar, / de tres parts, dues i mitja. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2): *però per mi no n'hi ha.*

- 649 Marget, t'ho dic de bo, / no et dic paraules secretes.
Voldria se deu pessetes / li fossin cent baionetes
aficades en es cor. Llubí
- Variant a Manacor (v. 4): *te fossen cent baionetes*
- 690 Oh Pere-Juan Bajà! / oh Pere-Juan Bajoca!
¿Que no ho veies, cosa poca, / que a s'interés ni a sa mota
a res poràs arribar? Artà
- Variant a Manacor (v. 3): *¿O no veies, cosa poca*
- 706 ¿Què has de rallar, estrofolari, / jo si vénc de bones sangs?
A casa som cinc germans / i n'hi ha tres de capellans,
un metge i s'altre notari. Sineu
- Variant a Manacor (v. 3): *Noltros, que som cinc germans*
- 713 Rabassó de vinya véia, / mala sort t'hagi d'endur!
Que una bruta com ets tu / m'hagi de fer s'escudella! Vilafranca
- Variant a Manacor (v. 3): *Que una dona com ets tu*
- 738 Ses fadrines d'avui dia / només guanyen un velló:
com ve es cap de sa setmana, / no les basta per sabó. Galilea
- Variant a Manacor (v. 3): *i a's cap de sa setmana*
- 755 Si la mirau de darrere, / pareix un porc que té es mal:
en tornar fer cadafal, / la posaran per bandera. Felanitx
- Variant a Manacor (v. 4): *¿si la voleu per bandera?*
- 758 Si sa vergonya he perduda, / ¿a on l'he d'anar a cercar?
A ca teva puc anar: / mai en el món n'hi ha haguda. Llucmajor
- Variant a Manacor (v. 3/4): *A ca teva hauré d'anar,
qui mai en el món n'hi ha haguda.*
- 782 - Te promet per cosa certa / que la faria mudar
i li faria posar / més de dos querns de sabates.
- Això és una cerimoni' / conforme la gent pot dir.
Bé vos poreu divertir / menjant carn i beguent vi,
però, quan vendrà la fi, / haureu de restituir
dins ses arpes del dimoni. Sóller
- Variant a Manacor (v. 8): *amb bona carn i bon vi,
(menjar carn i beure vi,)*

809 Un davant, s'altre darrere, / com un cà mal seguidor,
li donaren s'entambor / a s'aigovés de darrere.

Llucmajor

Variant a Manacor (v. 3): *n'hi donarem, d'estambor,*

815 Un llit te faria fer / de card i espareguera
i un llamp per coixinera, / per tapament un batzer.

Petra

Variant a Manacor (v. 1/2/3/4):

*De pues d'argelaguera / i fuies de ginjoler,
un llit jo te faré fer, / per coixins un romeguer
per llençol espareguera.*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Manacor sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 142 Mumareta, / feis-me una coqueta
d'es nas fins a sa boqueta. *Manacor*

Capítol 2: Localitat

- 4 La noble ciutat d'Eivissa / és una ciutat real
perque tot l'any hi ha figues / sense haver-hi figueral. *Manacor*
- 30 A Cuba mos n'hem d'anar / i allà tots serem *cubanos*.
Ditxós qui porà tornar / a l'iglesi d'ets *Hermanos*. *Manacor*
- 49 T'has atropellada massa / a dir mal d'es barracaners,
que un barracaner val més / que tota sa teva raça. *Manacor*
- 484 A Felanitx tot és llet: / qualsevol hora en passegen;
ets homos sempre bravegen / sense un sou dins es talec. *Manacor*
- 488 Es fadrins de Felanitx / pretenen de cames primes.
No en parlem de ses fadrines, / que sempre surten p'enmig. *Manacor*
- 631 A Petra han posat fanals, / també un parei de serenos,
i tots es fadrins morenos / de negres tornaran blancs. *Manacor*
- 653 A Felanitx tots són titos / i a Manacor processons.
Lo que taien d'uns calçons / basta per fer uns manguitos. *Manacor*
- 672 A Sóller són butzarruts / i a Sant Llorenç, granoters;
a Son Servera, grollers, / i a Capdepera bruts. *Manacor*
- 710 No importa anar a Bunyola / per guanyar molts de doblers:
a Inca es sabaters / ja s'han posat tavaiola. *Manacor*
- 724 Xuetes de Manacor, / xuetes de Felanitx:
tot són xuetes p'es mig, / tots són xuetes, fora jo. *Manacor*
- 826 A Sant Llorenç gent dolenta, / un d'aquí, s'altre d'allà,
perque duen dins es ventre / un granotot com un pa. *Manacor*

- 886** En es camí de Sineu / part damunt sa romaguera
hi ha una foravilera / qui du es monyo qui no és seu. *Manacor*
- 1106** Dalt s'era de Galiana / diuen que fa bon cantar;
també hi fa bon festejar / si la jove està de gana. *Manacor*
- 1173** A Son Vida han fet bunyols / i a Santa Eulàri' també,
i a Son Quint, per quedar bé, / feren una truita d'ous. *Manacor*
- 1184** Can Murero, Can Paler, / Can Palouet i Sa Clova;
Can Cortona fa s'alova; / Son Sastre per lo darrer. *Manacor*
- 1215** Es Bords, Tènger i Teiet, / Son Carlos, Llodrà, Sa Vall,
Son Moix, Son Pau i Son Gall, / Puigverd, també Son Huguet. *Manacor*
- 1270** Sa Torre i Sa Cabana, / Son Toni Mas i Teiet,
Son Ganxo no em cau p'es dret: / Son Fortesa és que m'agrada. *Manacor*
- 1295** Son Perot, Son Jaume Andreu, / Son Regalat, Sa Canova,
Son Sureda i Sa Cova, / Rotana i Son Pere Andreu. *Manacor*
- 1323** ¿Com t'agrada, taiador, / aquest blat de Sa Cabana?
Da-li es cos de bona gana; / no li cales menar por. *Manacor*
- 1324** Madona de Sa Cabana, / aixecau-vos de matí
i veureu es sol sortir / vermei com un a magrana. *Manacor*
- 1355** A Santa Eulàri' habitau, / un lloc de tanta noblesa;
és de don Tomàs Forteza. / Senyor, ¿com no m'hi passau? *Manacor*
- 1361** A dins Sant Martí de Baix / hi ha florit un roser;
de dues roses que té, / Llorenç, una la'm daràs. *Manacor*
- 1385** Com veig que te n'has d'anar / a sa Vall, que és tan enfora,
no tenc alegria una hora / ni profit em fa es menjar. *Manacor*
- 1386** Diuen que a Sa Vall te'n vas; / no me'n faràs venir ganes.
Allà menjaràs magranes / agres, dolces i aubars.
Veurem quan les hi duràs. *Manacor*
- 1396** Si vols sebre jo qui som, / pregunta i demana noves:
estic a ses Cases Noves / que és es puig més alt del món. *Manacor*
- 1452** Duen dol a Son Sureda / i a Son Cotoner també.
Bona nit, Catalineta / demà vespre tornaré. *Manacor*

- 1491 Sa madona de Son Hi / va cuinar fava parada:
Sa primera cuierada / hi ha trobar un ratolí. *Manacor*
- 1556 A Son Quint ses amitgeres / totes carreguen de pa
i deixen s'espigolar / per com s'estimat hi va
mort i cansat de ses eres. *Manacor*
- 1562 Un romegueret enganxa, / enganxa i no sé a on:
En Bernat de Son Ramon / el va enganxar per sa panxa. *Manacor*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 61 'N fondo de la mar hi ha / roques grosses i petites.
Si vas per ca ses Derites, / estrany si es pots aturar. *Manacor*
- 85 Tenc un palangre enrocat / a sa Punta de N'Amer;
no sé com ho de fer: / taïar o posar capcer
o enviar per altre cap. *Manacor*
- 181 Com la mar fa aquell renou, / és senyal que el bou va amb popa.
Germans meus, en pic que topa, / 'gafa tot es peix que vol. *Manacor*

Capítol 4: Narratives

- 23 Com es batle em demanà: / - Pereta, ¿això que és estat?
- Per causa d'En Montserrat / dins un pou em vaig tirar. *Manacor*
- 52 Pensava que era un coet / que tiraven a Na Bella,
i va ser una botella / de merda per sa paret.
El senyor batle Noguera / no ho poria distingir,
i En Toni Pesta va dir: / - Ell és merda verdadera! -
Fadrinets, anau alerta / 'juntar-vos en es procés,
que en es ball d'es mercaders / es fadrins hi tiren merda. *Manacor*
- 128 Sa Roca d'es Castellet / fa ombra dins Sa Cabana.
A N'Antonina-Juana / l'han morta dins un pouet. *Manacor*

Capítol 5: Noms personals

- 77 Homo de Déu, tu caduques! / Un cop dius pé i s'altra pà.
Cap dona en el món hi ha / que no diga: - Ve'l-t'allà!
¿Que el veus, a N'Ensuma-ruques? *Manacor*

112 Som En Joan Coa-d'ai, / d'es terme de Manacor;
no em deveu conèixer a jo, / si no m'havíeu vist mai. *Manacor*

Capítol 6: Religioses

42 Vés-te'n, homo insensat! / ¿Què has de fer de la meva ossa?
Los cabells més delicats / són davall aquesta fossa. *Manacor*

87 Hòstia consagrada, / en bones mans t'has posada,
tota feta de carn i sang; / la meva ànima vos coman,
que en el cel sia portada. / Oh càlç tan divinal,
sang preciosa de Cristo, / no permeteu que jo visca
ni muira en pecat mortal. *Manacor*

115 A nòstron Rei vui anar, / a nòstron Rei coronat;
si he fet algun pecat / que no l'hagi confessat,
que el me vulgui perdonar. / Senyor, jo vos tenc de rebre,
oh Jesucrist consagrat! / Si mal m'agafa es combat,
es combregar que em valega. / Bon Jesús, si Vós voleu,
entrau dins l'ànima meva, / preniu possessori d'ella,
regiu-lè, governau-lè / d'es modo que Vós voldreu.
Jo vos tenc de voler bé; / jo no us tenc de voler mal;
Bon Jesús, dau-me la gràcia / en haver-la de mester.
Una capella vui fer / per estar dins lo meu cor;
les claus d'aquesta capella / Cristo les ha de tenir,
solament que puga dir / que jo som senyora d'ella.
Fé't enllà, mal esperit! / No em facis perdre es sentit,
que em confés amb Jesucrist, / també amb la Mare de Déu
perque com combregaré / estiga en gràci' de Déu. *Manacor*

159 El Senyor mos concedesca / una centella d'amor
i que sempre més s'encenga / just i fet un fogueró. *Manacor*

175 Bon Jesús, Vós qui voleu / la nostra salvació,
concediu-mos el perdó / per los mèrits de la creu. *Manacor*

291 Sant Antoni és un sant fort, / afectat de sobressada;
mon pare ha comprat un ase / per dur botots an es port. *Manacor*

335 Santa Bàrbara que està / a la segona capella,
qui s'encomanarà a ella / de ningun llamp morirà. *Manacor*

343 Sant Blai sempre és de febrer, / de gener Sant Honorat;
an es qui té blat sembrat, / que ploga prest li convé. *Manacor*

- 391** Es dia de Sant Domingo, / sempre me'n recordaré:
entre les deu i les onze / sa geganta s'encengué. *Manacor*
- 392** S'alicorn de Sant Domingo / va vestit de capellà
amb una ploma en sa mà / i no sap que s'ha d'escriure. *Manacor*
- 460** Santa Rita gloriosa, / vós qui guardau de pigota,
guardau-me sa meva al·lota, / que no sia pigotosa. *Manacor*
- 489** A un mort tiren asperges / per por d'es mal esperit.
Si no em dau bunyols anit, / vos diré que no sou verges. *Manacor*
- 493** Alegra't, panxeta, / que Nadal ja ve:
menjarem carneta / i arrosset també. *Manacor*
- 506** Si no em fas llum a matines / es dissabte de Nadal,
ses coques no et faran mal / ni podràs dir si són fines
ni tampoc si són salades; / ses coques de ses fadrines,
enguany no les he tastades. *Manacor*
- 510** Al punt que Déu va esser nat, / sentiren un cant hermós;
se miraren es pastors / veient tanta claredat. *Manacor*
- 512** Bon Jesús, com Vós nasquéreu, / va néixer un roser blanc;
ses floretes se pintaren / de color de vostra sang. *Manacor*
- 519** Els sants Reis varen anar / de l'Orient a Betlem
seguint un estel del cel / que el camí les va mostrar.
Com foren arribats ja / a la cova de Betlem,
adoren el Rei del cel / i els seus dons li varen dar.
Els Sants Reis s'agenoiaren / a baix dels peus del Senyor,
i, per més gloriar-ló, / mirra, or i encens li donaren.
Sos pares n'estan contents / veient tanta cerimònia
a son Fill, que donen glòria / pastors i Reis d'Orient. *Manacor*
- 520** Enmig de l'hivern, / enredat de fred,
ha nascut un Minyonet / de Maria Verge i Mare.
Oh gara,! oh gara!
Ja l'escaufarà sa mare, / an el seu Bon Jesuset. *Manacor*
- 526** Sant Jusep té un ramet / no sé de quina rameta
per agranar sa coveta / per néixer el Bon Jesuset.
Com tengué la cova neta, / Maria digué: - Jusep,
descansau una estoneta, / que veig que teniu xubec. *Manacor*
- 537** Los pastors que pasturaven / pasturaren los anyells
i feia una nit tan clara / que se veien ells amb ells. *Manacor*

- 551 Ni sa ximbomba ni es corn / no poren anar a l'oferta;
es meu gerricó desperta / ses joves que tenen són. *Manacor*
- 578 Si cada dies fos festa / i Nadal de mes en mes,
i Pasco cada setmana, / i sa corema mai vengués! *Manacor*
- 600 L'amo, no cal tremolar, / que ja neixen ses espigues;
si deis que no teniu figues, / dau-mos un bocí de pa. *Manacor*
- 614 Bon Jesús, a una creu / per mi volguéreu morir.
Si no vos sé ben servir / ¿quin càstig me donareu? *Manacor*
- 623 Cristo suava sang santa / dins l'hort de Getzemaní
com Judes lo va trair / conforme l'aubarà canta. *Manacor*
- 645 No el conec - va dir Sant Pere / com sentí el gall cantar.
- Mira, tu ets de Galilea; / jo ho conec amb so parlar. *Manacor*
- 678 A l'amo toca obsequiar / i a sa madona també;
tots plegats així com ve, / del major fins al darrer,
es molts anys vos volem dar. *Manacor*
- 697 Dau-mos coca o flaó, / o si no, una panada,
o un fil de sobressada, / o un ou de niaró. *Manacor*
- 777 Que molts anys, si Déu ho vol, / vegem aquesta diada
amb salut, madona honrada; / amb salut, cara de sol. *Manacor*
- 819 Pica sal / de la canal / de la canyella!
Dau-mos escudella! / Llum, llum, llum! *Manacor*
- 830 Angela, fins ara he estat / 'n es cantó, qui t'esperava;
una missa han tocada / i tot sol hi som anat. *Manacor*
- 868 Per un pecat ocultat / tragueren s'escolà major,
i ara mos hi ha posat / un parent d'En Parragó. *Manacor*
- 899 Es dia que em moriré, / ses campanes tocaran;
tocaran tant com voldran, / que jo no les sentiré. *Manacor*

Capítol 7: Vida humana

- 36 Sa fia d'En Parragó / -no sa major, sa segona -
era s'al-lota més mona / de tot Mallorca en redó. *Manacor*

- 60** Mares que teniu infants, / ja vos poreu compatir:
es cego d'Artà és aquí; / no hi veu hi ha devuit anys. *Manacor*
- 425** Enc que caiguen com un ruc / que sols no puguen dir pruna,
encara n'heu de beure una, / perque es ventre no s'eixug. *Manacor*
- 771** - ¿Menjaries figues seques? / Són bones de roegar.
- Si agaf una llendereta, / te començaré a atupar. *Manacor*
- 829** Na Petita i En Menut / varen fer una concordi':
que qui vol menjar pa d'ordi, / no ha d'anar a can Pancuit. *Manacor*
- 888** Bon vespre; ¿que ja heu sopat? / ¿Que heu deixat cap roegó
per donar an aquest senyor / que diu que està afamegat? *Manacor*
- 1020** El Santíssim Sagrament / robaren, a Manacor;
es lladre no tengué por / que vengués un any dolent. *Manacor*
- 1173** Porta que s'engalaverna / deu esser mala d'obrir.
Si es parents rallen de mi, / què ha de fer sa gent externa. *Manacor*
- 1259** Ses joves de Felanitx / van ben plenes de pintura
per tapar-se sa lletjura / i altres coses de p'enmig. *Manacor*
- 1305** Mentres duga sa maleta / i mon pare es carretó,
farem vida de senyor / i sa taula de xueta. *Manacor*
- 1319** ¿Que tant de "senyor, senyor"? / ¿D'on heu tret es senyoriu?
Ha tant de temps que viviu / de pa de munició! *Manacor*
- 1393** Mateu de can Amorós, / ¿què tal? ¿que no t'ha agradat,
que aixuí te n'has anat / sense dir-mos adiós? *Manacor*
- 1516** Adiós, Son Macià; / ja no em veuran més fadrina;
me diran madò Antonina / sa dona del sen Tià. *Manacor*
- 1616** Direu an aqueixa dona / que se cas, que no em sap greu;
no té res meu ni jo seu, / que vaja amb la pau de Déu
i que procur estar bona. *Manacor*
- 1708** Jesús! Alegria meva, / ¿ara em voldries fugir?
Mira la gent què ha de dir, / principalment de ca teva! *Manacor*
- 1804** Morrotós vares passar, / s'altre dia p'es carrer:
si tornes, t'enganaré, / perque amb tu no em vui casar. *Manacor*

- 1816 Mu mare me diu que em cas, / emperò no tenc casera,
ni tenc llit, ni tenc pastera, / ni lloc a on fer es jaç. *Manacor*
- 1857 Oh Juana-Marieta, / tu m'has guanyat mon voler,
i si vols, poràs esser / de lo meu cos mestresseta. *Manacor*
- 1908 Randa o floc en es vestit / demostren mare geugera.
Jo desitjaria, Pere, / que et casasses per Fartitx. *Manacor*
- 1939 Sa viuda Venga va dir, / com va esser a dins Artà:
- Sa fia n'he de casar; / cap n'hi ha que em 'gradi aquí! *Manacor*
- 2063 *Marinero*, robau-lè, / an aquesta llebretona:
vós la voleu fer senyora / i ella que no ho val esser. *Manacor*
- 2140 Qualsevol homo que es casa / i sa dona el corregeix,
un bon cabreste mereix / per acabar d'esser ase. *Manacor*
- 2321 L'amo Antoni va sortir, / es posa dret a's portal
i pegà un crit paternal: / - Vivo es germans que hi ha aquí! *Manacor*
- 2363 Desgraciada de fia / qui no té mare ni pare!
Val més mare sense fia / que no fia sense mare. *Manacor*
- 2366 El sen Pere Meravell, / des que som nat és mon pare;
sa seva dona és mu mare / porque se va casar amb ell. *Manacor*
- 2415 Jo tenc una tia xorca / i un blonco qui no hi veu.
Quan sa tia serà morta, / jo seré un gros hereu. *Manacor*
- 2534 Recoranta cireretes, / quina casta de calops!
En Barrera an es seus vots / los donava figues seques. *Manacor*

* * *

2) Cançons recollides a Manacor amb variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 15 Noninó nineta, / noninó ninó,
una engronsadeta / an aquest fió. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 4): *per aquest fió.*

Variants -Selva (v. 4): *al nin petitó.*

- 33 Això era i no era, / bon brou fa la cadenera.
Per tu un aumud / i per jo una barcella. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 2): *bon viatge faça la cadenera.*

Variants -Campanet (v. 2): *bon brou faça la cadenera.*

-Felanitx (v. 4): *i per jo una cortera.*

- 118 La lluna la bruna, / de sol mariner.
Son pare la crida, / sa mare també. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 4): *sa mare la vol.*

Variants -Sineu (v. 1): *Lluna la pruna,*

Capítol 2: Localitat

- 58 Per Fartàritx me passeig / i trob ses portes tancades;
¿que deuen estar colgades / ses joves, que no les veig? *Manacor*

Variants -Montuïri (v. 3): *¿se deuen esser colgades*

- 72 Jo voldria esser senyor / per habitar per la vila;
sé cert que no me mouria / d'es barri de S'Antigor. *Manacor*

Variants -Montuïri (v. 3): *vos promet que no em mouria*

- 81 Jo conec dues al·lotes / en es carrer de Ciutat
que faran més bancarrota / que un castell que han bombejat. *Manacor*

Variants -Artà (v. 3): *que han feta més bancarrota*

- 85 En es carrer de l'Anell / hi està N'Aina Ferrera;
d'es poble de Son Servera / l'han duita en es bordell. *Manacor*

Variants -Felanitx (v. 3/4): *que, com li entra festegera,
tot ho fa anar an es bordell.*

- 142 Ses al·lotes de Sa Plaça / han pujat un escaló:
refuen En Barceló / perque el troben paret baixa. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 3): *no volen En Mascaró*

- 223 Damunt es Puig de Sant Nofre / vaig sembrar faves i lli;
demà passat, s'altre dia, / les vàrem anar a coir. *Manacor*

Variants -Sant Joan (v. 4): *les hauran d'anar a coir.*

- 227 Es Puig d'Alenyar és enfora; / sa Plana encara ho és més;
S'Espinagar ve després, / s'Hospitalet i sa Mola. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 3/4): *a s'Espinagar sigués,
o a s'Hospitalet, devora.*
- 271 Em fot d'Alcúdi': no hi torn / amb ais, amb cebes ni amb res:
em pesaren s'ase pres / a la vista de tothom. *Manacor*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *Vos dic que a Alcúdia no hi torn*
-Algaida (v. 3): *se'n dugueren s'ase pres*
- 274 Ses al·lotes d'Alcudía / diuen a s'enamorat:
- Ja vendràs demà a migdia, / que duré s'emmidonat. *Manacor*
- Variants -Ariany (v. 3): *- Ja vendràs devers migdia,*
-Artà (v. 4): *i duré s'emmidonat.*
- 312 Hem anat a Artà / a menjar pèsols
i mos han presos; / veniu-mos a rescatar. *Manacor*
- Variants -Alcúdia (v. 1/2): *Noltros hem anats a Artà
i hem menjat pèsols*
-Son Servera (v. 2): *i n'hem menjat pèsols*
- 347 Fadrins de Binissalem, / veiam, ¿què estimareu més:
tenir sa dona gaiarda, / o lletja i molts de doblers? *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 1): *Homos de Binissalem,*
Variants -Biniamar (v. 2): *digau: ¿què us estimau més:*
- 417 Com vaig esser enmig de mar, / jo me vaig girar a darrera;
vaig dir: "Adiós, Capdepera: / ditxós qui porà tornar." *Manacor*
- Variants -Son Carrió (v. 3): *vaig dir: "Adiós, Son Servera;*
- 811 A Sant Juan, terres grosses, / i van discordats d'es pits.
¿Sabeu de què van vestits? / De cànyom de borres grosses. *Manacor*
- Variants -Binissalem (v. 2): *homos discordats d'es pits.*
-Ariany (v. 4): *Amb calçons de borres grosses.*
- 829 A Sant Llorenç són devots / d'anar molt a sa taverna
perque s'aigo de cisterna / los fa congriar granots. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 2/3/4): *d'anar molt a sa taverna.*
Diuen: - S'aigo de cisterna / mos fa congriar granots.

- 882 A Sineu no em casaria, / a Sineu no em vui casar.
 ¿Saps qui noves te'n pot dar? / Na Pipa qui està a Maria,
 que es seu homo cada dia / n'hi dóna per berenar,
 per dinar i per sopar, / tres vegades cada dia. *Manacor*
- Variants -Inca (v. 1/2): *Jo a Sineu me casaria,
 jo a Sineu me vui casar.*
- 915 A Sóller, que és vila gran, / hi ha capellans i canonges.
 Si no fos per ses taronges, / s'hi moririen de fam. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 2): *té capellans i canonges.*
- 927 Joestic a Son Carrió / i no faré cosa bona
 perque sa meva madona / me pega amb un rabassó. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 2/3): *i no faré cosa bona;
 qualche pic sa meva dona*
 -Son Servera (v. 4): *me reblaneix s'escarpó.*
- 929 Sa meva al·lota va anar / a festa a Son Carrió
 i un mes no li bastarà / per llevar-se es paparró. *Manacor*
- Variants -Petra (v. 1/3): *S'al·lota qui vol anar /
 un mes no li bastará*
 -Son Servera (v. 3): *i un mes no li va bastar*
 -Ariany (v. 4): *per matar-se es paparró.*
- 932 Com vaig esser enmig de mar, / que no veien cap vorera,
 vaig dir: "Adiós, Son Servera; / ditxós qui hi porà tornar!". *Manacor*
(Vegeu cançó núm. 417, pàg. 86)
- Altra variant a Manacor (v. 2): *i no veien cap vorera,*
Variants -Felanitx (v. 2/3): *que ja no veien cap porta,
 vaig dir: "Adiós, Mallorca;*
- 936 Me'n vaig vorera vorera, / cercant llavor d'escaiola.
 Ses dones de Son Servera / totes duen camissola
 i ets homos faldar defora / de davant i de darrere. *Manacor*
- Variants -Capdepera (v. 2): *i cerc llavor d'escaiola.*
 -Artà (v. 6): *per davant i per darrere.*

- 942 Ses dones de Son Servera / se'n van i fan remolí:
- ¿Que mos hi arremolinam? / - Arremolinem-mos-hí. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 2): *totes ne fan remolins:*
- 1133 Sa madona de Montblanc / fila i no treu fuada,
i n'és tan agraciada / com un porc enmig d'es fang. *Manacor*
- Variants -Ariany (v. 2): *no fila ni treu fuada,*
-Montuïri (v. 3): *ella és tan agraciada*
- 1268 Sa Roca d'es Castellet / fa ombra dins Son Cladera.
Sa meva amor verdadera / habita a s'Hospitalet. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 4): *està dins s'Hospitalet.*
- 1298 Son Talent, Son Galiana / i Sa Torre d'En Bovet,
Son Sastre i Can Cortana, / Son Corme i Can Polonet. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 4): *Son Coure i Son Polonet.*
- 1314 Dins es sostre de Rotana, / assegut a un racó,
hi trobaren En Gangaia / amb s'al·lota d'En Burló. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 3): *encontrareu En Gangaia*
- 1362 Com se va veure enfadat / en es tai de Sant Martí,
tirà sa fauç i va dir: / - Al·lota, si véns amb mi,
jo me'n vaig a fer soldat. *Manacor*
- Variants -Llubí (v. 4): *- Al·lota, ¿que vols venir?*
- 1374 Segar a sa Torre, germans, / és com qui anar en galera:
jo n'he trescada més terra / que un caçador amb dos-cents cans. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 3/4): *Saps que he trescada de terra!*
Més que un caçador amb cent cans!
- 1402 Ses Roques hi ha un turó / que hi enterraven ets ases
i ara hi han fet unes cases, / i davant, un mirador. *Manacor*
- Variants -Campos (v. 1/4): *Ses Roques és un turó /
i pareix un mirador.*

1437 Ses lebes de Son Boscà / saps que ho són, de refinades!
Amb ses senderes posades / s'atreveixen a botar. *Manacor*

Variants -Maria (v. 2): *saps que són de refinades!*

1463 'n es Morers de Son Durí / hi han fet un cadafal
amb cinquanta-un portal / p'es senyor descansar-hí. *Manacor*

Variants -Ariany (v. 1/2): *D'es morers de Son Durí
varen fer un cadafal*
-Son Carrió (v. 2): *varen fer un cadafal*

1480 Sa dona sempre em demana: / - ¿Quan acabes es què fer?
- De feina sempre en tendré / siestic a Son Galiana. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 3): *- Jo feina sempre en tendré*
Variants -Vilafranca (v. 1): *Ella sempre me demana:*

1510 Si voleu llavor d'espina, / a Son Mascaró n'hi ha:
vós allà podreu triar / de ben comuna i de fina. *Manacor*

Variants -Vilafranca (v. 3/4): *vós allà podreu triar:
n'hi ha de comuna i fina.*

1539 Essent petita i al·lota / vaig anar a Son Pereió
a sentir sa missió / que la feia el Pare Roca. *Manacor*

Variants -Sant Llorenç (v. 1): *Un pic, com jo era al·lota,*

1595 Son Sureda regalat / jo no m'hi enyoraria,
endemés si jo sabia / que mon bé hi està llogat. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 4): *mon bé, que hi estau llogat.*
Variants -Artà (v.): *s'amor que hi està llogat.*

Capítol 3: Marina i Pesca

22 Una barca veig venir / per devers Cala Figuera.
No sé si du esser En Pere / o En Juan, que deu venir.
En Pere durà torró / i En Juan durà castanyes.
Oh Juan de mes entranyes! / Oh Pere de ma tristor! *Manacor*

Variants -Sant Joan (v. 2/3-8): *de devers sa Dragonera.
si es meu estimat hi era, / quina alegria per mí!*

- 85 Tenc un palangre enrocat / a sa Punta de N'Amer;
no sé com ho he de fer: / tair o posar capcer
o enviar per altre cap. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 3/4/5): *digau com ho he fer:
si tair o posar capcer / o anar-hi amb un altre cap.*
- 176 ¿Que te penses que hi engreix / quan passes i fas remor?
¿Me vols dir, Miquel Botó, / aqual deu estar millor:
es qui corna o es qui du peix? *Manacor*
- Variants -Santa Margalida (v. 1/2): *Tu deus pensar que hi engreix
quan sent aqueixa remor.*
- 193 Garrida, en les mans tenguéreu / una canya per pescar
i el peix a la pesquera, / i no el vàreu agafar. *Manacor*
- Variants -Galilea (v. 1/3/4): *Garrida, en ses mans tengueres /
i es peix a sa pesquera, / i no el saberes 'gafar.*
-Orient (v. 1/3/4): *Garrida, en ses mans tengueres /
i es peix a sa pesquera, / no el saberes agafar.*
-Montuïri (v. 2/3): *sa canya per a pescar / i es peix a sa pesquera*
- 198 Ja som pescador de rai, / i qualque pic de canyeta,
i em faria sa punyeta, / que a mi no me topa mai. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 2): *qualque dia de canyeta,*
- 208b Qui té xarxes, sempre està / com un pobre penitent:
en pic que li manca es vent, / llavò li toca remar. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 3): *que, com ve que manca es vent,*
Variants -Felanitx (v. 4): *a ell li toca remar.*
- 219 Vet aquí ses feines totes / que tenim en so pescar:
de tirar i d'amollar / i escatar peix i fer sopes. *Manacor*
- Variants -Galilea (v. 1): *Vos vui dir ses feines totes*

Capítol 6: Religioses

- 665 Deixem lo dol! / Cantem amb alegria
i anirem a donar / los Pascos a Maria.
. . .
De Sant Gabriel / rebéreu l'ambaixada
del Rei del cel / que havíeu de ser Mare.
Humiliada, / vet-me't aquí serventa;
pariré contenta / per fer lo que Ell vol. Deixem lo dol...
- A mitjanit en punt / paríreu, oh Regina,
dins una establia / vostro Jesús amat
qui el cel ha creat, / la lluna i el sol. Deixem lo dol...
- . . .
Quan de l'Orient / de lluny l'estrella veren
i l'Omnipotent / a adorar vengueren,
present li feren / de mirra, encens i or
a lo bon Senyor / qui fa tot quant vol. Deixem lo dol...
- . . .
Quan l'hortolà / anà a la Magdalena,
la va trobar / de greu dolor plena.
Però la pena / en goig se tramudà
quan se mostrà / més resplendent que el sol. Deixem lo dol...
- . . .
Quan va traspasar / del món la Senyoria,
al cel la pujà / son Fill per Maria.
Oh, Emperadora / del cel preelegida,
rosa florida / més resplendent que el sol. Deixem lo dol...
- . . .
Vostros goigs havem cantat, / Regina celestial;
dau-mos goig i alegria / i bones festes enguany.
Bones Pascos, bones Pascos, / bones Pascos mos do Déu:
aquestes i moltes altres / les vegem en favor seu. *Manacor*
- Variants -Campanet (v. 5/6/7/8): *Sant Gabriel / portava l'ambaixada;
Reina del cel / quedava coronada.*
-Artà (v. 14/15/16/17): *A mitjanit / paria la Regina
Déu infinit / a dins un establia.*
-Binissalem (v. 44/45): *del cel sou elegida, / roseta florida*
- 697 Dau-mos coca o flaó, / o si no, una panada,
o un fil de sobressada, / o un ou de niaró. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 4): *per posar dins es sarró.*

Capítol 7: Vida humana

- 54 Catalina Moixina / torta d'un ui;
qui la vol, que la prenga, / que jo no la vui. *Manacor*

Altra variant a Manacor (v. 1): *Torta i retorta,*
Variants -Algaida (v. 1): *Torta retorta,*

- 148 Si tu no dormisses tant, / jo te'n cantaria una.
Desperta't, cara de lluna, / que ara passa es teu galant. *Manacor*

Variants -Llucmajor (v. 4): *i veuràs lo teu galant.*

- 258 Aquella mà tan inflada / de s'estimat, ¿què deu fer?
Si a mi m'estava bé, / hi faria una passada. *Manacor*

Variants -Artà (v. 4): *en faria una passada.*
-Algaida (v. 4): *jo ja n'hauria passada.*

- 392 Qui vol beure amb una aixeta, / ha de pagar dos doblers.
Dos animals forasters / tancats dins una caixeta. *Manacor*

Variants -Artà (v. 1): *Qui vol beure de s'aixeta,*
-Binissalem (v. 2): *m'ha de donar dos doblers.*
-Sineu (v. 1): *El qui vol beure amb aixeta,*
-Vilafranca (v. 3/4): *Tenc animals forasters*
tancats a dins sa caixeta.

- 542 - Mon pare, ¿que estau cansat? / ¿Voleu que escorx una cama?
Que mu mare ja demana / es mul si ja està escorxat,
per fer-ne un aguiat / per menjar quan tindrà gana. *Manacor*

Variants -Maria (v. 2): *Jo escorxaré aquesta cama,*

- 543 No hi ha com llet i fideus, / per un homo prim de barra;
ja no hi ha com suc de parra / per anar calent de peus. *Manacor*

Variants -Llucmajor (v. 3): *no hi ha com es suc de parra*
-Artà (v. 4): *per fer fugir es fred de peus.*

- 559 Ara vos som convidada; / si voleu venir, vendreu.
¿Sabeu de què sopareu? / De quatre caps d'arengada. *Manacor*

Variants -Llucmajor (v. 1): *Ara quedau convidada;*
-Artà (v. 4): *De sobrassada torrada.*

- 591 Enguany no és any de roïssos; / tot ho hem de trobar bo.
De senyors més rics que jo / van p'és camp cercant colissos. *Manacor*
- Variants -Búger i Porreres (v. 3/4): *N'hi ha de millors que jo
que encara mengen colissos.*
-Artà (v. 3): *De majors barbes que jo*
-Sant Joan (v. 4): *n'hi ha que mengen colissos.*
- 632 En veure paia cremada, / senyal que han mort es porquet.
En s'hivern, quan farà fred, / menjarem xuia torrada
i en s'estiu, en fer calor, / menjarem sa sobrassada. *Manacor*
- Variants -Binissalem (v. 3/4): *Per quan ve lo temps de fred
menjar-ne qualque taiada,*
-Campanet (v. 5): *i d'estiu, com fa calor,*
- 696 Al·lots, si voleu anar / a Calicant a matances,
no mengeu tres dies antes, / que tendreu un bon sopar. *Manacor*
- Variants -Santa Margalida (v. 2): *a sa Boleda a matances,*
-Deià (v. 4): *que us daran un bon sopar.*
- 743 Si anau a can Amador, / ja no menjareu taiades:
es voltors les s'han menjades / perquè no fessen olor. *Manacor*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *perque ja feien olor.*
- 899 A sa font de s'Heretat / jo m'hi vaig rentar sa cara,
i bruta la duia encara / de tant que havia plorat. *Manacor*
- Variants -Capdepera (v. 1): *A s'aujub de s'Heretat*
-Binissalem (v. 2): *jo m'hi he rentat sa cara*
-Son Servera i Lloret (v. 3/4): *i bruta la duc encara
de tant i tant que he plorat.*
- 985 Na Maria de ses Coves / ¿sabeu com se deu campar?
Des que En Coc la va atupar, / no se n'han sabudes noves. *Manacor*
- Variants -Campanet (v. 3): *Des que En Pau la va atupar,*
- 997 Sebastià Tianet, / demà farà set setmanes
que ta mare ne té ganes / de tocar-te es cotrellet. *Manacor*
- Variants -Sant Llorenç (v. 3): *ta mare tenia ganes*

- 1001 Si l'amo de Son Quint ve, / un homo com un castell,
jo vaig agredolç amb ell... / No sé com me'n desfaré. *Manacor*
- Variants -Esporles (v. 1): *L'amo de Son Quint ja ve,*
-Estellencs (v. 1): *L'amo de Son Quint que ve,*
-Son Servera (v. 4): *Jo no sé com ho he de fer!*
- 1060 Pòlissa Miquela / i es fiis polissons:
han romput sa gerra / encaçant coloms. *Manacor*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *Polissona ets, Miquela,*
-Deià (v. 2): *vostros fiis polissons:*
-Montuïri (v. 3): *han rompuda una gerra.*
- 1067 Es vent, quan està enfadat, / qualsevol pi fa engronsar;
un homo qui ha estat 'cuat, / de ningú se pot fiar. *Manacor*
- Variants -Binissalem (v. 4): *de ningú se sol fiar.*
- 1082 Mon pare sempre m'ho deia: / - El món està ple de pops,
ases, porcs, endiots, llops / que duen sa pell d'euveia. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 1): *Mon pare, siga al cel, deia:*
- 1109 El món roda com un torn, / com unes debanadores.
Voldria veure ses Dorees / ablamades dins un forn. *Manacor*
- Variants -Sant Joan(v. 2): *just unes debanadores.*
- 1328 Si és senyor, que duga guants, / i si és amo, mocador;
i si és fii d'arrendador / o amo de possessió,
que duga calls per ses mans. *Manacor*
- Variants -Artà (v. 2/3-4/): *i si és capellà, també; / i si es fii de jornalier,*
-Ariany (v. 2): *i si és pagès, mocador;*
-Binissalem (v. 3-4): *i qui és fii de conrador,*
-Galilea i Sineu (v. 3-4/5): *i si és fii de conrador*
i amos de possessió / han de dur calls per ses mans.
- 1330 Si jo tenia moneda, / així com el Rei la té,
compraria Son Sureda / veinat de Son Cotoner. *Manacor*
- Variants -Inca (v. 4): *i també Son Cotoner.*

- 1523 Al·lota qui té casera, / sempre està prop d'es portal:
demostra que és poc formal, / té poc cap i malfenera. *Manacor*
- Variants -Bunyola (v. 4): *que té grins i és vaivera.*
-Mancor (v. 4): *cap de gri i malfenera.*
-Valldemossa (v. 4): *fa es joc d'una somera.*
- 1572 Casar no seria res, / ni sa dona mantenir:
lo que em dóna pena a mi / que en manco d'un any són tres. *Manacor*
- Variants -Esporles (v. 3/4): *lo que em sobres a mi,
que en menos d'un any són tres!*
-Banyalbufar (v. 3/4): *¿que no saps que solen dir
que en manco d'un any són tres?*
-Alcúdia (v. 4): *és que a's cap d'un any són tres!*
-Montuiri (v. 4): *que a's cap de s'any ja són tres.*
- 1629 D'un estiu surt un hivern, / s'ennigula, plou i trona.
Quin cor fort que té una dona / qui deixa sa mare bona
per servir un homo extern! *Manacor*
- Variants -Sineu (v. 1/2/3): *Enmig d'es cor de l'hivern
que llampega, plou i trona. / Que és d'arriscada una dona*
-Llucmajor (v. 3): *Mirau quin cor té una dona*
-Artà (v. 3): *Vaja un cor que té una dona*
-Bunyola (v. 3): *Que és de beneita una dona*
-Campos (v. 5): *i se'n va amb un homo extern!*
- 1671 Es dia que et casaràs, / si pots, envia-m'ho a dir:
si el conec, diamant fi, / sabré si bon partit fas,
i llavò un present tendràs / per recordança de mi. *Manacor*
- Variants -Llucmajor (v. 5): *llavò un regalo tendràs*
- 1752 Juan, si véns a veurè'm, / t'aprecii molt sa visita;
però no mos casarem, / perque ets gran, i jo petita. *Manacor*
- Altra variant a Manacor (v. 2): *jo t'estim molt sa visita;*
Variants -Vilafranca (v. 2): *jo t'aprecii sa visita;*
-Mancor (v. 2): *t'estimaré sa visita;*
-Sineu (v. 3): *tateix no mos casarem,*
-Artà i Sant Joan (v. 4): *perque ets pobre i jo som ric.*

- 1969 Si la vols que tengui jocs, / l'has de cercar jove i sana:
aqueixa de Sa Cabana / és un mira'm i no em tocs. *Manacor*
- Variants -Petra (v. 2): *la cercaràs jove i sana:*
- 2059 Com veig que del vostro cos / no n'hauré sinó mirar!
Jo vos estic de robar, / i com ve la fi, no gos. *Manacor*
- Variants -Llucmajor (v. 3/4): *a vós estic de robar,
emperò a la fi no gos.*
- 2240 Aqueixa cara de sol / an es meu germà agrada;
tot això serà cunyada / que tendré, si Déu ho vol. *Manacor*
- Variants -Son Servera (v. 2): *a un germà meu agrada;*
-Artà (v. 3/4): *això és modo de cunyada
que tendré, si Déu ho vol!*
-Selva (v. 3/4): *això serà sa cunyada
que tendré, si Déu ho vol!*
-Esporles (v. 3/4): *Oh Jesús, quina cunyada
que tendré, si Déu ho vol!*
- 2247 Quan jo i tu serem cunyades / sempre cunyadejarem:
cada dia mos traurem / es rebosillo a grapades. *Manacor*
- Variants -Sóller (v. 3/4): *de tant en tant mos traurem
es rebosillo amb arpades.*
-Sineu (v. 2): *qui mos cunyadejarem,*
-Llucmajor (v. 2): *saps que cunyadejarem!*
-Felanitx (v. 3): *a l'instant ja mos traurem*
-Montuïri (v. 3): *i qualche pic mos traurem*
-Artà (v. 2/3): *qui cunyades mos direm,
qualque dia mos traurem*
- 2289 Catalina cui un brot / de sa murtereta tendra.
Ta mare no em vol per gendre / ni sa tia per nebot. *Manacor*
- Variants -Campos (v. 1/2): *Tonina, ¿vols coir un brot
de sa murtereta tendra?*
-Artà (v. 1/2): *¿Me'n vols deixar coir un brot,
de sa murtereta tendra?*
-Sóller (v. 2): *de sa aufabeguera tendra?*
-Sa Pobla (v. 3): *Ton pare no em vol per gendre*
-Felanitx (v. 3): *- Mu mare no et vol per gendre*

- 2400 Si jo tenia mu mare, / no seria aquí on som.
Oh mu mareta estimada, / vós ja sou a l'altre món. *Manacor*

Variants -Selva (v. 3): *Mu mare meva estimada.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Manacor

Capítol 1: Infants

- 6 Es meu angelet té son / i no se pot adormir.
Seria bo cantar-lí, / poc a poc, es vou-veri-vou. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *Un angelet que té son*
- 86 Erri, fé via, / mal te toc un xot.
I, si no fas via, / te pegaré un toc. *Muro*
- Variant a Manacor (v. 2): *mal te toc un joc.*
- 127 Mambelletetes, / toca-manetes,
toca-les , tu, / qui les tens petitetes.
Ding-dirinding, / ses faves a quatre / ses guixes a cinc. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 3): *balla-les tu,*
- 136 Miquel de la mel / de la xuia pelada,
amb un cap d'arengada / se'n puja an el cel. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 4): *vol pujar al cel.*
- 151 Per lo senyal / de la canal / de la canyella
mon pare em pega / amb una escudella / i no em fa mal. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 5): *amb s'escudella*
- 184 Serra, serra, serrador, / serrarem aquest tió;
guanyarem quatre doblers: / dos per pa i un per peix
i un per botifarró. / Serra d'aquí, / serra d'allà.
quan l'haurem serradet, / el tirarem dins sa paret. *Llubí*
- Variant a Manacor (v. 8/9): *i com l'haurem serrat,
pataplum i pataplum.*

- 192 Toni Babiloni / calces de burell,
com veuràs ton pare / toma-li es capell.
Com veuràs sa tia, / pren-li sa cadira.
Com veuràs es conco, / toma-li es bombo.
Com veuràs ta mare, / tapa-li sa cara.
En veure es padrí, / toma-li es setrí. Artà

Variant a Manacor (v. 2/3/4): *Cara de dimoni, / calça de burell,
toca sa trompeta / an el senyor Rei.*

Capítol 2: Localitat

- 15 A Espanya hi ha un lleó / antic i fort de barram,
noltros pobres l'engreixam / amb ses gotes de suor;
amb sa contribució / ses nostres forces li dam,
i si un poc mos descuidam / matarà sa nació. Porreres

Variant a Manacor (v. 4): *de gotetes de suor;*

- 24 Napoleó ja ho va dir, / que Espanya un lleó tenia
que descansava i dormia, / i que el qui el despertaria
se'n 'via de penedir. Llucmajor

Variant a Manacor (v. 1/2): *En Poleó ja va dir
que a Espanya un lleó hi havia*

- 107 Es sabaters fan sabates / i es mossos sabatons.
En es carrer d'es Botons / hi ha ses al·lotes guapes. Felanitx

Variant a Manacor (v. 4): *trobareu al·lotes guapes.*

- 180 Ara ni mai no beuré / aigo d'es Pou de Son Móra
perque hi tiraren un jove / ane qui volia bé. Sant Joan

Variant a Manacor (v. 3): *perque hi va caure un jove*

- 186 Com tu seràs molinera / d'es Molí de Sa Real,
te faran un davantal / de la flor de la roella. Sant Llorenç

Variant a Manacor (v. 1): *Com jo seré molinera*

- 217 Dalts es Puig de Randa hi ha / una cucuiada qui alleta,
i d'es formatge que fa / no el pogueren despatxar
dins es terme de Petra / i tothom en va menjar. Llucmajor

Variant a Manacor (v. 4): *no el pogueren acabar*

- 279 A l'aire me'n vaig, a l'aire; / a l'aire com un colom.
Si voleu sebre qui som: / de ca Na Cutrí d'Algaida. *Porreres*
- Variant a Manacor (v. 3): *Si te demanen d'on som,*
- 286 Ja devia esser algaidí / que ha feta la fretura,
per porer dir: "N'he morta una / de caça, dins Santanyí". *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 2): *qui ha feta sa bravatura,*
- 287 Jo som un vesí d'Algaida / i som nat en Es Llombards.
Com més amunt te faràs, / més gros s'esclat pegaràs
si no t'aguantes a l'aire. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 5): *si no t'atures a l'aire.*
- 291 A Andratx, per tocar l'orgue / posen dos porcs dins un sac:
un fa nyic i s'altre nyac, / s'avenen com un rellotge. *Esporles*
- Variant a Manacor (v. 1): *A Petra, per tocar l'orgue,*
- 315 Sa viuda Venga va dir / quan va esser a dins Artà:
- Sa fia n'he de casar; / cap n'hi ha que em 'grad aquí. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 3): *- Sa fia tenc de casar:*
- 320 D'aquí veig Biniagual, / ses cases i es llorer,
però no veig lo meu bé / qui està en es tercer portal. *Porreres*
- Variant a Manacor (v. 2): *veig ses cases i es llorer,*
- 327 Dones de Biniamar / no me n'he mirades mai;
ma mare no vol fregai, / perque en té, per escurar. *Porreres*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *mu mare diu que fregai
ja ne té, per escurar.*
- 360 Ets homos de devers Búger / no son com es pollencins:
prenen un bri o dos brins, / sols que es puput no les fuja. *Pollença*
- Variant a Manacor (v. 1): *Ets homos que hi ha a Búger*
- 367 A dins Bunyola hi ha un cep / que no és calop ni giró,
no té pàmpol ni borró, / sinó que és un garrot sec. *Sóller*
- Variant a Manacor (v. 4): *només que és un palo sec.*

- 378 ¿Vols que te conti un paper / que solen fer a Bunyola?
En sentir passar es lleter, / surten amb sa casserola:
- Veneu-me'n a mi primer, / que he deixat s'al·lot qui plora. *Sóller*
- Variant a Manacor (v. 1): *¿Voleu que us cont un paper*
- 394 Oh poble campaneter! / Pertot te trob sa pujada.
Qualque notíci' t'han dada / d'aqueixes dones de bé. *Campanet*
- Variant a Manacor (v. 3): *Una notícia m'han dada*
- 398 A Campos campanes noves / i es campanar esquerdat
i Sant Julià aspidat / perque robava garroves. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2/4): *i es campanar esfondrat /
perque menjava garroves.*
- 465 Devers es Coll d'En Rabassa / s'hi ha mudat un ferrer;
tots ets acerons que té / són de cor de carabassa. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 2): *ara tenen un ferrer;*
- 495 Que sou de desgraciades, / senyores de Felanitx!
Perque es senyors més rics / se casen amb ses criades. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 3): *Perque tots es senyors rics*
- 509 Si a Inca vos casau, / cada dijous fareu fira;
allà estareu a la mira / com a una vila real. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 4): *com dins un poble reial.*
- 517 Jo mir i no veig Llorito / i veig Son Juan Arnau;
ses al·lotes que hi habiten / d'es meu cor tenen sa clau. *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 1): *Bé mir, i no veig Llorito,*
- 527 Jo festejava a Llubí / una jove nom Teresa
qui de menjar té peresa / i com té son de dormir. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *i de menjar té peresa*
- 555 Si no entorriona, no encoca, / usança de Llucmajor,
i es qui no fa mocador / amb sa mànega s'amoca, *Sóller*
- Variant a Manacor (v. 3): *i es qui no té mocador,*

- 572 En es poble de Mancor / tenen s'altar a darrere:
un dia hi va anar Sant Pere / i else va prendre tot s'or. *Inca*
- Variant a Manacor (v. 3): *un dia en passà el sen Pere*
- 593 A Montuïri es penons / tenen quatre pams d'alçada.
Ses dones diuen: "Adarra! / Si no vols tornar, no torns!" *Porreres*
- Variant a Manacor (v. 2): *no tenen deu pams d'alçada.*
- 628 Tot lo dia us he cercat / pel pinar de l'Orient:
vos duia un relliu calent / i m'ha agafada talent
i p'es camí el m'he menjat. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *i m'ha venguda talent*
- 633 Bon menestral se va alçar / a dins es terme de Petra!
Quan tengué s'arada feta / es mul no hi pogué tirar. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *Gran menestral se va alçar*
- 635 La jove, tu tens colors; / m'agrades perque ets discreta:
no crec que sies de Petra, / perque és lloc molt llemicós. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 1/2/3/4):
*La jove té bons colors; / m'agrada perque és discreta;
no crec que sia de Petra, / perque és un lloc molt desertós.*
- 638 A Pina no hi ha pinar, / tot són barrancs i encletxes:
jo no sé com los Sants Metges / hi volgueren habitar. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *jo m'espant com los sants metges*
- 643 A Andratx i a Calvià / ses aigos fresques són poques,
però hi ha unes al·lotes / que ets uis fan espirejar. *Puigpunyent*
- Variant a Manacor (v. 1): *A Son Servera i a Artà*
- 682 De damunt Sant Salvador / veuen Campos i Porreres,
també ses felanitxeres / qui van sense mocador. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 3): *veuen ses felanitxeres*
- 693 Erri! ou! espera! espera! / ei! Pastora, vine ací.
Vaig partir cap a Llubí / i vaig sortir a Capdepera. *Maria*
- Variant a Manacor (v. 4): *i arribam a Capdepera.*

- 702 Jo no som de Manacor, / jo som d'es terme de Petra.
Si el dimoni s'hi va retre, / però no m'hi retré jo. *Petra*
- Variant a Manacor (v. 3): *El dimoni s'hi va retre,*
- 743 ¿Quantes fuies té un om? / ¿què va que no ho endevines?
Totes ses perles més fines / són de dins Porto Colom. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 4): *són a dins Porto Colom.*
- 810 A Sant Juan són peus-amples, / ja no ho han de demanar;
tenen es cap de gorà, / sa coa enmig de ses anques. *Montuïri*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *si jo havia d'empeltar,*
no hi aniria a dur branques.
- 825 A Sant Llorenç dos al·lots / s'esclataren de riaies
i en tragneren set senaies / dins sa panxa, de granots. *Son Carrió*
- Variant a Manacor (v. 1/3): *A Santanyí dos al·lots /*
les trobaren set senaies,
- 830 ¿A Sant Llorenç vols anar / allà on Déu no hi habita?
Si jo hagués d'esser ermità / no el voldria per ermita. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 2): *allà que Déu no hi habita?*
- 834 Malbé se faci es segar / d'es terme de Sant Marçal!
Bestiar que no fa mal, / que l'hagin d'encorrallar! *Llubí*
- Variant a Manacor (v. 4): *el voleu encorrallar?*
- 892 No importa anar a Ciutat / per veure dones toreres:
a Sineu ses sineueres / les guanyen de sa mitat. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 2/3): *per veure al·lotes toreres:*
a Sant Llorenç, ses bosseres,
- 900 Si duc es mocador enrere, / no deu esser compte teu.
Tenc s'estimat de Sineu / i puc esser sineuera. *Santa Margalida*
- Variant a Manacor (v. 2): *no ha d'esser compte teu.*

- 908 A dins Sóller, com entram, / trobam un convent de monges.
Si no fos per ses taronges, / se morrien de fam. *Sóller*
- Variant a Manacor (v. 4): *mos moririam de fam.*
- 937 Mos han duit una bandera / de canya verda i badocs:
si trobau que n'hi ha pocs, / n'hi ha més a Son Servera. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 4): *'nau-ne a dur de Son Servera.*
- 941 Ses dones de Son Servera / ballen es tut-turutut:
quan tenen es cap romput / se posen sa cervellera. *Son Servera*
- Variant a Manacor (v. 2/3): *ballen es tet-teretat:
com tenen es cap trencat*
- 943 Venia de Son Servera / i som passat per aquí.
¿Què va que no sabeu dir / “un brot de remerolí
amb un de remerolera”? *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1/2/4/5):
*Noltros som de Son Servera / i hem vengut per aquí.
“un brot de remerolera / i un brot de remerolí”.*
- 958 A Vilafranca es jovent / és dolent que no té fi;
tenen es motiu de dir, / si els escometes: “Farà vent!” *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 4): *en escometre: “Farà vent!”*
- 965 Jo me n'anava a Ciutat / amb un cavall cara-blanca.
Ses dones de Villafranca / tenen es ventre bragat. *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 1): *Jo me'n vaig anar a Ciutat*
- 968 Ses joves de Villafanca, / quan no tenen res que fer,
se'n van a un garrover / a engronsar-se a una branca. *Llubí*
- Variant a Manacor (v. 4): *i s'engronsen a una branca.*
- 975 Aubarca, ¿sabeu com és? / Com sa terra de Cucanya:
qui més hi fa, manco hi guanya; / i qui hi sembra, no cui res. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *i qui més fa, manco guanya;*

- 1000 L'amo de Binifalet / una fogassa encetà
i dedins hi va trobar / es pastor amb ses varques dret. *Inca*
- Variant a Manacor (v. 2): *una peça va encetar*
- 1007 Boscana no es Lanzell: / l'amo vol fer de senyor.
No hi ha cap arrendador / qui pugui combatre amb ell. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 2): *l'amo ja fa de senyor.*
- 1009 A Calicant s'altre dia / una vaca fé dos bous,
i a Tènger una gallina / en un dia fé dos ous. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 2/4): *sa vaca va fer dos bous, /
en un dia fa dotze ous.*
- 1059 Anant a Lluc som estat / a damunt s'Era d'Escorca.
És veritat que sa forca / és feta pel deditxat. *Selva*
- Variant a Manacor (v. 3): *Bé és veritat que la forca*
- 1072 S'ase d'En Pujol ja plora; / ja ho diu En Llorenç Pagès:
s'anar a Felanitx no és res, / però a Ciutat és enfora. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 3): *anar a Felanitx no és res,*
- 1082 Jo vaig passar p'es Rafal, / Juan, i no hi ha madona:
una casa sense dona / és pitjor que un hospital. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 1): *Jo som passat p'es Rafal,*
- 1089 Ses més grans, ses més someres / que hi havia en es Rafal,
s'atreviren a fumar / ets uis de ses oliveres. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 4): *es troncs de ses oliveres.*
- 1093 Vós espigolau a mitges / en es Rafal, bona amor,
i jo passaré calor / damunt s'era de ses Sitges. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 3): *jo passaré més calor*
- 1094 Un temps en es Rifalet / hi havia un Sant Antoni,
i ara hi ha un dimoni / estampat a sa paret. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *i ara han pintat el dimoni*

- 1118 Voldria esser oronella / quatre mesos en s'estiu.
¿Saps a on faria es niu? / A ses finestres d'Hortella. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 1): *Jo voldria esser oronella*
- 1201 De Son Cresta, es sementer / que va prendre a Son Mesquida,
l'amo ja cremava en vida; / veiés, de mort, què ha de fer! *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 3): *si l'amo ja crema en vida*
- 1206 De suaquí jo veig S'Aumeta, / S'Auma Vei i S'Auma Nou,
Son Caparrot i Son Coll, / també Son Galianeta. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 4): *Ilavò Son Julianeta.*
- 1256 Que estava de bé a Can Canta, / i em vaig mudar a Son Amer!
Per voler fer més paper, / mirau quin paper me canta. *Santanyi*
- Variant a Manacor (v. 3): *I per voler fer paper,*
- 1303 Vaig partir de Sos Ferrers / de cap a Ses Cabanasses:
tenen ses bergantes guapes / que no ho poren esser més. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 1/3/4): *Fugia de Sos Ferrers /
allà hi ha al-lotes guapes / ja no ho poren esser més.*
- 1334 A sa Comuna no hi ha / cap rellotge i campana:
com s'ase d'En Cortai brama / ja és hora de dinar. *Petra*
- Variant a Manacor (v. 4): *és que és hora de dinar.*
- 1340 Sa Creu Nova no m'agrada, / però sí sa gent que hi ha,
perque a tal portal hi ha / més d'una hora de pujada. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 3): *perque abans d'es portals hi ha*
- 1372 Es segadors de sa Torre / pretenen que són d'es bons:
de lluny sentiuran es trons, / si carreguen de pavora. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *ells tomen es blat a trons
i carreguen de pavora.*
- 1378 Sa Torre de Canyamel / és alta i valerosa.
Oh possessió ditxosa / a on habita En Miquel! *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1): *Sa Torre de can Amer*

- 1439 De ses corteres t'avís / que les retirs a lloc fondo.
Es comellar de Son Brondo / l'han dat per filicomís. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 1): *A ses corteres, t'avís*
- 1458 Ja no és tot sol Son Deió / que hi hagi tresoreria:
En Gaspar contava un dia / que a Son Torrat hi havia
tres o quatre caixons d'or. *Petra*
- Variant a Manacor (v. 1/2/3): *No és tot sol ja Son Deió
que tengui tresoreria: / En Gaspar va dir un dia*
- 1487 A Son Gual que estan de bé / Ditxós qui hi pot habitar!
Han après de batiar / d'aigo d'es Pou Ginjoler. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2): *Ditxós qui hi porà habitar!*
- 1501 Ses perdius de Son Maiol / són molt males d'agafar:
només les poren tirar / un pic, i encara al vol. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 4): *d'enfora, i encara al vol.*
- 1516 Com aneu a Son Mieres, / aquell bocí d'En Cordat,
caminau ben aviat / fins que n'hàgeu arribat
dins es lloc de Son Mieres. / Digau a ses amigues,
madones joves i véies: / - L'amo, aiximateix hi cap? *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 1): *En anar a Son Mieres,*
- 1550 ¿A Son Pou vos heu llogada / de dins es terme de Petra?
Greu me sap que altri l'ha feta / i jo pag per obligada. *Ariany*
- Variant a Manacor (v. 1): *¿A Son Pou vos sou llogada*
- 1551 Polòni', quan tu seràs / a Son Pou majoraleta,
si hi vaig per una gerreta / d'aigo, ¿que no la'm daràs? *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 3): *si hi vénc per una gerreta*
- 1620 Noltros tenim un porquer / que sa falera el se menja.
Es garbaions són a Tènger, / ses paumes bones també. *Sant Llorenç*
- Variant a Manacor (v. 4): *i paumes bones també.*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 3 Dins sa barca m'has fet quebre; / dins poc temps seré patró.
Si vas a Sant Salvador, / garrideta, fé-m'ho sebre. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 2): *un dia seré patró.*
- 31 Quan era davant 'Lacant, / es vent a ratxes venia,
i es llaüt que les prenia / com a verguetes de llamp. *Alcúdia*
- Variant a Manacor (v. 1): *Quan fórem davant 'Licant,*
- 69 Aqueixa roca espanyola / que a Cala Figuera hi ha,
jo l'he d'arribar a aplanar / venguent de ca Na Terrola. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 4): *anant a ca Na Terrola.*
- 76 Si es vent te surt punter / i mareta tens de proa,
no muntaràs Na Rodona / ni tampoc es Cap Blanquer. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Es vent s'és tirat punter
i sa mareta de proa;*
- 111 Garrida, la mar salada / vos ha feta la mercè:
en un mes vàreu esser / fadrina, viuda casada. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *dins poc temps vàreu esser*
- 122 Mariner, tirau la canya, / ja l'aixecarà el patró,
que ara ballar la major / de tot el reinat d'Espanya. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *ara balla la millor
d'aquesta possessió / de tot es reinat d'Espanya.*
- 141 Una marinera plora / quan veu que es vent no ve bé,
perque per ventura té / son marit que ve de fora. *Maria*
- Variant a Manacor (v. 2): *quan veu que es temps no diu bé,*
- 160 Quan me dugueren sa nova / que m'havia d'embarcar,
jo guardava bestiar / dins Morell, de Sa Canova. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 4): *dins Morell i sa Canova.*

- 184 Com ve que se pon es sol, / un mariner cala xerxa.
Un homo que el rei no el vol, / no li gos parar conversa. *Muro*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *Amb homo que el rei no vol,
no hi aguant una conversa.*
- 187 Es pescador se queixava / perque es peix valia poc,
i es belitre de s'al·lot / p'es camí descarregava,
i es millor li despatxava, / i es dolent valia poc. *Deià*
- Variant a Manacor (v. 2): *perque es peix li treia poc,*
- 200 Molta vega t'he dit: / - Pescador n'és art dolent;
no pateix sinó talent; / com se mor, fa testament
dalt s'ungla d'es dit petit. *Valldemossa*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *patiràs molta talent
i faràs es testament*

Capítol 4: Narratives

- 13 Es dia de Sant Feliu, / com sa Ferrera ballava,
sa Generala plorava / llàgrimes de viu en viu. *Llubí*
- Variant a Manacor (v. 3): *Na Generala plorava*
- 78 Quan el Rei desembarcà / i va veure Na Simona,
se girà a Don Toni Maura: / - Quina al·loteta tan mona! -
Ja jo crec, que edon Toni Maura / tod'una la conegué,
perque era sa seva al·lota / de quan era sabater. *Sa Pobla*
- Variant a Manacor (v. 8): *com feia de sabater.*
- 106 Dins s'aujub de Son Homar / hi caigué una joveneta;
la l'hi deia sa planeta, / que s'hi havia de negar. *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 2): *va caure una joveneta;*
- 144 *Aquesta cançó no se troba al Cançoner, però a la pàg, 195 trobam la següent
variant, i altres variants a Lluçmajor i Santanyí.*
- Variant a Manacor (v. 4): *en molt trista processó,*

Capítol 5: Noms personals

- 17 Diuen que ses Catalines / totes tiren a una rel:
que a sa boca tenen mel / i en sa mà esquerra fel
i en sa mà dreta metzines. *Galilea*
- Variant a Manacor (v. 3(4-5): *a sa boca hi tenen mel;
ses paraule, tot mentides.*
- 30 Molt m'agrada es nom Francesc: / com qui menjar mel en bresca.
Me diuen que l'avorresca, / i jo més l'encobeesc. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 1): *Que és de dolç per mi dir "Xesc",*
- 53 - ¿A on ets, Andreu Castell? / - No som massa lluny, Bartola.
En Jaume Racó redola / i tu et fas enfora d'ell. *Deià*
- Variant a Manacor (v. 3): *En Jaume Picó redola*
- 63 En Mateu Margalidà / és un jove molt famós,
i En Fena Captinyós / un botxí de bestiar. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2): *és un jove molt pellós,*
- 75 Es senyor de Son Ferrer / li diuen En Colldeporro,
i fa feina com un moro / diumenge i dia fener. *Felanitx*
- Variant a Manacor (v. 3): *ell fa feina com un moro*
- 90 Molts li diuen En Vinagre; / jo li dic En Diligent.
No s'agrada d'aigordent; / només si altri l'hi paga. *Muro*
- Variant a Manacor (v. 1/4): *Si li diuen En Vinagre /
si un altre no la hi paga.*
- 96 Na Rasca i Na Muixell / i llavó Na Bet Tamanya
punyien amb una canya / a mestre Pere Siurell. *Sóller*
- Variant a Manacor (v. 3): *tomaven amb una canya,*
- 125 Es nom que m'agrada més / del món, són ses Margalides;
donaria dos mil vides / per una, si la tengués. *Búger*
- Variant a Manacor (v. 3): *i daria dos mil vides*

137b *Aquesta cançó no se troba al Cançoner, però a la pàg, 211 trobam la següent variant, i altres variants a Deià, Artà i Sant Joan.*

Variant a Manacor (v. 3): *Però ara, de poc ençà,*

141 De Peres i de Jeronis / n'hi sol haver de grossers;
es noms que m'agraden més / són es Juans i es Tonis. *Algaida*

Variant a Manacor (v. 1): *De Miquels, Jaumes i Tonis*

152 M'agrada es teu nom, Mateu, / perque es un nom agradós,
però m'agradau més vós / perque nomeu Bartomeu. *Selva*

Variant a Manacor (v. 2): *que és un nom molt agradós,*

160 Molt m'agrada una figuera / qui la pugen per sa soca.
Venturosa és una al·lota / que té s'enamorat Pere. *Artà*

Variant a Manacor (v. 3): *Que és de ditxosa una al·lota*

Capítol 6: Religioses

722 Grosses les mos heu de dar, / de taiades atapides;
i, si no són beneïdes, / noltros menam s'escolà. *Algaida*

Variant a Manacor (v. 1/2/3): *Panada mos heu de dar
de xuia ben atapida; / i si deis que no és beneïda,*

Capítol 7: Vida humana

43 Grogada de la grogadura, / de la grogadura mala:
si groga era ta mare, / tu ets més groga, per ventura. *Selva*

Variant a Manacor (v. 3): *si groga ja era sa mare,*

99 Ara tu estàs a bon punt / per rompre barres d'acer.
Jo, pobre vei, ¿què he de fer? / Par que vagi ja es fosser
que em tira terra damunt. *Artà*

Variant a Manacor (v. 4): *Me par que veig es fosser*

116 Un temps, com jo era jove, / passava es temps fent cançons,
i ara, amb dos esperons, / es cavall no puc fer córrer. *Santanyí*

Variant a Manacor (v. 3/4): *i ara tenc dotze esperons
i es cavall no puc fer córrer.*

- 117 Vuitanta-sis anys d'edat / i no tenc gens de cantera.
 ¿Saps a on tenc sa quimera? / A conservar sa pastera,
 que no s'hi perdi es llevat. Artà
- Variant a Manacor (v. 2): *i he perduda sa cantera.*
- 195 - ¿Voleu-me donar o vendre, / garrida, un caliu de foc?
 que, si vos torbau un poc, / jo mateix l'aniré a prendre. Sant Joan
- Variant a Manacor (v. 3): *Ara, si us torbau un poc,*
- 248 Una figa paretjal / madurada a sa figuera.
 Una dona malfenera / sempre surt en es portal. Calvià
- Variant a Manacor (v. 4): *sempre seu en es portal.*
- 318 Qualsevol fii de pagès / que son pare l'abandona,
 quan ha curat de sa ronya, / ja li pega es mal francès. Binissalem
- Variant a Manacor (v. 1/2): *Aquell que és fii de pagès
 i son pare l'abandona,*
- 320 Sal, pebre bo i canyella, / tot és d'un mateix color.
 Vaig anar a tocar es filó / i em vaig rompre una costella. Selva
- Variant a Manacor (v. 2/3/4): *ve a ser d'un mateix color,
 i com vaig tocar es filó / me vaig rompre una costella.*
- 323 Saps que estic de constipada! / Ell casi no puc parlar!
 Vaig vetlar, anit passada, / fins que em vaig anar a colgar. Valldemossa
- Variant a Manacor (v. 1): *Saps que estic de refredada!*
- 328 Ses cortanes d'En Servera / ¿saps que me varen costar?
 Set setmanes vaig estar / sense obrir gens sa pastera.
 Com la vaig voler obrir, / vaig quedar tota ensensada:
 sa rauleta roegada / i sa granereta arnada;
 veiau quin consol per mi! Artà
- Variant a Manacor (v. 2): *molts de temps varen durar.*
- 342 Aquesta dona mereix / matar amb una ganiveta
 i donar-la an es Xuieta / que vengui sa carn a pes. Sineu
- Variant a Manacor (v. 3): *i dur-la a ca es Xuieta*

- 357 Aigo d'aqueixa cantina / jo en beuria sense set.
¿Vols-me'n dar un poalet / amb ses teves mans, Tonina? *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 1/3): *D'aigo d'aqueixa cantina /
¿En vols treure un poalet*
- 390 Pare nostro, jo no crec / que es beure a mi m'impedesca;
perque trob que com més bec / tenc sa potència més fresca. *Estellencs*
- Variant a Manacor (v. 4): *sa potència tenc més fresca.*
- 417 No trob cap eina plaent / que ningú menescal faça
sinó un brocal i tassa / i es flasco d'aigordent. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 3): *sinó es brocal i sa tassa*
- 512 A una caera l'embuinen / per porer treure sa mel.
Davallaria del cel / per menjar fava, i no en cuinen. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2): *perque faci bona mel.*
- 545 Que mos regalen de ferm! / Pa d'ordi i faves ceïades,
i tenen ses sobrassades / a una perxa penjades
per quan noltros no hi serem. *Son Servera*
- Variant a Manacor (v. 1): *Trob que mos regalen ferm!*
- 594 Es Paborde ja és vengut / de les Indies, de dur plata,
i ha duit una fam que el mata, / ronya per sa pell, i grata.
Quin viatge més perdut! *Capdepera*
- Variant a Manacor (v. 1): *Un conco meu és vengut*
- 617 ¿Te recordes, l'any passat, / que arròs sec sols no volies?
I ara te menjaries / un ase vei refuat. *Sineu*
- Variant a Manacor (v. 4): *un roegó refuat.*
- 658 El pobre del sen Naiot / enguany correrà fortuna:
es gendre ha venut sa xuia, / sobrassada i camaiot. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 3): *han 'gut de vendre sa xuia*
- 682 Quan sa carn han capolada, / trempen bé tots es pastons,
vol dir: blanc, botifarrons, / botifarra i sobrassada. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 4): *manegots i sobrassada.*

- 746 Ja es cru, ja és cuit, ja és cremat; / ja és fat, ja és salat, ja és dolç.
Si m'endevines es pols, / venturós seràs, Bernat. Valldemossa
- Variant a Manacor (v. 1): *No és cru, no és cuit, no és cremat;*
- 780 Jo me'n vaig amunt i avall / i ningú me posa traves.
En estar sadoll de faves, / m'afluix d'arròs sec amb gall. Sant Joan
- Variant a Manacor (v. 1): *Jo vaig amunt i avall*
- 813 Com més valdria "pa", "pa", / que en es peu sabata blanca;
que, si ara no te'n manca, / per ventura temps vendrà. Galilea
- Variant a Manacor (v. 2): *i en es peu sabata blanca;*
- 869 Jo tenc tanta de cantera / com un extremunciat:
'vui que no he berenat, / me pens que es sol torna arrere. Inca
- Variant a Manacor (v. 3/4): *avui no he berenat
i em pens que es sol torna arrere.*
- 877 A ca nostra, quan dinam, / a sa taula sempre en queda;
ben diferent de ca teva, / que, com llevau sa panera,
tots estau mig morts de fam. Santanyí
- Variant a Manacor (v. 3): *i no som com a ca teva,*
- 891 - Malaveja a sopar prest / i passaré per ca teva.
- En tenir es pa davall xella, / qualsevol hora estic llest. Deià
- Variant a Manacor (v. 3): *- Jo, en prendre un pa davall xella,*
- 937 Tenc una pena su es cor / que em travessa mes entranyes.
L'han trobat mort dins ses canyes, / i ahir estava ben bo! Algaida
- Variant a Manacor (v. 1): *Tenc una pena en el cor*
- 958 De ses portes d'es corral / tot quant li deien sentia:
tant sa mare com sa fia / haurien mester cimal. Felanitx
- Variant a Manacor (v. 1): *Des d'es portal d'es corral*
- 994 Sa mare, com la va veure / amb so cap tot arrissat,
li va fotre una pallissa, / que jamai se n'ha aixecat. Alcúdia
- Variant a Manacor (v. 3): *li va donar una pallissa,*

- 1043 Es jutge i en Fullana / i en Jaume Muntaner
i mestre Rafel Primater, / d'aquests quatre sols no sé
quin és es més tarambana. / Mirau la vila si és plana,
i ells mai han caminat bé. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 2): *i es senyor de can Amer*
- 1050 Jo som bon al·lot, mon pare; / som tornat un bon fadrí:
ja no me veureu sortir / més que deu pics sa setmana. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 1/3/4): *Jo som un bon al·lot, tia;
mai més tornaré sortir, / només cent pics cada dia.*
- 1091 Amor, no vagis de vega! / Mira, que t'avís per bé,
que a casa d'un saboner, / el qui no cau, hi llenega. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 2): *que jo t'avís pel teu bé,*
- 1135 Noningú! fii de ta mare! / Has de sebre jo qui som!
Deixa fer, batua el món, / que la m'has de pagar cara! *Santa Margalida*
- Variant a Manacor (v. 1): *Poc agut! Fii de ta mare!*
- 1196 Es sebre no ocupa lloc / i es poc sebre embarassa;
tant se perd es qui sap massa / com es qui sap massa poc. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *tant se perd si saben massa
com si saben massa poc.*
- 1297 Jo no tenc rendes, ni en vui, / sinó que vui morir pobre;
som afectat de fer roba, / i ara es lli m'ha tornat jui. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 2): *m'estim més morir-me pobre;*
- 1361 No me véngues amb punyetes! / No me faces enfadar.
No duc més que tres pessetes. / Si les vols, les te puc dar. *Sa Pobla*
- Variant a Manacor (v. 3): *Vet aquí ses tres pessetes.*
- 1402 ¿Qui és aquest curiós / que du tanta de noblesa
que passa i no diu "diós"? / ¿O s'ho deu trobar baixesa? *Campos*
- Variant a Manacor (v. 4): *¿Que s'ho deu trobar baixesa?*

- 1430 No hi ha animal més traïdor / que una dona o una mula:
en deixar-n'hi passar una / un homo no és senyor. *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *Si n'hi deixau passar una,
ja no en sereu pus senyor.*
- 1438 Donau cartes i envidau / i no entretengueu es joc.
Encara que sia al·lot, / dins es faldar d'es cassot
d'es pern del món duc sa clau. *Binissalem*
- Variant a Manacor (v. 4): *dins sa bossa d'es cassot*
- 1446 Jugant a estira i amolla / m'has guanyat tots es doblers.
Ja no jugaré mai més / en no esser amb tu tota sola. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 2): *m'han guanyats tots es doblers*
- 1554 Baix d'es penyal d'En Ferrutx / habita una bergantella
que si no me cas amb ella / me moriré de s'enuig. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3/4): *que, si no em casava amb ella,
moriria de s'enuig.*
- 1655 En tenir vint-i-un any, / ses fadrines casau-lès,
que en tenir-ne vint-i-tres / ja prenen es capavall. *Inca*
- Variant a Manacor (v. 3): *perque, en fer-ne vint-i-tres,*
- 1685 ¿Fadrina dus tan bon brillo? / Ves casada què faràs!
I si l'erres, ploraràs / llàgrimes de cocodrilo. *Sant Joan*
- Variant a Manacor (v. 2/3): *Mem casada que seràs!
Que si l'erres, ploraràs*
- 1759 L'any qui ve no segaré / ni a jornal ni a escarada,
perque ja seré casada / i es pa de s'homo tendré. *Llubí*
- Variant a Manacor (v. 1): *L'any qui ve no he de segar*
- 2035 ¿Vols que et mostri una cançó / que no l'has sentida mai?
Sa darrera de Son Blai / s'embarca amb En Miqueló. *Santanyí*
- Variant a Manacor (v. 4): *se casa amb En Miqueló.*

- 2052 ¿Matrimoniera et fas? / Persevera, si hi tens traces.
Més valdria procurasses / per tu, que no en trobaràs. *Llucmajor*
- Variant a Manacor (v. 2): *Digues que tens bones traces.*
- 2125 - Jovençana, caminau, / parlarem d'es vostros viures.
Jo pagaria cent lliures / d'estar així com vós estau.
- Vós vos queixau i jo em queix; / mos trebais van a la banda.
Jo en donaria cinquanta / porer-vos carregar es feix! *Artà*
- Variant a Manacor (v. 1/2): - *Madona, ¿com vos campau?*
¿com vos van es vostros viures?
- 2132 - Mon maridet, no em deixeu, / que ha poc temps som jovençana!
- Ma muller, el Rei me demana; / si em voleu bé, no ploreu! *Selva*
- Variant a Manacor (v. 4): *callau; per Déu, no ploreu!*
- 2241 Cunyada em deis, i no ho som, / i vos reis d'es meu germà.
Jo em pens que se torbarà, / aquest llevat, a esser tou. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 2): *¿o vos reis d'es meu germà?*
- 2269 Madò Torres torna tonta / per una fia que té.
La passeja p'es carrer: / - Hala, fadrins, ¿qui la compra? *Santa Margalida*
- Variant a Manacor (v. 1): *Sa mare tornava tonta*
- 2280 S'infant que tendràs, Tonina, / al punt ja caminarà:
serà frare o capellà, / o metge, o salurdià,
o doctor de medicina. *Artà*
- Variant a Manacor (v. 4): *barber o salurdià,*
- 2287 "Bona nit" vos diu es gendre, / madona, i no responeu.
¿Serà que vós no voleu / flor de llimonera tendra? *Artà*
- Variant a Manacor (v. 3): *Jo no sé com no voleu*
- 2502 Sogra, quan vos morireu, / enviau-me a demanar,
que una carta he d'enviar / a infern, i la hi dureu;
bon passatge que sereu, / perque sé que hi heu d'anar. *Algaida*
- Variant a Manacor (v. 2/3/4): *ja me vendreu a avisar,*
que a l'infern he d'enviar / un recado, i lo hi dureu;

2518 Dóna'm es vot a mi, Pere, / es vot, i es batle et faré.
Es vot, i em volien fer / cosa poca, i ja ho era. *Son Servera*

Variant a Manacor (v. 3): *P'es vot me volien fer*

2519 Dones, si no teniu pa, / menjau-vos ses figues seques:
això són ses papeletes / que mos donaren ses dretes
quan anàrem a votar. *Artà*

Variant a Manacor (v. 3): *vet aquí ses papeletes*

2550 Es pobres dins ses presons, / garrida, són qui pateixen
com en sa nit regoneixen / ses garroyes d'es grillons. *Sóller*

Variant a Manacor (v. 3): *que a mitjanit regoneixen*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Manacor sense variants a altres localitats

Capítol 2.5: Codolades Satíriques

13. SI ENTRAU A DINS CONSEI..... (II)

¿Voleu que vos diga una cosa / i la sabreu?
Entrant a dins Consei, / veureu tantes fadrines
5 que se duen ses robes fines / de molt de preu.
Si trobau que això no treu, / tanta estufera;
per davant i per darrera / van enjoiades, 10
i també bones macades / i d'uns bons flocs.
De cop duran manegots / i amb puntilles,
15 i també bones perrilles / que penjaran
i es fadrins que les veuran: / - Ja són senyores! –
I elles són cavadores / de baixa mà. 20
Amb so vestidet alçat, / van remirades,
amb ses ventaies girades / a l'enrevés.
25 Ja en descobriran després / tantes d'alaques!
Mocadors dins ses butxaques / per fer comú.
Tal volta lo seu cosset / n'està dejú, 30
perquè a ca seva hi ha fred / per sa panera.
I duen més estufera / que un endiot.
35 Cadascú fa lo que pot / i encara més;
i los pobres cavallers / qui les dejecten
i elles no se'n conhorten / abastament. 40
I elles duen més vent / que no es mestral,
i elles duen més sal / que no hi ha a Eivissa,
45 i tal volta a sa camissa / que duen davall
hi porien fer un ball / dins es forats.
I duen flocs encarnats / davall sa barra 50
que pareix una tafarra / de ventador.
Volen, volen un gipó / de coloreta,
55 de setí o de sargeta, / o de duro
o de mig céntim / o de no-res.

Manacor

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

19. LA PORQUEROLA (VIII)

- El rei n'ha fetes fer crides, *que visca l'amor*
que crides n'ha fetes fer, *que visca, que visca,*
que crides n'ha fetes fer, *que visca l'oranger.*
De que tot els galants homos a la guerra n'han d'aner.
- 5 Jo que tenc la muller jove, ¿ane qui la deixaré?
La deixaré a mumare, que la'm guardarà molt bé.
- Mumare, la mia mare, jo vos entreg ma muier.
No li faceu fer cap feina, sinó cosir i broder.
- 10 - Vés-te'n, mon fill, a la guerra, com a noble cavaller,
vé-te'n, vé-te'n descansat, que molt bé la't guardaré. –
Al cap de les set setmanes, porquerola la va fer.
I al cap de los set anys, veu venir el cavaller.
- Déu vos guard, la porquerola. – Déu mantenga el cavaller.
- ¿No em diríeu, porquerola, de qui és aquest terror?
- 15 - De Don Juan del Vilatge; Déu lo duga, si convé.
- ¿Vols dir-me tu, porquerola, de qui és aquest porquer?
- De Dons Juan el Vilatge; jo som la seva muier.
- ¿Me vols dir, tu, porquerola, què vos donen per *comer*?
- Un bocinet de pa d'ordi, no tant com n'he menester.
- 20 - ¿Vols-me dir tu, porquerola, què te donen per *bever*?
- Un poquet d'aigo de bassa i encara no em basta bé.
- Vols-me dir tu, porquerola, quina feina vos fan fer?
- Set fuades tenc a tasca i un feix de llenya que fer.
- Aspiau les set fuades, jo el feix de llenya faré. –
- 25 Denvainí (*sic*) la meva espasa i el feix de llenya vaig fer,
i a les anques del cavall a la casa el te duré.
- ¿Vols-me dir tu, porquerola, a on és ca s'hostaler?
- A casa la meva sogra trobareu tot lo mester.
Quan foren prop del vilatge: - Dau-me el feix, bon cavaller,
30 que per res del món voldria que rallàs de mi la gent.
- . . . . .
- Déu vos guard, bona hostalera. – Déu mantenga el cavaller.
- ¿No em diríeu, hostalera, quin sopar anit tendré?
- Gallines i capons grassos, que és sopar de cavaller.
- ¿No em diríeu, hostalera, anit amb qui soparé?
- 35 - Soparà amb la meva filla; crec que li vendrà molt bé.
- ¿Voleu-me dir, hostalera, anit ambe qui jauré?
- Pot jeure amb la porquerola, que no és mala de ginyer.
- . . . . .
- Porquerola, porquerola, ¿vols dormir amb lo cavaller?
- Si don Juan vos sentia, vos guardaríeu molt bé.
40 Set anys ha que no tenc homo, anit tampoc ne tendré.
Jauré al replà de l'escala com la cussa i el ca llebrer,

esperant que el marit vénga, que em volia tan de bé.

L'agafa per la mà blanca, i a la cambra la dugué.

- Ja que no m'has conegut, ara jo em descobriré.

45 Catalina, Catalina, tu ets la meva muller.-

La porquerola en los braços ben estesa romangué,

i no es pot dir l'alegria, l'alegria que tengué,

per l'abraç que se donaren com a marit i muller.

- Treu-te el vestit de porquera, que jo no el vegi mai més.

50 ¿A on són ses robes noves que tu tenies primer?

- Vostra mare les m'ha presses; vostra germana les té.

- ¿A on és, Catalineta, el poal que et vaig fer fer?

- Demalau-lo a mumare, que l'endemà el me prengué.

- Ala, aixeca't, tu, porquerola .....

Manacor

21. LA PORQUEROLA (X)

El rei n'ha fetes fer crides; *viva l'amor!*

Crides n'ha fetes fer. *Que viva l'oranger!*

Que tots los més guilants homos a la guerra han d'aner.

I don Juan del Vilatge diuen que ha d'esser el primer.

5 Jo que tenc la muier jove, ¿ane qui la deixaré?

La deixaré a mumare, que la'm guardarà més bé.

- No li faceu fer cap feina, només cosir i broder;

no li faceu treure aigo amb ses gerres d'es gerrer;

amb so poalet de plata que aposta li vaig fer fer. -

10 Del cap de les set setmanes, porquerola la va fer;

del cap de *los siete años*, va venir un cavaller.

- ¿Vols-me dir tu, porquerola, de qui és aquest terror?

- De don Juan del Vilatge; jo som la seva muier.

- ¿De qui són els porcs, porquerola, que tu los guardes tan bé?

15 - De don Juan del Vilatge, Déu lo torn prest, si convé.

- ¿Vols-me dir tu, porquerola, què te donen per *comer*?

Un bocinet de pa d'ordi que encara no em basta bé.

- ¿Vols-me dir tu, porquerola, què te donen per *bever*?

- Un poquet d'aigo de bassa, que encara no em basta bé.

20 Aplega es porcs, porquerola, que es hora de retirar.

- Set fuades tenc a tasca i un feix de llenya a fer.

Se destira de l'espasa i es feix de llenya li fé,

i a ses anques d'es cavall es feix de llenya dugué.

- ¿Me vols dir tu, porquerola, casa a on fan d'hostaler?

25 Ca don Juan del Vilatge un temps hi solien fer.

- ¿Me vols dir tu, hostalera, anit amb qui soparé?
 - Soparà amb la meua fia, perquè la hi comportaré.
 - ¿Me vols dir tu, hostalera, anit ambe qui jauré?
 - Dormirà amb la porquerola, que n'és bona de ginyer.
 30 - Set anys ha que no tenc homo, anit tampoc ne tendré. -
 L'agafa per la mà blanca, dins la cambra la dugué:
 - Catalina, Catalina, tu n'ets la meua muier.
 Demà dematí sa mare ben prest la va despertar:
 - Aixeca't, bruta, malvada, que has dormit amb cavaller!
 35 - Aixca't, bruta, malvada, que es porcs ja van pel carrer!
 - Que s'aixec la seva filla, que jo no ho comportaré.
 I si no fósseu mumare, de vós faria un cenrer
 i dalt la muntanya més alta allà el 'niria a venter! -
Que vivo vivo, que vivo l'oranger! *Manacor*

42. LA VIDA DE LES GALERES (III)

(Fragment inicial)

- La vida de les galeres n'és molt mala de passar.
 Ha set anys que estic en ella i set n'hi he de passar.
 Jo me'n vai anar a ca'l Rei, pe llecència demanar:
 - ¿Qui és qui ntoca a la pprta? - Don Lluís Monticalvà.
 5 - Nom por esser Don Lluís porque a les galeres va. *Port de Manacor*

71. DON FRANCISCO (VII)

- Bondat, bondat, ma senyora; sopa i colga't dejorn.
 Jo me'n vaig a la caçada; fins demà vespre no torn. -
 Ella sopa i se colga; fa lo que el seu marit diu.
 Com va ser dins la cambreta, a la porta sent toquiú.
 5 - ¿Qui és que toca a la porta que no me deixa dormir?
 - Senyora, soy *Don Francisco* qui la vengo a divertir.
 - Debaixaran *los criados*, debaixaran a dobrir. (sic)
 - *Yo no quiero los criados*, només que *te quiero a ti*. -
 Debaixà en faldeta blanca i sabateta xoquí.
 10 Mentres dobria la porta, li va apagar el candelí.
 - *Don Francisco, Don Francisco*, no ho solia fer així. -
 L'agafa per la mà blanca, dins la cambra la dugué.
 Com foren a mitja nit, *D. Francisco* sospirava:
 - ¿De què sospires, *Francisco*?, ¿de què sospires de mi?

- 15 - Ara estava *pensando* los infants de qui seran.
 - Vostros, vosotros, *Don Francisco*, vostè que els estima tant.
 - Ara n'estava *pensando* de què els haurem de vestir.
 - D'una vestidura blanca forrada de gambosí.
 - Sa primera arcabussada la va ferir en es cap.
- 20 I li diu: - Sebastiana, d'aquesta et recordaràs. -
 La segona arcabussada la va ferir a ses costelles.
 I li diu: - Sebastiana, aquestes són ses més belles! -
 La tercera arcabussada, el minyonet va plorar.
 I li diu: - Calla, fii meu; ton pare mos vol matar,
- 25 però, com se morirà, rebrà un gros càstig de Déu. *Manacor*

72. DON FRANCISCO (VIII)

- Bondat, bondat, senyoreta, sopa i colga't dejorn.
 Jo me'n vaig a la caçada; fins demà vespre no torn .-
 Abans de trencar el dia, abans de sortir el sol,
 li han enramades ses portes i les finestres de flors.
- 5 No l'ha feta a l'enramada, cap pagès ni cap mosson;
 qui l'ha feta és *Don Francisco* el fii de l'Emperador.
 Qui l'ha feta, a l'enramada, se'n va a baix del balcó
 i tocant una guitarra li canta aqueixa cançó:
- 10 - Rosa fresca, rosa bella, ramell de la bona olor;
 si sabesses, vida mia, lo mal que és el mal d'amor,
 pensaríeu que jo n'era vòstron primer amador,
 i que sempre sereu, sempre, l'estimada del meu cor.
 Si pogués rallar, senyora, esta nit rallar amb vós!
- 15 - Si aquest gust teniu, gran jove, anit és s'ocasió,
 que el marit és a la caça per les places d'Aragó.
 - Si el marit és a la caça, mal lo cacen a ell els llops,
 i les àguiles li mengen els seus cans i els falcons.
 A lo bo de la cacera, mal li surten malfactors
 i li peguen punyalades fins a travessar-li el cor. -
- 20 Quan deia eixes paraules, toca a la porta el senyor.
 - Davalla a obrir, estimada, al marit i servidor. -
 - Baixau sense por, senyora, anau a obrir al traïdor;
 jo m'amagaré pel porxo o botaré pel balcó.
 - ¿Què tens, què tens, muller mia, que has mudades les colors?
- 25 ¿Tens algun amic en casa i me véns amb fals amor?
 ¿N'has feta pau amb el moro i has feta traïció?
 ¿Has tastat el vi que dóna, als qui en beuen, tremolor?
 - No he fet pau amb el moro ni us vaig amb traïció,

- sinó que he perdut les claus que tanquen el dormidor.
- 30 - No tremolis per les claus, no tremolis per això;
 si les claus eren de plata, ja les te faré fer d'or.
 ¿De qui és aqueixa capa que voga en el penjador?
 - Vostra, vostra, que el meu pare l'ha enviada avui per vós.
 - Dóna gràcies a ton pare, digues que estim el favor;
- 35 mes a mi no em falten capes de tan bones o millors.
 ¿De qui és aquella espasa que veig en aquell racó?
 - Vostra, vostra, que el meu pare també l'envia per vós.
 - Jo conec aqueixa espasa; tu em vas amb traïció:
 l'espasa és de *Don Francisco*, es fii de l'Emperador. -
- 40 Sentint això, *Don Francisco* se va amollar p'és balcó.
 Arrufa els peus i s'ajonoia i li demana perdó.
 - Jo vui que ton pare venga i veja la teva mort.
 Aquí teniu vostra fia: m'ha feta traïció.
 He volgut que vós venguésseu per matar-la davant vós.
- 45 - Cavaller, no la deshonri; honrada l'ha nostro senyor.
 - Aixeca't, idò, senyora; per aquest pic te perdon;
 però, si un altre hi tornes, ni hi haurà remissió.

Manacor

79. LA DONZELLA I EL MARINER (VI)

- A la vorera de mar, hi ha una donzella
 que brodava un mocador de fil i seda.
 Quan el tengué mig brodat, li mancà seda.
 - ¿Quina seda voleu vós? ¿blanca o vermeia?
- 5 - Vermeieta la vui jo, que és la més bella.
 - Si entrau a dins la mar, triareu d'ella.
 Quan va esser a dins la mar, arrien (*sic*) veles.
 Ella diu als mariners:
- 10 - Mariners, bons mariners, portau-me a terra,
 que les ones de la mar me donen pena.
 De tres germanes que som, som la més bella.
 Una duu faldilla d'or, s'altra la duu de seda,
 i jo, pobreta de mi, sols d'estamenya.
 Una és casada amb un duc, s'altra és princesa,
- 15 i jo, pobreta de mi, marinereta.
 - No sou marinera, no, vós sou la Reina,
 perquè jo ne som el Rei, Rei d'Inglaterra.
 Set anys fa que te cercava per eixes terres
 i ara que t'he trobada, tu seràs meva.

Porto Cristo

81. EL REI ENAMORAT DE SA FILLA (II)

- Un Rei tenia tres fies, totes tres com una plata;
el Rei s'enamorà d'una, Margalida, la més guapa.
Quan sa mare se'n temé, la tanca dins una cambra,
sens porer menjar ni beure més que pa i carn salada.
- 5 Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana.
Ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
Va veure els seus germanets que amb bolleta d'or jugaven.
- Oh germans, mos bons germans, ¿no em daríeu un glop d'aigo,
i la glòria gonyaríeu, la glòria tendreu gonyada?
- 10 - No la te beuràs, *maldita*, no la te beuràs, malvada,
perque volgueses esser de mon pare enamorada.
Ella torna entrar el cap i llàgrimes de sang plorava.
Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana.
Ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
- 15 Va veure dues germanes que amb guyeta d'or brodaven.
- Germanes, bones germanes, ¿no em daríeu un glop d'aigo,
i la glòria gonyaríeu, la glòria tendreu gonyada?
- No la te beuràs, *maldita*, no la te beuràs, malvada,
perque volgueses esser de mon pare enamorada.
- 20 Passa una dia, en passen dos, passa tota la setmana,
i va veure lo seu pare que amb pipa d'or fumava.
- Oh mon pare, lo meu pare, ¿no em daríeu un glop d'aigo
i la glòria gonyaríeu, la glòria tendreu gonyada?
- Correu criats i criades, duis aigo a la meva fia
que, el primer que n'hi durà, la corona d'or tindrà! -
- 25 Quan ne foren al replà, la veren que badaiva.
Dos àngels li feien llum, Maria la coronava.
Som pare fou condemnat i sa mare condemnada.
I ella va esser salvada per tota buna eternitat.

Manacor

119. ROSSINYOL DE PRIMAVERA (II)

Rossinyol de primavera, tu qui vas cantant, cantant,
ja diràs a mon aimada que l'esper amb un gros plant,
per sebre que la guerretja un altre jove galant.
Déu faci sia mentida una desgràcia tan gran.

Manacor

135. LA DAMA D'ARAGÓ (V)

A Aragó hi ha una dama que és hermosa com el sol.
Té la cabellera rossa i llarga fins als talons.
La mare la pentinava amb una pinteta d'or,
I sa tia els hi aclaria, es cabeis, de dos en dos.
5 La padrina els hi lligava amb un floc de set colors.
Quan a dins l'església estava deixava anar resplendor.
Quan prenia aigo beneita, la pica es tornava argent.
Les dames seien en terra, ella en cadira d'or.
Adiós, Aina Maria, robadora del meu cor.

Manacor

182. EL MARINER (VIII)

Perduda, l'havem perduda, la carta del navegar;
nou mesos que anam per aigo sense mai terra trobar.
Se posen a jugar al cércol, la sort a ne qui caurà.
La sort ne va ser tan mala que an el patró va tocar.
5 - Al·lots, ¿qui serà de voltros que dalt de l'arbre pujarà?
Li daré dos-centes lliures i la nau per navegar,
i la filla que jo tenc per esposa li vui dar.
El més petit respongué: - Patró, sí que hi vui pujar. -
Quan va ser al mig de l'arbre, se va posar a plorar.
10 - Marineret, ¿de què plores? ¿de què plores ara ja?
Quan va ser damunt de l'arbre, se va posar a cantar.
- Marineret, ¿de què cantes? ¿de què cantes ara ja?
- Si la vista no m'engana, terra he vista blanquejar
amb una torre molt alta i dos colomins volar.
15 També veig una senyora amb un rosari en sa mà. -
Mentres deia eixes paraules, el mariner cau dins mar,
i el dimoni li sortí totd'una i el va temptar:
- Marineret, ¿què me dones i jo et trauré de dins mar?
- Te daré la meva nau carregada d'or i plata.
20 - Jo no vui la teva nau ni vui tampoc or ni plata.
Jo només vui que me donis, al morir-te, la teva ànima.
- L'ànima la don a Déu i el cor a la mar salada,
i la resta que me queda a la Verge Soberana.

Manacor

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

217. YO ME QUERIA CASAR

Yo me quería casar con un mocito barbero,
y mis padres me querían monjita de un monasterio.
Una tarde de verano, me sacaron de paseo,
y al revolver una esquina, había un convento abierto.
5 Salieron de allí las monjas todas vestidas de negro.
Me cogieron de la mano y me metieron adentro.
Me empezaron a quitar los adornos de mi cuerpo:
pulseritas de mis manos, anillitos de mis dedos,
pendientes de mis orejas, gargantilla de mi cuello,
10 mantilla de tafetáh y jubón de terciopelo.
Lo que más sentía yo era mi mata de pelo. *Manacor*

2) Cançons recollides a Manacor amb variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

6. AMOR PROHIBIT (II)

Una borda m'arribà / que en res del món m'alegrava:
quan departat d'ella estava, / no bevia ni menjava,
5 mon conhort era plorar. / Vaig-me confessar, un dia,
de tot aquest malestar, / i es confés me comanà,
que no la tornàs mirar, / o si no, no m'absoldria. 10
I jo li vaig dir que sí, / que pus mai la miraria,
en no esser que qualche dia / mos trobàssem de camí
15 i me fos precis dir-lí: / - La jove, tenga bon dia! -
Altra volta, jo resava, / dins l'església, amb devoció,
i ne sent una remor: / gir-me a l'altar major 20
i va esser ella qui entrava. / Al punt que la vaig mirar,
els uis me feren canal. / Que consider cada qual
25 mon cor com devia estar! / No sé com s'esdevení
que vàrem sortir plegats, / i ella em va dir: - Estimat,
¿voldríeu berenar amb mi? - / Jo, per resposta, vaig dir 30
- Es confés m'ho prohibí. / Gentil flor, ja us he guanyat! -
Ella me digué: - A la fi, / ja vos don per ben provat.
35 Prou i massa hem festejat; / si estau de mi enamorat,
sabeu quin és el camí. - / Pendre'l me costà trebai

emperò vaig investir. / Mos casàrem, i puc dir 40
que tots dos vàrem tenir / s'amor més forta que mai. Manacor

Altra variant a Manacor

- (v. 11): *Li vaig 'ver de dir que sí, (Li vaig prometre que sí,)*
(v. 15/16): *estava lleig no poré dir / "Bones tardes" o "bon dia".*
(v. 20): *me gir al portal major (i mir a l'altar major)*
(v. 22): *Al punt que jo la vaig veure, (Al punt com la vaig mirar,)*
(Suaixí que la vaig mirar,)
(v. 26): *No se com s'estrevengué (No sé com se va seguir)*
(v. 30): *Jo vaig respondre i vaig dir:*
(v. 31/32): *- Ramallet, ja us he guanyat!*
(v. 33): *I ella em replicà: - Per fi, (Ella em va dir: A la fi,)*
(v. 38): *Prendre-lo costa trebai,*
(v. 39): *Amb coratge em vaig sentir, però me va convenir.*

56. SI M'HAS D'ENGANAR, A LA FI

- Si m'has d'enganar, a la fi, / voldria que m'ho diguesses
i el teu cos regoneguesses / es càstig que pot tenir.
5 El càstig que pot tenir / Nostro Senyor el te pot dar.
Pots fer comptes que serà / que la vida et llevarà,
si tu m'enganes a mi. / Si tu m'enganes a mi, 10
que et vui tant de bé, estimada, / una vida desolada
pots fer comptes de tenir. / - Una vida desolada
15 pots fer comptes que tendré, / hermós, polit clavaller,
oh, flor de garanyoner, / oh, brot de murta florida!
Ja se va acabant ma vida / per voler an el teu cos bé. 20
Ma vida s'acabarà: / faré el joc de l'ermità,
jo cercaré una ermita / i així, al manco, no veuré
25 persona ane qui vui bé, / que un altre se n'aprofita. Manacor

Variants

-Es Carritxó

- (v. 3): *tu mateix regoneguesses*
(v. 4): *lo que te pot pervenir. (es càstig que et pot venir.)*
(v. 5): *Lo que te pot pervenir, (Es càstig que et pot venir,)*
(v. 13): *ja pots fer comptes tenir*
(v. 23): *jo faré fer una ermita,*
(v. 26): *que altri se n'aprofita.*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

23. LA DESPEDIDA

- S'altre vespre, / una al·lota plorava,
perque se tractava / de despedir-sè.
- 5 Es jove que ella festejava / a Ciutat se n'anava
per embarcar-sè. / Lo darrer que li va dir:
- Juan, si vas a l'Havana, / no deixis a cap cubana 10
lo que guardaves per mi. / Estoja'm lo que em prometeres
es vespre que em feres / aquell jurament.
- 15 Jo et promet que seré una dona, / del món la més bona,
per fer-te content. / Emperò, si jo sé que vas
a xupar altra taronja, / te dic que em tancaré monja 20
d'un convent i no ho sabràs. – / En Juan va deixar s'al·lota,
com una bambota, / damunt es portal.
- 25 I sa mare ets uis li eixugava / amb so davantal.
Mare i fia s'abraçaren: / - Adiós fins en tornar! –
De besades que li daren, / es nas li varen pelar. Manacor

Variants

-Binissalem

- (v. 1/2): *S'altre dia / una jove plorava*
(v. 5/6): *Perque es nóvio que la festejava / a Ciutat anava*
(v. 12): *¿Te recorda aquell vespre que em veres,*
(v. 13): *que tu em prometeres?*
(v. 18): *Però si sé que has anat (Però si jo sé que vas)*
(Si jo sé que tu has tornat)
(v. 19/20): *a sucari-li sa taronja, / te promet que em faré monja*
(v. 21): *d'un convent que no sabràs.*
(v. 29/30): *Es nas li varen pelar / de besades que li daren.*

-Lloseta

- (v. 5): *Perque es nóvio que ella festejava*
(v. 8): *Lo darrer que li vaig dir:*
(v. 10): *no donis a cap cubana*
(v. 11): *lo que m'estorges per mi. (lo que estorjaves per mi.)*
(v. 12): *Guarda'm lo que em prometeres*
(v. 13): *aquell dia que em feres*
(v. 15): *Te promet que ho seré, una dona*
(Sé cert que serè una dona)
(v. 21): *a dins un convent que tu no sabràs.*
(v. 25): *Sa mare ets uis li eixugava*
(v. 27): *Mare i fia l'abraçaren:*

26. LA SENYORA ROSA

- Dia setze vaig anar / a Manacor, a vendre figues,
i ella, per ses ferides, / tot lo dia em va cercar.
- 5 Caçava arreu com un ca, / en de dia i de vetlada;
dia desset m'encontrà, / tot sol, a s'entrecavada,
i a mi ja està abraçada, / com si m'hagués de menjar! 10
Jo li vaig dir: - ¿Qui ets tu? / Ves-te'n, si ets mala cosa!
- Jo som la senyora Rosa / qui no perdona ningú!
- 15 - ¿Que no saps que som casat / i tenc muller i tenc infants?
- Maldament sien bergants, / jo mai no he reparat.
I else don, per amistat, / una partida de grans. - 20
I sa puça se temé / que jo pintures tenia
i en sa nit, mentres dormia, / de brodadora va fer.
- 25 I es poi, per més enginyós, / fé sa mostra foradada,
i així me feren tots dos / una pintura acabada. Manacor

Variants

- Artà (v. 3): *sa Rosa, per ses ferides,*
(v. 9): *i a mi ja s'és aferrada*
(v. 12): *Ell me sembles mala cosa!*
(v. 18): *jo mai los he reparat. (així mai he reparat.)*
(v. 19): *I los don, per amistat,*
(v. 21): *I sa puça se'n temé*
(v. 25): *I es poi, per esser enginyós,*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

29. JO TENC UNS MODOS DE VIURE (III)

- Jo tenc uns modos de viure, / que, si t'ho dic, no ho creuràs.
Si me deixes sa clau baix, / saps jo que te faré riure!
- 5 - Sa clau baix no et puc deixar, / perque mon pare no hi és.
Lo que puc fer millor és: / deixar-te es portal empès,
i, si vols entrar, entraràs. / - P'es corral no hi puc entrar, 10
que hi tenu es galliner, / perque es gall esqueinarà
i ses gallines també. / - Encara que es gall esquein
- 15 i ses gallines també, / vine, devers mitjanit;
festejarem ben petit, / i mon pare ja dorm ferm! –
En punt de la mitjanit, / el jove se representa 20
i, ella com a dona llesta, / li va sortir a camí.
I, l'endemà dematí, / se muntà a carretó.
- 25 Pensa en Déu nostro Senyor, / què, en tal jove m'ha passat!
Com el jove ho hagué lograt / de la jove malanada,

	se va demostrar picat / i feu altra enamorada;	30	
	lo que és estat sigui estat! / La jove es troba danyada,		
	i se'n va anar a ca's Rector: / Això i això, bon senyor;		
35	creurà que amb un polissó / m'ha seguida tal passada.		
	Que l'envii a demanar / i que li faci un sermó.		
	- ¿Saps què has de dir a tal jove? / Que demà vengui a tal hora,	40	
	i veurà si dius ver o no, / o si ralles tota sola. –		
	El sendemà es representa / el jove a ca's Rector:		
45	- ¿En què el puc servir, senyor? / T'he fet venir per dir-t'hó;		
	puja damunt m'aposeno. / Ahir a la tarda pujà		
	una jove; em va parèixer, / que, si es ver lo que em contà,	50	
	supòs que la deus conèixer. / No és tan poc el seu merèixer		
	que no t'hi puguis casar. / - No senyor, això no és ver.		
55	lo que ella li ha contat. / Jo m'era passat p'es cap		
	d'apuntar-me per soldat / i, si la trob, matar-lè.		
	Fiet, no faces un tal, / que Déu no et perdonarà.	60	
	Que la vages a temptar, / ja t'ho pories pensar,		
	que ella fos sa teva esposa. / Amb ella t'has de casar		
65	i pagaràs tot es mal. / No provs de matar ningú;		
	llavors te'n penediràs; / que ses menaces que fas		
	no te servesquen per tu. / Ara ja has fet es mal;	70	
	no te n'ets de decantar. / Això passa a cada qual:		
	qui ha passat per un hostel, / si menja, l'ha de pagar.		
75	o si no, endeutat se'n va / fins que s'és posat cabal.		
	- Estic a la davantera / per ballar segons es so.		
	Emperò a comptes d'això, / tant hauria pecat jo	80	
	com vostè, que sols no hi era. / - No ets d'esser tan importú;		
	treu-te d'es cap sa quimera: / com tu saps que jo no hi era,		
85	hi devies esser tu! / - Si no te recorda a on era,		
	jo t'ho faré de present: / Érem a dins es torrent,		
	devora sa cimentera. / Faldetes me prometeres	90	
	per porer-me fer dir sí. / Oh faldetes més amargues		
	foren aquelles per mi! - / Un dia la va trobar		
95	a devora sa foganya / i li va donar un punyal:		
	- Pega'm quatre punyalades! / - Aquesta ja és sa primera;		
	no és estada gaire bona. / Sa segona ho serà més.	100	
	Sa tercera sí que sí! / A sa Creu d'es Fossaret,		
	ell la volia matar. / La jove va dir: - Damià,		
105	¿hi ets per no dar-me pa, / a mi i an es minyonet? –		
	Li pega una altra espasada / i la ferir an es cor.		
	Li va dir. – Sebastiana, / amb aquesta vaig de bo!	110	<i>Manacor</i>

Altra variant a Manacor

(v. 3/4): *Si deixaves sa clau baix, / saps que te faria riure!*

(v. 9): *i més bé poràs entrar. (i millor tu pots entrar.)*

(v. 18): *mumare saps que dorm ferm!*

(v. 33): *an es rector haver d'anar:*

(v. 51): *jo crec que t'ha de conèixer. (de segur la deus conèixer.)*
(v. 105/106): *¿que hi ets per donar-mos pa /a mi i an es meu fiet?*

Variants

-Artà (v. 32): *A la jove fou forçós*

-Sóller (v. 32): *A la jove fou precís*

(v. 33/34): *An es rector haver d'anar: / - Això i això missenyor,*

(v. 35-36): *amb tal jove em va passar.*

(v. 37/38): *Si l'envia a demanar / que li doni un repicó.*

(v. 48): *Ahir pujà, de la tarda,*

(v. 50): *que, si és ver lo que em va dir,*

(v. 51): *segur que la deus conèixer.*

(v. 56): *Jo em 'via determinat*

(v. 59/60): *- Fiet, no faces tal cosa, / que, com més t'allunyaràs,*

(v. 61/62): *més el seu marit seràs. / Si per una calambrina*

(v. 63): *s'havien de fer soldats,*

(v. 64): *pobra de tota fadrina! (pobreta de la fadrina!)*

(v. 65): *Casada no n'hi hauria cap.*

(v. 69): *toca, veies què faràs!*

(v. 76): *fins que està a lo cabal*

-Lloret

(v. 61): *Quan l'anaves a temptar*

(v.83/84): *treu-te això de sa quimera, / tu que saps que jo no hi era.*

43. MADONA D'ES CAPARÓ

- Madona d'Es Caparó, / En Jordi Roca vos crida.

Assegut a sa cadira, / s'acaba sa seva vida

5 i vos demana perdó. / Madona d'Es Caparó,

vos poreu apreciar / que per vós varen matar

En Roca i En Rosseió. - / Per aquesta gran miloca 10

que hi ha dins Es Caparó, / mataren En Rosseió

i llavò En Jordi Roca. / En Jordi Roa n'era un

15 i En Rosseió un altre, / i En Toni de Sos Sastres

hi era que feia llum.

Manacor

Variants

-Sineu

(v. 4): *si li voleu donar vida,*

(v. 5): *ell vos demana perdó,*

(v. 7): *vos poreu agloriar (ja vos poreu estufar)*

Capítol 1.5: Glosades Religioses

24. PASTORELLS (I)

- Content estic, no puc pus, / Jesús!
perque allí a Nazaret, / Josep!
5 canten amb alegria. / Maria
esta nit a l'establia / un Minyonet parirà
i en betlemet estarà / Jesús, Josep i Maria. 10
Allí assistiran arcàngels / i àngels,
això ho conten es veis / els Reis,
15 també ho escriuen doctors, / pastors.
Oh, Jesús, que sou d'hermós / entre Josep i Maria
i que tenen d'alegria / els àngels, els Reis i pastors! 20
Los àngels toquen clarins / i violins.
Idò, tu, ¿que no ho sabies? / Xeremies.
25 ¿No t'ho han dit els pastors? / Tambors.
Anem, cantarem cançons / a l'hora del naixement.
Tocarem gustosament / violins, xeremies, tambors. 30
Duguem-li canastres d'ous / i anous,
algunes coques blanques, / vellanes.
35 Això és cosa de minyons, / torrons.
Anem, cantarem cançons / a Jesús *recién* nat.
- I tu, ¿què n'hi has portat? / - Anous, vellanes, torrons. 40
Jesús no menja ni ralla, / plora per culpa d'es fred.
Minyonet, / reclinat entre la paia.
45 Mon cor d'alegria balla, / com veu lo Minyonet viu
i sa Mare qui li diu: / - Calla, Minyonet, calla!
A Betlem, coses estranyes, / n'ha succeït un gros cas, 50
entre paiús i aranyes / entre brutor i fenàs.
- ¿Quin és el cas? / - Jas!
55 Un Minyonet, / tan boniquet,
que n'hi és nat. / - Ai, no m'ho digues
que em té encantat! / Bon Jesuset, 60
que sou d'hermoset! / Veniu, veniu,
dins es meu coret! / veniu, cotorreta
65 farem musiqueta / al Bon Jesuset.
Anem-hi tot dret, / saltant d'alegria,
a adorar a Maria / i el Nin petitet. 70
Hala, Bielet, / no perdes es *tino*,
pren es tamborino / i es fabiolet.
75 - Los pastors estan defora, / Josep, deixau-los entrar,
perque vénen a adorar / Jesús que és nat a tal hora.
- Los pastors, entrau, entrau, / veureu mare i donzella 80
que n'ha parit un Infant / que és cosa de meravella.
- Jo n'hi port, / rigues o no rigues,
85 un paner de figues / ben encistadet.

- ¿I tu? / - Oh, Reina del cel,
una olla de mel / d'es meu beieret. 90
- ¿I tu? / - Reina soberana,
un vellet de llana / per un caputxet.
- 95 - ¿I tu? / No vages de xanses!
- Un paner de panses / ben enflocadet.
- ¿I tu? / Un paner de peres, 100
totes ben senceres / d'es meu jardinet.
- 105 - ¿I tu? / Aqueixes castanyes,
anous i vellanes / dins es paneret...
- ¿I tu? / Jo n'hi port
al Rei d'Orient, / li port tot lo que tenc. 110
- ¿I tu? / - Jo n'hi port
entre tants de dons, / un enfiloiet de botifarrons. *Manacor*

Altra variant a Manacor

(v. 9 i un betlemet serà

(v. 11): Allà assistiran arcàngels

(v. 13/14): això ho conten homes veis, / los Reis,

(v. 20): los àngels, Reis i pastors.

(v. 22): violins.

(v. 25): ¿No t'ho han dit los pastors?

(v. 28): a l'honra del naixement.

(v. 47): i sa mare que n'hi diu:

(v. 51/52): entre paiús i fenàs, / entre brutors i aranyes.

(v. 59): que me té encantada!

(v. 72): no perdes el tino,

(v. 73/74): pren el tamborino / i el fabiolet.

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

2. AIXÒ QUE ÉS S'ESTUDIANT

- ¿Això que és s'estudiant / de Son Pere Carabassa,
que de lletra no en sap massa / i que perd s'eima jugant?
- 5 Si jo perd s'eima jugant, / vós la perdeu p'es cellers!
De lletra no en sé de més, / però ne sé lo bastant.
- Mirau-lo, aquest polissó, / que de poca senyoria! 10
Sols no mena cortesia / a son pare, que es major!
- Jo no vos men cortesia / porque no la mereixeu.
- 15 Un altre pic no anireu / quantra qui us defensaria! *Manacor*

Altra variant a Manacor

(v. 9): - ¿No el sentiú, el polissó?

Variants

-Capdepera

(v. 2): *de Can Pere Carabassa?*

(v. 3/4): *Ell de lletra no en sap massa / perquè perd s'eima jugant.*

-Vilafranca

(v. 8): *però ja en sé lo bastant.*

(v. 9/10): *- Mirau-lo, tan polissó / que de poca cortesia!*

(v. 11/12): *Sols no mena senyoria / a qui li és superior!*

5. BON AL·LOT, ¿QUÈ FAS AQUÍ?

- 5 - Bon al·lot, ¿què fas aquí, / amb sa pellissa roada?
- Guard una truja travada, / un porc i un porcellí.
- Porqueret de sa pellissa, / es temps que seràs porquer,
no guanyaràs cap dobler / i aniràs descalç a missa.
- Heu sortit mol furiós / anant quantra los porquers! 10
Jo guanyaré més doblers, / deixant es verro només,
en mig any, que vós en dos! / No me tornaré posar
15 amb al·lots que no conec, / perquè qualcuna me'n bec
que p'es coll no em pot passar! Manacor

Altra variant a Manacor

(v. 12): *deixant sa trutja només,*

Variants

-Llubí (v. 1): *- Al·lotet, ¿què fas aquí,*

(v. 2): *amb sa pellissa posada? (amb sa capeta abrigada?)*

(v. 4): *es verro i un porcellí.*

(v. 5): *- Bon al·lot de sa pellissa, (- Bon al·lot amb sa pellissa,)*

(v. 6): *mentres tu seràs porquer, (mentres tu siguis porquer,)*

(v. 14): *- Mai me tornaré posar*

-Sant Llorenç

(v. 8): *ni seràs a temps a missa.*

10. ENCARA QUE SIA AL·LOT

- 5 - Encara que sia al·lot, / llecènci' vui demanar
si em voleu deixar mesclar / cartes en es vostro joc.
Al·lotet, com t'he afinat / amb sa careta atrevida,
jo em pensava que sa dida / llavò et 'via desmamat.
- Antany, en aquestes saons, / mu mare em va desmamar, 10
i d'aleshores ençà, / heu de comprendre, germà,
que estic tan fort per glosar / com un bastiment per mar,

- 15 que es sortit a pelear / amb mil i cinc-cents canons.
 - Engendrat de sang robada, / toca, ves-te'n a colgar,
 que no hi ha cap cristià / que pugui arribar a afinar 20
 qui és ton pare i ta mare! / - Tant puc esser fii de frare,
 com canonge o capellà. / Veniu ençà, mon germà,
 25 i em dareu sa mà a besar; / per ventura sou mon pare,
 que ja enganàreu mumare / a's temps de fadrinejar!
 - ¿Ene quin llibre has après / aquest dibuixat que tens? 30
 Es bords no tenen parents / ni vincles ni testaments,
 sinó que ses seves gents / descendeixen del pecat! Manacor

Variants

-Sant Llorenç

- (v. 5): - *Suaixí que t'he afinat (- Bon al·lot, com t'he afinat)*
 (v. 6): *amb sa cara atxerevida, (que fas sa cara atrevida,)*
 (v. 7): *deu fer poc sa teva dida (creia menaves sa dida)*
 (v. 8): *que t'hauria desmamat. (darrere, qui et das mamar.)*

-Sant Joan

- (v. 7/8): *m'ha aparescut que sa dida / ahir et 'via desmamat.*
 (v. 12): *heu de creure, mon germà,*
 (v. 13): *vaig tan fort amb so glosar (jo vaig més fort per glosar)*
 (v. 14): *com un barco per dins mar (que no un barco per dins mar)*
 (v. 15): *que hi està per pelear (que ha sortit a batallar)*
 (v. 16): *amb mil i nou-cents canons.*

-Artà (v. 7): *dic:- Deu fer poc que sa dida / el deu haver desmamat.*

-Capdepera

- (v. 13): *som tan fort en so glosar*
 (v. 14): *com un vaixell a dins mar (més que un bastiment per mar)*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

136. ¿ON ANAU, MARE DE DÉU? (I)

- ¿On anau, Mare de Déu? ¿on anau tan apressada?
 - A baix del pont del torrent que una dona m'hi demana.
 - No hi aneu, Mare de Déu, que és una dona mundana.
 - Cap a ella me'n vaig jo, que tothom la desempara.
 5 Cada vespre o matí el Rosari me passava,
 el Rosari del Roser i els parenostros del Carme. -
 La trobà amb dolors de part i li va fer de comare.
 A les onze de la nit, la dona ja badaiava.
 Els àngels li feien llum, la Verge la coronava.

Altra variant a Manacor*(v. 2a): - Aquí baix, a un torrent, (- Baix del pont d'aquell torrent)**(v. 2b): una dona me demana.**(v. 3b): que és una dona malvada.**(v. 4a): - An aquesta me'n vaig jo, (- A ella vui anar jo,)**(v. 4b): la caritat ho reclama.**(v. 5ab): No hi ha vespre ni matí que ella no em pas el rosari,**(v. 6ab): lo Rosari del Roser i les oracions del Carme.**(v. 7b): i li vol fer de comare.**(Entre els versos 7 i 8): Llavò lo minyó arreglava.**(LLavò l'infantó enconava.)***Capítol 3.2: Romancer (part castellana)**218. ADRIANA (I)

En el palacio del Rey se peinaba la Adriana.

Una mata de cabellos hasta sus plantas llegaba.

Si se peinaba de día, el sol se para a mirarla;

si se peinaba de noche, el sol i la luna clara.

5 La Reina, que estaba dentro, el verlo se reventaba.

Y mandó hacer un convite que era un convite de sala.

Convida a todos los condes y al marido de Adriana.

Al acabar de comer, de las mujeres hablaban:

10 - Todos los condes de aquí tienen la mujer honrada
menos el conde de Oremus que la tiene muy mundana.

- Qué es lo que habla, buena Reina? Buena Reina, ¿qué es lo que habla?

Adriana, mi mujer, con ella no hay cosa mala!

- Calla, calla, tú, buen Conde, que de eso no sabes nada.

15 Seis años, va para siete, que el Rey en tu casa entraba;
de día, para la mesa; de noche, para la cama.

- Si esto es verdad, buena Reina, mañana voy a matarla.

- Sí es verdad. Desde palacio yo misma lo presenciaba.

. . .

Al subir las escaleras se encontró con Adriana.

- ¿Cómo te ha ido el convite, ese convite de sala?

20 - Muy mal me ha ido, Condesa; la Reina muy mal te trata.

En la sala de palacio me ha hecho bajar la cara.

Seis años va, para siete, que el Rey en mi casa entraba:

de día para la mesa; de noche para la cama.

Si esto es verdad, Condesa, voy a matarte mañana.

25 Mañana vas a morir antes de salir el alba.

- ¿Dónde estás, hija querida, nacida de mis entrañas?
 Tu padre quiere matarme sin haber hecho la causa.
 Cuando yo seré muerta, tu me limpiarás la cara
 con agua de solimán, límpiala, muy bien limpiada.
 30 Envuélvela en una toca la mejor que hay en el arca.
 Y preséntala ante el Rey. Harás lo que madre manda. -
 La hija como es discreta, hace lo que madre manda:
 - Buenos días, Señor Rey. - Buenos días, Adriana.
 - Tome usted este presente que mi madre se lo manda.
 35 - Dale las gracias a tu madre que de mí se recordaba.
 - ¿Cómo se las voy a dar, si mi madre está enterrada? -
 El Rey desplegó la boca y con estas palabras habla:
 - ¿Quién ha hecho esta muerte con esta cruel espada?
 - Mi padre el Conde de Oremus por doña Juana malvada.
 40 - Voy a matar a la Reina y al marido de Adriana! -
 Si una Adriana murió, otra Adriana quedaba:
 y el Rey después se casó con la pequeña Adriana. Manacor

Altra variant a Manacor

- (v. 6b): *que es convite de sala.*
 (v. 8a): *Al acabar el convite,*
 (v. 10a): *menos el conde de Flores*
 (v. 19b): *este convite de gala?*
 (v. 20b): *La Reina muy mal te hablaba.*
 (v. 29a): *con agua de tulimán,*
 (v. 35b): *que se acuerda de mí.*
 (v. 39a): *- Mi padre el Conde de Flores*

266. EL GATO

- Estaba el señor don Gato sentadito en su tejado.
Miau, miau, miaramau!
 Ha recibido una carta de si quiere ser casado.
Miau, miau, miaramau!
 5 Con una gatita blanca, sobrina de un gato pardp.
 Un día, por darse un beso, se ha caído del tejado.
 Se ha roto siete costillas, el espinazo i el rabo.
 Aquí están siete doctores, a curar al señor Gato.
 A la primera visita, el gato estaba muy malo.
 10 A la segunda visita, ya se había agravado.
 El se quiere confesar de las cosas que ha robado:
 cuatro vasijas de leche, piezas de queso otras cuatro.
 A la tercera visita, ya lo encuentran estirado.
 Las gatitas van de azul; los gatos de colorado.

- 15 Se lo llevan a enterrar por la Calle del Pescado.
 Al olor de la sardina, el gato ha resucitado.
 Por eso dice la gente: Siete vidas tiene un gato.
 En mi vida he visto yo lo que he visto esta mañana:
 Un pajarito en la torre repicando las campanas. Manacor

Altra variant a Manacor

- (v. 6b): *se tiró tejado abajo.*
 (v. 13b): *el gato se había muerto.*
 (v. 15ab): *Lo acompañan al entierro. Con el olor de la sardina*

Variants

-Capdepera

- (v. 1a): *Un día estaba un Gato (Estando el señor don Gato)*
 (v. 2): *Marreu, mau miau, miau miau miaramau!*
 (v. 3ab): *cuando le pidieron nuevas si quería ser casado*
 (v. 5ab): *Se enamoró de una gata sobrina de un gato blanco.*
 (v. 6a): *Por una gata morena (El gato, por ir a verla,)*
 (v. 6b): *se cayó tejado abajo. (se tiró tejado abajo.)*
 (v. 7a): *Se rompió siete costillas*
 (v. 7b): *y mitad del espinazo. (la mitad de la espinada.)*
 (v. 9b): *el gatito estaba malo.*
 (v. 10b): *el gatito estaba grave. (lo encuentran agravado.)*
 (v. 13 a): *Va la tercera visita,*
 (v. 13b): *y lo encuentra estirado. (su vida había acabado.)*
                   (el gato se había muerto.)
 (v. 15a): *Lo acompañan al entierro*
 (v. 16a): *Con el olor a sardina*
 (v. 17a): *Ya lo he dicho y lo diré:*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Manacor

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

8. CANÇÓ DE LES POMES

- Un dia em determiní / d'anar-me'n per sa murada,
 costa, a través sa muntanya, / a modo de passetgí.
 5 Vaig seguir es regueró / per on s'aigo se n'anava
 i vaig veure s'hortolana / qui rentava un gonelló.
 I del modo d'anar d'ella, / vaig fer que era hortolana: 10
 amb so dengue d'endiana / i curteta de gonella.
 Prompte li vaig demanar / de quina fruita tenia,
 15 i ella em va donar es bon dia: / - Si voleu, poreu triar.
 - Hortolana, hortolana, / da'm una poma de s'hort.

- No n'hi ha cap de maçana, / totes són de llenyam fort. 20
 Una pomera hi ha aquí / que se tira de la banda,
 i fa pometes de randa, / dolces que no tenen fi.
- 25 D'una altra casta n'hi ha / que són pomes marineres:
 aqueixes són ses primeres / que Déu va principiari.
 D'una altra casta n'hi ha / que se diuen de la nou. 30
 Aqueixes van a un sou; / si en voleu, poreu triar.
 D'una altra casta n'hi ha, / se diuen de la randeta.
- 35 Aqueixes van a pesseta; / si en voleu, vos ne puc dar.
 D'una altra casta n'hi ha, / se diuen pomes del suro;
 aquestes ja van a duro, / i d'elles poreu triar. 40
 D'una altra casta n'hi ha, / se diuen de cor gelat:
 enmig tenen un forat / de com es corc hi va entrar.
- 45 D'una altra casta n'hi ha, / se diuen pomes del ciri,
 blanques com a flor de lliri; / d'aqueixes poreu triar.
 D'una altra casta n'hi ha, / se diuen pomes del misto; 50
 enmig tenen un Sant Cristo, / lo poreu anar a adorar.
 D'una altra casta n'hi ha, / que se diuen de la nau.
- 55 Si en voleu, heu de tornar, / que s'hortolá té sa clau.
 D'una altra casta n'hi ha, / se duen de Sant Juan,
 i es majoral les estoja / per com es senyors vendran. 60
 -D'aqueixes ja en menjaria, / i no em 'cabem d'agradar.
 ¿Voleu que us ho diga clar? / De s'hortolana en voldria!
- 65 Hortolana hortolana, / cuidau bé aquest pomeral,
 no hi hagi cap animal / que us engan a fer'hi tala. *Bunyola*

Variants a Manacor

(v. 57/58): *Casta de pomes hi ha / que es diuen de la senyora,*

(v. 59/60): *i s'hortolà les estoja / per com es senyor vendrà.*

(v. 63): *Ara us ho diré ben clar:*

(v. 64): *de ses vostres en voldria! (de vostro jardí en voldria!)
 (de ses vostres menjaria!)*

(v. 67/68): *que no hi entr cap animal / i no vos hi faci tala.*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

6. EL CAVALLER I EL DIMONI (I)

- N'era lleuger de la cama, / tots els mals passos seguia
 i el dimoni li eixia / conforme fos una dama.
- 5 - Senyora, ¿què té, què té? / ¿Què té de nou son marit,
 que, a altes hores de la nit, / vaia sola p'es carrer?
- Senyor meu, jo som anada / a una casa de joc, 10
 i m'hi he estorbada un poc / i els meus criats m'han deixada.
- Senyora, si vol venir, / a casa l'acoiré,
 15 bon sopar que li daré / i un bon llit per dormir.

- Si vostè no em destapàs / i em secret m'ho tengués,
que el meu marit no ho sabés, / poria esser que em ginyàs. 20
A casa tenc dos criats / i també dues criades;
elles ja estaran colgades / i ells també estaran colgats.
- 25 No ho sabran persones nades, / lo que jo i vós hem tractat. –
Los dos se'n varen anar / a casa del cavaller,
i a lo punt ell li tragué / coses bones per sopar 30
- Cavaller, jo som sopat. / - I jo, senyora, també.
- Ara m'ha de dir on té / un llit que sia guardat.
- 35 - Aquí deçà tenc un llit / on jeia la meva esposa.
Si m'ofereix una cosa, / la hi deixaré jeure anit.
- Jo ho tendria per afronta, / res haver-li de negar. 40
De tot quant demanarà / esta nit 'nirà a son compte. –
Mentres que se descalçava, / per anar-se'n a colgar,
- 45 el cavaller hi va entrar, / i ella li va preguntar
si sabia amb qui tractava. / Va respondre el cavaller:
- Senyora, jo res no sé, / però me pens haver-lès 50
amb una dama de bé. / - Si jo fos dama de bé,
no faria lo que faç. / Comana't a Sant Antoni,
- 55 que mal encaminat vas! / Jo no faç cap cerimòni'
a ningun cristià nat... / I sabràs la veritat
que les has amb el dimoni. –
(Aquí el dimoni se treu una llista amb els pecats del cavaller i els hi llegeix.)
/ N'era escrita de buscai, 60
de paper no massa bo. / El que va darrere això,
ja pot prendre bon mirai! / A lo punt comparegueren
- 65 de dimonis un quefer / i an el pobre cavaller
a l'infern el se'n dugueren. / Del demás no sé què feren,
ni sebre-ho no he mester! / Pensant jeure amb sa senyora, 70
llavonses no esser ver.
Així ho fa el que s'enamora / de coses que no pot ser. Artà

Variants a Manacor

- (v. 7): *que, a la una de sa nit,*
(v. 8): *vostè se'n va p'es carrer?*
(v. 9): *- Oh senyor, jo me n'he anada*
(v. 15): *sopar que li donaré*
(v. 16): *i un bon llit per dormir-hí.*
(v. 26): *vós i jo lo que hem tractat. (lo que vós i jo hem tractat.)*
(v. 27): *I quan varen esser allà*
(v. 29): *ell molt prompte li tragué*
(v. 34): *un llit molt ben arreglat.*
(v. 35): *Aquí dins hi ha un llit*
(v. 36): *de on jeia mon esposa.*
(v. 37): *Si em promet alguna cosa,*
(v. 43): *Mentres ella es descalçava (Mentres que se despujava)*
(Mentres que se descordava)

(v. 48): *Respongué el cavaller / que asullà present estava:*
 (v. 58): *Sabrà vostè en veritat (i així sabràs que les has,)*
 (v. 59): *que les ha amb el dimoni. (camarada, amb el dimoni.)*
 (v. 64): *A l'instant aparegueren*
 (v. 65): *dimonis amb gran quefer,*

28. JO TENC UNS MODOS DE VIURE (II)

- Jo tenc uns modos de viure / que, si t'ho dic, no ho creuràs.
 Si me deixes sa clau baix, / de quin modo em faràs riure!
 5 - Però no la hi puc deixar, / que anit mon pare no hi és.
 Deixaré es portelló empès, / i, si vols, poràs entrar.
 - P'es corral no hi puc passar, / perque teniu galliner; 10
 llavò es gall esqueinarà / i sa gallina també.
 - Maldament es gall esquein / i que sa gallina crid,
 15 vine en tocar mitjanit, / que mumare dorm fort ferm. –
 El malfactor hi anava / p'es corral a poc a poc,
 i la troba ran d'es foc, / a s'al·lota, qui plorava. 20
 - Garrideta, ¿de què plores? / tan mal servida te tenc?
 - Oh, Miquel, no sé què tenc / com te veig en aquesta hora!
 25 Tu voldries unes coses / que són poc convenient:
 dones què xerrar a la gent / i en un gran perill me poses.
 - No hakis gens de por d'això, / que tal trebai no tendrem; 30
 d'aquí a un mes, em pens jo, / jo i tu mos publicarem
 com tenguem un vestit bo. - / Així que ell hagué lograt
 35 d'ella lo que desitjava, / com si res mai 'gués passat,
 altra jove festejava. / El jove va anar a Ciutat
 a dur un vestit nувial, / i l'hi aconsiaren mal 40
 i arrere va tornar. / La jove li fou precís
 a ca's Rector haver d'anar: / *Esto i esto* va passar
 45 amb so jove que li dic; / que li envii a demanar
 i li doni un bon avís. / - Ja vendràs demà a tal hora
 i el jove aquí serà, / i llavonses se veurà 50
 si és que rallis tota sola. / - El senyor Rector m'envia,
 que hi vages, que t'ha mester. / - ¿Que em deu voler fer obrer
 55 de la seva confraria? / Ell no m'ha dit què volia
 ni tampoc què t'he de fer. / - Toca, comença a fer via,
 i jo a l'instant hi aniré. - / Al punt ell se representa, 60
 tot xarpat a ca's Rector: / - ¿Què és que em mana aquest senyor?
 - T'he fet venir per dir-t'hó. / Entra dins mon *aposeno*.
 65 - Tu, ¿que n'ets En Planiol? / - Molts m'ho diuen, de vegades,
 Som vengut feines deixades, / per veure vostè què vol.
 - Ahir vaig veure pujar / una jove; em va parèixer 70
 que, amb lo que me contà, / és cert que la deus conèixer.
 No és tan poc el seu merèixer / que no t'hi puguis casar!
 75 Senyor meu, no és ver, no és ver; / això m'ho han perposat.

	Em 'via passar p'es cap / d'assentar-me per soldat	
	i si, l'enquantr, matar-lè. / - No facis una tal cosa,	80
	que el qui mata, ha de morir. / Lo que has de fer, casar-t'hí,	
	i serà la teva esposa. / Si per una bel·landina,	
85	mos 'viem de fer soldats, / desdixada de fadrina!	
	No se'n casaria cap! / Idò, no hagués dit això!	
	No hagués estat mentidera! / Senyor, tant he pecat jo	90
	com vostè, que sols no hi era! / - ¿A la cara em negaràs	
	que tu no estaves amb mi? / Ara no saps què has de dir	
95	de tan embarassat que estàs. - / El jove es trobà agafat	
	i diu: - Jo m'hi casaré, / emperò la mataré	
	si amb un altre cau en pecat! - / El Rector li diu: - Malvat!	100
	¿Perque tu t'hi has trobat, / t'has posat a dins es cap	
	que no farà res de bé? - / I, sortint de ca's Rector	
105	al carreró l'encontrà; / li va dir: Sebastiana,	
	aquí te tenc de matar! / La primera bufetada,	
	la va ferir a un braç. / Li va dir: - Sebastiana,	110
	mai més d'altra no en faràs! - / La segona bufetada	
	ja li pegà a ses costelles, / i li diu: - Sebastiana,	
115	això seran ses més belles. - / La tercera bufetada,	
	la va ferir a un pit. / Li va dir: - Sebastiana,	
	aquesta encara t'afig! - / A la quarta bufetada,	120
	la va ferir en es cor. / Li va dir: - Sebastiana,	
	aquesta ja va de bo! / A la quinta bufetada,	
125	el minyonet va parlar. / Li va dir: - Calla, fii meu,	
	que ton pare ens vol matar! - / La darrera bufetada,	
	el minyonet va plorar; / ella diu: - Calla fii meu;	130
	ton pare mos vol matar! / Però Déu li donarà	
	es càstig que mereix ell. / - Castigau-me a jo, Senyor,	
135	no castigueu l'innocent, / que jo som mereixedor	
	d'es grans càstigs que té Déu. / Ja direu a sa germana	
	que no estiga empegueïda, / que no m'han tancat per lladre,	
	sinó per una fadrina.	Lloret

Variants a Manacor

(v. 5): - *Clau abaix no et puc deixar,*

(v. 16): *com mumare dorm fort ferm.*

(v. 17): *El jove se n'hi anava*

(v. 19/20): *la troba devora es foc, / a la pobra, que plorava.*

(v. 26): *que no són convenient;*

(v. 42): *la jove, aixuí que ho sap,*

(v. 43): *va a contar-ho an es rector:*

(v. 45): *amb tal jove m'ha passat*

(v. 69/70): *Ahir a la tarda em va aparèixer / una jove i va pujar,*

(v. 71): *que, si és ver lo que em contà*

(v. 92): - *¿A la cara me diràs*

Capítol 1.7: Glosades Vària

7. EL CARBONER

- Mon pare carbó va fer / fins a l'hora que es morí.
Carboner me va fer a mi, / perquè ell era carboner.
- 5 Dins el cor de l'auzinar, / damunt una muntanyeta,
tenc la meva barraqueta / que és tot quant me va deixar.
Maldecaps no sé què són, / no sé què vol dir tristesa, 10
i enmig d'aquesta pobresa, / som es més feliç del món.
Un mot de lletra no sé, / ni sé què cosa és escriure,
15 i, pel meu modo de viure, / res d'això he de mester.
Com duc es carbó a Ciutat / i, per vendre'l, me passeig,
de tat de trui i estabeig / arrib que estic marejat... 20
I només fris d'acabar, / que tenc es cap qui em va entorn,
per tornar-me'n ben dejorn / de cap al meu auzinar.
25 Allà es meu cor no està estret, / perquè és ampla sa garriga;
cap trava amb el món me lliga, / ni me top per cap paret.
Allà dalt no estic tot sol, / tenc amb mi sa meva dona, 30
que n'és tan polida i bona, / i és garrida com el sol.
Un infantó que tenim / és cosa de meravella.
35 Sa mare i aquella estrella / són els tresors que jo estim.
Es color de cara meu / és negre com un carbó,
però la de l'infantó / és més blanc que llet i neu. 40
I da ten *guapo* com és, / per no posar-li mascara,
me faç ben neta sa cara / i mil vegades el bes.
45 A veure'l me'n vaig, cantant, / quan tenc composta sa sitja.
Ell, en veure'm, fa sa mitja, / com un pasco de content.
I, de fer feina arrendit, / vaig a descansar una mica: 50
ets aucells me fan musica, / ses murteres me fan llit.
Mates m'emparen es fred, / ombra em donen ses auzines
55 i una aigo de ses més fines / la font viva, en tenir set. *Bunyola*

Variants a Manacor

(v. 5): *Dalt el pla de l'auzinar,*

(v. 15): *que, pel meu modo de viure,*

(v. 29/30): *A Campos (sic) no estic tot sol, / estic amb sa meva dona,*

13. MESTRE JOSEP VIVÓ

- ¿Vols-me dir, Josep Vivó, / tu qui vas captant pel món,
de tramuntana a mitjorn / si aplegues per un panxó?
- 5 - Pocs n'hi ha qui s'entretenen / en fer-me la caridat,
perque molts han afinat / que lo que donen, no ho tenen.
- ¿Vos que sou sa seva fia / de Mestre Josep Vivó, 10
d'aquell qui té tremolor / i com dorm sempre somia?

- 15 - Si que ho som sa seva fia, / pe defensar-lo, si perd.
Hi veu més ell com somia, / que vós com estau despert! Artà

Variants a Manacor

- (v. 10): *de l'amo En Jaume Simó,*
(v. 13): *Jo em tenc per sa seva fia*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

41. UN DIA FENT UN OÍS (I)

- Un dia, fent un oís, / vaig mirar el cel
i el veig cobert de gel / guarnit d'estrelles...
5 Vaig veure les meravelles / del meu gran nas
i vaig arribar a un pas / que m'esglaiava.
Jo no creia ni em pensava / tenir tan bona pinyota. 10
N'era com la muntanyota / de Calicant.
Me faç enrere i envant / i el me mir bé
15 i vaig descobrir un sequer / dins cada aranell.
Set homos sense capell / guardaven beies,
se tapaven ses oreies / amb un llençol, 20
perque qualche bereiol / no les picàs.
Vaig arrufar un poc es nas / per ses voreres;
25 trabucaren cent calderes / d'es tremolor.
Ses bresques de més llecor / molt se soiaren.
N'hi va haver que redolaren / set -centes passes. 30
Amb ses meves poques traces / m'enginyeria,
pentura n'aplegaria / un covò gran.
35 Dos homos de San Juan / s'hi feren rics.
Vaig aplegar amb sos cinc dits / la part forana:
no hi hagué cera més sana / que s'encontràs. 40
Just volien que s'empràs / amb ciris i cirials.
Ses bresques més principals / les tenc enmig d'es meu nas.
Artà

Variants a Manacor

- (v. 7/8): *me va succeir un pas / que no em pensava.*
(v. 9/10): *Però tenir no em pensava / tan bona pinyota.*
(v. 11): *Me va parèixer una muntanyota*
(v. 29): *Moltes que redolaren*
(v. 36/37): *Vaig aplegar-ne deu dies / d'aquell trossam:*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

7. L'ESCLAVA DEL MORETÍ

- Petita l'han casada, la filla del Carmesí.
L'han enviada a dur aigua a la Font del Torrentí.
Los *turcos* la hi han trobada, *turcos* amb un bergantí,
L'han entregada a la Reina, la Reina del Moretí.
- 5 I la Reina, com la veu, que té el coloret tan fi:
- Ai, duis-la-vos-ne, los *turcos*, duis-la-vos-ne lluny d'aquí,
que, si el nostre Rei la veia, ja no me voldria a mi,
i la faria la Reina, la Reina del Moretí. –
- Respongué una criada, la més veia que hi havia:
10 La deix fer, Senyora Reina, la deix fer, Senyora mia;
serà bona per cambrera o per ajudar a la cuina.
Si no, farà altra feina, pot rentar de nit i dia,
i el sol i les serenes tairan sa pell tan fina. –
- Dematí, rentant los *panyos*, encara no era de dia,
15 gira sa vista a llevant i el sol resplendent eixia.
Va afinar un cavaller qui cap a ella corria.
De tant lluny com ell la veu, al punt li fa cortesia.
- Moretona, moretona, ¿vols venir en mi companyia?
- De bon gust, lo cavaller, de molt bon gust jo vendria.
- 20 I la roba de la Reina, llavò, ¿qui la rentaria?
- Les broidades amb or fi estén-les damunt la *silla*,
i la que no té broidats tira-la per la marina. –
caminaren set jornades que una mosca no sentien,
i troben un olivar ben apareiat d'oliva.
- 25 -Camp d'Oliva, Camp d'Oliva, Camp d'Oliva preciosa!
- ¿Vols-me dir, tu, Moretona, com coneixes Camp d'Oliva?
- Perque, a casa dels meus pares, Camp d'Oliva n'hi havia.
- Vols-me dir, tu, Moretona, a quina terra ets naixida?
- A Camp d'Oliva som nada, i aquí em feren cativa.
- 30 - Vols-me dir, tu, Moretona, ane quina part vivies?
- Just a la Plaça Reial, un castell noltros teníem.
- Vols-me dir el nom dels pares que te donaren la vida?
- Som filla del Rei don *Calde* i de dona Celestina.
- Mira, que, si deies ver, germana meva series!
- 35 -Germaneta teva som, la germaneta petita.
.
.
.
- Mumare, la mia mare, ¿voleu veure vostra filla?
- Ha set anys que la'm prengueren, set anys ha que no l'he vista.
- ¿Què donaríeu, digau, si la vos tornaven viva?
- La mitat de mon reialme en or, no li planyeria!
- 40 I, llavó, si n'era verge, corona d'or li daria.
- Sí que ho som verge, mumare, com el sol surt cada dia.
La corona de les verges l'he passada cada dia.

- Si lo que dius és vera, benvenguda sies, filla!
 - Si no voleu creure en mi, jo duc Josep i Maria
 45 que és la millor companyia que un cristià pot tenir. Estellencs

Variants a Manacor

- (v. 2b): *a sa font de Torrentí*
 (v. 3a): *Los moros la varen prendre,*
 (v. 3b): *moros i un bergantí, (dos moros i un bergantí,)*
 (v. 23b): *i paraula no se diuen,*
 (v. 25b): *terra a on som naixida (sic)*
 (v. 26ab): *- ¿Em vos dir tu, Moretona, com coneixs que és Camp d'Oliva?*
 (v. 27a): *En la casa de mon pare*
 (v. 29b): *i allà me feren cativa.*
 (v. 31b): *dins un castell que hi havia.*
 (v. 33ab): *jo som filla d'un tal Comte i de dona Catalina.*

10. LA DONZELLA RESCATADA (III)

- A la vorera de mar, una donzella
 hi brodava un mocador de fil i seda.
 Mentre l'estava brodant, 'caba la seda
 Una barca veu venir de blanca vela.
 5 - ¿No em diríeu, mariners, si teniu seda?
 - La jove, ¿com la voleu? ¿blanca o vermella?
 - Vermelleta la voldria, que el cor alegre.
 - Si pujau damunt la nau, veureu la seda. –
 Com la jove està dins la nau, s'és dormideta,
 10 i a cent llogos de camí, ja se desperta.
 - Mariners, bons mariners, tornem a terra,
 que els oratges de la mar me mouen guerra.
 Volta la nau, volta la vela.
 La joveneta trista anava ella.
 15 La jove volta la nau i plorant va.
 - Mariners, duis-me a la terra on pare està.
 Mon pare, quita, quita, moros me venen.
 -Ma fia, digau, digau, ¿per quant vos venen?
 - Mon pare, per cent escuts, vostra seria, vostra seré.
 20 - Ni per cent ni per cinquanta, no us quitaria, no us quitaré.
 - Volta la nau, volta la vela. –
 La joveneta trista anava ella.
 La jove volta la nau i plorant va.
 - Mariners, duis-me a la terra on mare està.
 25 - Mumare, quita, quita, moros me venen.
 - Ma fia, digau, digau, ¿per quant vos venen?
 - Mumare, per cent escuts, vostra seria, vostra seré.

- Ma fia, ni per cent ni per cinquanta no us quitaria.
 Volta la nau, volta la vela.
- 30 La joveneta trista anava ella.
 La jove volta la nau i plorant va.
 - Mariners, dui-me a la terra on germà està.
 Mon germà, quita, quita, moros me venen.
- 35 - Germana, digau, digau, ¿per quant vos venen?
 - Germà, per cent escuts, vostra seria, vostra seré!
 - Ni per cent ni per cinquanta, no us quitaria, no us deixaré! –
 Volta la nau, volta la vela.
 La joveneta trista, anava ella.
 La jove volta la nau i plorant va.
- 40 - Mariners, dui-me a la terra, on mon bé està.
 -Estimat, quita quita, moros me venen.
 - Estimada, digau, digau, ¿per quant vos venen?
 -Estimat, per cent escuts, vostra seria, vostra seré.
 - Jo per cent i cent-cinquanta, no et deixaria, no et deixaré! *Llubí*

Variants a Manacor

(v. 2ab): *hi pintava un mocador fi per la Reina.*

(v. 3a): *Quan el tengué mig brodat,*

35. EL COMTE DE RAIXA (I)

- ¿De què estàs trista, Infanta? ¿De què estàs trista, ma fia?
 - ¿De què hi tenc d'estar, mon pare, si no tenc qui em do alegria?
 Dins la cambra, tota sola, jo veig passar els anys i els dies,
 que casades o promeses ja són les meves amigues!
- 5 - Jo bé pens i torn pensar, quin marit te donaria.
 - Comte de Raixa vui jo; Comte de Raixa voldria!
 - Comte de Raixa tendràs, encara que casat sia!
 -Mon pare, feis un dinar, convidau el Comte, un dia.
 Mentres estareu en taula, li parlareu de part mia.
- 10 Veurem si recorda encara les paraules d'aquell dia. –
 El mal Rei va fer un dinar i convidà el Comte un dia.
 Mentres estaven en taula, parlà de sa seva fia.
 - No és possible, Senyor Rei, tenir dues mullers vives!
 - No és això lo que et deman! Casa't amb la meva fia.
- 15 Vés i mata la Comtessa abans que arribi el dia.
 - No és possible, Senyor Rei, matar qui no ho mereixia!
 -Mira que, si no la mates, tu i ella dareu la vida! -
 - El Comte se'n va a ca seva, més atrist que no solia.
 Troba la seva Comtessa dins la quadra, qui cosia.
- 20 Ja n'hi diu: - Desgraciada, desdixada esposa mia!

- ¿Per què em deis desgraciada, mentres vostra muller sia?
 ¿D'on veniu, Comte de Raixa? Teniu la color atristida...
 ¿Que heu jugat i heu perdut? Moneda d'or ajustaria!
 ¿Vos heu baraiat amb lo Rei? Mon pare ja ho compondria!
- 25 No he jugat ni he perdut - moneda d'or ajustaria -.
 M'he baraiat amb lo Rei; ton pare no ho compondria!
 - Feis-me part de la tristor així com de l'alegria.
 - No ho puc fer, bella Comtessa; no ho puc fer, esposa mia,
 que si el mal Rei ho sabés, a tots dos mos mataria!
- 30 - Camina, anem a sopar... - Ell poca talent tenia.
 - No tregues molts de principis; me basta un platet d'olives. –
 La cadira allà on seia, de sentiment la cruixia,
 i el platet a on menjava tot de llàgrimes l'omplia.
 - Feis-me part de la tristor així com de l'alegria.
- 35 - No ho puc fer, bella Comtessa; no ho puc fer, esposa mia,
 que, si el mal Rei ho sabés, a tots dos mos mataria!
 - Camina, anem a dormir. - Ell molt poca son tenia.
 Com va esser a mitjan escala, el Comte plora i sospira.
 - Feis-me part de la tristor així com de l'alegria.
- 40 - Ja te'n faré, ma Comtessa; ja te'n faré, esposa mia!
 El mal Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida;
 que, si no la te llevava, la meva me llevaria.
 - Posau-me dins una cuina; de cuinera vos faria.
 Criaria els meus infants millor que la qui vendria.
- 45 - No ho puc fer, bella Comtessa; no ho puc fer, esposa mia,
 que si el mal Rei ho sabés, a tots dos mos mataria!
 - Posau-me dins un boscà, i jo d'herbetes viuria.
 Criaria els meus infants millor que la qui vendria!
- 50 - No ho puc fer, bella Comtessa; no hom puc fer, esposa mia,
 que, si el mal Rei ho sabés, a tots dos mos mataria!
 - Posau-me dins un convent; de mi noves no sabrien.
 Criaria els meus infants millor que la qui vendria!
- 55 - No ho puc fer, bella Comtessa, no ho puc fer, esposa mia,
 que, si el mal Rei ho sabés, a tots dos mos mataria!
- 55 - Deixau-me dir un parenostre, també tres avemaries:
 una pel Comte de Raixa, l'altra per l'ànima mia;
 l'altra per la qui vendrà, que no hi duri sinó un dia! –
 Mentre el parenostre deia, una veu del cel sortia:
 - Comte, no mats ta muller, que el Rei és mort i sa fia.
- 60 El mal Rei és a l'infern, sa fia per companyia.
 Voltros dos, Comte i Comtessa, anireu al cel un dia.
 Ara viureu en el món així com Josep i Maria. –
 Ells se daren un abraç; departir-se no podien!

Ariany

Variants a Manacor

(v. 2ab): *¿De què hi d'estar, mon pare, que per mi no hay marido ,
 només el Comte de Raixa?*

(v. 7ab): - *Comte de Raixa tendràs.- I muller i fiis ell tenia!*
(v. 14a): - *Desfe't de la teva Comtessa, (Desfe't de la teva dona,)*
(v. 14b): *que per tu jo guard la fia.*
(v. 15b): *abans que es faci de dia.*
(v. 20ab): -*Desgraciada n'ets, Infanta; desgraciada, Comte mia (sic)*
(v. 21ab): - *No em digueu desgraciada mentres vostra muller sia.*
(v. 25b): *jo tal cosa no faria.*
(v. 27a): *Feis-me part de la tristesa*
(v. 41/42): *És el Rei qui ho ha manat, i t'he de llevar la vida; /
que si jo no la't llevava, a tots dos mos mataria.*
(v. 43ab): - *Deixau-me dins una cuina, el menjar aguiaria.*
(v. 45ab): - *No puc fer això, ma Comtessa, no puc fer això, esposa mia,*
(v. 46ab): *que és el Rei que m'ha manat que has de morir aquest dia.*
(v. 47a): - *Tancau-me dins un boscà, (- Me menasses a un camp ras,)*
(v. 47b): *jo d'herbetes viuria,*
(v. 48ab): *i lo mateix com abans, com si mai no et coneixia.*
(v. 49ab): - *No puc fer això, ma Comtessa; no puc fer això, esposa mia.*
(v. 50ab): *que és el Rei que m'ha manat que has de morir aquest dia.*
(v. 58a): *Mentre el parenostre deia, ja sent una veu del cel:*
(v. 58b): - *Se detenga, Comte mia, (sic) (Comte, no la mataria,)*
(v. 59/60): *que el Rei és mort en sa nit, la Reina en apuntar el dia.
(El Rei ja ha dat compte a Déu, de la seva dolentia.)*

45. LA MORT DELS DOS ENAMORATS (II)

Jo m'aixec ben dematí, ben dematí punta d'auba.
Pos la xella (*sic*) an el cavall i la pistola a la banda.
I prenc per un camí estret, per una costa solaina.
Com vaig esser a's cap damunt, vaig sentir que a mort tocaven.
5 Encontrí un amic meu, que era de confiança.
- Bon amic, ¿me voldràs dir per qui toquen les campanes?
- Bon amic, jo t'ho diré: per la teva enamorada.
- Bon amic, no pot esser, si fa un quart que l'he deixada! –
Pega toc an el cavall i cap an es poble tornava.
10 I, com entra en es carrer, veu la porta mig tancada,
cortineta en el balcó, la casa qui tristejava.
I, com entrà allà dedins, al punt ja va prendre escala.
Ell se'n puja per amunt, 'par qui fos amo de casa.
I, com va esser en el replà, la veié que badaïava.
15 S'ajonià amb un janoi i perdó li demanava.
- Oh, jovenet, fuig d'aquí, que em fas morir condemnada!
Ves-te'n p'es portal forà i fé de veure mumare.
Diga-li si et vol deixar la clau de la mia caixa.
Obri i trobaràs dedins les *alques* que em donares.
20 I a mà dreta hi trobaràs el gipó amb la botonada. –

Ell, de pena que tengué, se pega tres punyalades.

El sendemà dematí, los se'n duien a enterrar.

Així los ne prengui a tots los qui estan enamorats!

Lloret

Variants a Manacor

(v. 1ab): *Jo me'n vaig dematinet, dematí al punt de l'auba.*

(v. 3a): *per una costa salalma (sic)*

(v. 4a): *Com vaig esser a mitjan lloc, (Com som a mitjan camí,)*

(v. 5a): *vaig trobar un amic meu (vaig encontrar un amic meu)
(em vaig girar a darrere)*

(v. 5b): *que n'era de confiança. (per veure el qui venia;
i va esser un amic meu de la meva confiança.)*

(v. 6ab): *Jo li vaig dir: - Amic meu, ¿com és que toquen les campanes?*

(v. 7a): *- Amic meu, jo t'ho vui dir: (- Amic meu, t'ho tenc de dir:)*

(v. 7b): *Tens morta s'enamorada.*

(v. 8a): *- Amic meu, no pot esser! (- No pot esser, oh amic meu!)
(Senyor, això no por esser!)*

(v. 8b): *Fa molt poc que l'he deixada. (Fa un quart que l'he deixada.)
(La vaig veure anit passada!)*

(v. 9a): *Gira el cavall en redó (Dona giro an es cavall)*

(v. 9b): *de cap a l'enamorada.*

(v. 10a): *Quan entra en el seu carrer (Com va esser a mitjan carrer)
(I com entra en el carrer)*

(v. 10b): *veu les portes mig tancades,*

(v. 11a): *los balcones que duien dol (i el baül forrat de dol,)*

(v. 11b): *les cares que tristejaven. (la casa molt trista estava.)*

(v. 12a): *Com va esser allà dedins, (Me'n vaig entrar per endins)*

(v. 12b): *al punt va pujar l'escala, (com qui esser amo de casa.)*

(v. 13a): *i, com va esser en es replà, (Me'n vaig pujar per amunt)*

(v. 13b): *la troba amortaiada. (fins en es replà de s'escala.)*

(v. 14a): *Se va ajonoiar baix d'ella (I, com som en es replà,)*

(v. 14b): *ja la veig amortaiada,
cosida i enflocada a nivell de soterrar.*

(v. 16ab): *M'ajonoí an es seus peus qui perdó li demanava.*

(Vaig passar darrere es llit i perdó li vaig demanar.)

(v. 17-21): *- M'ha pegada l'enyorança. Ai de mi, lo que serà!*

*El meu cor, amb tal migrança d'aquell dia romandrà,
que antes d'estar enterrada jo també me moriré.*

És morta s'enamorada. A s'enterro no aniré!

Portau-me an es fossar i enterrau-mé també!

(v. 19ab): *I dins una hi trobaràs l'anell que me regalares,*

(v. 20ab): *i dins l'altra hi trobaràs el collar i les racades.*

(v. 21b): *se pega tres punyalades*

(v. 22a): *que bastaren per morir; lo endemà ben dematí
(que el dugueren a morir; lo endemà dematí)*

(v. 22b): *tots dos foren enterrats.*

(v. 23a): *I així vos ho dic, així, (Ho haurien de fer així)*

60. LA MALCASADA (I)

- Vola, vola, rossinyol, *tintana amorosa*,
Déu te do llarga volada, *tintana, amorosa amada!*
Ja diràs a mos paretns, que mon pare m'ha casada,
i m'ha casada amb un vell, amb un vell barba gelada.
5 Ha set anys que estic amb ell i no el m'he mired de cara,
més que un dia de descuit en el replà de l'escala,
i tenia un ull tort i l'altre que li penjava.
Tant prest li vaig demanar unes faldetes de gala
i un mantell de gira-sol, cosit a la catalana,
10 quan, enfadat, me digué, me va dir aquestes paraules:
- ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
A casa dels vostros pares, dúien els vestits dolents,
i aquí los portau de seda, de brocat, d'or i argent.
- Val més estar a ca mos pares i portar els vestits dolents,
15 que estar aquí amb la veiura! Oh, gran cosa és el jovent!
- ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
A casa dels vostros pares, menjàveu el pa tenent,
i el menjau aquí de xeixa, pastat en ribells d'argent.
- Val més estar a ca mos pares i menjar del pa tenent,
20 que aquí que el menj de xeixa, pastat en ribells d'argent!
- ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
A casa dels vostros pares, rossegàveu per los fems,
i aquí anau de cambra en cambra i trepitjau or i argent.
- Val més estar a ca mos pares i rossegar per los fems
25 que estar aquí en la veiura! Oh, gran cosa és el jovent!
- ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
A casa dels vostros pares, 'nàveu a missa corrents,
i aquí hi anau en calessa tota guarnida d'argent.
- Val més estar a ca mos pares i anar a missa corrents,
30 que estar aquí en la veiura! Oh, gran cosa és el jovent!
- ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
- A casa dels vostros pares, no acabàveu sa talent,
i aquí estau farta, senyora, i teniu nobles parents.
- Val més estar a ca mos pares, sofrir fam, sofrir talent,
35 que afartar-me de veiura! Oh, gran cosa és el jovent! *Pollença*

Variants a Manacor

- (v. 1a): *Aucellet, si vas a Alger*,
(v. 7ab): *i va tenir un ui tort i s'altre que li plorava*.
(v. 12a, 17a, 22a, 32a): *que a casa de vostro pare*
(v. 17a): *menjàveu el pa tinent*,
(v. 18ab): *i aquí el menjau de xeixa trepitjant or i argent*.
(v. 28b): *amb gran acompanyament*.

131. LA DAMA D'ARAGÓ (I)

- A Aragó hi ha una dama polideta com el sol.
Adiós, Aina-Maria, robadora de l'amor!
Té la cabeiera llarga, llarga fins an el taló.
Ella la fresca prenia 'segudeta en el balcó.
- 5 Sa mare la pentinava amb una pinteta d'or.
Sa padrina li aclaria es cabeis de dos en dos.
Sa germana els hi untava amb aigo de bones olors.
Sa criada els hi lligava amb un floc de mil colors.
El germà la se mirava amb estard (*sic*) tot amorós.
- 10 - So no fos germana meva, mos casaríem los dos! –
Ell la pren per la mà blanca, la mena a missa major.
Com va esser al primer escaló, l'esglési' va fer renou;
com va trespassar la porta, va fer un gran resplendor.
Com va prendre aigo beneita, les piques tornaren flors.
- 15 Dels anells que ella portava, en terra 'hi cauen dos.
Com la dama n'era rica, no s'atura a aixecar-lós.
Les dames se'n varen témer i al punt li varen fer lloc.
Les dames seien en terra i ella en cadireta d'or.
Capellà qui deia missa perd el kyrieleisò:
- 20 per dir: "Dominus vobiscum", va dir "Spiritu tuò".
L'escolà qui la servia, va dir: - Pare, no és això! –
- ¿Saps d'on és aquella dama que fa tanta resplendor?
- És néta del Rei de França i filla del d'Aragó.

Es Llombarts

Variants a Manacor

(v. 6ab): *Sa tia los hi aclaria, es cabeis, d'en dos en dos.*

(v. 9b): *amb mirar molt piadós.*

(v. 22a): *- ¿De on és aquella dama (- ¿D'on és aquella senyora)*

132. LA DAMA D'ARAGÓ (II)

- A la França hi ha una dama rosseta com un fil d'or,
qui, adiós, Aina Maria, robadora de l'amor!
Té la cabeiera llarga, li arriba fins als talons.
Sa mare li fa sa coa amb una pinteta d'or.
- 5 Sa padrina la hi untava amb aigo de nou olors.
Sa criada la hi fermava amb un floc de mil colors.
Sa germana li posava una diadema d'or.
Son germà la se mirava amb los seus uis matadors:
- 10 - Si no fósseu ma germana, jo me casaria amb vós. –
Li dóna la seva dreta i la du a missa major.
Com entren a dins l'església rompen a cantar en el cor.
Ella pren aigo beneita i les piques tornen d'or.

- Per no banyar-se els dits d'aigo, ne porta didalets d'or.
 En esser enmig de l'església, els altars llueixen tots.
 15 Les dames seuen en terra i ella a cadireta d'or.
 El capellà qui diu la missa ha perduda la lliçó.
 L'escolà que li ajudava no li sap donar raó.
 - ¿Coneixeu aquella dama, rosseta com un fil d'or?
 - Es la fia del Rei de França, parenta del d'Aragó.

Sant Joan

Variant a Manacor

(v. 8b): *amb uns uis ben matadors.*

164. EL COMTE MAL (I)

- La Comtessa està asseguda, viudeta igual,
 La Comtessa està asseguda al seu palau.
 Se li presenta a la cambra, valga'm Déu val,
 se li presenta a la cambra lo Comte Arnau.
 5 tot cobert de roges flames; ai, quin espant!
 tot cobert de roges flames, valga'm Déu val!
 - ¿Tota sola feis la vetla, muller lleial?
 ¿tota sola feis la vetla, viudeta igual?
 - No la faig jo tota sola, Comte l'Arnau;
 10 no la faig jo tota sola, valga'm Déu val!
 - ¿Qui teniu per companyia, muller lleial?
 ¿qui teniu per companyia, viudeta igual?
 - Déu i la Verge Maria, Comte l'Arnau;
 Déu i la Verge Maria, valga'm Déu val!
 15 - ¿A on teniu les vostres filles, muller lleial?
 ¿a on teniu les vostres filles, viudeta igual?
 - A la cambra són qui broden, Comte l'Arnau;
 a la cambra són qui broden seda i estam.
 - ¿Les me deixaríeu veure, muller lleial?
 20 ¿les me deixaríeu veure, viudeta igual?
 - Massa les espantaríeu, Comte l'Arnau;
 massa les espantaríeu, valga'm Déu val!
 - Deixau-me'n dur una filla, muller lleial,
 i amb mi passarà les penes que estic passant.
 25 - Així com les heu guanyades, valga'm Déu val,
 tot sol, com pugueu, passau-les, Comte l'Arnau!
 - Solament la més petita, muller lleial;
 solament la més petita, viudeta igual.
 - Tant m'estim la més petita, Comte l'Arnau,
 30 tant m'estim la més petita, com la més gran.
 - ¿Per què no casau les filles, muller lleial?
 ¿per què no casau les filles, viudeta igual?

- Perque no tenc dot per dar-les, Comte l'Arnau;
perque no tenc dot per dar-les, valga'm Déu val!
- 35 - Al cap d'avall de l'escala, viudeta igual
al cap d'avall de l'escala n'hi ha l'arjant.
- Són monedes mal guanyades, Comte l'Arnau:
són monedes mal guanyades, valga'm Déu val!
- 40 - ¿A on teniu los vostros fills, muller lleial?
¿a on teniu los vostros fills, viudeta igual?
- A la cambra són qui juguen, Comte l'Arnau:
a la cambra són qui juguen, valga'm Déu val!
- ¿A on teniu les vostres criades, muller lleial?
¿a on teniu les vostres criades, viudeta igual?
- 45 - A la cuina són qui renten, Comte l'Arnau;
a la cuina són qui renten plata i aram.
- ¿Les me deixaríeu veure, muller lleial?
¿les me deixaríeu veure, viudeta igual?
- 50 - Massa les espantaríeu, Comte l'Arnau;
massa les espantaríeu, valga'm Déu val!
- ¿A on teniu los vostros mossos, muller lleial?
¿a on teniu los vostros mossos, viudeta igual?
- 55 - A la païssa qui dormen, Comte l'Arnau;
a la païssa qui dormen, valga'm, Déu val!
- Pagau-los bé la soldada, muller lleial,
doncs ja veis les meves penes, viudeta igual.
- Així que l'hauran guanyada, Comte l'Arnau;
així que l'hauran guanyada, valga'm Déu val!
- 60 - ¿Per on heu entrat vós, ara, Comte l'Arnau?
¿per on heu entrat vós, ara, valga'm Déu val?
- Per la finestra enretxada, muller lleial,
per la finestra enretxada, viudeta igual.
- Ai! que la m'haureu cremada, Comte l'Arnau;
ai! que la m'haureu cremada, valga'm Déu val!
- 65 - Ni tan sols us l'he tocada, muller lleial;
ni tan sols us l'he tocada, viudeta igual.
- ¿Què és això que us surt del cap, Comte l'Arnau?
¿què és això que us surt del cap, valga'm Déu val?
- 70 - Males coses que he pensades, muller lleial;
males coses que he pensades, viudeta igual.
- ¿Què és això que us surt pels ulls, Comte l'Arnau?
¿què és això que us surt pels ulls, valga'm Déu val?
- 75 - Ai! Són les males mirades, muller lleial;
ai! Són les males mirades, viudeta igual.
- ¿Què és això que us surt pels nassos, Comte l'Arnau?
¿què és això que us surt pels nassos, valga'm Déu val?
- Són les coses que he olorades, muller lleial;
són les coses que he olorades, viudeta igual.
- ¿Què és lo que us surt per la boca, Comte l'Arnau?

- 80   ¿què és lo que us surt per la boca,   valga'm Déu val?
          - Són les males conversades,   muller lleial;
          són les males conversades,   viudeta igual.
          - ¿Què vos surt per les orelles,   Comte l'Arnau?
          ¿què vos surt per les orelles,   valga'm Déu val?
- 85   - Males coses que he escoltades,   muller lleial;
          males coses que he escoltades,   viudeta igual.
          - Què és això que us surt pels braços,   Comte l'Arnau?
          ¿què és això que us surt pels braços,   valga'm Déu val?
          - Són les males abraçades,   muller lleial;
          són les males abraçades,   viudeta igual.
- 90   - ¿Què és això que us surt per les mans,   Comte l'Arnau?
          ¿què és això que us surt per les mans,   valga'm Déu val?
          - Males coses que he tocases,   muller lleial;
          males coses que he tocases,   viudeta igual.
- 95   - ¿Què és això que us surt pels peus,   Comte l'Arnau?
          ¿què és això que us surt pels peus,   valga'm Déu val?
          -Males passes que he donades,   muller lleial;
          males passes que he donades,   viudeta igual.
          - ¿Què és aquest renou que sent,   Comte l'Arnau?
- 100   ¿què és aquest renou que sent   que em dona espant?
          - És el cavall que m'espera,   muller lleial;
          és el cavall que m'espera,   viudeta igual.
          - Baixau-li ordi i civada,   Comte l'Arnau;
          baixau-li ordi i civada,   valga'm Déu val!
- 105   - No menja ordi ni civada,   muller lleial,
          sinò ànimes condemnades,   si n'hi donau.
          - ¿A on vos han donat posada,   Comte l'Arnau?
          ¿a on vos han donat posada,   valga'm Déu val?
          - A l'infern la m'han donada,   muller lleial;
- 110   a l'infern la m'han donada,   viudeta igual.
          - ¿Per què allí la t'han donada,   Comte l'Arnau?
          ¿per què allí la t'han donada,   valga'm Deu val?
          - Per soldades mal pagades,   muller lleial,
          i donzelles deshonorades,   viudeta igual.
- 115   - Cada dia us faç l'oferta,   Comte l'Arnau,
          cada us faç l'oferta,   valga'm Déu val.
          - Vos dic que no em faceu l'ofeta,   muller lleial,
          que, com més faceu l'oferta,   més pena em dau.
          Feis-ne tancar aquella mina,   muller lleial,
- 120   que dóna al convent de monges,   al convent sant.
          ¿Quina hora és, que el gall ja canta,   muller lleial?
          ¿quina hora és, que el gall ja canta,   viudeta igual?
          - Les dotze hores són tocases,   Comte l'Arnau;
          les dotze hores són tocases,   valga'm Déu val!
- 125   Ara, per la despedida,   muller lleial,
          ara, per la despedida,   dem-nos les mans.

- Massa les me cremaríeu, Comte l'Arnau;
massa les me cremaríeu, valga'm Déu val!

Galilea

Variants a Manacor

- (v. 9ab): *No la faç, no, tota sola, mon Comte Arnau.
(No la vetl tota soleta, mon Comte Arnau.)*
- (v. 13ab): *- Jesús, Josep i Maria, mon Comte Arnau.*
- (v. 14b): *Jesús, Josep i Maria, valga'm Déu val!*
- (v. 15-18): *- ¿A on teniu les filles, muller lleial?
¿A on ne teniu les filles, viudeta igual?
- Dalt la cambra són qui dormen, mon Comte Arnau.
Dalt la cambra són qui dormen, valga'm Déu val!*
- (v. 27-28): *- Donau-me la més petita, muller lleial;
donau-me la més petita, viudeta igual.*
- (v. 29ab): *Tant m'estim la més petita, mon Comte Arnau,*
- (v. 39a i 40a): *- ¿A on són los vostros fills,*
- (v. 41-42): *Dins l'estudi són qui dormen, mon Comte Arnau.
Dins l'estudi són qui dormen, valga'm Déu val!*
- (v. 51a i 52a): *- ¿A on teniu los criats,*
- (v. 53-54): *- Dins el llit són qui descansen, mon Comte Arnau.
Dins el llit són qui descansen, valga'm Déu val!*
- (v. 57-58): *- Tan prest com l'hauran guanyada, mon Comte Arnau.
Tan prest com l'hauran guanyada, valga'm Déu val!*
- (v. 61a i 62a): *- Per una finestra reixada,*
- (v. 63-64): *- Ai! Bé la m'haureu cremada, mon Comte Arnau;
Ai! Bé la m'haureu cremada, valga'm Déu val!*
- (v. 65a i 66a): *- Solament no l'he tocada,*
- (v. 73a i 74 a): *- Males mirades que he dades,*
- (v. 83-84): *- ¿I això per ses oreies, mon Comte Arnau?
¿I això per ses oreies, valga'm Déu val?*
- (v. 85-86): *Flamades de foc que em cremen, muier lleial;
flamades de foc que em cremen, viudeta igual.*
- (v. 93-94): *- Són coses mal manejades, muier lleial;
són coses mal manejades, viudeta igual.*
- (v. 95-96): *- ¿Què és lo que vos surt pels peus, mon Comte Arnau?
¿Qué lo que vos surt pels peus, valga'm Déu val?*
- (v. 99-100): *- Jo sent renou de cadenes, mon Conte Arnau.
Jo sent renou de cadenes que em dóna espant.*
- (v. 101a i 102a): *Això són los meus cavallos, muier lleial;
això són los meus cavallos, viudeta igual.*
- (v. 103-104): *- Los poreu donar civada, mon Comte Arnau;
los poreu donar civada, valga'm Déu val.*
- (v. 105ab): *- Ells no viuen de civada, muier lleial;
ells no viuen de civada, viudeta igual.
- ¿Me voleu dir de què viuen, mon Comte Arnau?
¿Me voleu dir de què viuen, valga'm Déu val?*
- (v. 106): *- Viuen d'ànimes demnades, muier lleial;*

viuen d'ànimes demnades, si n'hi donau.
 (v. 107a i 108a): - *¿A on teniu la posada,*
 (v. 113a i 114a): - *Per pagar mal les soldades,*
 (v. 117ab): - *Muier, no em faceu l'oferta, muier lleial,*
 (v. 118ab): *ara, que més pena em dau, viudeta igual.*
 (v. 119a): *Per fer (sic) tancar aquella mina*
 (v. 120ab): *qui tira al convent de monges de Sant Juan.*
 (v. 121ab): *Jo ja sent un gall qui canta; ja és mitja nit,*
                   - *¿Quina hora és, que el gall ja canta, muier lleial?*
 (v. 122ab): *Jo ja sent un gall qui canta, mal esperit!*
 (v. 123-128): - *Digau-me per on he d'eixir, muier lleial;*
                   digau-me per on he d'eixir, viudeta igual.
                   - *Per allà on ets entrat, mon Comte Arnau;*
                   per allà on ets entrat, mal esperit!
                   - *Són les dotze ben tocases, mon Comte Arnau;*
                   són les dotze ben tocases, valga'm Déu val!

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

233. BLANCAFLOR Y FILOMENA (II)

Por las calles de Madrid se pasea Filomena
 con sus dos hijas queridas bajo de una limonera.
 El Rey turco paseando se enamoró de una de ellas:
 se casó con Blancaflor; Filomena es más pequeña.
 5 Al cabo de siete meses, Rey Turco se fue a la guerra.
 No se va a la guerra, no; él va a casa de su suegra.
 Su suegra lo recibió con alegría y contento.
 - Bienvenido seas, Turco. – Bienamada seas, suegra.
 - Turco, Turco, ¿a qué has venido? Mi hija, ¿cómo se encuentra?
 10 - Los nueve meses pasados, su hija se encuentra buena.
 Lo que más me ha encargado que le lleve a Filomena,
 hija suya, hermana nuestra; le daré cuanto ella quiera.
 - Esto sí que no lo harás, porque Filomena es bella.
 - Yo la trataré muy bien, como hija suya y nuestra. –
 15 El reloj toca las cuatro, Filomena ya se entrega.
 Se puso el vestido blanco, calzadita media seda.
 Ya la monta en el caballo y se la lleva a su tierra,
 allí juntitos los dos, el cuñado y Filomena.
 A la mitad del camino, con palabras la requiebra:
 20 palabritas del cuñado, palabritas pa ofenderla.
 - Demonio de cuñado, el demonio ya te tenta!
 - O me tenta o no me tenta, no me deja de tentar.
 Ocasión que tengo ahora, no la dejaré escapar.
 Él la bajó del caballo, la sube de peña en peña.

- 25 - Te voy a cerrar los ojos y te arrancaré la lengua. –
 Por allí pasó un pastor, San Juan Bautista lo era.
 Con las señas que le dio, papel y pluma pidiera.
 - Si yo tenía papel, una carta escribiría
 (la tinta yo la pondré con la sangre de mis venas)
 30 para entregar a mi hermana de parte de Filomena.
 Pastor, si vas a mi tierra, me harás este favor
 de entregar esta cartita a mi hermana Blancaflor,
 de su hermana más pequeña
 deshonoradita en el bosque y sin ojos y sin lengua. –
 35 Y cuando el Turco llegó, su mujer sabe la nueva.
 Lo primero que le dice: - ¡Oh, qué carita más bella!
 ¡Jesús, qué cara tan dulce! ¡Jesús, qué cara tan bella!
 - Vamos, Turco, a cenar, que tengo una rica cena.
 - ¡Oh, qué carnita más dulce! ¡Oh, qué carnita tan buena!
 40 - Más dulces eran los ojos de la pobre Filomena,
 que está allí, en el bosque y sin ojos y sin lengua!
 - ¿Quién te ha portado esta carta? ¿Quién te ha portado tal nueva?
 - Ángeles hay en el cielo y pastores en la tierra.
- . . .
- 45 Madres que tengáis hijas, casadlas en vuestras tierras,
 que ya veis lo que ha pasado a mi hermana Filomena,
 que está solita en el bosque deshonoradita y sin lengua. –
- . . .
- Se pegó tres puñaladas en medio del corazón:
 - Esta va por Filomena, esta va por Blancaflor,
 la tercera por el chiquillo el fruto de nuestro amor.
 50 Y esta para los pastores que han portado esta nueva. Capdepera

Variants a Manacor

- (v. 2a): *de frente hay un jardín (allá enfrente de un jardín)*
 (v. 2b): *detrás una violera*
 (v. 5a): *Nueve meses de casados,*
 (v. 6b): *sino en casa de su suegra.*
 (v. 7b): *llena de gozo y contenta.*
 (v. 9ab): *- Cómo lo pasa mi hija? Dime como ella se encuentra.*
 (v. 10b): *se encuentra hermosa y bella.*
 (v. 11b): *que me lleve a Filomena, (me llevo a la Filomena,)*
 (v. 16a): *con los zapatitos blancos*
 (v. 16b): *y zapatitos de seda. (y vestido de seda.)*
 (v. 18b): *se marcha con Filomena. (él se lleva a Filomena.)*
 (v. 19a): *Y en medio del camino,*
 (v. 24b): *ya sube de peña en peña.*
 (v. 25a): *- Yo te quitaré los ojos*
 (v. 25b): *y te quitaré la lengua. (te voy a cortar la lengua.)*
 (v. 38ab): *- Jesús, qué carne tan rica! Jesús, qué carne tan buena!*
 (v. 39a): *- Eran más dulces los ojos*

(v. 40a): *que has dejado en el bosque (que solita està en el bosque)*
(deshonradita en el bosque)
(v. 40b): *sin ojitos y sin lengua.*
(v. 42ab): - *Los angelitos del cielo, los pastores de la tierra.*
(v. 47ab): - *Una para Blancaflor, otra para Filomena;*
(v. 48a): *la otra por los hijitos (la otra por el chiquillo)*
(v. 48b): *que están aquí en la tierra. (que está dentro de mis penas.)*
(v. 49ab): *Y esta por el pastor que ha portado esta nueva.*

* * * * *

44. MANCOR DE LA VALL (Manc)

Quadre-resum de l'aportació de MANCOR DE LA VALL al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	2	8	8	18	8
II	-	1	10	11	11
III	2	1	13	16	20
Suma	4	10	-	-	-
SUMA	14		31	45	39
TOTAL	45		Revisat: Octubre 2022		

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Mancor sense variants a altres localitats

- 65 Des de que se'n són anats / es soldats, no tenc consol.
Qui mal té i de mal se dol, / diu que són dos mals plegats. *Mancor*
- 4261 Enamorat tenc un ase, / fora s'ànima que té;
en tornar, jo li diré / que no em pos peu dins sa casa. *Mancor*

2) Cançons recollides a Mancor amb variants a altres localitats

- 178 ¿No trobau que és cosa trista / per un fadrí, fer carbó?
Des que guard aquest sitjó / ja hi ha un més que no l'he vista. *Mancor*
- Variants. Artà (v. 3): *que per guardar un sitjó*
- 263 Tu m'enviares a dir / que venies, i no vens.
Jo em pens que t'ho hauré de dir: / Poca és s'amor que me tens. *Mancor*
- Variants. - Felanitx (v. 1): *M'enviares a dir així*

309 En esser allà m'escriureu / tota sa vostra carrera,
jo redoblaré amb gran pena / i vós no em compatireu. *Mancor*

Variants.

- Esporles (v. 1): *En arribar m'escriureu*
- Son Servera (v. 3): *i m'esclataré de pena*

323 Si jo sabia d'escriure / així com sé de llegir,
vos enviaria a dir, / careta de xerafi,
tots es meus modos de viure. *Mancor*

Variants.

- Lluçmajor (v. 1): *Si jo sapiqués escriure*
- Artà (v. 1/2/3/4): *Si jo sabia llegir / així com tu saps escriure
m'enviarieu a dir / es vostros modos de viure.*
- Petra (v. 2): *i vós sabéssiu llegir*
- Valldemossa (v. 3): *jo t'enviaria a dir*

716 - Sebastiana, voldria / que em tenguesses en record:
en sebre que serè mort, / resa'm una avemaria.
- Me demanes per mercè / que et resi una avemaria;
jo per tu no planyeria / un parenostro sencer. *Mancor*

Variants.

- Llubí (v. 2): *que de mi tengues record:*
- Felanitx (v. 3): *quan sabràs que seré mort,*
- Alaró (v. 4): *digue'm un avemaria.*
- Sineu (v. 6): *que et diga un avemaria;*
- Artà (v. 7): *si a cas s'estrevenia / amb molt de gust te diria.*

807 Aquest camí que va a Palma, / que de pics jo l'he passat
per anar a veure un soldat / que està en el quarter del Carme. *Mancor*

Variant. - Lloseta (v. 2): *que de pics l'he passat*

3191 Per a Pasco fonc sa primera / volta que et vaig festejar;
per això ja vaig passar / alegre sa primavera. *Mancor*

Variant. - Artà (v. 1): *A Pasco fou la primera*

4857 Si estimes ses dones, Manco, / acabaràs es doblers;
no hi ha res que valga manco / i que costi més doblers. *Mancor*

Variant. - Felanitx (v. 4): *ni cosa que costi més.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Mancor

- 242 Si estau una altra setmana / estimat meu, a venir,
no trobareu damunt mi / una unça de carn humana. *Ariany*
- Variant a Mancor (v. 4): mitja unça de carn humana.
- 317 Maria, lo que voldria, / de sa carta fesses cas;
com manco t'ho pensaràs, / una visita tendràs
de Na Bet i de sa tia. *Pollença*
- Variant a Mancor (v. 3): com menos t'ho pensaràs,
- 554 La bona nit vull donar / a la gent d'aquest carrer,
i a vós, polit roser, / el bon dia per demà. *Puigpunyent*
- Variant a Mancor (v. 2): a tothom d'aquest carrer,
- 622 Com veig que per mi la fruita / no acaba de madurar,
voldria, per no penar, / que el Bon Jesús me'n fos duita. *Artà*
- Variant a Mancor (v. 4): bona amor, me'n guésseu duita.
- 2032 Greu me sap que puguin dir / que jo l'haja festejada
i que no l'haja alcançada / amb tant de passar es camí. *Estellencs*
- Variant a Mancor (v. 4): amb tant d'anar i venir.
- 2893 Fadrina que no festeja, / està damunt es portal,
i té sa fruita venal / i ningú la hi mercadeja. *Sineu*
- Variant a Mancor (v. 3): com qui té fruita venal
- 2961 Jo duc mocador pes coll / per porer fer de currete;
tenc s'al·lota pretimete / i em du allà on ella vol. *Campos*
- Variant a Mancor (v. 4): per a servir al qui bé em vol.
- 4740 S'adagi diu: "Sopegant / aprenen a caminar":
si jo amb dones torn tractar / ja no m'enganaran tant. *Sineu*
- Variant a Mancor (v. 1): Es refrany diu: "Sopegant

* * * * *

TOM II

2) Cançons recollides a Mancor amb variants a altres localitats

Capítol 2: Arts i oficis

- 67 El can-can ballaria, / el can-can ballaré,
ses sabates de goma / i es vestit de paper. Mancor

Variants. - Porreres (v. 1/2): *Jo el can-can ballaria,
jo el can-can ballaré,*
- Artà (v. 3): *amb sabates de goma (amb ses calces de goma)*
- Lluçmajor (v. 3): *amb sabates de ploma*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Mancor

Capítol 1: Animals

- 252 Na Rotja és bona mula, / jo ho he de dir an es senyor;
es caire que té millor: / que en dir-li "erri", s'atura. Artà

Variant a Mancor (v. 1): *Na Rotja n'és mala mula,*

- 267 En sentir es picarols / o ses euveies belar,
tota te deus alegrar, / perquè sé que pastor el vols. Lluçmajor

Variant a Mancor (v. 2): *i ses euveies belar,*

- 299 Es ca gros de Son Garcia / mossega i fa forat.
Patró, jo havia pensat / que l'agafàsseu p'es cap,
i per sa coa en Bernat, / veiam si s'aufegaria. Lluçmajor

Variant a Mancor (v. 4): *si l'agafàsseu p'es cap,*

- 453 Mirau aquesta perdiu / com apura un caçador:
fins i tot li va a fer es niu / dins sa boca d'es canó! Artà

Variant a Mancor (v. 3): *fins i tot li ha fet es niu*

Capítol 2: Arts i oficis

- 707 Soldat, si jo era rei, / quintes de dones faria;
es trebais compartiria, / que, el que menja cada dia,
també és ben just que pelei. *Algaida*

Variant a Mancor (v. 1): *Si jo arribàs a ser rei,*

Capítol 4: Camperoles

- 406 ¿Vols que et diga, Catanet, / sa vida d'un conrador?
S'hivern, se mor de baldor; / s'estiu, s'escanya de set. *Llucmajor*

Variant a Mancor (v. 4): *un dia se mor de set.*

- 449 Cui figues, figarolera, / per s'hivern, com farà fred:
anirem a fer rotlet / a s'ombra d'una figuera. *Montuïri*

Variant a Mancor (v. 3): *no vengueu a fer rotlet*

- 1016 Jo tenc de dir an es al·lots, / en arribar tots quans són,
que en es blat de Son Ramón / m'hi he espenyat es manegots. *Llucmajor*

Variant a Mancor (v. 2): *com arribaré a ca nostra,*
(v. 3): *que sa xeixa de dins s'Horta*

- 1298 No em vénguis a contar espants, / que et tiraré quatre coces.
Jo no em pensava que fosses / amiga d'ets hortolans. *Felanitx*

Variant a Mancor (v. 4): *tan amiga d'hortolans.*

- 1372 - Pagès, ¿perque pageseges? / - Perque vui pagesejar.
Mon pare pagesejava / i jo li vui assemblar. *Búger*

Variant a Mancor (v. 4): *també vui pagesejar.*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Mancor sense variants a altres localitats

Capítol 6: Religioses

- 816 Vós teniu un bon portal, / també una bona finestra;
vós tendreu sa fia llesta / si sa panada mos dau *Mancor*
- 826 Ses festes de Cincogema / i llavò ses de Nadal
i ses de Pasco florida / són ses millors de tot l'any. *Mancor*

2) Cançons recollides a Mancor amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 573 Santa Lluçia morena / està damunt un serral
i Mancor és un fondal / i com plou molt, tot se nega. *Mancor*

Variant. - Binissalem (*Verset 2*): *estau damunt un serral*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Mancor

Capítol 2: Localitat

- 61 Ses dones de la Ribera / canten es tut-tururut,
quan tenen es cap romput / se posen sa cervellera. *Artà*

Variant a Mancor (*v. 3*): *quan tenen es cap fotut*

- 266 Una dona d'Alaró / va perdre sa trobiguera;
si voleu sebre de què era: / d'un pam i mig de cordó. *Lloseta*

Variant a Mancor (*v. 2*): *va perdre una trobiguera;*

- 298 Si dius que a Andratx has d'anar, / ja em duràs una granera
petita, per sa pastera, / per quan seré molinera
per sa farina agranar. *Deià*
- Variants a Mancor (v. 1): *Diuen que te'n vas a Artà.*
(v. 2): *¿Me vols dur una granera*
(v. 4/5): *per sa farina agranar?*
- 305 A la vila d'Artà, dic, / jo m'hi he de casar a la bona:
donen pasterada i llit, / caixa, pastera i dona. *Son Servera*
- Variant a Mancor (v. 1): *Si se casen a la bona*
(v. 2): *a la vila d'Artà, dic,*
- 1478 Dins Son Frau primerament / hi tenc s'amor infundada
per una rosa encarnada / que habita a Biniatzent. *Biniamar*
- Variant a Mancor (v. 3): *a una rosa encarnada*
- Capítol 7: Vida humana**
- 259 Aquest clavellet hermós / ne tira una malaltia.
Si fos metge, li daria / ses medecines millors. *Artà*
- Variant a Mancor (v. 3): *Fos metge, li donaria*
- 488 Si cada pic, en venir, / me donau bona aigordent,
he de dir a la meva gent / que mos mudem per aquí. *Campos*
- Variant a Mancor (v. 3): *diria a la meva gent*
- 1123 Jo voldria que et picasses / amb branques de llimonera,
i quan de mi malparlasses, / te sortís sa gargamella! *Montuiri*
- Variant a Mancor (v. 2): *de pues de llimonera,*
- 1269 Cent lliures tenc davall terra / i cent que n'hi posaré,
i seran dos-centes lliures / que davall terra tendré. *Andratx*
- Variants a Mancor (v. 1): *Cent duros a davall terra*
(v. 2): *tenc, i més n'hi posaré*
(v. 3): *i seran dos-centes duros*

1523 Al·lota qui té casera, / sempre està prop d'es portal;
demostra que és poc formal, / té poc cap i malfenera. *Manacor*

Variant a Mancor (v. 4): *cap de gri i malfenera.*

1752 Juan, si vens a veurè'm, / t'aprecii molt sa visita;
però no mos casarem / perque ets gran, i jo petita. *Manacor*

Variant a Mancor (v. 2): *t'estimaré sa visita;*

1975 Si sabesses, joveneta, / aqueix enuig que tenc jo!
Jo en pens que no estaré bo / que no et pos un anell d'or
en es dit de sa mà dreta. *Llucmajor*

Variants a Mancor (v. 4): *fins que un dia lo teu cor
me tendrà donat a jo*
(v. 5): *es cinc dits de sa mà dreta.*

2466 Sa meva sogra, a poc a poc, / se voldrà riure de mi:
ella m'envia a dur vi, / i de passada, a dur foc. *Sant Joan*

Variant a Mancor (v. 3): *m'ha enviada a dur vi*

* * * * *

45. MARIA DE LA SALUT (Mar)

Quadre-resum de l'aportació de MARIA DE LA SALUT al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	39	34	59	132	70
II	27	48	168	243	217
III	37	42	102	181	122
IV	2	1	2	5	6
Suma	105	125	-	-	-
SUMA	230		331	561	415
TOTAL	561			Revisat: Octubre 2022	

TOM I : CANÇONS AMOROSSES

1) Cançons recollides a Maria de la Salut sense variants a altres localitats

- 87** En anar a la Bonanova, / a la mar no em giraré,
perque se'n va dur mon bé / i Déu sap a on se troba. *Maria de la S.*
- 193** Per criada em llogaria / dins la Ciutat, si trobàs,
Juan, solament que estàs / en sa teva companyia. *Maria de la S.*
- 321** Si d'un dobler passau falta / per comprar un fui de paper,
enviau-m'ho a dir, mon bé, / que jo vos enviaré
per escriure una carta. / Jo vos n'envii una i altra
i noves de vós no sé. *Maria de la S.*
- 694** No tornaré voler bé / a ninguna criatura,
perque una flor d'hermosura / que tenia jo segura,
el Bon Jesús la'm prengué. *Maria de la S.*
- 768** A Alcudia-Arrom, s'amor, / per veure-la vaig a posta;
tanta força em fa sa costa / com si fos davallador. *Maria de la S.*
- 847** Com jo veig tantes de flors / carregades de poncelles!
Fadrí que va de femelles, / li arrebossen ses costelles
de ses més endins d'es cos. *Maria de la S.*

- 1119** Quan sent aquesta veueta / adins aquest comellar,
no faria cas d'estar / una hora ni dues dreta. *Maria de la S.*
- 1158** ¿Saps que voldria tornar? / Es rentador de Son Tei,
hermosa flor de donzell, / cada pic que heu d'escurar. *Maria de la S.*
- 1491** Maria hermosa, / angel diví,
cara de rosa, / ja em tens aquí. *Maria de la S.*
- 1834** P'es puig de Randa ja hi plou / i per aquí s'enfosqueix.
S'estimat no m'ha dit res. / Qualque cosa té de nou! *Maria de la S.*
- 2111** Que estava de regalada, / bona amor, i no ho coneixia!
Rallava amb vós cada dia... / Ara hi pens, que m'heu deixada! *Maria de la S.*
- 2155** Si jo t'ho he dit, ja t'ho he dit, / que amb tu em volia casar;
però me n'he penedit / i arrere vui tornar. *Maria de la S.*
- 2203** Un temps me daves qualque ou / quan bé em volies, 'moreta;
i ara em dones pa amb fonteta / fet amb vinagre tot sol. *Maria de la S.*
- 2218** Voldria sobre es teus viures / de tu, clavellet daurat.
Digues si t'he manllevat / res que no t'haja tornat;
que tu em fas més s'entonat / que si et devia cent lliures. *Maria de la S.*
- 2354** S'amor que et tenia, et tenc, / no et pensis que haja mudat.
Es que pel dir de la gent / de servir-te em som deixat. *Maria de la S.*
- 2565** Al·lotes, ¿que no sabeu / que va dir En Pere Escolà?
Apreniu d'apedaçar, / de pastar i de cuinar,
i llavò festejareu. *Maria de la S.*
- 2594** Aquest al·lot de Llubí / festeja Na Margalida:
es temps de la seva vida / ell sempre serà fadrí. *Maria de la S.*
- 2725** Del meu cos comandareu / com el vos hauré donat,
perque no vos n'avaneu / quan vos ne sereu anat. *Maria de la S.*
- 2787** En el món vaig començar / a ses Francines voler bé,
i de llavò ença me ve / ses Francines estimar. *Maria de la S.*
- 2999** Jo m'hi vaig posar per riure, / a tenir-vos passió;
teniu vista de brivó / perque sou criat de viuda. *Maria de la S.*
- 3140** Na Roseta diu que té / un enamorat tan curro.
Cada dia guanya un duro. / Considerau si esta bé! *Maria de la S.*

- 3221** ¿Que em promets es festejar, / al·lota, per sa finestra,
es d'anit i demà vespre / i es de passat demà? *Maria de la S.*
- 3370** Totes ses millors floretes / se fan dins un cossiòl;
Na Maria diu que vol / s'estimat amb banderetes. *Maria de la S.*
- 3427** Un fadri enamorat / sempre diu: - No tornaré! -
I ella respon també: / - Quants de pics ho has jurat! *Maria de la S.*
- 3477** Vós teniu la veu honesta / i el conversar amorós;
per això és que gustau vós / que el qui no us veu, que vos senta.
Maria de la S.
- 3680** Sa guitarra d'En Boireta / anit ha de rebentar
per una jove que hi ha, / que li diuen Francineta. *Maria de la S.*
- 3700** Tu tens una veu, Maria, / que és dolça com un confit.
Jo estaria tota una nit / baix de los teus peus rendit
i sempre t'escoltaria. *Maria de la S.*
- 4088** Amunt p'es camí, trob clots / que em desbaraten sa guia.
Estimat meu, no voldria / que fósseu per mi, algun dia,
guinavetet de dos tocs. *Maria de la S.*
- 4142** Cara de bruixa feresta, / la bona nit te vui dar:
si me tornes engegar, / no tornaré altre vespre. *Maria de la S.*
- 4465** Jo peg un bot i un brinco, / de seguida faç un tro,
i, si trob cap partit bon, / desprecii Na Beu Bovico. *Maria de la S.*
- 4539** M'era seguit florejar, / un temps que pressa tenia,
i ara ja recoiria / ses miques que vaig deixar. *Maria de la S.*
- 4655** Per dins Santa Margalida / jo m'hi he de passejar,
i diré: - ¿Qui vol comprar / cendra d'amor de fadrina? *Maria de la S.*
- 4717** ¿Qui és aquest que fa bravates / i diu que no vol tornar?
Bé fa, i no esquinçarà / per mi, a l'aire, ses sabates. *Maria de la S.*
- 4731** Rosalí, ¿voleu amor? / P'es camí en troben, morena.
Vós, pensant donar-me pena, / no teniu festejador. *Maria de la S.*
- 4784** ¿Saps quines són ses Francines? / Com les criden, fan es sord,
i paren lloves a un tord / tot es temps que són fadrines. *Maria de la S.*
- 4913** Si t'has riguda de mi, / tres pics per sa pellerenca:
una gerra que se trenca, / a qualque part deu ferir. *Maria de la S.*

- 4917 Si tu em dones vauma-rosa, / jo et donaré tarongí;
tres anys ha que véns aquí, / i n'hi ha quatre que fas nosa. *Maria de la S.*
- 5058 Valen més es picarols / que du N'Aleix d'es Penjar,
que quants de senyors hi ha, / Margalida; i tu no el vols. *Maria de la S.*

2) Cançons recollides a Maria de la Salut amb variants a altres localitats

- 41 Casi estava de llogar / unes cases a Ciutat:
veuria es meu estimat / com passaria, format,
amb so sabre en es costat / i es fusell amb sa mà. *Maria de la S.*
Variants -Sencelles (v. 1/2): *Me convendria llogar
una casa dins Ciutat*
- 350 Es companyó vos envia / dos mil comandacions
i un paper de cançons / perque canteu tot lo dia. *Maria de la S.*
Variants -Pòrtol (v. 1): *Es companyero us envia*
-Sant Joan (v. 1): *Es cor d'En Juan t'envia*
-Artà (v. 1): *Es meu estimat m'envia*
-Vilafranca (v. 3): *i un paper amb mil cançons*
- 388 Com son a's cap de cantó / de sa plaça de Maria,
vaig caminant i fent via, / per dins es carrer Major;
deman noves de s'amor / que es diu Tonina-Maria. *Maria de la S.*
Variants -Ariany (v. 1): *En esser a's cap de cantó*
- 574 Quan seràs damunt es moll / que a l'Havana te'n 'niràs,
Juanet, m'enviaràs / una aferrada p'es coll. *Maria de la S.*
Variants -Algaida (v. 3): *Juanet, de mi rebràs*
- 605 A sa pomera de s'hort / s'aigo li és medecina;
sa teva amor, Catalina, / m'arribarà a la mort. *Maria de la S.*
Variants -Sant Llorenç (v. 3): *i sa teva amor, Tonina,*
-Marratxí (v. 4): *m'han d'arribar a la mort.*
- 702 Perque som tendra d'edat, / martiris me feis patir.
Si vos torbau a venir, / es veinats vos poran dir:
- Fieta, l'hem enterrat. *Maria de la S.*
Variants -Calvià (v. 1): *Perque som de tendra edat,*

- 708 Quan sentia ses campanes / tocar per sa meva amor,
tenia qualque dolor / i tremolor a ses cames.
Ses carns fortes tornen vanes, / ramellet de gran valor. *Maria de la Salut*
- Variants -Bunyola (v. 2): *que tocaven per s'amor,*
- 1059 - Malalta, ¿Què fa la gana? / ¿Qué fa la teva salut?
- Estic malalta i no puc, / i de festejar tenc gana. *Maria de la S.*
- Variants -Calvià (v. 4): *festejar, i en tenc ganes.*
- 1152 Sa meva amor i sa teva / dins una vellana està:
ai, qui la migpartiria! / ai, qui la migpartirà! *Maria de la S.*
- Altra variant a Maria (v. 3): *val Déu, qui la trencaria!*
Variants -Artà (v. 1/3): *Sa teva amor i sa meva /
ai d'es qui la trencaria!*
-Porreres (v. 3): *el qui la desitjaria!*
-Santa Margalida (v. 3): *el qui la migpartiria!*
-Santa Maria (v. 3): *el qui la departiria!*
- 1159 ¿Saps que voldria tornar? / Es trispol d'aquí on balles,
sols per esser trepitjat / de los teus peus; tant m'agrades. *Maria de la S.*
- Variants -Sant Joan (v. 1/2): *Voldria esser s'empedrat
d'es trispol d'aquí on balles,*
-Felanitx (v. 1/2): *Voldria esser s'empedrat.
d'es trispol d'allà on tu balles,*
-Campos (v. 2): *Es trispol d'allà on balles,*
- 1229 Sola voldria tornar / de ses sabates que duis,
solament que los meus uis / sempre us poguessin mirar. *Maria de la S.*
- Variants -Santanyí (v. 2/4): *de ses sabates que dus /
sempre et poguessen mirar.*
- 1247 Una amor tenc començada, / una amor amb un Miquel;
voldria que Déu del cel / la'm deixàs veure acabada. *Maria de la S.*
- Variants -Montuïri (v. 1): *Una amor ben conservada,*
-Petra (v. 1): *S'amor que tenc començada,*
-Sineu (v. 2): *jo la tenc amb un Miquel;*
-Manacor (v. 2): *jo la tenc amb En Miquel;*

1331 A mi em manquen quatre coses / per estar en es teu costat:
primerament un bon cap, / llengo de sucre-esponjat,
saliva d'aigo de roses. *Maria de la S.*

Variants -Alcúdia (v. 1/2): *Per estar an es teu costat / se necessiten tres coses:*
-Alaró (v. 1/2): *Per rallar amb vós, estimat, / se necessiten tres coses:*
-Inca (v. 1/2): *Per estar a's vostro costat / se necessiten tres coses:*
-Artà (v. 3/4): *paraules de melrosat, / boca de sucre-esponjat,*
-Deià (v. 3/4): *saliva de melrosat, / morros de sucre-esponjat,*
-Sant Joan (v. 5): *paraules d'aigo de roses.*

1375 Com jo te mir sa trunyella / que et davalla p'es gipó,
dic que tu dus es timó / de tota Mallorca entera. *Maria de la S.*

Variants -Sant Joan (v. 1): *Com jo et veuré sa trunyella*
-Artà (v. 3): *diré que dus es timó*

1583 Tres joves dins un carrer / que tenen habilitat:
una té es cos ben taiat / i s'altra camina bé
i s'altra sa cara té / de diamant esmaltat.
- ¿Me voleu dir aquesta casa / ane quines parts se troba?
I sa que camina bé, / ¿que deu esser rica, o pobra? *Maria de la S.*

Variants -Santa Maria (v. 5): *sa darrera, cara té*
-Manacor (v. 6): *de diamant entallat.*

1654 Ben igual que l'estelet / que va darrere la lluna,
bé en passaré, de fortuna, / estimada, per veure't! *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 3): *que he passada de fortuna*

1764 Jo em pensava que l'amor / n'era cosa de regalo,
i ara veig que és enfado, / penes, trebais i dolor. *Maria de la S.*

Altra variant a Maria (v. 4): *que duc dins l'interior.*

Variants -Sineu (v. 4): *que duc dins l'interior.*

-Artà (v. 4): *pena, trebai i dolor.*

-Sant Joan (v. 4): *pena, turment i tristor.*

1827 ¿Per què no em dau, estimada, / la paga, si la meresc?
Molts d'anys ha que sofresc / per vós la vida penada. *Maria de la S.*

Variants -Llubí (v. 3): *Molts d'anys hi ha que sofresc*

- 1950 Al qui passa mal de ventre, / donau-li fonoï verdós.
Jo ja li he dit adió, / a s'al·lota, per a sempre. *Maria de la S.*
- Variants -Montuiri (v. 1): *An el qui té mal de ventre,*
-Artà (v. 3): *Jo vaig donar un adió,*
- 2445 Donau llard i fregiu suro, / i d'es suc farem saïm;
la prenda que més estim / és dins es poble de Muro. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 1): *Dau per llard i fregiu suro,*
-Ariany (v. 4): *és dins es terme de Muro.*
- 2520 Si em cercau, me trobareu / dins Sant Jaume, agenoïada,
perque estic enamorada / d'un del seu nom; ja ho sabeu. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 1/4): *Si veniu, me trobareu (Si me cerquen, estaré) /*
d'un Jaume; tots ho sabeu (i el seu nom vós ja el sabeu.)
d'un jove que es seu nom té.
-Ariany (v. 4): *del vostro nom, ja ho sabeu.*
- 2703 Com vaig esser en es cantó / de sa plaça de Maria,
vaig caminant i fent via / per dins es carrer Major;
deman noves de s'amor / qui és Catalina Maria.
Em dóna tanta alegria / com tot lo món junt redó,
fora Déu nostro Senyor / i sa Mare que el cobria. *Maria de la S.*
(NOTA: *Vegeu cançó núm. 388, pàg. 172*)
- Variants -Sineu (v. 1): *Com som a's cap de cantó*
- 3103 Molinera pens esser / si vós ho voleu, mu mare;
però si no ho voleu ara, / tanmateix és mon parer. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 4): *tateix faré mon parer.*
- 3195 Per un pic que hi som anat, / a festejar a Son Marron,
ara ja me diu tothom: / - Marron, ¿qui t'ha emmarronat? *Maria de la S.*
- Variants -Santanyí (v. 4): *- ¿De qué t'has emmarronat?*
- 3269 Sa nostra figueralera / n'és caiguda d'un cimel
i diu que no s'ha fet mal / perque pensava amb En Pere. *Maria de la S.*
- Altra variant a Maria (v. 3): *emperò no s'ha fet mal*
Variants -Sant Joan (v. 4): *perque no se riguen d'ella.*

3562 Una grapada d'agllans / he trobat baix d'es mantí:
si és persona d'aquí / sa que haja pensat amb mi,
digau que li bes ses mans. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 4): *el qui haja pensat amb mi,*

3906 ¿Vols que et mostr de festejar? / Si hi vas i trobes guerrer,
¿saps què has de dir lo primer? / - Bon vespre! ¿Com va? ¿Com ve?
¿Que em voleu deixar escaufar / i seure allà on voldré? -
I si la jove et vol bé, / un poc de lloc te farà. *Maria de la S.*

Variants -Petra (v. 1/2): *Com te'n vas a festejar,*
si en arribar hi ha es guerrer,
-Sineu (v. 8): *lloc devora ella et farà.*

3923 Canta tu, qui tens bon tible, / i llavò jo cantaré.
S'estimat vol quedar bé / a dos llocs, i no és possible. *Maria de la S.*

Variants -Marratxí (v. 3/4): *S'estimat, per quedar bé,*
va a dos llocs, i no és possible.

4105 Ara passa un jovenet. / Mu mare, ¿el voleu per gendre?
Mitja cortera de cendra / no basta per fer-lo net. *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 3): *Una cortera de cenra*

4609 - No et pensis que per això / jo haja romasa enfadada:
sa cadira que has deixada, / d'altres la m'han demanada
i la'm paguen a preu d'or.
- Si la't paguen a preu d'or, / dóna-la ane qui voldràs;
tal volta te penediràs / de no haver fet cas de jo. *Maria de la S.*

Variants -Sant Joan (v. 2): *haja de viure apenada:*
-Bunyola (v. 5): *la m'han pagada a preu d'or.*

5019 Una dona veia veia / que tenia nou-cents anys
se va casar amb un jove / que en tenia mil i tants. *Maria de la S.*

Variants -Muro (v. 1): *Una jaia veia, veia,*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Maria de la Salut

- 383 Un jovenet espanyol / te comana molt, Maria
i m'ha dit que tornaria / a veure't, cara de sol. *Santanyí*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *m'ha dit que no tornaria*
- 411 Brot de murta m'envia ella, / ramell que jo tenc mester;
jo li he enviat llorer / mascle, que és bo por ella. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *i nom de femella té;*
- 493 Adiós si vos n'anau; / si vos n'anau, adiós;
pensau en qui pensa en vós; / pensau en qui desitjau. *Puigpunyent*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *no faceu altres amors;*
- 504 Bàrbara, passa el rosari / amb bona devoció.
Es teu estimat major / el se n'han duit per guosari. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *perque es teu fetejador*
- 583 S'haver-me'n d'anar no planc; / només 'ver-te de deixar.
Si no te puc alcançar, / pens que arribaré a plorar,
per tu, llàgrimes de sang. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *jo arribaria a plorar,*
- 688 Moriré com moriré, / jo n'estic aconhortat:
moriré desesperat / per causa de voler bé. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *jo n'estic aconhortat
de morir desesperat*
- 710 Rosa de totes les roses: / si m'enganes a la fi,
aviat porà venir / es capellà a dir-me coses. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Ramell de totes les roses:*
- 842 Casat som, no tenc remei; / jo no puc festejar-tè.
Voldria, per mirar-tè, / un ui a cada cabeí. *Campos*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Com que sols no tenc remei,*

- 879 Déu meu, en aquesta vida / no tenc res que desitjar,
mentres me deixin anar / a veure Na Margalida. *Santanyí*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *mentres me deixeu anar*
- 896 Enamorat un sens fi / n'estic de Na Catalina;
per davall terra, una mina / faria per anar-hi. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *seria per anar-hí.*
- 919 En veure't, tota trèmol; / no sé què em pot pervenir.
Habitau dins Son Marí, / i jo, per arribar-hí,
dins Sa Canova espígol. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *En veure-vos, ja trèmol;*
- 957 Frissava que fos migdia, / i no era per talent;
es meu enteniment / era En Juan si venia. *Galilea*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *mirar En Juan si venia.*
- 1087 Oh, al·lota, que m'agrades! / Tu n'ets feta an es gust meu;
si jo ho fos tant en es teu, / no perdria es temps debades. *Bunyola*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Al·loteta, que m'agrades!*
- 1209 Si m'estava bé es venir, / estimat meu, com a vós,
amb tot que garriga fos, / ja hi hauria fet camí. *Marratxí*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Si m'estigués bé venir,*
- 1286 Voldria esser sa llendera / d'es rellotge d'es teu cor,
i llavò sabia jo / ambe qui tens sa quimera. *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *perque així sabia jo*
- 1306 Vós sou cabrer, jo la cabra; / jo la font, vós el safreig;
la causa és que no meresc / menjar fruita de tal abre. *Sóller*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Vós sou cabrer, jo som cabra;*
- 1404 El dia que vàreu néixer / va néixer un roseret blanc
amb tres rosetes vermeies, / color de la vostra sang. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *tot de roses colorides,*

- 1410 ¿Em veniu a demanar / quina hora se pon sa lluna?
A ca vostra n'hi ha una / que ara ni mai se pondrà. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *que mai s'arriba a apagar.*
- 1422 Es sol se va perdre un dia / i va entrar aquí dedins;
per això tots es fadrins / vos fan pressa, vida mia. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *de llavò ençà tots es fadrins*
- 1446 - Horabaixa em deis "bon dia". / Compare, ¿que us heu errat?
- Quan p'es portal som entrat, / me creia que es sol sortia. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *Ramellet, ¿que us heu errat?*
- 1494 Mirau si és blanc es paper; / vós encara li guanyau:
com el lliri blanquejau, / gentil flor d'aranyoner. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *encara vos li guanyau;*
- 1496 Na Francineta m'agrada / perque du sal i salero:
damunt sa seva sabata / hi té pintat un bolero. *Sóller*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *i ella du sal i salero;*
- 1519 P'es llevant i p'es ponent, / p'es mestral i tramuntana,
he fet una passejada / i cap dama he encontrada
com sa que tenc de present. / Enc que ho sia, innocent,
jo no crec que l'haja errada. / Si no, mirau-li sa cara
si no enlluerna la gent. *Selva*
- Variant a Maria de la S. (v. 6): *Enc que jo siga innocent,*
- 1541 Roseta del sant roser, / roseta purificada;
rosa blanca i encarnada, / tres o quatre colors té. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *que tots es bons colors té.*
- 1561 Ses sopes i ses amors, / ses primeres són ses bones.
Jo me mir totes ses dones / i no en trob altra com vós. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Jo conec moltes de dones*
- 1607 Vós me deis "rosa encarnada"; / i jo, ¿què diré de vós?
Vos diré "clavell hermós / coït de dematinada". *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *coït de la matinada".*

- 1657 Bon Jesús, en aquest món / que som de desgraciada!
N'hi ha que tan joves són / i ventura ja han trobada,
i jo, que som tan granada, / no en trob, i mon cor se fon. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *i gabella ja han trobada,*
- 1887 Set espases de dolor / duia la Mare de Déu.
També les durà el cor meu / si no alcanç la teva amor. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *si no alcança el teu amor.*
- 1963 Anit passada vaig rompre / s'amor més forta del món.
Ara poré dir que som / poca cosa per ton compte. *Santa Maria*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Ara poràs dir que som*
- 2078 Mes amors ja són passades / i no tenc ningun consol:
allà on se pon es sol, / tot m'eren enamorades. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *jo no tenc ningun consol;1*
- 2212 Un temps venies veus altes, / i ara ja no hi véns, no,
Un fii d'arrededor / i amo de possessió
ha preses se vostres cartes. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2/5): *Un temps venia veus altes,
i ara ja no hi vénc, no. / ha complit ses vostres cartes*
- 2278 Escolta! ¿Que no t'han dit / que per tu m'han atupada?
No saps que fruita vedada / causa millor advertit?
I com més privada estic / de tu, més enamorada! *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *que per tu em tenen tancada?*
- 2379 Tan fortes tenc ses amors, / les tenc i no mudaré
fins que a ca vostra vendré / per fer mort i vida amb vós.
Si no ho volen los majors / que em comanden, fugiré.
Tot serà causa aquell bé / que mos teníem jo i vós. *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *que ara ni mai mudaré*
- 2409 A Algaida no és massa enfora; / si hi voleu venir, veniu:
ses claus d'es meu cor teniu; / tancau i obriu a cada hora. *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *Es meu poble és molt enfora;
si voleu venir, veniu;*

- 2824 En Toni anit és vengut / a festejar Na Rotgera;
va respondre aquella veia: / - Mirau aquest oreiut! *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *En Toni Perxa és vengut*
- 3046 La joveneta, tu tens / la consciència danyada:
si no estàs enamorada, / enamora't dins poc temps. *Petra*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *la consciència gruixada:*
- 3063 M'agrada aplegar garroves / a davall un garrover;
En Tomeu de Son Grau té / es rallar amorós, amb dones. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *per davall un garrover;*
- 3097 ¿Me vols dar ses entresenyas / d'un homonet petitó
que diuen que té ses venes / totes obertes d'amor? *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2/3): *¿No em daríeu entresenyas
d'un jovenet petitó / que m'han dit que té ses venes*
- 3173 Oh camí real de Palma! / Que de pics te som passat
anant a veure un soldat / que està en es quarter del Carme! *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Oh carretera de Palma!*
- 3325 Si la vols que tengui jocs, / l'has triar jove i sana,
que aqueixa de Sa Cabana / és un mira'm-i-no'm-tocs. *Manacor*
- Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *cerca-la jove i ben sana,
que aquesta de Sa Cabana*
- 3345 Si tenc s'estimat moreno, / tot això no vol dir res;
la Verge de Lluc ho és, / i porta tant de salero. *Felanitx*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *qui porta un gran salero.*
- 3454 Un temps que jo festejava / una al·lota d'aquí baix,
si de mi no feia cas, / almanco la destorbava. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *i al menos la destorbava.*
- 3572 Da'm ses mans, farem ses paus. / Massa ja mos n'hem retretes.
Te n'he fetes, me n'has fetes: / porem dir que estam cabals. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *I prou mos n'hàgem retretes.*

3758 Comare, vos dic: comare! / Jo que vos vui tant de bé!
Si em voleu donar guerrer, / me pareix que trobaré
molt feixuga sa somada. Sant Joan

Variant a Maria de la S. (v. 3): *¿Vós em voleu dar guerrer?*

3772 Dues guerrereres plegades / no poden fer bona fi.
Una amb s'altra deuen dir: / - Deixa'l fer, jo el vui per mi -,
i al punt són a bastonades. / Se donen unes uiades
que com que es tirin verí: / s'arribarien a obrir
es cor a ganivetades! Artà

Variant a Maria de la S. (v. 7): *que són pitjors que verí:*

3821 Jo havia principiàt / davant ca teva, garrida,
un castell de pedra viva, / i es guerrers el m'han tomat. Esporles

Variant a Maria de la S. (v. 4): *i es guerrers l'han esbucat.*

4152 Catalina, estrella fina, / ja pots apareiar es dol,
que s'estimat no te vol / per fer segó a sa gallina. Sineu

Variant a Maria de la S. (v. 3): *s'estimat sols no te vol*

4173 Com me veus, sa porta tanques, / i me'n torn p'es lloc mateix.
¿Com m'he de carregar es feix, / i tu encara hi afigs branques? Costitx

Variant a Maria de la S. (v. 4): *i tu encara afegeixs banques?*

4180 Com som a cap de cantó, / peg tutup a sa guitarra.
No hi som per tu, patacò: / hi som per sa teva terra! Llucmajor

Variant a Maria de la S. (v. 1): *Com som en es teu cantó,*

4216 Desdixada és la que plora / per voler bé a un fadrí.
No me veuran plorar a mi, / per bé que es facin enfora! Muro

Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *No me veuràs plorar a mi,
per bé que et faces enfora!*

4352 Fadrina que s'enamora / d'un fadrí que sols no hi va,
mereixeria fermar, / com s'ase, a sa menjadora. Selva

Variant a Maria de la S. (v. 4): *a un cap de menjadora.*

- 4375 Hi ha fadrina que diu: / - Demana'm, i jo et voldré: -
i ella, tal vegada, té / es cor, d'un altre, catiu. *Alcúdia*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i ella tal volta ja té*
- 4421 Jo en conec dues o tres / que d'esser guapes pretenen,
emperò debades tenen, / de vetlada, es llum encès. *Capdepera*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Ell n'hi ha dues o tres*
- 4443 Jo me passeig per sa lluna / sense fer mal a ningú.
De jovenetes com tu, / cada passa en trepig una. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i jo, d'al·lotes com tu,*
- 4505 Jo voldria que s'amor, / en tornar rallar de mi,
fos picada d'escorpí / en aquella ocasió
acinetnt s'escarpó, / i que li fes un cocó
tan enfondo i tan redó / com es pou de Son Marí. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 7): *tan fondo i tan redó*
- 4711 ¿Que no saps que em vares dir, / en aquell cantó de caixa?
Que jo era paret baixa / per haver-me de servir.
Si dius que som paret baixa, / per tu no cal remuntar.
¿O et pensaves alcançar / un fii d'es comte de Raixa?
Un fii d'es comte de Raixa / tal vegada no et voldrà,
i t'hauràs d'aconhortar / amb una paret més baixa. *Montuïri*
- Variant a Maria de la S. (v. 9/10/11/12):
*Es fii d'es comte de Raixa / per ventura no et voldrà,
i t'hauràs de conformar / amb altra paret més baixa.*
- 4783 ¿Saps que m'envia a dir es sogre? / Que una casa nova fa,
però, si no em vui banyar, / que preg a Déu que no ploga. *Muro*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i, si no me vui banyar,*
- 4930 Si vols que et festeig, da'm sopes; / si vols que t'estim, bunyols;
i si vols que em casi amb tu, / da'm un plat de rubiols. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *mai me donis caragols.*
- 4977 Toni, Toni, Toniet, / demà farà tres setmanes
que me n'han vengudes ganes / d'estampar-te a sa paret! *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *de tirar-te a sa paret!*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Maria de la S. sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 63** Mestre Biel Camaïot / ha comprat una gallina
i sa seva dona crida / perquè troba que pon poc. *Maria de la S.*
- 311** Com canten los senyors grins, / amb sa llengo dins sa boca!
Maleït sigui sa rota, / fora lo que hi ha dedins. *Maria de la S.*
- 369** Jo tenia un moixet magre / que se moria d fred.
Da-li cebes, Mateuet, / que a mi, qui la'm fa, la'm paga. *Maria de la S.*
- 430** Sa guàtlera fa quec-quec, / quan li donen es segó.
Aqueixa d'es carreró / d'es capellà Tia Bet. *Maria de la S.*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 19** Juana-Aina, tu estàs rica / per amunt i per avall;
dins ca teva tens un ball, / dins sa cuina una musica. *Maria de la S.*
- 71** Enrevolta, al-loteta, / i ara torna enrevoltar:
un revolt a la dreta, / s'altre a s'esquerrà. *Maria de la S.*
- 185** Damunt s'era de Roqueta / hi cantava un bergantell.
Si jo cantava com ell, / te'n cantaria, amoretà. *Maria de la S.*
- 272** D'haver vengut no em sap greu, / enc que tengui malaltia.
Es glosadors de Maria / fan fendis dels de Sineu. *Maria de la S.*

Capítol 3: Astres i Temps

- 103** Si s'ennigula i no plou, / sa mala anyada és segura.
Un malalt qui no té cura, / és per demás dar-li brou. *Maria de la S.*

Capítol 4: Camperoles

- 957 Es segadors de faucella / tots haurien d'esclatar,
perque voldrien tomar / cada toc una gavella. *Maria de la S.*
- 1068 Pere Antoni, ¿vols dinar? / Jo duc pa dins sa butxaca.
Som dos: jo i es Tort Vellaca / segam es Puig d'Alenyar. *Maria de la S.*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 31 En Toni amb sos calçons nous / no toca de peus en terra;
a Na Margalida Serra / li costen vint-i-nou sous. *Maria de la S.*
- 42 A Orient n'hi ha una / (no dic quina ni qui no):
n'ha cosit una camia / i no ha posat xilleró. *Maria de la S.*
- 44 Qualque pic, de tot lo dia / es gat no surt d'es fogó,
i vas amb tant de bastó / i randes per sa camia! *Maria de la S.*

Capítol 7: Endevinalles

- 129 Nineta, ¿vols que facem / lo que acin s'altre vespre?
Ajuntaríem es pèl / i amagaríem la resta. *Maria de la S.*
= *Cloure les parpelles i amagar el bessó de l'ull, per dormir.*
- 157 Quan és petit, és més gros; / quan és més gros, és més petit. *Maria de la S.*
= *El llombrígol.*
- 237 Una cosa com una rosa / que no camina ni corre,
ni menja, ni beu, / i, si ho posen com se deu,
camina, corre, menja i beu. *Maria de la S.*
= *Un ou, que, ben covat, en surt el pollet.*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 197 Me diuen En Regalat / i no duc tros de camia:
un acinet que en tenia / ses rates el m'han menjat. *Maria de la S.*
- 206 Mestre Miquel, vós teniu / aqueix nas com un trinxet,
i l'allargau en s'estiu / i l'arrufau com fa fred. *Maria de la S.*

- 312 Ses cançons que sentireu / totes són desbaratades:
m'és seguit moltes vegades, / sense voler, fer-les-hí.
Com es batle de Llubí / du ses calces foradades. *Maria de la S.*
- 317 Si Déu ho vol i jo puc, / passaré per ca sa tia
i duré una estormia / per seure Na Culfeixuc. *Maria de la S.*
- 391 Un misto de candeleta / vestit de guàrdia civil
una dia amb sa mà endreta / va aturar es ferrocarril. *Maria de la S.*
- 404 Vaig sentir "Jesús, Déu meu!", / i no poria pensar què era:
va esser es cap de sa somera / que se topava amb so meu. *Maria de la S.*
- 466 Calla, bruta, macarró, / no te posis amb gent meva;
dóna un repàs per ca teva, / decantaràs sa brutor. *Maria de la S.*
- 578 Es fonament de ses cases / devia estar consentit.
Mai per mai havia vist / una quadrilla amb tants d'ases! *Maria de la S.*
- 787 Tothom qui l'enquantra, diu: / Panxó ¿qué tens a sa cara?
- Jo mateix la m'he cremada / sense cenra ni caliu. *Maria de la S.*

* * *

2) Cançons recollides a Maria de la S. amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 129 N'hi haurà que se'n riuran / i jo també me'n riuré,
com per dins Llubí em veuran: / - Dia tenga, don Juan,
¿que ja no fa de bover? *Maria de la S.*

Variants -Alaró (v. 2): *se'n riuran i me'n riuré,*
-Santa Margalida (v. 4): *- Bon dia, senyor Juan,*
-Ariany (v. 5): *¿o ja no fa de bover?*

- 250 Na Blanca faré pintar / de vermei o de morat
perque en anar a Ciutat / no diguin "vet-lo-t'allà". *Maria de la S.*

Variants -Manacor (v. 3): *que en pic que vaig a Ciutat*

346 El senyor rector em digué: / - El jove, ¿com sou tan ase?
Sa llebre em ve dins sa casa, / però no l'agafaré. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 2): - *Estimat, ¿com sou tan ase?*
-Sant Joan (v. 3): *Sa llebre m'entra a sa casa,*
-Algaida (v. 4): *i jo no l'agafaré.*
-Alaró (v. 4): *i no la vos faré.*

Capítol 2: Arts i Oficis

152 Mirau aquesta perdiu / com apura es caçador;
i li arribarà a fer es niu / dins sa boca d'es canó. *Maria de la S.*

Variants -Bunyola (v. 3): *pens si arribarà a fer es niu*
-Ariany (v. 4): *a sa boca d'es canó.*

174 Canta fort, que cantes bé, / que sa teva veu m'agrada.
Si dius que estàs costipada, / medecina per tu sé. *Maria de la S.*

Variants -Binissalem (v. 1/2/3/4):
Si dius que estàs escanyada, / medecina per tu sé.
Canta, i t'escoltaré, / que sa teva veu m'agrada.

465 Son pare d'aquest bufer / bufava més que es mestral
com inflava s'animal, / que feia de carnisser. *Maria de la S.*

Variants -Inca i Sineu (v. 1/4): *Son pare d'es carnisser /*
li deien En Pau Bufer.

665 Al·lots, si anau a la guerra, / procurau a no fer mal.
¿Sabeu qui és es fiscal? / Un fii de Madò Biela. *Maria de la S.*

Variants -Sant Joan (v. 2): *procurareu no fer mal.*

721 Jo tenc es meu estimat / en el servici del rei,
i cada hora pens en ell / perque li tenc voluntat. *Maria de la S.*

Variants -Inca (v. 3): *a cada hora pens en ell*

926 La vila du mala sort, / no destapeu més buranyes:
de dos saigs, n'hi ha un tort / i s'altre ple de lleganyes. *Maria de la S.*

Variants -Santa Margalida (v. 4): *i s'altre qui du lleganyes.*

Capítol 4: Camperoles

- 132 Si jo sé que has cercat goma / de prunera o ametler meu,
ja et poràs posar bé amb Déu! / Que no t'hi enquantri, Coloma. *Maria de la S.*
- Variants -Sóller (v. 1): *Si jo sé que cerques goma*
-Sineu (v. 3): *ja te pots posar bé amb Déu!*
- 154 S'altre dia li vaig dar / dos doblers per comprar blat,
i ara ja l'ha acabat: / que aprenga d'estalviar. *Maria de la S.*
- Variants -Ariany (v. 3): *i ara diu que l'ha acabat:*
- 211 Mon pare està damunt s'era / que fa córrer es cavallet;
li diu: Erri, petitet, / no esperis es de darrere. *Maria de la S.*
- Variants -Montuïri (v. 1): *Mon pare qui ja és a s'era*
-Esporles (v. 3): *Erri, erri, petitet,*
- 348 Majorala de Son Serra, / Déu vos pag la caritat:
que tenguen en es costat / tants d'àngels com grans de blat
hi ha colgats davall terra. *Maria de la S.*
- Variants -Ariany (v. 5): *hi ha tapats davall terra.*
- 476 Ses figues juriolenques / me fan davall en es cos,
i se diuen figues flors / perque no són agostenques. *Maria de la S.*
- Variants -Inca (v. 3): *i les diuen figues flors*
-Montuïri (v. 4): *diferents de ses 'gostenques.*
- 541 Jesucrist, qui és poderós, / a tots mos darà remei.
Ell faran tan bon parei / com En Lloret i En Ros. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 1): *Déu del cel, tan poderós,*
-Binissalem (v. 4): *com En Moret i En Ros.*
- 581 Sa madona em diu: - Pagès, / quan me llauraràs sa tanca,
no m'has d'espenyar cap branca / de pomera ni de res. *Maria de la S.*
- Variants -Manacor (v. 1): *Sa senyora em diu: - Pagès,*
-Felanitx (v. 3): *no m'has de tomar cap branca*
-Campanet (v. 3): *alerta a tomar cap branca*

- 976 Fins ara no és estat res / a s'ordi ni a sa civada;
ara ve es blat, estimada, / que és alt, granat i espès. *Maria de la S.*
- Variants -Vilafranca (v. 2): *amb s'ordi ni amb sa civada:*
-Artà (v. 4): *que és alt, gruixat i espès.*
- 1001 Jo no em cansaria mai / de posar aucells a sa gàbia.
Sa cosa que em fa més ràbia: / veure gent drete en es tai. *Maria de la S.*
- Variants -Valldemossa (v. 4): *veure'n de drets en es tai:*
- 1028 L'amo de Son Rossinyol / i llavó es de Son Alegre
diuen que es cantar no sega, / però fa anar es tai alegre
i estrenyen es redol. *Maria de la S.*
- Variants -Santa Maria (v. 3): *sol dir que es cantar no sega,*
-Artà (v. 4/5): *que fa anar es tai alegre*
i acurcen es redol.
-Marratxí (v. 4): *però es tai fa anar alegre*
-Capdepera (v. 5): *i enganen es redol.*
- 1049 Mestressa Pruna , veniu / i escoltau aquest sermó:
Ses nines de Punticó / seguen amb perfecció,
més que vós que preteniu. / I aquest porro que teniu
ja el guardareu per llavor. *Maria de la S.*
- Variants -Galilea (v. 3): *Ses nines de Puntiró*
- 1107 ¿Saps quan vendran ajudants? / Quan no n'haurem mester.
Jo me pens que los diré / que per seure hi ha bancs. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 3/4): *I jo em pens que los diré:*
ja tornareu l'any qui ve, / qui per seure hi haurà bancs.
-Bunyola (v. 2): *Quan ja no n'haurem mester.*
-Algaida (v. 3): *I llavò jo los diré*
-Puigpunyent (v. 4): *que, per seure, cerquin bancs.*
- 1196 Jo em 'via determinat / de sembrar sa torrentera,
i llavò es rotlo de s'era / on solia batre es blat. *Maria de la S.*
- Variants -Santa Maria (v. 1/2): *No hi ha redol ni vorera*
que enguany no estiga sembrat,

1283 Sa berganta de Son Moro / pegà foc en es rostoi,
i se va cremar un genoi. / Idò bon, idò bono! *Maria de la S.*

Variants -Estellencs (v. 1): *Sa madona de Son Bono*
-Orient i Artà (v. 2/3): *va caure dins es rostoi*
i se va encetar un genoi.

1483 Oh muntanya esterangera, / on he arribat a parar!
Plorant, m'he de consolar / darrera una carritxera. *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 4): *davall una carritxera.*
-Bunyola (v. 4): *devora una carritxera.*

1489 A dins ses Set Quarterades / un llumet hi varen dur
perque se creien que tu / no hi veies, com te colgaves. *Maria de la S.*

Variants -Galilea (v. 3): *devien creure que tu*
-Lloseta (v.3): *ells se pensaven que tu*
-Santanyí (v. 3/4): *ells tenien por que tu*
no hi vesses, quan te colgaves.

1514 Passa envant, descobriràs / terres que mai hauràs vistes,
i les trobaràs tan tristes / que mai t'hi alegraràs. *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 2): *terres que tu mai has vistes,*
-Binissalem (v. 4): *mai per mai t'hi alegraràs.*

Capítol 5: Casa i Vestit

171 Si vas a Berebassí / a veure Na Margalida,
t'has de posar, p'es camí, / un guardapits de retina. *Maria de la S.*

Variants -Sóller (v. 1): *En anar a Berebassí*

191 Son pare va an es senyor: / - Per enguany no el pagaré. -
Sa mare va s'argenter; / du es cordoncillo millor. *Maria de la S.*

Variants -Felanitx (v. 3): *I sa mare, a s'argenter,*

216 Mocadors de tres colors, / mocadors de tres pessetes,
sabates ripuntadetes / i tacons de balladors. *Maria de la S.*

Variants -Binissalem (v. 4): *i es vestidet agradós.*

- 236 Sa coa manllevadissa / qualche dia te caurà,
i la gent se pensarà / que es un tros de llengonissa. *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 2/3): *qualque dia la perdrà;
qui la trobarà, dirà:*
-Artà (v. 3/4): *qui la trobarà, dirà:*
- *Quin bocí de llengonissa!*
-Capdepera (v. 3/4): *qui la trobarà, dirà:*
¿Què és això, una llengonissa?

- 245 Na Maria per sa plaça / duia es monyo estufat,
però l'hi ha aplanat / amb un tacó de sabata. *Maria de la S.*

Variants -Estellencs (v. 3): *i ara li han aplanat*

Capítol 6: Danses

- 15 Ara brama s'ase. / - Deixau-lo bramar:
donau-li farratge / i se'n deixarà. *Maria de la S.*

Variants -Vilafranca (v. 4): *i no bramarà.*

- 86 Na Maria Rua / i es capellà Pons,
dues butzes bones / per menjar bobons. *Maria de la S.*

Variants -Ariany (v. 3): *dues boques bones*

- 110 Sa cavalleria / passa per aquí,
amb ses passes llargues / se'n va a Sant Magí. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 3/4): *que se'n va de pressa / cap a Sant Magí.*

Capítol 7: Endevinalles

- 101 La hi pos eixuta / i en surt banyada;
braceig i braceig / i surt regalant. = *El poal d'un pou.* *Maria de la S.*

Variants -Deià (v. 1/2/3): *L'hi pos eixut / el trec banyat;
i mentre el trec*
-Santa Margalida (v. 3): *i mentres remèn*
-Artà (v. 4): *ell surt regalant.*

- 211 Tu qui ets teòleg fi / i llegeixs a sa moral,
¿vols-me dir quin animal / no ha menester portal
en entrar en es corral / i n'ha mester per sortir? = *El corc* *Maria de la S.*

Variants -Son Servera (v. 6): *i sense, no pot sortir?*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 43 - Bon dia, Mestre Xeret, / ¿que los mirau pasturar?
Es pois són bons de matar, / no has menester ganivet. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 2): *¿o les mirau pasturar?*

- 48 Cap mal de cap vui tenir; / que los econ tots mu mare!
Si no s'hagés mort mon pare, / los se podrien partir. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 4): *los s'haurien de partir.*

- 147 He menjat un pollet viu / torrat i passat per sa pella
i en esser a sa gargamella / s'ha posat a fer piu-piu. *Maria de la S.*

Altra variant a Maria de la S. (v. 2): *torrat, passat per sa pella,*

Variants -Galilea (v. 3): *passant per sa gargamella*

- 227 N'Antonina Marineta / passa es temps mol econeix:
a la una de sa nit / se mudà sa camieta. *Maria de la S.*

Altra variant a Maria de la S. (v. 4): *li treien sa camieta.*

- 330 Tan desmanyotat com som, / em daria amb cor de fer
una torre de paper / de ses més altes del món:
de Mallorca fins a Alger / no hi hagués cap artiller
que a canonades la tom. *Maria*

Variants -Artà (v. 1): *Tan poca cosa com som,*
-Sant Joan (v. 6): *que no hi 'gués cap artiller*

- 357 Una puça de Sencelles / junyida a un carretó
p'es camí de Son Bauló / va perdre ses reculeres. *Maria de la S.*

Variants -Algaida (v. 2): *enganxada a un carretó*
-Son Servera (v. 3/4): *corria com un fibló*
p'es camí de Formentor (anant a Son Carrió)
i perdé ses reculeres.

473 Cara de monya tronya, / tot ho tires per sa cara:
series bona per frare, / perque tens poca vergonya. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 1/2): *Cara de ronya sotronya,*
tot m'ho tires per sa cara:

-Sa Pobla (v. 2): *tu m'ho tires a la cara:*

-Llucmajor (v. 1): *Cara de ronya sorronya,*

647 Mares que teniu infants, / donau-los bona carrera;
no sigueu com Na Pollera / que els cria com a cans. *Maria de la S.*

Variants -Felanitx (v. 1): *Mares, si teniu infants,*

-Llubí (v. 3): *no siguen com sa Poblera*

-Santa Margalida (v. 4): *qui los cria com a cans.*

695 Pens que m'estim més morir / d'una mort atropellada
que haver d'esser mermulada / de sa llengo d'un fadrí. *Maria de la S.*

Variants -Sant Llorenç(v. 1): *Estimaria més morir*

757 Si no t'éts econeixa, / econeix-te i ja veuràs
com ses coses que tu fas / no són de persona aguda. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 3): *que ses coses que tu fas*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Maria de la S.

Capítol 1: Animals

22 A Alcudí estan vigilant / es peix qui l'agafarà:
són malfeners en es camp / i diligents a la mar. *Sa Pobla*

Variants a Maria de la S. (v. 3/4): *són diligents a la mar*
i malfeners en el camp.

51 Suara he vist un pagell; / cercava una pegelida.
És ell qui la cerca a ella; / no és ella qui la cerca a ell. *Felanitx*

Variants a Maria de la S. (v. 1/2): *Suara he vist un pagell*
darrere una pegelida.

- 75 Es gall de Son Porc canta / perque no ha berenat.
L'amo vei ja ha afinat / que s'ordi va a coranta. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *i diu que no ha berenat.*
- 102 - Sa lloca, deixa-la anar, / enc que se muira de fam.
- No, que hem mester s'aviram / en haver-mos de casar. *Randa*
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *Haurem mester s'aviram
per com mos voldrem casar.*
- 111 Boveret, alçau, alçau, / i es bous no passaran pena.
En arribar a sa vorera, / paia d'ordi else donau. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Darrere aqueixa vorera*
- 116 Es dos bovers de Sa Torre / tots dos duen reganyols.
Ja ho rescabalen es bous: / de magres, no poren córrer. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *tan magres, no poren córrer.*
- 180 L'amo En Pere té un gorà / de primera, de primera:
en sentir olor de somera, / ja no el poren aturar.
En es barranc de Morell / s'animal tot reposat
li va fer pegar un esclat / que se foradà sa pell.
Considerau quin bordell, / amb so barram rebentat!
Seguí es mateix camí, / mentres sa nina plorava
i sa mare que resava, / no el veureu tornar venir.
Com fou en es planiol, / suabaix de ses costetes,
l'investiren ses mongetes / i ja el s'en duien al vol.
L'amo En Roig, allà tot sol, / en tirava de canyetes! *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 11): *Seguí p'es mateix camí*
- 186 ¿No m'heu vista sa somera / p'es camí de Felanitx,
amb una ruca darrera / de devers un any i mig?
D'encontrar-la tenc desig, / an aquesta puçetera:
li pegaré amb sa llandera / i la xaparé p'es mig! *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *En trobar-la tenc desig,*
- 264 A s'euveia mascarella / li han posat botons d'or.
Valdria més una esquella / nova, que fes un bon so. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *li han de posar botons d'or.*

- 281 Sa tonada d'es munyir / la fan dins uns escudella;
l'agafen per sa mamella: / -Xota, xota, vine ací. *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): - *Xota, xota, vine aquí.*
- 289 Es qui té mal, s'enutja, / sega i no té delit.
Aquest bergantell d'En Tit / ell ja havia consentit
que un ravell fos una trutja! *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *que es ravell fos una trutja.*
- 330 Un moscard qui no té dents / se voldrà riure de mi:
sempre diu "cosí, cosí", / i jo no tenc tals parents. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *sempre em diu "cosí", "cosí",*
- 380 Sa moixa de Son Abrines / va botar dins Solleric
i se va menjar un cabrit, / un gall i dotze gallines. *Felanitx*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *un gall i setze gallines.*
- 390 Jo me'n vaig per sa muntanya / del senyor Jaume Oliver,
i en trobar qualche bover / ja me treu dos pams de banya. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *treu un pam i mig de banya.*
- 398 Jo tenia un busqueret / qui volava p'es carrer;
una dona el me va prendre / i el me va fer sabater.
Dones, si voleu sabates, / es busqueret en sap fer,
fortes com una rabassa / i fines com un paper. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 6): *es meu busqueret ne sap fer,*
- 426 Es gorrions ja són grossos / quan ve que surten d'es niu,
i per damunt ses teulades / fan: "Tiu, tiu, tiu, tiu, tiu, tiu". *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i per damunt sa teulada*
- 450 Jo tenc es meu passarell / que canta i fa sa passada.
Jo el duré a penjar a s'entrada / de can Damià Sorell. *Sóller*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *El penjaré dins s'entrada*

- 477 Ses amitgeres de Defla / encaçaven un puput.
Sa qui primer l'ha mogut / és estada Na Parreta,
emperò Na Busquereta / debades ha corregut. *Llubí*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Ses manaderes de Ceuta*
- 518 Una al·lota un dematí / se va aixecar retgirada
i li seguí una passada / que va agafar un ratolí. *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *s'aixecà de retgirada*
- Capítol 2: Arts i Oficis**
- 45 Aquesta que és tan petita, / i que balla d'assentat!
Com es bona veritat: / s'espina, com neix, ja pica. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *i que balla d'assentada!*
- 86 L'amo, sa madona balla; / i vós, ¿que no ballareu?
Si no ballau, mereixeu / que us faça jeure a sa paia. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *que us facin jeure a sa paia.*
- 95 Mu mareta té una perla / i la té baix d'es gerrer,
i com sent un foraster, / balla sa tarantel·la. *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i com hi va es foraster,*
- 118 Tores ses qui són anades / en es convent a ballar,
de Déu no es poren queixar / que no els hagin engronsades. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *que no s'hagin engronsades.*
- 137 En es camp de Muro hi ha / una llebre forastera,
i En Juan de Son Frontera / li va davant i darrera,
però no l'agafarà. / El senyor rector em digué:
- El jove, ¿com sou tan ase? / Sa llebre em ve dins sa casa,
però no l'agafaré. *Sa Pobla*
- Variant a Maria de la S. (v. 8): *Sa llebre m'entra a la casa,*
- 163 An En Pep es teu germà, / Toni, m'has de fer el favor
de cantar aquesta cançó / quan a ca teva serà. *Sóller*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *com a ca seva anirà.*

- 172 Cada vegada que cantes, / tot Algaida resplendeix;
sa teva veu se coneix / en mig de dos mil i tantes. *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *el cel i tot resplendeix;*
- 189 En esser post es solei / ja no és hora de cantar.
¿Saps quan has de refilar? / Quan ne fa d'aquell vermei. *Sa Pobla*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *En 'ver-se post es solei*
- 336 Tres viudos farem venir / glosadors de fora poble.
Més valdria fessen dir / misses per sa dona morta. *Alaró*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Tres viudos feren venir*
- 376 ¿Vols que et diga, mercadera, / s'ofici d'es mercader?
Com no tenen cap dobler, / se'n van i compren a espera. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Quan acaben es doblers,*
- 413 Es temps que cuiner seràs, / sempre aniràs mascarar;
un cop fat, s'altre salat, / es gust de tots mai faràs. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/3/4): *Es temps que seràs cuiner, /
sia fat, sia salat, / es gust de tots és mal de fer.*
- 415 Per dematí que m'aixec / no puc dar basto an es dia,
perque quan toquen migdia / jo no tenc es dinar fet. *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *jo no tenc es dinar llest.*
- 487 Al·lotes, filau, filau / que sa camia vos riu,
i, si no l'apedaçau, / no us arribarà a s'estiu. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *no arribarà a s'estiu.*
- 550 Més m'estimaria esser / soldat, que fer de manobre,
perque es mestre sempre troba / motiu per barrejar-me. *Lloseta*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *perque l'amo sempre troba*
- 576 Moliner, tu qui pretens / de bon cap i glosador,
si t'han robat es bessó, / a ca teva es lladre tens. *Sa Pobla*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *es lladre a ca teva tens.*

- 678 Dins un mes vaig esser cabo, / tinent, coronell real,
mestre i monicipal / i mosso de menescal,
missatge, llogat i amo. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *llavò fii de majoral,*
- 698 -Jo som soldat, estimada, / perque he tret número dos.
- Creuries que m'ho pensava, / que ho series venturós... *Son Servera*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *- Jo he tret número dos
i som soldat, estimada.*
- 740 D'allà sa porta d'es Moll / fa centinel·la el meu bé;
du beca de granader / i fusell el du an es coll. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *fa sentinel·la mon bé;*
- 753 Fé pregàries, Margalida, / perque no caiga soldat,
o si no, ja hauré acabat / en aquest món s'alegria. *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *perque ja hauria acabat*
- 776 Un germanet que tenia / el m'han escrit per soldat;
germanet meu estimat, / he acabada s'alegria. *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *avui aquí l'han quintat
i ha de servir de soldat;*
- 816 S'altre dia un pollencí / va comprar una guitarra,
i jo, per fer-li la guerra, / vaig comprar un violí. *Muro*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i jo, per moure-li guerra,*
- 870 Si dius que no sé llegir, / ja n'aprendré qualche dia:
es mestre qui m'ensenyà, / quan va néixer, no en sabia. *Felanitx*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *Si dius que no saps llegir,
ja n'aprendràs qualche dia:*
- 886 En Juan de Déu sentí / com componien sa voga.
Si fan batle aquesta droga, / també m'hi poren fer a mi! *Andratx*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Per fer batle aqueixa droga,*

- 891 Francina-Aina, escura s'olla, / faràs es dinar lluent,
i convidaràs es batle / i tota s'ajuntament. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i convidarem es batle*
- Capítol 3: Astres i Temps**
- 5 Girau-vos en es ponent / i veureu s'estel amb coa.
Per se dones sa filoa / i p'ets homos s'aigordent. Campos
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *veureu un estel amb coa.*
- 10 Na Pijolis va anar a Andratx / a sa fira de botelles
i va afinar Ses Cabrelles / dia catorze de maig. Llucmajor
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *dia vint-i-cinc de maig.*
- 32 Cada dia, en sortir es sol, / gira s'esquena a sa lluna
i veuràs s'ase d'En Pruna / que passeja es picarol. Campos
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Dematí, en sortir es sol,*
- 47 Ja ho va dir Madò Escolana / quan feia aquell sol calent:
¿No faria un poc de vent / de llevant o de ponent,
o fresquet, de tramuntana. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *de grec o de tramuntana.*
- 61 Voldria que es sol fos post / i que es de demà fos fora,
perque tenc dins Son Perot / una nineta que plora. Llubí
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *i es de demà fos defora,*
- 150 Jo davall en es torrent / i em pos en es roquissar,
tot d'una em sec a sullà / esperant que faça vent,
i, si no en ve de rabent, / torn agafar l'armament
i ja li he estret de d'allà. Llucmajor
- Variant a Maria de la S. (v. 7): *i li estrenc de d'allà.*
- 193 De dotze hores que té es dia, / en vós onze pensaré,
tres quarts hi afegirè: / tant m'agraudau, vida mia, Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *un quart més hi afegiré:*

- 202 Mu mare em diu: - ¿quina hora és? / Que fas llargues ses vetlades! -
Jo dic: - Les deu han tocases - / i tal volta són les tres. *Artà*

Variant a Maria de la S. (v. 2): *Tu fas llargues ses vetlades!* -

- 213 Demà és dissabte, Juana, / però no és de Nadal,
sinó que és aquell dissabte / que tant i tant desitjam. *Son Servera*

Variant a Maria de la S. (v. 3): *és, però, es de sa setmana,*

- 216 Diumenge tothom braveja / i diuen: “jo som aquí”,
i es dilluns dematí, / tant si és casat com fadrí,
es talec ventaioleja. *Sóller*

Variant a Maria de la S. (v. 3): *però es dilluns dematí,*

- 227 Oh dissabte desitjat, / ¿a on ets, que no arribes?
¿Tu que te’n seràs anat / a Valenci’ a dur blat
o a’s Mercat a vendre olives? *Llucmajor*

Variant a Maria de la S. (v. 3): *Per mi te’n seràs anat*

Capítol 4: Camperoles

- 4 El meu cor té un mirai / cada punt i desiara.
Jo en ‘via vista de clara, / emperò sense cap fava
jo no em ‘via vista mai. *Llucmajor*

Variant a Maria de la S. (v. 5): *com és aquesta, cap mai.*

- 5 El món a cop de romana / jo el te daria pesat,
si tu em daves destriat / es compte d’es grans de blat
que cuien dins un reinat / any que hi hagi bona anyada. *Sineu*

Variant a Maria de la S. (v. 1): *El món a cap de romana*

- 90 Aquells bons minyons / van cercant garroves
i mos duran noves / si hi ha cremaions. *Deià*

Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *que cerquen garroves
ja mos duran noves*

- 124 Sa pomera de dins s'hort / s'aigo li és medecina.
Ja diràs a Na Francina / que En Pere Juan és mort. *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *que està mal, però no és mort.*
- 174 Anau alerta, muletes; / diumenge reposareu:
a dins sa paia estareu, / o jaureu o estareu dretes. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2/3/4):
*Anau alerta, mulets, / i llavò reposareu;
dins sa boal estareu; / o jaureu o estareu drets.*
- 184 Cor meu, si tenies ales / i potestat per volar,
te'n 'niries a ventar / amb una forca en sa mà
damunt s'era de Son Sales. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *te'n 'niries a voltar,
a ventar i ererar,*
- 236 A dur alga em fan anar, / que és sa feina més geugera.
Ja mos veurem damunt s'era / qui, sense tenir cantera,
per força, haurem de cantar. *Biniamar*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *qui, sense gens de cantera,*
- 249 Erri, ou, arrera, / ei, pastora, vine aquí!
Vaig partir cap a Llubí / i he sortit a Capdepera. *Sa Pobla*
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *He partit cap a Llubí
i sortim a Capdepera.*
- 264 Quan m'ho deien, jo no ho creia, / però ara ja ho creuré,
que un carreter sempre té / la mort darrere s'oreia. *Sóller*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *i ara tot ho creuré,*
- 323 Cridam: - Covo, traginer! - / I no tenim cul tapat.
Per això el mos ha tirat / Na Borrana, an es paner. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2/3): *Criden: - Covo, traginer! -
I no tenen cul tapat. / Per això els ho ha tirat*
- 360 Més uiades he pegades / cap an es Puig d'es Llorer
que olives no coiré / dia que m'afanyaré
a lloc de bones solades. *Puigpunyent*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Més uiades he donades*

- 385 Ses olives que coïu, / quan toques ses vostres mans,
garrida, les convertiu / en perles i diamants. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *totd'una les convertiu*
- 403 Desdixat de conrador / que deixa amples ses voreres:
es blat li torna porgues / i sa farina, segó. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *que no eixarma ses voreres:*
- 452 Des que som figueraler / ses dones m'empopiolen:
com més en don, més ne volen, / de figues per un dobler. *Manacor*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *ses dones m'enforiolen*
- 482 Aqueix beneit d'hortolà / a dins una col va néixer
i sa col se va acopar / i ell no va porer créixer. *Sóller*
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *i llavò sa col va créixer
i ja no pogué medrar.*
- 496 Es sol ja mos torna blau / la mitat per cada banda.
L'amo, ¿vós que heu de romandre, / que pareix que no frissau?
Llucmajor
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *perque veig que no frissau.*
- 504 Aquest guilant pareier / qui en es coixins du pintures
i en es coll de ses mules / hi du un bon veixiguer!
Llucmajor
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *però en es coll de ses mules*
- 538 Es pareier va sortir / a seionar voluntari:
dins es camp de Santa Eulari' / senyà s'arc de Sant Martí. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *pintà s'arc de Sant Martí.*
- 549 Jo no havia llaurat mai / a terra tan atapida
com dins Santa Margalida / baix de la siqui' real. *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *Jo no en 'via llaurat mai,
de terra tan atapida,*
- 572 Oh parei desgraciat / si jo et tenc d'anar a darrere!
L'amo em diu que don llendera, / ja en duran més de Ciutat. *Capdepera*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *tot l'any t'he d'anar a darrere!*

- 589 Si vols veure dibuixar / amb so mantí de s'arada,
passaràs per sa llaurada / com En Miquel hi serà. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *com En Morey llaurarà.*
- 612 Amor, sa primera pedra / ja no la posàreu bé,
i ara es marge se'n ve, / tant cau envant com enrere. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i ara es marge no està bé;*
- 624 Madona, ja he acabat, / perque sa lluna ja és posta,
i jo me'n vaig a ca nostra / perque no em donau brossat.
Som noltros que l'hem comprat / i encara vos ne feis grossa! *Orient*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Madona, ja hem acabat,*
- 634 Quan es serigot fa brossa, / és hora de remenar.
El Rei volia pagar / tais i taies a Na Bossa. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *El Rei diu: - No vui pagar
tai ni taies a Na Rossa.*
- 648 - Porqueret de sa pellissa, / mentres tu seràs porquer
no guanyaràs cap dobler / ni seràs a temps a missa.
- Heu sortit molt furiós / anant quantra los porquers!
Jo guanyaré més doblers / deixant es verro només,
en un any, que vos en dos. *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 2/3/4): *deixau-vos d'esser porquer,
guanyareu qualche dobler / i anireu calçat a missa.*
- 668 Si tu vols esser s'aiguera / d'es segadors que hi ha aquí,
hauràs d'arribar a tenir, / de tant d'anar i venir,
sa cameta falaguera. *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *arribaràs a tenir,*
- 689 Es nostros escaraders / som escarabats bombatxos:
una llebre amb sos mostatxos / pens que en tomaria més. *Santanyí*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *pens que en taiaria més.*
- 727 Un escarader flastoma / i a passos té raó.
Ara som dins un boldró; / ¿que no m'afines, Coloma? *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *En esser dins es boldró,*

- 731 Afanya't a espigolar, / lleva't sa mà d'es genoi,
no te mengis es rostoi: / l'amo el vol p'es bestiar. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *no te cals menjar es rostoi:*
- 748 Noltros som cinc amitgeres / que es rostoi espigolam
i concordades anam / com amigues vertaderes. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *p'es rostoi espigolam*
- 781 Ja val més estar a Ciutat, / menjar confits i torrons,
que haver de lligar garbons / i fer-ne qualque manat. *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Val molt més estar a Ciutat,*
- 801 A damunt s'esquena hi tenc / un ca de bou que em mossega
i em fa rentar llana negra; / vuit dies ha que el mantenc. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *li faç rentar llana negra;*
- 825 Al·lots, no deixeu banderes, / que no hem de fer processons,
i aquests joves de Porreres / no mos hi moguen raons. *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *perque la gent de Porreres*
- 840 Ara que no fa solei / hem caiguts an aquesta ombra:
si fossen devers les onze / com ne fa d'aquell vermei! *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *devers les deu o les onze
com tendriem bon remei!*
- 881 Comprant capot i sivelles, / et poses a lo cabal.
Te vaig avisar, Nadal; / no sies com aquell tal
qui va segar a s'Arenal / i va aplegar ses gavelles
dalt ets oms de sa Real / i les va batre amb un gall
sense cucales ni esquelles. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *ja te posaràs cabal!*
- 901 Dos segadors de faucella / 'naren a can Pollencí.
Sa madona los va dir: / - ¿Avui heu 'gut de venir,
que no tenim escudella? / - Si no teniu escudella,
madona, per donar-mós, / noltros no som tan senyors
que no puguem campar-mós / de taiades dins sa pella. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Dos podadors de gavella*

- 903 Ella sega amb una fauç / que diu que li fa calor:
diumenge tendrà frescor / quan sortirà d'es sermó,
que durà ets enagos blaus. Ariany
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *diumenge tendrà frissor*
- 926 En esser noltros tot sols / hem de dir a sa madona
que d'aqueixa xeixa bona / mos ne faci uns quants bunyols. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 2/3/4): *hem de dir a sa madona:
- d'aqueixa xeixa tan bona / mos haureu de fer bunyols.*
- 928 En haver dinat estic / trempat per anar a segar,
però em solen agafar / dos o tres mals en un pic.
Si voleu que vos ho diga, / jo vos ho diré, si puc:
una, que em trob butzarrut / i em 'gafa vessa i puput,
i és lo que més me castiga. Campos
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *En haver dinat no estic*
- 1002 Jo no havia segat mai / ni sabia què cosa era:
es segar és feina geugera / en sebre recórrer es tai. Sant Joan
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *n'és una feina geugera*
- 1075 ¿Què en farem d'aquest al·lot / que diu que no vol segar?
¿Com s'ha de rescabalar / sa fauç que li vaig comprar,
davantal nou i cassot? Sant Joan
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *es davantal i es cassot?*
- 1080 Que rigui qui té riaies: / ja hem acabat de segar.
Ara jo aniré a lligar, / i farem ses acabaies. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Ho acabarem de lligar*
- 1094 Sa civada està a redols / i noltros l'hem de segar.
Passau, si voleu passar, / que no hem mester faristols. Marratxí
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Passa envant si vols passar,*
- 1166 Totes ses dones que tenen / ets homos bons segadors,
parlen més victoriós / i un grau de glori' més tenen. Ariany
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *i un grau més de glori' tenen.*

- 1212 Amb estidores de fust / tonen a devers Marina
i es paraire qui renyina, / diu: - Al·lots, toneu lo just. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4) *amb un aire de requina*
diu: - Al·lots, això no és just.
- 1232 Tonedors, toneu ran ran, / que es paraire no se queix,
que diu que s'estima més / sa de més prop de sa carn. Sant Llorenç
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *és sa més ran de sa carn.*
- 1233 Val més tondre una setmana / que segar un pensament.
Saps que ho trob de diferent / tocar cards o tocar llana! Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *tocar cards o paupar llana!*
- 1237 Demà me'n vaig a vermar; / ¿vols que t'envii una uiada?
Si no en trob cap de cepada, / d'es meus uis la't puc donar. Campanet
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *¿vols que te dugui una uiada?*
- 1248 Noltros venim de vermar / de sa vinya d'En Lloveta.
Mos han duit una nineta, / no sabem si surarà,
i, si sura, li hem de dar / es preu de mitja pesseta. Petra
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *si sura haurem de pagar*
- 1272 L'amo meu ambe qui estic / un cop crida i s'altre no.
Jo sempre li don sa raó, / i és perque no multiplic. Capdepera
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *I jo que li don raó.*
- 1286 Ses al·lotes de Sos Llulls / i ses d'es Pou Colomer,
en veure fadrí qui ve, / li tiren terra p'ets uis. Sant Llorenç
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *pareixen d'en temps primer:*
- 1300 Si a mi per conseis tu véns, / per hortalissa acertada,
duu sa terra ben conrada, / no li planguis aigo ni fems. Capdepera
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *da-li molta d'aigo i fems.*
- 1313 Madona de Son Guineu, / ¿tan dematí us heu llevada,
amb sos al·lots carregada / i encara veniu a peu? Petra
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *¿tan prest ja vos heu llevada,*

- 1322 Sa madona d'aquest lloc, / ambe què du fantasies!
De tapar s'olla es migdies / amb un tros de capotot
que hi va jeure s'endiòt / o eren set o eren vuit dies. *Bunyola*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *amb sa beca d'es capot.*
- 1345 Jo m'he descuidat de dir / lo que En Pep m'ha comanat:
que, si no us ha escalivat, / un altre any vos vol servir. *Felanitx*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *altre pic vos vol servir.*
- 1384 Ses fadrines, es diumenges, / com no tenen res que fer,
van a regar es claveller; / diuen: - Beu, ja que no menges! *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *van a regar es clavellers;*
- 1401 Tu que vas a Son Baró, / comana'm molt sa darrera:
que reg sa passionera / que tenc baix d'es rentador. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *comana'm molt es guerrers:*
- 1410 Oh roser, jo no em pensava, / es dia que te sembrí
que altri t'hagués de coir, / i jo prou bé te cuidava! *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *que un altre et 'gués de coir,*
- 1413 Una rosa alexandrina / coïda de bon roser:
s'oloreta que ella té / és més dolça que mel fina. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *que és més dolça que mel fina.*
- 1426 Es meu sogre diu que té / dos cortons de cols sembrades:
totes han d'esser pesades / per ses mans d'es ximbomber. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *quatre-centes cols sembrades:*
- 1453 Mirau aqueix goix de jui, / l'amo, que jo he arrabassat,
perque es pa no vos engat, / que jo sé que té perjui. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *perque un pa tan recolat
diuen que n'és un perjui.*
- 1463 Es porros ja anaven fuits / qui p'en lloc no n'hi havia;
com entraves dins la vila, / tothom deia: - ¿Ja el duis? *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *tothom los deia: ¿Què em duis?*

- 1468 A Llubí, ses llubineres, / com han 'cabat de segar,
comencen a rossegar / ses mans per ses tapareres. *Inca*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *se posen a rossegar*
- 1512 Homo petit i ruat, / ¿què tens de mi, que tant xerres?
Jo em pens que a ses teves terres / no s'hi fa xeixa ni blat. *Inca*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i veig que a ses teves terres*
- Capítol 5: Casa i Vestit**
- 7 Cada vegada que hi 'nava, / quedava tot embambat
de veure s'endomassat / per sa paret, qui penjava. *Petra*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *jo romania embambat*
- 9 Ses parets d'aquesta casa / mereixien endolar.
Sa tia ets al·lots cridà: / - Jo vos vui servir de mare,
Sant Josep tendreu per pare / qui a tots assistirà. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *- Jo seré sa vostra mare,*
- 73 Un homo sense capell / a mi sempre m'ha agradat:
devies estar enfadat, / perque no duies ramell. *Felanitx*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *dic que sempre m'ha agradat:*
- 78 L'amo de sa Dragonera / s'ha comprada una corbata
i la té dins una mata / a sa vorera de s'era. *Estellencs*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *enguany s'ha posat corbata*
- 102 Val més aquest davantal / que duus anit , Margalida,
que sa xeixa que ha coïda / enguany l'amo d'es Rafal. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *M'estim més es davantal
que avui du Na Margalida,*
- 116 Ell du elàstics de tres duros, / capell de dotze pessetes;
sa bufanda de butzetes / només en duen es curros. *Campos*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2/3/4):
*Ets elàstics de tres duros / i es capell d'onze pessetes
i ses bufandes amb lletres / només les duen es curros.*

- 121 Fadrina qui guapa va / de mans d'altri ben posada,
ja ho serà desgraciada, / segons ambe qui caurà.
Si cau en sa meva mà, / tendrà ventura de ca:
bastonades i poc pa / i sa feina carregada. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 8): *i molta feina senyada.*
Si es vespre no l'ha acabada, / a jeure sense sopar.
- 131 Totes ses al·lotes guapes, / ses qui volen pretenir,
s'han posat, per fer més fi, / un canyamet amb butxaques
i borles a ses sabates / per agradar an es fadrí. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *torcaboques amb butxaques*
- 147 Na Pereta, com camina, / fa es caminar generós;
ell du uns estufadors, / davall, de molts de colors,
tenyits d'escorxa d'auzina. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *és que du uns estufadors,*
- 179 Com som damunt es turó / que destrien sa teulada,
Na Roma ben enjojada / qui guaita a un finestró. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *ja destrien sa teulada,*
- 254a N'hi ha qui duen puputs / per agradar an es fadrins,
i les veuen per dedins / pois d'aquells tan llargueruts. *Montuïri*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2/3): *Elles se posen puputs
per los fadrins agradar / i els he anat a reparar
com corren d'aquí i d'allà*
- 297 Tenc tres pareis de sabates / i quatre de corbatins,
onze o dotze de xoquins / i quinze o setze corbates. *Santa Maria*
- Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *i quatre de sabatins,
onze o dotze corbatins*
- 300 S'oratge d'es teu ventai / m'ha trepanada una galta,
i jo, pensant que era una altra, / no m'he gosat girar mai. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *pensant que seria una altra,*

Capítol 6: Danses

- 114 Sa madona loca / de Son Gasparó,
per posar una lloca, / va posar es pastor. *Sineu*

Variant a Maria de la S. (v. 4): *hi posà es pastor.*

Capítol 7: Endevinalles

- 9 Alt es puig hi ha un pandero / amb ses cames de cabrero
i té coll i no té cap. / Que és de toско es qui no ho sap!
= *Un odre.* *Binissalem*

Variant a Maria de la S. (v. 3): *que té coll i no té cap.*

- 23 Aturada no estic mai; / sempre estic en moviment;
tant si fa com si no fa vent, / mai per mai tenc aturai.
= *L'aigua de la mar.* *Sant Joan*

Variant a Maria de la S. (v. 4): *jo no conec aturai.*

- 45 D'es foc som fia / i reblanesc un ciuró,
i ajud a Na Xigo / a llevar molta brutor. = *La cendra.* *Felanitx*

Variant a Maria de la S. (v. 4): *a llevar brutor.*

- 61 Dues senyoretetes / que vénen de França:
una que balla, / s'altra que dança. = *Unes balances.* *Artà*

Variant a Maria de la S. (v. 3): *una qui balla,*

- 72 En es lloc de Bendinat / tenen un ruc
que s'és mort, / no l'han donat,
no l'han robat, / ni l'han venut,
i ara no tenen es ruc. / ¿Què s'és fet d'es ruc?
= *Ha tornat ase* *Valldemossa*

Variant a Maria de la S. (v. 3): *i no és mort,*

- 98 - Jo som un homo estranger / que ha vengut de la muntanya.
¿No em diríeu una canya / ses propietats que té?
- Sa propietat que té, / jo la diré en tres modos:
en fan paneres i covos, / i caeres, si vé bé. *Sant Joan*

Variant a Maria de la S. (v. 7): *ells en fan paners i covos,*

- 132 - Nota punts i col·legeix; / jo te don sa raó clara:
un fii se menja son pare / dins sa panxa de sa mare.
Digue'm que pugui esser això.
- Això és bo d'endevinar: / dins l'església nostra mare,
com anam a combregar, / un prodigi veim obrar:
que es fii se menja son pare.

Artà

Variant a Maria de la S. (v. 1): *Nota punts i corregeix;*

- 212 - Tu qui ets un homo entès / i de llest passes la mida,
¿quin és s'animal qui crida / com té sa carn consumida,
i com es viu no diu res?
- Jo no som tan innocent / que no ho pugui endevinar:
n'és un animal qui va / per les aigos de la mar,
i, si el vols sentir cantar / p'es forat li dónes vent.
= *El corn.*

Montuïri

Variant a Maria de la S. (v. 6): *- Jo no som tan ignorant*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 72 Des de Lluc a Formentera / vaig encaçar un coní.
Després me tornà fugir / en es port de Capdepera.
I li torn pitjar a darrere, / a la fi el vaig aglapir
jo i un qui venia amb mi / a devers Sa Dragonera.

Deià

Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *vàrem encaçar un coní.
Com el vàrem aglapir, / pegà bot, tornà fugir*

- 80 Diuen que la Reina és morta; / a mi em toca anar endolat,
que el Rei un dret m'ha donat / que no puc trobar tancat
a casa que no hi ha porta.

Artà

Variant a Maria de la S. (v. 3): *el Rei per favor m'ha dat*

- 217 Na Fiola es feia es rissos / per anar-se'n a casar
i son pare l'envià / a sa Serra a fer canyissos.

Sineu

Variant a Maria de la S. (v. 3): *Son pare l'enviarà*

- 234 ¿No coneixeu es jai Saco / s'homo més poruc del món?
Anava a jeure dejorn / per por de qualque moraco.

Sant Joan

Variant a Maria de la S. (v. 3): *Se tancava dins es forn*

- 253 Quatre ciris, dotze blens / i quatre atxes qui cremaven;
dues dones qui ploraven / un moix qui morí de rens. *Puigpunyent*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i dues dones ploraven*
- 277 S'altre dia enmig d'es sol / hi vaig veure una senyora
i va esser madò Amadora / qui volia prendre es vol. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *que volia prendre es sol.*
- 297 Saps que estic de constipada! / Ell casi no puc parlar!
Vaig vetlar anit passada / fins que em vaig anar a colgar. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Saps que estic d'encadarnada!*
- 322 Si som negra per sa pell, / ja tenc qui em fa tornar blanca:
mon pare té una tanca, / cent lliures i un porcell,
una clova de figueres / i devers dues corteres
de blat i d'ordi novell. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *i una tanca de faveres*
- 342 Una berganta que hi ha / se posarà sa pellissa
i es cuixals, i anirà a missa, / i al menos sa gent riurà. *Campos*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i es cuixals per anar a missa*
- 372 Un dia d'avinentesa / jo me gratava un genoi
i vaig afinar un poi / qui fumava pipa encesa. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *me va picar un genoi*
- 374 Un dia de molt de fred / vaig fer una berenada
d'una formiga torrada / i un cervell de busqueret. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Un dia que feia fred*
- 412 Xuetes no van a guerra / perque sa xuia fa fum.
Cristo va dir "Ego sum" / i tots caigueren en terra. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Xuetes, no aneu a guerra,*
- 423 - Amic meu, jo en som casat. / Si vesses sa meva dona,
tant d'or plata que sona, / quedaries alabat.
-Deu esser malnadeta / que t'haja volgut a tu!
Tant d'or i plata que du, / deu esser borda o xueta. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *de s'or i plata que sona*

- 471 Cara de cussa virada, / ¿que no saps què em vares dir?
Que no em volies a mi, / que es meu llinatge té tara.
Es meus parents i mon pare / són morts i han fet bona fi.
No som com es teu padrí / que n'era un lladre tan fi
i lo varen escondir / i no saben per on para. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *¿que no saps què em varen dir?*
- 482 Com s'aixeta fa bon roi, / sa bugada va calenta.
P'es qui passa mal de ventre, / a Sa Clota hi ha fonoi. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *a sa tanca tenc fonoi.*
- 519 El pago, perque és hermós, / fa una volta i s'estufa,
se mira es peus i s'arrufa: / així vos ne prendrà a vós. *Selva*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Un pavo, perque és hermós,*
- 535 En anar a Ciutat duré / vint-i-cinc pams de llendera
per fermar aquesta somera, / veiam si l'aregaré! *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2/4): *A Ciutat me n'he d'anar
a dur vint pams de llendera / que ara acaba de bramar.*
- 538 En Bandola té sedassos / i es Metge ventadors.
Ja s'han aplegats bons dos, / bon grapat de tripo-trapos! *Selva*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/4): *En Pandola fa sabates /
Caspi, quins dos embarassos!*
- 591 Ets adreçada, ja ho sé, / d'es davant te fas darrere:
sa pinta dins sa pastera / i es bassí dalt es gerrer.
I, per esser més grollera, / si sa lloca té covera,
po'-la dalt s'escudeller. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *de davant i de darrere:*
- 617 Jo l'he de dur a penjar / a un pi de sa murada.
Si tiren cap canonada, / cap avall el se'n durà,
i haurà d'acabar de rallar / lo que no li importava. *Santa Maria*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *cap avall la se'n durà,*
- 624 Jo no havia menjat mai / estiregassons amb xuia.
La vaig afinar que duia / virons per s'arromangai. *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Jo l'he afinada que duia*

- 635 Jo voldria debanar / es teus budells a un torn;
d'un cap a s'altre del món / los faria rossegar. *Felanitx*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *i de cap a cap del món*
- 659 M'han mompleada a mi / jo si compr panera a espera;
ja puc dir que ets embustera, / llengueruda i raonera,
no te'n veuràs bona fi. *Campanet*
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *tu no tendràs bona fi.*
- 666 Moreta, an es teu llinatge / jo el sé i no el te vui dir:
Com ton pare se morí / el varen dur en es carnatge,
perque davant una imatge / no se volgué convertir. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Moreneta, es teu llinatge*
- 732 S'enteniment no és igual; / sa raó és qui fa vasa.
Tu ja véns de bona casa, / però tens es parlar d'ase,
i no en curen, d'aquest mal. *Valldemossa*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Sí que hi véns, de bona casa,*
- 737 Ses dones de portalet / les haurien de cremar:
no fan sinó mermular / qui va tort o qui va dret. *Esporles*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *de si aquell va tort o dret.*
- 764 Si tu has perduda sa troba, / ¿a on l'has d'anar a cercar?
Som jo qui m'he de posar / es teu budellam per troca. *Galilea*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Si dius que has perdut sa troca,*
- 809 Un davant, s'altre darrere, / com un cà mal seguidor,
li donaren s'entambor / a s'aigovés de darrere. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *per davant i per darrere.*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Maria de la S. sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 41** A l'entoma / i més a l'entoma.
Aferra't a ella / que, qui gosa, toma. *Maria de la S.*
- 74** - ¿D'on veniu, d'on, Margalideta? / ¿D'on veniu, d'on, Margalidó?
- De terra lluny, Margalideta, / de terra lluny, Margalidó.
- ¿Què em dureu vós, Margalideta / què em dureu vós, Margalidó?
- ¿A qual serà? / - El Rei Gaspar? *Maria de la S.*

Capítol 2: Localitat

- 1047** Un jove com un mirai / a Deulosal se llogà
i la mort el va trobar / de sa coça d'un cavall. *Maria de la S.*
- 1262** Sa Font i Son Fogueró / tot està ple d'olivardes:
ses perdius hi van a guardes, / no hi coiran sa llavor. *Maria de la S.*
- 1418** A Son Alcaines està / l'amo En Bartomeu Galmés;
missatges i escaraders, / tots hi hauran de quedar. *Maria de la S.*
- 1564** Ses cases de Son Real / tenen quatre cantonades.
Jo totes les he aplanades / des que vós hi habitau. *Maria de la S.*

Capítol 4: Narratives

- 73** Jo vui pau i no vui guerra; / tot això a mi m'espanta.
En bon dia de sa Santa, / de nou molins, vuit en terra! *Maria de la S.*
- 119** En Toni Curis va anar / a Lluc amb s'enamorada;
no era sa que estimava; / per això la va matar.
El Toni Curis va dir: / - Senyor jutge, ja em defens,
que, si són plens los inferns, / encara hi ha lloc per mi. *Maria de la S.*

Capítol 5: Noms personals

- 70 En Tum, En Tam i En Tem, / tres homos de mala vida,
donaren una envestida / an es pastors de Betlem. *Maria de la S.*
- 138 Arnau, Pere, Tià, Toni, / Sebastià, Agustí, Andreu,
Jordi, Juan, Bartomeu, / Gaspar, Lloaxim, Jeroni. *Maria de la S.*

Capítol 6: Religioses

- 2 Amb la mort no hi ha remei: / es parlar-ne ja m'espanta.
Morí l'any vuit-cents setanta / es Vicari Caldentey. *Maria de la S.*
- 8 De la mort facem memòria / i del judici final,
de l'infern i de la glòria, / i guardats serem del mal. *Maria de la S.*
- 22 Jo sempre pens en la mort, / tant en sa nit com de dia;
morir-me demà voldria / per arribar prest a port. *Maria de la S.*
- 25 - La Mort som. ¿Que no em coneixs? / ¿Ane qui cerques gosar?
- ¿On te'n véns a pelear / de sa manera que veig?
Ja vendràs un altre dia / que per pelear estaré.
- Ja faria bon paper! / Tothom ho perllongaria! *Maria de la S.*
- 419 Sant Jusep mos darà pa / junt amb la Mare de Déu,
i llavò lo Fiet seu / que enmig de los dos està. *Maria de la S.*
- 851 Es capellà Rafel Xoc, / com diu sa missa primera,
per passar envant, torna arrera. / Val Déu, que frissa de poc! *Maria de la S.*
- 871 Adiós dic a s'amor / per una llarga partida;
me'n vaig perque Déu me crida / a una religió. *Maria de la S.*
- 900 Òlibes, ¿com no cantau? / ¿Com no pegau qualque gisco?
Campanes de Sant Francisco, / ding-dang, ¿com no repicau? *Maria de la S.*

Capítol 7: Vida humana

- 29 Com ella se posa tota / drete davant es mirai:
"Jo som guapa, bon carai! / Jo som guapa, bon rebota!" *Maria de la S.*
- 250 A dins ca's metge, garrida, / (trista estic com ho record),
eren set qui l'aguantaven / i encara pixava tort. *Maria de la S.*

- 327** Ses al·lotes m'han tirat / d'es Mirador de la Seu
i me som fet mal a un peu, / perque de peus he pegat. *Maria de la S.*
- 635** Ja les pagarà es porcell, / ses figues que s'ha menjades;
el menjarem amb taiades / i beurem d'es vi novell. *Maria de la S.*
- 731** Ai, Juan! i ai, Juan! / que va per dues vegades:
¿per què me prens ses taiades, / jo, que tenc tanta de fam?
Ses teves no t'has 'cabades; / pintura se tudaran. *Maria de la S.*
- 916** L'amo Antoni ve cantant / tot carregat d'alegria,
i diu a sa seva fia: / - Per mil duros no daria
lo que ara hi ha aquí davant! *Maria de la S.*
- 1051** Mengem i beguem, / facem bones obres,
a ningú enutgem, / i tendrem la glòria
com mos morirem. *Maria de la S.*
- 1246** A Llubí, com passa es tren, / sol pegar qualche ressiulo;
aqueixa de can Domingo / amb so caminar pretén. *Maria de la S.*
- 1249** Com més amunt pujareu, / més poreu atalaiar,
i, si el món vos ve a faltar, / més bon esclat pegareu. *Maria de la S.*
- 1461** Com m'hauran de publicar, / n'hauran de mudar sa trona;
sa que hi ha no serà bona / perque de veia caurà. *Maria de la S.*
- 1495** Es una casa moblada / de fadrines i fadrins
i qualche dona casada / p'es racons de més endins. *Maria de la S.*
- 1709** Jesús! que estic de cansada! / En trobar cadira, sec.
Jo coman a sant Jusep / que em puga casar amb En Pep
que és un jove que m'agrada. *Maria de la S.*
- 1854** No vos caseu, garrideta, / amb homenet tan petit,
que haurà mester cadireta / per porer pujar en es llit. *Maria de la S.*
- 1886** Quan me diuen que ets dolent, / faç una riaia fresca:
jo no crec que amb tu patasca, / i, si patesc, hi consent! *Maria de la S.*
- 1957** Si és que et vulguis casar, / no el cerquis foraviler:
un vilà més te convé / si té casa on estar. *Maria de la S.*
- 2049** En Toni, ¿on és En Toni, / s'estimat de N'Antonina?
Qui farà aquest matrimoni / guanyarà sa barretina. *Maria de la S.*

- 2213 Una ximbomba, en sonar, / trob que fa un so molt eixut.
Un homo casat se'n va / per vila sonant s'aumud. *Maria de la S.*
- 2298 Madona, ara va de bo; / tot són dies d'alegria:
si teníeu una fia, / capso! quin gendre som jo! *Maria de la S.*
- 2371 Germanets meus, no ploreu, / que donau pena a mon pare,
i per llevar-la a mu mare / feis es medis que pogueu. *Maria de la S.*

* * *

2) Cançons recollides a Maria de la S. amb variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 9 Horabaixa, post el sol, / plorinyava l'infantó.
No ploreu, minyonet, no, / que mumareta no ho vol.
Noninó, noninó, / una engronsadeta / 'n es nin petitó. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 3): *No ploreu, angelet, no,*
-Santanyí (v. 7): *pel nin petitó.*

- 38 - ¿Això què és? / Un cabei.
- ¿I això? / Un dit.
- No se pot baratar / fins que serà vermei o podrit. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 2/3/4/5/6): *Un dit. / No ho pots baratar /
fins que sigui podrit. / ¿Qué es això? / Un cabei /
No ho pots baratar / fins que torni vermei.*

- 84 Erri, *cavallito*, / anirem a la mar
durem un *peixito* / per demà dinar. *Maria de la S.*

Variants -Porreres (v. 2/3): *'ribarem a la mar / pescarem peixitos*

- 178 Sant Juan Pelós / va vestit de seda
amb una candela. / Ajonoiem-mós! Mós, mós, mós! *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 1): *Sant Juan hermós*

Capítol 2: Localitat

- 39 En Menut du sa bandera / d'es rotlo de S'Arraval;
si se tracta d'estufer, / En Rata li va darrere,
que és ferit d'es mateix mal. *Maria de la S.*
- Variants -Mancor (v. 3): *en tractar-se d'estufer,*
- 300 Arianyet, que ets d'enfora, / mai me pens arribar-hí:
des dia que vaig partir / no m'he alegrada ni una hora. *Maria de la S.*
- Variants -Sóller (v. 1/2): *Oh Ariany, que n'ets d'enfora!
que n'ets d'enfora d'aquí!*
-Sa Pobla (v. 3/4): *Fa tres anys que vaig partir
i no m'he alegrat ni una hora.*
- 356 Búger n'és una ciutat / tota poblada de roques,
però hi ha unes al·lotes / com un clavell encarnat. *Maria de la S.*
- Variants -Montuïri (v. 2): *plena d'escuis i de roques,*
- 432 Catalina, vols estar / a Ciutat porta tancada,
i si fruita vols menjar / la t'has de menjar paupada. *Maria de la S.*
- Variants -Orient (v. 3): *i quan fruita vols menjar*
-Bunyola (v. 4): *l'hauràs de comprar paupada.*
- 530 Jo tenc es paneret ple / de figues alicantines.
Dins Llubí ses fadrines / que se treuen ses espines
abans d'aficar-les-sè. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 3/4): *A Lluçmajor ses fadrines
ja se treuen ses espines*
-Campos (v. 3): *A Lluçmajor hi ha fadrines*
- 604 - Aineta, ¿vols anar a Muro, / i jo t'hi acompanyaré?
Veuràs ton pare i ta mare / i los teus germans també. *Maria de la S.*
- Variants -Selva (v. 1): *- Juana-Aina, ¿véns a Muro,*
-Llubí (v. 1): *- Francina-Aina, ¿véns a Muro,*
-Sa Pobla (v. 4): *i es teu estimat també.*
- 686 D'haver vengut no em sap greu, / enc que tengui malaltia.
Es glosadors de Maria / fan fendis dels de Sineu. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 2): *enc que en tiri malaltia.*
-Sant Joan (v. 4): *fan fendi an es de Sineu.*

693 Erri! ou! espera, espera! / Ei! Pastora, vine ací.
Vaig partir cap a Llubí / i vaig sortir a Capdepera. *Maria de la S.*

Variants -Manacor (v. 4): *i arribam a Capdepera.*

866 Figues roges cucarelles, / paratjals i aubacors,
d'aquestes menjareu vós / si vos casau a Sencelles. *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 1/2): *Figues roges, aubacors, / paratjals i cucarelles*

-Algaida (v. 4): *d'es figueral de Sencelles.*

-Biniali (v. 4): *d'es figueral de Son Quelles.*

1046 Es vent que fa es teu ventai / faria moldre un molí.
Quantes paies fa fugir / cada dia de matí
d'es sostre de Deulosal! *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 1/2): *Amb so vent d'es teu ventai
faries moldre un molí.*

-Muro (v. 3): *Moltes paies fa fugir*

1255 Quan sou en aquelles roques / de davant Son Ferrandell
sentireu bé ses riaies / que fan a dins Son Revell. *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 3): *ja sentireu ses riaies*

1383 ¿No heu sentit aquest renou / que fan devers S'Aucadena?
I sa madona qui dia: / - Toca, Batista, poc brou! *Maria de la S.*

Variants -Alaró (v. 4): *- Vaja, Batista, poc brou!*

1419 Son Alcaines s'anomena / de don Bartomeu Clapers.
Missatges i jornalers, / amos i escaraders
tots hi faran corentena. *Maria de la S.*

Altra variant a Maria de la S. (v. 4/5): *i tots ets escaraders
hauran de fer corentena.*

1533 En sentir cridar es saig, *malo!*: / el rei posa qualche dret.
Si vas a Son Orellet / hi ha cavalls de regalo. *Maria de la S.*

Variants -Felanitx (v. 2): *és que el rei reclama un dret.*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 141 Una marinera plora / quan veu que es vent no ve bé,
perque per ventura té / son marit que ve de fora. *Maria de la S.*

Variants -Manacor (v. 2): *quan veu que es temps no diu bé,*
-Artà (v. 2): *com veu que es temps no va bé,*
-Biniamar (v. 2): *en veure mal temps que ve,*
-Pla de Na Tesa (v. 3): *perque ella tal volta té*

- 162 Quan s'estimat s'embarcà, / estava a la flor del món.
Ja no hi ha temps que no torn, / però aquest no tornarà. *Maria de la S.*

Variants -Artà (v. 3/4): *Si no hi ha temps que no torn,*
aquest jamai tornarà.

Capítol 7: Vida humana

- 51 Si vols mudar de color, / has de menjar rels bullides
d'espàrec, o petgellides / ben cuites amb suc d'aubó. *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 1): *Si vols perdre es bon color,*
-Santa Margalida (v. 4): *cuites a dins suc d'aubó.*

- 159 - Bernadí ¿que estàs a s'ombra? / - Vine aquí, en fumarem dos.
Jo sé cert que en morir-mós, / a ninguns mos faran tomba. *Maria de la S.*

Variants -Sineu (v. 3/4): *Està exposat que, en morir-mós,*
a ninguns mos facin tomba.

- 288 Es mal de ventre d'En Rigo / li puja per un genoi.
Ja l'hi curarà es fonoi / de sa vinya de Xorrigo. *Maria de la S.*

Variants -Algaida (v. 3/4): *Que vagi a cercar fonoi*
dins es terme de Xorrigo.

- 361 Això no era per creure / ni tan sols per a pensar:
tenir sa gerra en sa mà, / i set, i no poder beure! *Maria de la S.*

Variants -Montuïri (v. 4): *aigo i tot quant hi ha,*
i set, i no porer beure!

- 646 Un homo mata un porquet / i el se menja tita-tira,
i, quan ve es darrer dia, / de peus i morros fa net. *Maria de la S.*

Variants -Sant Joan (v. 4): *de carn i xuia ha fet net.*

- 834 Qui agarrota allà on cau, / es viatge va alambor.
¿No trobau es pa millor / es dia que el menjau blan? *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 3/4): *¿No trobau que és molt millor
es pa quan el menjau blan?*
- 846 En Bernat de ses Bernades / va paupar i trobà blan;
va dir: - Quin forat tan gran / per posar ses arengades. *Maria de la S.*
- Variants -Sa Pobla(v. 3): *i va trobar un forat gran*
-Llucmajor (v. 4): *per amagar-hi ensaimades.*
- 1048 Jo em creia tenir sa clau / per obrir allà on voldria,
i ara, de cada dia, / me tirau per injuria
que n'és falsa aquesta clau. *Maria de la S.*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *me tiren per injuria*
-Ariany (v. 5): *que em sou falsa i m'enganau.*
- 1055 No ho facis, i no ho diran; / no et faran tornar vermeia;
que ses mates tenen uis / i ses parets tenen oreies. *Maria de la S.*
- Variants -Felanitx (v. 1): *No ho faceu, i no ho diran;*
- 1059 Per ventura o a la segura / hi cauràs, a dins es fang,
però jo també te planc / perque ets bona criatura. *Maria de la S.*
- Variants -Sineu (v. 1): *Per ventura o segura*
- 1161 Si trobau ses cançons fades, / un altre ho farà salat.
Entre un gat i un altre gat / no hi sol haver sinó arpades. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 4): *¿que hi ha d'haver sinó arpades?*
- 1176 Sa saliva tens amarga / com es vinagre de vi.
Sempre veim i sentim dir / que "homo petit, llengo llarga". *Maria de la S.*
- Variants -Felanitx (v. 1): *Sa seva saliva amarga*
-Artà (v. 1): *Sa meva saliva amarga*
- 1222 Bon Jesús, en aquest món, / que som de desgraciada!
Si a s'altre també ho som, / sempre, sempre ho seré estada. *Maria de la S.*
- Variants -Sóller (v. 4): *bé puc dir que ho som estada.*

- 1448 Quantes vegades t'he dit: / - No vagis a sa taverna.
No juguis, si no vols perdre, / i no estaràs mal sofrit! *Maria de la S.*
- Variants -Galilea (v. 1): *Que de vegades t'he dit:*
-Artà (v. 4): *no estaràs tan mal sofrit!*
- 1646 En Jaume nostro se casa; / no sé si l'acertarà:
qui a vila externa va, / o és enganat o l'engana. *Maria de la S.*
- Variants -Marratxí (v. 4): *o ha enganat o s'engana.*
- 1790 Mirau sa lluna si és alta / i es sol devers on és!
M'he casada amb un francès / perque no n'he trobat d'altre. *Maria de la S.*
- Variants -Ariany (v. 2): *es sol, mirau a on és!*
- 1830 Na Maria té casera, / però En Pere no diu sí;
ell la troba cap-de-gri / i una miqueta vaivera. *Maria de la S.*
- Variants -Muro (v. 4): *un si és no és vaivera*
- 2257 Ara sí que va de bo, / que sa cosa multiplica!
Haurem d'armar una musica: / en néixer persona rica,
solen tirar qualque tro. *Maria de la S.*
- Variants -Galilea (v. 3): *Avisarem sa musica:*
-Sant Llorenç (v. 4): *i si és persona rica,*
- 2270 Mares, si teniu infants, / donau-los bona carrera;
no siguen com sa Poblera / qui los cria p'es milans. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 3/4): *no sigueu com Na Pollera
que los cria com a cans.*
- 2386 Mu mare em deu esperar / que sa porta veig oberta.
Ella ja pot estar certa / que, per anit, no em veurà. *Maria de la S.*
- Variants -Artà (v. 1): *Sa mare em deu esperar,*
-Sineu (v. 2): *amb sa porta mig oberta.*
-Santa Maria (v. 4): *que anit a mi no em veurà.*
- 2530 No som neo ni carlista, / ni tampoc republicà,
però figur a sa llista / d'es lladres que a Espanya hi ha. *Maria de la S.*
- Variants -Santa Maria (v. 3): *i estic escrit a sa llista*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Maria de la S.

Capítol 1: Infants

- 6 Es meu angelet té son / i no se pot adormir.
Seria bo cantar-lí, / poc poc, es vou-veri-vou. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *¿Has provat de cantar-lí,
baixet, es vou-veri-vou?*
- 127 Mambelletetes, / toca manetes,
toca-les, tu, / qui les tens petitetes.
Ding-dirinding, / ses faves a quatre / ses guixes a cinc. Felanitx
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Balla manetes,*
- 132 Mèrlera, / cutifèrlera / cutifó.
Me deies que sí / i ara em dius que no? Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *putifèrlera, / putifó.*
- 148 Oreia, pareia; / ui, per ui; / nas per nas; / boqueta, jas! San....?
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2/3/4): *Oreia meravella,
ui meravull, / nas, / boca, jas*

Capítol 2: Localitat

- 5 ¿Vols que et mostr una cançó / que han duita nova d'Eivissa?
Una post redoladissa / amb un redoladissó. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *que he duita nova d'Eivissa?*
- 32 Ell se'n va anar a L'Havana; / de llavò ençà no m'ha escrit.
¿Deu esser mort, o ferit? / Perque són molts que m'han dit
que és una banda malsana. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *que és una terra malsana.*
- 268 A Alcúdia estan vigilant / es peix qui l'agafarà:
són diligents a la mar / i malfeners en es camp. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *A Alcúdia estan esperant*

- 291 A Andratx, per tocar l'orgue / posen dos porcs dins un sac:
un fa nyic i s'altre nyac, / s'avenen com un rellotge. *Esporles*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *i bé s'esmolen sa gorga.*
- 323 Oh careta de canari, / ¿em vols deixar es mocador
per torcar-me sa suor / en entrar dins Biniali? *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *me torcaré sa suor*
- 362 Si a Búger sou batiat, / deveu esser bugerró.
- Mestre Arnau, vos dic que no, / que vaig amb sa lleialtat. *Llubí*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): - *Si a Búger ets batiat,
tu deus esser bugerró.*
- 444 No hi ha vila com Ciutat / ni parròquia com la Seu,
ni capellà com el bisbe, / ni barca com es correu. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *ni esglési' com la Seu,*
- 461 Si deis que mos sustentam / de ses capulles de gla,
no som com voltros d'es pla, / que veniu devers Deià
com no poreu aguantar, / devers ca vostra, de fam.
I noltros vos abraçam / perquè tots som fiis d'Adam
i Caín matà el seu germà / amb so barram d'un gorà;
per això encara n'hi ha / que se serveixen d'es bram. *Llubí*
- Variant a Maria de la S. (v. 6): *devers ca vostra sa fam.*
- 510 Si anau a Inca dijous, / preguntareu qui governa.
¿Que no saps que a vila externa / ses vaques suquen es bous? *Campanet*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *Si vas a Inca dijous
demana quin rei governa.*
- 534 Sa cadenera fa es niu / damunt un uiastre o pi.
A la vila de Llubí / són batiats de lleixiu. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Tots es fadrins de Llubí*
- 537 Si vols esser llubinera, / casa't amb un llubiner:
t'has de entresentir, primer, / que no sia calavera. *Llubí*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *has de demanar, primer;*

- 593 A Montuïri es penons / tenen quatre pams d'alçada.
Ses dones diuen: "Adarra! / Si no vols tornar, no torns!" *Porreres*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *An es mort diuen "Adarra!*
- 594 A Montuïri ses costes / i es carrers són molt mal plans,
emperò hi ha unes al·lotes / que pareixen diamants. *Santa Maria*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *A Puigpunyent tot són roques*
- 597 Montuïri, fora son; / guarda't d'haver-hi d'anar,
perque, en haver de pastar, / no tenen pala ni forn. *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Montuïri és fora món;*
- 610 A Muro ja no és Muro, / a Muro ja no és Ciutat.
N'han posat la 'trecidat / per no cremar pus carburo. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *Muro ja és una ciutat.*
- 612 A Muro, per esser més, / han posat campana nova;
i es rector damunt sa trona / que les demana doblers. *Sa Pobla*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *han feta campana nova;*
- 624 A Orient n'hi ha una / coïda de cap de brot,
i sa passeja per tot / en sa nit, quan no fa lluna. *Alaró*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Dins Orient n'hi ha una*
- 632 A Petra són los petrers / qui porten la gran butzeta.
No hi aneu, estimadeta, / que no us passi lo mateix. *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *que no vos pas lo mateix.*
- 636 No em torneu alabar Petra, / enc que sia vila gran.
Aqueix fotut d'En Rul·lan / massa grossa la m'ha feta. *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *No em torneu parlar de Petra,*
- 718 Ses dones de Sant Juan / totes són caragoleres;
ses de Petra, són vaiveres, / i ses de Sineu, geugeres;
per això, les fermaran. *Santa Maria*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *totes són foravileres;*

- 827 A Sant Llorenç, llorencines; / no n'he vistes tantes mai!
Però tenen un trebai: / que se casen i són nines. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *A Pollença, pollencines;*
- 836 A la mar, goret faré / i hi sembraré restoble.
Jo tant m'agrada Sa Pobla / que em pens que m'hi casaré. *Llubí*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *De la mar faré goret*
- 841 A Sa Pobla fan pastissos / i els torren en es caliu.
Hi ha fadrina qui diu: / - No m'entraràs es canyissos. *Llubí*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *les couen en es caliu.*
- 879 Anit passa el cos meu / amb mu mare plet tenia:
li vaig dir que li duria / una nora de Sineu.
I ella me va dir: - Fii meu, / sols que sia d'es gust teu
du-la d'onsevuia sia. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *I em va respondre: - Fii meu,*
- 1058 ¿Reparàreu aquell cas / que en Es Collet se seguí,
d'un xot que se va morir / es dia de Sant Tomàs? *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *¿Que no sabeu aquell cas*
- 1256 Que estava de bé a Can Canta, / i em vaig mudar a Son Amer!
Per voler fer més paper, / mirau quin paper me canta. *Santanyí*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Que estava de bé a Son Planta,*
- 1261 Sa Font i Son Fogueró, / Es Rafal Nou i Roqueta,
Son Niell i Sa Torreta, / Son Suau qui està a la dreta,
totes eren d'un senyor. *Llubí*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *s'Hort d'En Marçal a la dreta,*
- 1267 Sa Porrassa i Santa Ponça, / Son Sales de Marratxí,
i Sa Vall de Santanyí, / són ses més grans de Mallorca. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Bendinat i Santa Ponça*

- 1406 A S'Estorell vaig anar / a una consemblant guerra.
Per la dreta i per l'esquerra / molt me varen bombejar
i no em pogueren tomar / d'es castell cap cantó en terra. *Campanet*

Variant a Maria de la S. (v. 4): *bé me varen bombejar*

- 1437 Ses llebres de Son Boscà / saps que ho són de refinades!
Amb ses senderes posades / s'atreveixen a botar. *Manacor*

Variant a Maria de la S. (v. 2): *saps que són de refinades!*

- 1561 Me n'anava a Son Ramon / a taïar sa romeguera
i vaig perdre sa somera: / mal d'altri, riaies són. *Artà*

Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *Venia de Son Ramon
de conrar sa torrentera*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 134 Sa fia d'es meu patró / jo voldria fos un mascle,
per una nit de borrasca / fer-li aguantar es timó. *Felanitx*

Variant a Maria de la S. (v. 2/3/4): *hauria d'haver estat mascle,
i una nit de borrasca / aguantaria es timó.*

- 140 Una marinera em deia / los modos de navegar:
que si em volia embarcar, / del seu cor faria vela. *Llucmajor*

Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *es modos de navegar
i, si em volia embarcar,*

- 149 Com fórem enmig de mar / que Cabrera descobria,
es barco anava i venia, / com ara, i me pareixia
que jo negat moriria / antes d'arribar allà.
A lo punt vaig invocar / a los sant s que més coneixia,
també la Verge Maria / que a Consolació està. *Sant Joan*

Variant a Maria de la S. (v. 4): *mu mare, i jo pareixia*

- 175 Peixatera, peixatera, / tu m'ets dat es peix dolent.
Si no em tornes sa pesseta, / ho diré a tota sa gent. *Sineu*

Variant a Maria de la S. (v. 2): *m'has venut es peix pudent.*

Capítol 4: Narratives

- 1 Bon dissabte de Nadal / va tenir sa forastera!
L'encalçaven p'es corral / amb set vies de llendera. *Muro*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *Es dissabte de Nadal
corria sa forastera.*
- 15 Pobre de Nofre Camell! / que tengué mala topada:
davant ca s' enamorada / varen caure s'ase i ell. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 2/3): *tengué molt mala topada:
a davant s' enamorada*
- 126 Per tu, Francina Martí, / un homo varen matar;
ja ho va dir En Macià: / com sa pedra va tirar,
es cervell li va botir. *Galilea*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *En Macià va contar:*

Capítol 5: Noms personals

- 31 No conec nom més hermós / que s'anomenar Francisca.
Una sabata, quan gisca, / fa el caminar curiós. *Montuiri*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2):
*No hi ha nom tan amorós (No hi ha nom més agradós)
com és es nom de Francisca. (que anomenar-vos, Francisca.)*
- 50 A l'aire me'n vaig, a l'aire, / com un colom malferit;
me diuen En Dvertit, / i jo trob que no ho som gaire. *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *i jo dic que no ho som gaire.*
- 78 I li diuen madò Bona / i no m'ha donat res mai.
Campana sense batai, / no és d'admirar si no sona. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Molts li diuen madò Bona*
- 82 Juana-Aina Serigot, / es teu nom ja no m'agrada:
sa llet, en 'ver-se colada, / pareix aigo que fa llot. *Binissalem*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *tens un nom qui no m'agrada:*

- 91 Molts li diuen Na Calenta; / i jo, ¿què li he de dir?
Jo la voldria tenir / cada dia dematí
s'hora que es fred me turmenta. *Santa Margalida*

Variant a Maria de la S. (v. 5): *s'hora que es fred més turmenta.*

- 102 Punta, té punta Na Punta, / n'és punta ben espuntada,
i és punta ben desdixada / si no fer a on apunta. *Ariany*

Variant a Maria de la S. (v. 4): *que no fer aquí on apunta.*

- 108 Si no s'avé, ja s'enquantra; / ja la farem avenir.
Comana'm molt En Coní / qui està a S'Alqueria Blanca. *Artà*

Variant a Maria de la S. (v. 2): *o la farem avenir.*

- 110 Si tu em dius "llebre andritxola", / jo et diré Ca o Coní.
Me cercaves beneir, / antes del Ram, sa viola. *Llucmajor*

Variant a Maria de la S. (v. 1): *Si me dius "Llebre andritxola",*

- 134 Na Maria de Son Mas / sap tocar ses xeremies.
Tum-tum, ¿que les sonaries? / Tum-tum, ¿que les sonaràs? *Santa Margalida*

Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *¿Tu que no les sonaries?
¿Tu que no les sonaràs?*

- 142 Diuen que es Peres són ases; / també ho seran es Juans.
Ara vénen ets aguts: / es Tonis i es Tians. *Artà*

Variant a Maria de la S. (v. 3): *Llavò vénen ets aguts:*

- 158 Un Miquel i un Juan, / un Toni i un Tià,
varen experimentar / lo que se passa en un any. *Son Carrió*

Variant a Maria de la S. (v. 4): *lo succeït en un any.*

Capítol 7: Vida humana

- 15 Homo petit no fa vasa; / sa grandària no fa ric.
No n'hi ha cap de presumit, / tant si és pobre com si és ric,
que no tenga cara d'ase. *Sineu*

Variant a Maria de la S. (v. 5): *que no tenga tracto d'ase.*

- 33 - Marieta de Son Serra, / que dus es front de lluent!
No el m'hi ha fet s'aigordent, / sinó s'aigo de sa gerra. *Ariany*
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): - *No deu esser d'aigordent,
sinó d'aigo de sa gerra.*
- 79 Sa llengo, si ho reparau, / està entre dues tancadures.
Hi ha persones tan pures / que no hi tenen pany ni clau. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Veureu persones tan pures*
- 84 En Nofre, perque era al·lot, / va dir an en seus amics:
- Enguany trauré pèl p'es pits / amb coques de bogiot. *Deià*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *los deia, an es seus amics:*
- 98 A deu anys començ la planta / i a quinze es coneixement;
se pensa viurer-ne cent / i no més en viu cinquanta.
El qui arriba an es setanta, / tot és dolor i turment.
Mirau aquest testament / de quina manera canta. *Campanet*
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *I aquell qui ne viu setanta,*
- 102 Fii meu, com jo vei seré, / que no em podré aguantar dret,
m'armaràs un gaietet, / una cabra i un xotet
travats, i los guardaré. / D'es cap d'un any et daré
lo que hauré tengut de net. *Galilea*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *me daràs un gaietet,*
- 110 Sa jaieta a s'hort anava / a dur móres de batzer,
i es jaiet qui l'encalçava, / ja l'agafa, ja la té! *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Sa jaia de s'hort anava*
- 121 Content estic com me crides; / senyal que m'has de mester.
Desperta't, polit roser; / ja dormiràs de gener,
que fa ses nits més complides. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 5): *que fa ses anits complides.*
- 249 Un homo ve de jornal / amb una fam que l'esbuca,
i troba la seva faluca / asseguda en es portal.
Per no parlar-li més mal: / - Passa endins, cara de ruca! *Valldemossa*
- Variant a Maria de la S. (v. 6): - *Entra dedins, cara de ruca!*

- 256 Al qui passa mal de ventre, / jo sé què és bo donar-li:
un poc de fenoi marí / mesclat amb aigo calenta. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *donau-lí, per reblanir,*
- 292 Es metge en anar a polsar / fins en es colzo no s'erra,
No em tocs, que no som guiterra. / Sa meva febre s'aferra
i tu malalt pots estar. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Es metge, com va a polsar,*
- 342 Aquesta dona mereix / matar amb una ganiveta
i donar-la an es Xuieta / que vengui sa carn a pes. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *a vendre sa carn a pes.*
- 390 Pare nostro, jo no crec / que es beure a mi m'impedesca;
perque trob que com més bec / tenc sa potència més fresca. *Estellencs*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *que a jo es beure m'impedesca;*
- 393 S'al·lota un dia em va dir / que qui trenca es vidre, el paga.
Quina beguda més agra / per al qui l'ha de sufrir! *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *que es qui romp es vidre, el paga.*
- 531 Jo menjaria melons / encara que no és es temps:
los me menjaria a querns, / com ara los ametlons. *Felanitx*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *com si fossin ametlons.*
- 542 - Mon pare, ¿que estau cansat? / ¿Voleu que escorx una cama?
Que mu mare ja demana / es mul si ja està escorxat,
per fer-ne un aguiat / per menjar quan tindrà gana. *Manacor*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *Jo escorxaré aquesta cama,*
- 560 Bon vespre! ¿Com és? ¿Com va? / ¿Com campes, clavellino?
Daça un tros de cocarroi, / que encara he de sopar. *Galilea*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Da'm un tros de cocarroi,*
- 590 Em cans de sonar es reclam, / i es tord mai acudeix.
Lo que a mi més m'entristeix, / veure pa que se floreix
i jo que em muira de fam. *Santa Maria*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Lo que a jo més m'entristeix,*

- 759 Que és de mal tenir formatge / i no poder-ne menjar!
No en pot vendre ni donar / ni tampoc fer companatge. *Sineu*
Variant a Maria de la S. (v. 4): *ni menjar de companatge.*
- 765 Bona diada fa avui / per atropellar el qui frissa.
Enciam de ravenissa / no me'n dugueu, que no en vui. *Binissalem*
Variant a Maria de la S. (v. 4): *no en torneu dur, que no en vui.*
- 772 Si a fora Mallorca vas, / no menjaràs si en tens ganes;
aquí menjaràs magranes / agres, dolces i aubars. *Felanitx*
Variant a Maria de la S. (v. 3): *allà menjaràs magranes*
- 782 No hi ha ombra més espessa / que sa torre d'un molí.
Faves 'vui, faves ahir: / són massa faves, mestressa! *Galilea*
Variant a Maria de la S. (v. 4): *¿com tanta fava, mestressa?*
- 873 Pelat de la peladesca, / mira, mira si et vui bé,
que un dia et convidaré / a berenar de ventresca. *Estellencs*
Variant a Maria de la S. (v. 2): *ja pots veure si et vui bé,*
- 983 Mu mareta, no em pegueu; / jo seré bona al·loteta:
vos 'granaré sa caseta / cada pic que m'ho maneu. *Felanitx*
Variant a Maria de la S. (v. 2): *que seré bona al·loteta:*
- 1015 A Sant Domingo aniria, / a Sant Domingo aniré.
Si sabés fer-ne un femer, / de pomes, no te'n duria. *Sineu*
Variant a Maria de la S. (v. 3): *Si jo sabés fer un femer,*
- 1022 Jo així mateix te convid, / cara de rosa encarnada,
Magdalena agraciada. / No t'havia convidada
perque no m'ho havien dit. *Llubí*
Variant a Maria de la S. (v. 4/5): *Si no et 'via convidada
era que no ho 'vien dit.*
- 1043 Es Jutge i En Fullana / i En Jaume Muntaner
i mestre Rafel Primater, / d'aquests quatre sols no sé
quin és es més tarambana. / Mirau la vila si és plana,
i ells mai han caminat bé. *Llucmajor*
Variant a Maria de la S. (v. 3): *i mestre Rafel Primer,*

- 1106 De pues d'argelaguera / i brotets de ginjoler
un llit te voldria fer, / com a llençol un batzer
i un llamp per coixinera. Artà
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *i per llençols un batzer*
- 1112 En Juan de bona fe / ses dones ha malfamades
tant fadrines com casades, / ses joves i ses ruades,
i ara se són rebel·lades / i desitgen venjar-sè.
Si no fa via a amagar-sè, / el menjaran a picades. Sóller
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *i ses joves i ruades,*
- 1134 N'he comprada una cadena / tan gruixada com es braç.
Si jo t'enquantr, Magdalena, / de mi no t'escaparàs. Algaida
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *de mi te recordaràs.*
- 1192 Dins es meu enteniment / hi tenc una penya forta:
hi tenc la mar i Mallorca, / sa lluna, es sol i es vent. Llubí
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *es sol, sa lluna i es vent.*
- 1326 Ses vetes d'es davantal / que durà Na Terregueta
valdran més que sa Roqueta / i es set cortons de marjal. Sa Pobla
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *i es cortons de sa marjal.*
- 1335 Som pobre perque som pobre / i de pobre vaig vestit;
me treu tant aquesta roba / com es domàs an es ric. Sineu
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *En el món vaig néixer pobre*
- 1337 Tu ets una marfegota / que no té endret ni revés.
Saps si ton pare tengués / tot un tanc de tarongers,
no hauries fet bancarrota. Llucmajor
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *tot un any de tarongers,*
- 1339 Una al·loteta molt sèria / i que sol dur bona roba,
en topar-mos me diu "pobre", / i jo li dic "sa misèria". Selva
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *me va dir "al·lota pobra",*
- 1340 Una col i una bleda / són molt bones de conrar;
un genre d'un hortolà / pot dur mocador de seda. Santa Margalida
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *no du mocador de seda.*

- 1351 Ell mos buiden ses butxaques / pagant i tornant pagar!
Si això ha de durar, / dau entrada a ses fragates,
i enc que sien de pirates, / amb elles mos n'hem d'anar. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Mos han buidat ses butxaques*
- 1371 Si véns camí de Jesús / o bé per sa part de l'Horta,
no ets encara a sa porta / i et punxen tot lo que dus. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *o de sa banda de s'Horta*
- 1424 Bona vida té un ca / si li donen menjar d'hora;
bona vida té una dona / si la deixen comandar. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *segons ambe qui caurà.*
- 1429 Més val esser ca que dona, / si no fos per s'esperit;
a dita del seu marit, / mai ha feta cosa bona. *Bunyola*
- Variant a Maria de la S. (v. 3/4): *Saps què diu es seu marit?
Que mai ha fet cosa bona.*
- 1484 Ses dones són el dimoni / en parlar-les de casar,
s'afluixen de menjar pa / per acabar es matrimoni. *Banyalbufar*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *per anar a fer es matrimoni.*
- 1579 Catalina-Aina voldria / que estiguesses ben a pler
amb so viudo, i dic ver, / com Sant Jusep i Maria. *Sant Joan*
- Variant a Maria de la S. (v. 2): *que visquesses ben a pler*
- 1770 Mai he passada mes gala / que es dia que em vaig casar;
vaig amollar es bestiar: / que par qui té por de tala! *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *si en fa, que en faci, de tala!*
- 2002 ¿Tu que no t'has de casar, / que en veure homo ja el dejectes?
A tothom trobes defectes; / i en tu, ¿que no n'hi ha? *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *¿Tu que no te vols casar,*
- 2083 A ses viudes los ne pren / com a ses rates pinyades:
de dia estan retirades, / però en sa nit tresquen ferm. *Algaida*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *de dia estan amagades,*

- 2191 Si jo, per esser casada, / no m'hagués de divertir,
la gent diria de mi: / "¿Tan jove i tan retirada?" *Campos*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): "¿Tan jove y tan arrufada?"
- 2277 Quan la veig que se passeja / tant en s'hivern com d'estiu:
- Mestre Pere, vós teniu / una al·lota qui llambreja. *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *una fia qui llambreja.*
- 2287 "Bona nit" vos diu es gendre, / madona, i no responeu.
¿Serà que vós no voleu / flor de llimonera tendra? *Artà*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *Ja sé que vós no voleu*
- 2340 L'amo En Felip, vos vui dir / un mot de la veritat:
si per nora vos agrad, / vós sereu es meu padrí. *Llucmajor*
- Variant a Maria de la S. (v. 3): *que, si per nora us agrad,*
- 2352 Tant desitjàveu sa nora: / ja la teniu de present!
¿Que no sabeu que es jovent, / falta de coneixement,
treuen es veis a defora? *Marratxí*
- Variant a Maria de la S. (v. 1/2): *¿No volíeu una nora?*
- Vet-la't-aquí de present!
- 2397 Quan jo mu mare tenia, / amb ella solia anar,
i ara m'hauré de banyar / ets uis plorant cada dia. *Santa Margalida*
- Variant a Maria de la S. (v. 1): *Quan mu mareta tenia,*
- 2436 Ja sé que ta mare ha dit / que noem vol perque som pobre;
i jo amb sa mateixa roba / no et vui a tu qui ets ric. *Sineu*
- Variant a Maria de la S. (v. 4): *alcanç un altre partit.*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Maria de la S. sense variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

30. HI CONFRONT MOLTES VEGADES

Hi confront moltes vegades / i mai puc arribar-hí.
Impossible és jo coir / roses de dins ton jardí,
5 perque hi ha, per anar hí, / cent llegos de mal camí,
costa, garriga i pitrada. / Persona tan dissortada
som estada fins aquí, / que, com mumare em parí, 10
ja vaig començar a sentir / una pena molt sobrada.
Pensant en vós, estimada, / els ossos me vaig cruixir,
15 que crec que les dec tenir / com una nou esflorada. *Maria de la S.*

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

41. SETMANA GLOSADA

Es dilluns no em trob trempat: / a Ciutat me'n vaig anar
a un metge visitar, / i aixuí que em va polsar,
5 tot d'una em va demanar: / - Fiet, ¿quin mal t'ha agafat?
Tu dus grossa enfermedat, / o tu estàs enamorat
del qui de tu no hi està. - / Dimarts, no em vaig aixecar, 10
i vaig jeure tot lo dia, / pensant que em milloraria;
i mon mal va pitjorar. / Dimecres, prenguí consol.
15 Es patró diu: - Tu hi 'niràs. / Juan, li demanaràs
si et vol bé o no te'n vol; / i, si diu que dus mal dol,
tu, d'aquesta moriràs! - / Es dijous, no hi puc venir, 20
perque hi trob impediment. / Sent a dir a molta gent:
- Del mal d'enamorament / s'ha de morir aqueix fadrí! -
25 El divendres dematí, / vengué el senyor doctor
i va dir: - No sé, Senyor, / amb aquest mal què he de dir.
Aixeca't, ves-te'n d'aquí, / vés an el qui et fa sofrir 30
que et don alliberació. / Si pel cas et diu que no,
posa't en confessió / a un llit, per a morir. -
35 Es dissabte dematí, / ve es metge tot enfadat,
i diu que no ha trobat / per fora ni dins Ciutat
res que me puga assistir. *Maria de la S.*

2) Cançons recollides a Maria de la S. amb variants a altres localitats

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

223. MIS PADRES ME CASARON

Mis padres me casaron siendo doncella niña
con un galán mancebo que yo no lo quería.
Y la noche de novios, el picarón se iba
con la capa terciada i la espada escondida.
5 Yo me fuí tras de él por ver a donde iría.
Y le he visto que entraba en casa de una amiga.
Yo me acerqué a la puerta por ver lo que dirían.
Y le estaba diciendo: - Abre, monona mía.
- Entrad, entrad, villano, entrad en la cocina,
10 que la cena está hecha y la carne freída.
- A ti te compraré abanico y mantilla,
y a la otra picarona palos y mala vida. -
Yo me fuí a mi casa muy triste y afligida.
M encerré dentro el cuarto, allá triste i solita.
15 En punto de las doce, el picarón venía,
con la capa terciada y la espada escondida.
-Ábreme, esposa amada, ábreme, esposa mía,
que vengo muy cansado de ganarme la vida.
- No vienes tú cansado de ganarte la vida.
20 ¿Sabes de dónde vienes? De casa de tu amiga.
Dices que me darás palos y mala vida,
y a la otra picarona abanicos y mantillas.
No me darás tu, no, palos ni mala vida:
¡donde pasas las noches, puedes pasar los días!

Maria de la S.

Variants

-Santa Margalida

(v. 1b): sin ser doncella firme,

(v. 2ab): con un galavanchero, la hija de Mayá.

(v. 3a): Por la noche de novios,

(v. 3b): el pícaro se iba (que el pícaro se iba)

(v. 4a): con la capa italiana

(v. 5b): para ver donde iba.

(v. 6ab): Se n'entra en una casa, a casa de su amiga.

(v. 15ab): Me siento en el balcón i lo vi que venía

(v. 16ab): con la capa italiana, la espada escondida.

(v. 17ab): Oí que me decía: - Abre, monona mía,

(v. 20ab): Tu vienes muy alegre de ver a tu amiga.

Oí que le decías: "Ábreme, mona mia".

(v. 24ab): donde has pasado la noche, bien puedes pasar el día.

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Maria de la S.

Capítol 2.5: Codolades Satíriques

14. UNA GATERA (I)

	¿Voleu que vos cont un pas / que n'és de riure, que jo el vaig voler descriure / perquè em record?	
5	Vaig carregar un poc fort / de suc de parra, i vaig fer botifarra, / segons vaig veure.	
	Ja poreu pensar i creure / si vaig dormir, del vespre fins al matí / a la serena, de costellam o d'esquena / o no sé com.	10
15	La gent cridava, tothom, / i jo callava. Molta de gent se pensava / si jo dormia.	
	Qualcú deia si tenia, / en es cor, gota. Altres deien: - Mal de bóta / ell deu tenir!	20
25	¿No sentiú es baf de vi / que deixa anar? Ja veureu, d'aquí a demà / ja estarà bo. Perque si fos mal de cor, / estaria blanc i està vermei com a sang / i ben calent.	30
	Això es vi i aigordent / que s'ha calada! Bona moneia ha aplegada, / pobre Tomeu!	
35	No l'espantarà sa neu, / per molt que en faça. Ell és com una rabassa, / gat com un ruc! Si se'n 'via d'anar a Lluc / d'esta manera!	40
	No hi valdrien adreceres; / sols no es pot moure! – Mentrestant se posa a ploure: / lla gent fugí.	
45	Jo vaig començar a sentir, / pel cos, frescor. - Ai! ¿Què serà això, Senyor? / Jo estic remui! I bad una mica un ui / i ja estic dret,	50
	aferrat a sa paret / i no em movia, perque cap peu me seguia / envant ni enrere.	
55	Vaig 'rribar a compondre una era, / del trespoleig. I de tant que malaveig, / romp a suar.	
	A la fi vaig arrancar / que n'era un gust, i vaig arribar tot just / cap a sa casa, mes abrasat que un ase / que hagi batut.	60
65	- Animalot, oh, porc brut! - / sa dona em diu, més cremada que un caliu. - / ¿Què n'has fet ara?	
	- He menjada llet de vaca / i m'ha fet mal! - Deu esser llet de brocal / o suc de parra!	70
75	No som jo tan malanada / que no ho conega si es suc és blanc o negre, / animalot! – I jo li dic: - A poc, poc, / no xerris massa. – I ja agaf una rabassa / per tirar-lí.	80

Sa dona s'afua a mi / com un falcó.
Diu: - Oh, grandíssim traïdor, / ¿què fareu, vós? –
85 Mos aferrarem tot dos, / i ella em cau damunt ses cames,
que de beure eren vanes / com un ginjonc.

. . .
Dia vint-i-ser de juny / s'acabá sa codolada. 90
Tots es qui l'han escoltada / tenen es nas com es puny. Artà

Variants a Maria de la S.

(v. 4): *perque em recordàs.*

(v. 7/8): *vaig fer una botifarra, /conforme vaig veure.*

(v. 11): *dos vespres fins al matí*

(v. 51/52): *amb so cap a sa paret, / fé't envant, fé't enrere.*

* * * * *

46. MARRATXÍ (Marr)

Quadre-resum de l'aportació de MARRATXÍ al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	7	11	26	44	31
II	8	14	19	41	24
III	6	7	15	28	25
IV	-	-	1	1	5
Suma	21	32	-	-	-
SUMA	53		61	114	85
TOTAL	114			Revisat: Novembre 2022	

TOM I : CANÇONS AMOROSSES

1) Cançons recollides a Marratxí sense variants a altres localitats

- 1265** Un llaüet molt hermós / que en es port fa coretena.
Jo voldria, Magdalena, / que la hi féssim noltros dos. *Marratxí*
- 2258** Com passareu per aquí, / cantau, i m'alegrareu.
Vós ja sabeu que de mi / poreu tair i cosir,
tair i cosir poreu. *Marratxí*
- 2282** Estic darrere sa porta / sense fer mal a ningú.
Juan, per no pensar en tu, / ha de ser que siga morta. *Marratxí*
- 2727** Demà, que serà dissabte, / acabarem més dejorn;
farem una festejada / baix des rellotge d'es Born. *Marratxí*
- 2972** Jo festeig a So-N'Arrossa, / veinat de Son Sant Joan,
a una vila més gran / que es terme de Valldemossa. *Marratxí*
- 3508** Estimada, ¿no em daràs / fil vermei per unes calces
i estam bo per unes altres? / ¿Com tan ingrata seràs? *Marratxí*
- 4363** Fadrins, si voleu fadrines, / anau an es Rafal Vei:
n'hi ha de llargues i primes; / són bones per servir el Rei. *Marratxí*

2) Cançons recollides a Marratxí amb variants a altres localitats

- 228 Sa prenda que més estim, / a Ciutat la m'han passada.
Verge del cel coronada, / a vós la vos encamín. *Marratxí*
- Variants -Deià (v. 2): *a Ciutat la m'han posada.*
-Artà (v. 3): *Verge de Lluc coronada,*
- 1209 Si m'estava bé es venir, / estimat meu, com a vós,
amb tot que garriga fos, / ja hi hauria fet camí. *Marratxí*
- Variants -Maria (v. 1): *Si m'estigués bé venir,*
-Esporles (v. 2): *a ca vostra a veure-vós,*
-Llucmajor (v. 3): *enc que tot garriga fos,*
- 2623 A sa Torre d'es Forat / hi tenc mes amors posades,
i totes les m'he menjades / per sa boca, nyac-a-nyac. *Marratxí*
- Variants -Bunyola (v. 3): *mu mare, i les m'he menjades*
- 3093 Me'n pren com l'abre qui té / ses rels a prop de la mar,
i jo, sense festejar, / així mateix te voldré. *Marratxí*
- Variants -Llubí (v. 4): *'ximateix te voldré bé.*
- 3254 S'al·lota me da vereno, / i ben bo que el vaig trobar!
I ara n'ha pres per empenyo / que és ella qui em va etcisar. *Marratxí*
- Variants -Ariany (v. 4): *ella, que m'etcisarà.*
- 4525 Mal faça ui el qui t'adora, / moreno, i el qui te vol!
Voldria veure't tot sol / dins un avenc sense sòl,
amb un llamp per tapadora! *Marratxí*
- Variants -Manacor (v. 1): *Malbé faça el qui t'adora,*
-Selva (v. 2): *i també el qui te vol!*
-Artà (v. 5): *i un llamp per cobertora!*
-Consell (v. 2): *el qui t'ama i bé te vol!*
- 4535 Mariner de barca nova / feta de llenyam corcat:
jo mai m'hauria pensat / trobar un enamorat
que volgués venir a prova. *Marratxí*
- Variants -Felanitx (v. 3): *jo mai m'haguera pensat*
-Santanyí (v. 5): *que el m'haguessen dat a prova.*
-Capdepera (v. 5): *que el me fossen dat a prova.*

4620 No m'agrad mercadejar / una cosa compromesa.
¿Saps a tu com te'n prendrà? / Com un qui escagassat va
i encara pren sal inglesa. *Marratxí*

Variants -Artà (v. 5): *i li donen sal inglesa.*

4718 Qui la festeja criada, / ja se pot armar d'arròs,
perque ses faves ceïades / no li cauen bé an es cos. *Marratxí*

Variants -Felanitx (v. 3): *que ses guixes i ses faves*
-Montuiri (v. 4): *no li assanten an es cos.*

4862 Si jo poria fiar / d'aquestes paraules teves
així com tu de ses meves, / acta podríem firmar. *Marratxí*

Variants -Artà (v. 4): *actes podríem firmar.*

4899 Si s'estimat m'ha deixada, / ell es seus motius tendrà.
Cara a cara el puc mirar, / i jo me puc avanar
que hauré après de festejar / sense estar enamorada. *Marratxí*

Variants -Artà (v. 4/5/6): *ell no se podrà avanar*
que hauré après a caminar (que l'hagi anat a cercar)
sense pegar sopegada a ca seva cap vegada.
-Sant Joan (v. 5/6): *que hauré après de caminar*
sense pegar travelada.
-Sineu (v. 5/6): *que hauré après de caminar*
per sa muntanya i p'es pla / sense pegar sopegades,
emperò ell n'ha pegades / amb so venir i anar.

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Marratxí

133 Jo estava en es mirador / que mirava sa rimeta
i vaig veure una barqueta: / Allà hi va sa meva amor. *Sóller*

Variants a Marratxí (v. 4): *Allà està sa meva amor!*

171 Mon cor no dorm ni reposa / ni està una hora content
com veu que n'ha d'estar ausent / de vós, careta de rosa. *Sóller*

Variants a Marratxí (v. 3): *com veig que he d'estar ausent*

- 322 Si em pensàs fer-te content, / una carta t'escriuria,
i dedins hi posaria / una flor de pensament. Sant Joan
- Variant a Marratxí (v. 3): *i dins ella hi posaria*
- 394 Jo no em cans de demanar / a gent que ve de Ciutat
noves de mon bé estimat, / i ningú me'n sap donar. Artà
- Variant a Marratxí (v. 2): *a qualcú que va a Ciutat*
- 415 Com es ramell m'enviares, / estava sense consol.
Seda negra m'hi posares, / i amb això demostrares
que en no veurem duies dol. Manacor
- Variant a Marratxí (v. 2): *jo no tenia consol.*
- 460 Sa mare de Na Roseta / a tothom dóna clavells,
i a mi m'ha dada una rosa / voltada de pensaments. Artà
- Variant a Marratxí (v. 4): *rodada de pensaments.*
- 520 Com veig, mirai de ma vida, / que m'he d'apartar de vós,
no bastaran mocadors, / cara de clavell hermós,
per dar-vos sa despedida. Artà
- Variant a Marratxí (v. 2): *que vos he de dir adió,*
- 605 A sa pomera de s'hort / s'aigo li és medecina;
sa teva amor, Catalina, / m'arribarà a la mort. Maria de la S.
- Variant a Marratxí (v. 4): *m'ha d'arribar a la mort.*
- 765 Vós sou qui posada m'heu / a una nit tenebrosa;
i jo que som agradosa, / ¿a mi me disgustareu? Artà
- Variant a Marratxí (v. 3): *i jo que som tan hermosa,*
- 817 A Son Quint, que estau de bé, / perquè hi ha bona mirada!
Na Margalida m'agrada / per rentar i fer bugada,
per remenar Na Pelada / i per com l'he de mester. Petra
- Variant a Marratxí (v. 6): *per com l'hauré de mester.*
- 845 Coloma, si tu volaves, / jo em faria caçador
sols per sentir sa remor / d'es vent de ses teves ales. Algaida
- Variant a Marratxí (v. 3): *sentiries sa remor*

- 909 En Pere, quant ha que espera! / En Pere espera de Déu;
En Pere espera un "sí" teu; / un "sí" teu espera En Pere. *Manacor*
- Variant a Marratxí (v. 4): *això és lo que En Pere espera.*
- 936 Estic malalta i no jec; / ningun metge me ve a veure.
¿Saps jo qui voldria veure? / Un jovenet que nom Pep. *Sant Llorenç*
- Variant a Marratxí (v. 1): *Malalta estic i no jec:*
- 1280 Voldria esser es fonament / de ses parets d'es quarter,
i veuria lo meu bé / com passa devertiment. *Bunyola*
- Variant a Marratxí (v. 4): *quins són tos devertiments.*
- 1879 Saps que estava de millor, / amor, quan no et coneixia!
Jo menjava i bevia / i vivia amb alegria,
i ara visc amb tristor. *Sineu*
- Variant a Marratxí (v. 3-4): *Jo vivia amb alegria*
- 1975 Comare, es bé no se muda / en posar-lo vertader;
però es vostro és més lleuger / que fuieta de noguer
o fuia de poll menuda. *Sant Joan*
- Variant a Marratxí (v. 3): *però el vostro, lo meu bé,
és la mitat més lleuger*
- 2979 Jo festejava i dormia; / mai m'era seguit un tal;
per això ara estic cabal / d'aquella son que tenia. *Ariany*
- Variant a Marratxí (v. 3): *però ara estic cabal*
- 2990 Jo mai he tengut amor / a ninguna dona, encara;
només un poc mu mare, / essent ninet petitó. *Valldemossa*
- Variant a Marratxí (v. 4): *com era al·lot petitó.*
- 3043 Jugant a estira i amolla / me vaig espanyar dos dits.
Quins dos joves més polits! / ¿Trobau que fan bona colla? *Campanet*
- Variant a Marratxí (v. 3/4): *Amb aquest jove polit
com faria bona colla.*
- 3107 Molt m'agrada un carreter / perque fa molt de renou,
i jo pagaria un sou / per rallar amb vós, mon bé. *Llucmajor*
- Variant a Marratxí (v. 4): *porer rallar amb vós, mon bé.*

- 3352 Si vols venir, ja vendràs; / conversaràs amb mu mare,
i jo t'assegur des d'ara / que no te'n penediràs. *Sóller*
- Variant a Marratxí (v. 2): *i parlaràs amb mu mare,*
- 3613 Aquesta ja és sa darrera / que cantam, i mos n'anam;
per recordança deixam / es cor d'En Miquel Noguera. *Santanyí*
- Variant a Marratxí (v. 4): *aquesta amor verdadera.*
- 3923 Canta tu, qui tens bon tible, / i llavò jo cantaré.
S'estimat vol quedar bé / a dos llocs, i no és possible. *Maria de la S.*
- Variant a Marratxí (v. 3/4): *S'estimat, per quedar bé,
va a dos llocs, i no és possible.*
- 3997 ¿Què has de fer amb un Caragol? / De bo només té una mica.
Si estàs per una musica, / ja la't faré jo tot sol. *Sineu*
- Variant a Marratxí (v. 1/2): *Què has de fer un caragol
que bo només té una mica?*
- 4320 Es gall de Son Puig s'és mort / d'anar darrere gallines,
i jo, de mirar fadrines, / som romàs amb so coll tort. *Algaida*
- Variant a Marratxí (v. 3/4): *l'amo, de seguir fadrines,
ha quedat amb so coll tort.*
- 4892 Si sa dona menjàs grava / i un altre la hi cavàs,
pens que no en faria cas, / de dur-ne una a sa casa. *Felanitx*
- Variant a Marratxí (v. 4): *de posar-ne una en casa.*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Marratxí sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 391** Corbs, origuers i mussols, / tórtres, conís i llebres,
ropits, pinsans, tords i cegues, / coloms, pagos, verderols,
rates, perdius, rossinyols, / busquerets, voltors i bous,
ases, muls, cavalls i egos, / ropits, guàtleres, tudons
i oques i xebel·lins, / calàpets, llagosts i grins,
gallines, galls i capons. *Marratxí*

Capítol 4: Camperoles

- 571** No us hi torneu atrevir / a fer nuus a ses arades;
si no, romandreu penjades / a sa corda d'es mantí. *Marratxí*
- 1473** Ara he trobat un ugó; / Jesús amat, quina prenda!
Mal facin ui es senyor, / es lloc i s'arrendador
i sa terra que el sustenta! *Marratxí*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 91** Na Margalida té un dengue / que costà dos duros d'or,
emperò no la vui jo; / es qui la vol, que la prenga. *Marratxí*

Capítol 7: Endevinalles

- 90** Girat de cara o d'esquena, / veiam, digau-me, estimat:
¿quin és s'animal que és nat / i de ningú és engendrat
i és viu i no se remena? = *El dormilega.* *Marratxí*
- 232** Una cosa com es dit / i encara més petit,
i en fan dues pasteres / i un barret amb galteres
i unes posts per un llit. = *Una gla.* *Marratxí*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 236 ¿No heu conegut En Pasqual / es fii de Madó Vidala?
Tots es moscards esqueixala, / ui de sol, en es corral. *Marratxí*
- 563 En Rafelet Puça, / es sereno nou,
té tanta de força / com un poll dins s'ou. *Marratxí*

2) Cançons recollides a Marratxí amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 119 Jo som estat pareier / d'un cavall i una mula
i ara l'amo m'apura / qui m'ha passat a bover. *Marratxí*

Variants -Binissalem (v. 1): *Un temps era pareier*
-Artà (v. 3/4): *i ara he corregut fortuna*
perque he passat de bover.

- 428 Jo me'n vaig a fora porta / a fer volar es gorrió.
Es meu vola i es teu no, / perque té una ala torta. *Marratxí*

Variants -Llucmajor i Muro (v. 1/2): *¿Vols venir a fora porta*
per fer volar es gorrió?

Capítol 2: Arts i Oficis

- 318 Senyor Comte, es glosadors / que hi ha en aquesta vorera,
són amples de sa pitera / i estrets de sa canavera;
los defii de dos en dos. *Marratxí*

Variants -Santa Maria (v. 5): *jo los compar a Sant Pere*
d'Inca, que el feren de boix.

- 770 Si em vols veure, bona amor, / vine a sa porta d'es moll
i allà amb so fusell a's coll, / me trobaràs de plantó. *Marratxí*

Variants -Sa Pobla (v. 3): *i amb so fusell an es coll.*
-Algaida (v. 4): *allà estaré de plantó.*

Capítol 3: Astres i Temps

- 45 Es sol tenc a un costat / i sa lluna tenc a s'altre:
bé poré dir que no em falta / en aquest món claredat. *Marratxí*

Variants -Binissalem (v. 1): *Tenc es sol a un costat*

- 109 A mestral i tramuntana / surt una grossa negror;
ja mos ho va dir es pastor / que farà saó acorada. *Marratxí*

Variants -Deià (v. 1): *'n es mestral o a tramuntana*
-Montuïri (v. 3): *ja mos ho va dir En Pastor*

Capítol 4: Camperoles

- 109 Madò Roja, vós teniu / un rossinyol de cent castes.
Oliveres i uiastrès / tots fan es fruit en s'estiu. *Marratxí*

Variants -Sant Joan (v. 4): *tot sol fruitar en s'estiu.*

- 463 Jo n'estic a's capdamunt, / estimat, de sa figuera,
i tu estàs enmig de s'era / que fas cara de difunt. *Marratxí*

Variants -Campanet (v. 2): *bona amor, de sa figuera,*
-Artà (v. 4): *i fas cara de difunt.*

- 686 Enguany a Son Sant Juan / ets escaraders són monges.
Es cards i ses cama-rotges / amb s'escarada no hi van. *Marratxí*

Variants -Santa Maria (v. 2): *ses amitgeres són monges.*
-Campos (v. 2): *ses segadores són monges*
i es segadors canonges.
-Artà (v. 4): *amb s'escarada no van.*

- 1094 Sa civada està a redols / i noltros l'hem de segar.
Passau, si voleu passar, / que no hem mester faristols. *Marratxí*

Variants -Sa Pobla (v. 2): *i tota l'hem de segar.*
-Maria (v. 3): *Passa envant si vols passar,*

1376 Madò Bet, s'aufabeguera / que teniu en es portal,
he de mester sa destrat / per tair-li sa ramera,
perque du més esponera / que qualsevol olivera
d'es terme de Sant Marçal.

Marratxí

Variants -Artà (v. 3): *haureu mester sa destrat*
-Binissalem (v. 3): *anau a dur sa destrat*
-Santanyí (v. 4): *per tomar-li sa ramera,*
-Valldemossa (v. 3): *n'heu de mester sa destrat*
-Campos (v. 4/5): *i taiarem sa ramera, / ella du més esponera*
-Consell (v. 4): *li tomarem sa ramera,*
-Montuiri (v. 5): *que ella du més esponera*
-Alaró (v. 5): *ella té més esponera*
-Sant Llorenç (v. 5): *perque du més estufer*
-Algaida (v. 6/7): *que no hi ha cap olivera / d'es terme de sa Marjal.*
-Llucmajor (v. 7): *d'es terme de La Real.*

Capítol 5: Casa i Vestit

248 Sa més guapa d'es redol / en aquest tai du la doma;
i N'Esperança Alarona / es monyo li para es sol.

Marratxí

Variants -Sineu (v. 3/4): *és N'Esperança Alarona*
que en so monyo para es sol.

Capítol 7: Endevinalles

123 Mon amo me té enflocada / amb cordons, amb flocs i joies,
i, perque canti més bé, / m'estira es nirvis, primer,
i llavò em fa pessigoies. = *La guiterra.*

Marratxí

Variants -Artà (v. 1): *L'amo meu me té enflocada*
-Biniamar (v. 2): *amb flors, amb floquets i roses,*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

487 Com vos mir amb tanta tofa, / vos mir i no us gos tocar:
par que sieu la carxofa / coïda d'un carxofar,

Marratxí

Variants -Ariany (v. 1): *Com vos veig amb tanta estofa,*
-Artà (v. 3): *pareixeu una carxofa*
-Sant Joan (v. 4): *coïda en el carxofar.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Marratxí

Capítol 1: Animals

- 107 Es pago, perque és hermós, / fa una volta i s'estufa,
se mira es peus i s'arrufa, / així vos ne prendrà a vós. *Búger*
- Variant a Marratxí (v. 1): *Es pavo, que és tan hermós,*
- 163 Cada dia en sortir es sol / gira s'esquena a sa lluna,
i veuràs s'ase d'En Pruna / que passeja es picarol. *Deià*
- Variant a Marratxí (v. 3/4): *¿vols veure s'ase d'En Pruna
que passeja es picarol?*
- 170 El sen Pere, alçau bandera, / vós qui tant heu corregut,
heu guanyat una somera / qui cada any vos farà un ruc. *Artà*
- Variant a Marratxí (v. 4): *qui cada any vos fa un ruc.*
- 216 Es cavall diu a sa mula: / - Saps que estic de regalat!
Me donen s'ordi porgat, / i tu et menges sa cugula. *Sant Joan*
- Variant a Marratxí (v. 3/4): *Me daran es blat porgat
i tu et menjaràs cugula.*
- 274 L'amo de Son Pentinat / formatjava d'una euveia
i cada dissabte treia / més de cent sous de brossat. *Andratx*
- Variant a Marratxí (v. 4): *prop de cent sous de brossat.*
- 479 Si grandia he vengut / no he feta gaire falta:
som afinat un puput / damunt s'esquena de s'altre. *Binissalem*
- Variant a Marratxí (v. 2): *no n'he feta molta falta:*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 352 Vós viviu i veureu coses / i admirat ne quedareu.
Venturós és el qui creu / i pot rescabalar amb gloses. *Sóller*
- Variant a Marratxí (v. 2): *i admirat quedareu.*

358 Es Divendres Sant vendreu / a Ciutat, i jo hi seré:
si veniu, jo miraré / a devers Sa Porta arreu.
Per ventura me veureu / a traça de Mercader. *Llucmajor*

Variant a Marratxí (v. 3): *i en arribar, mirareu*

549 Es s'ofici de manobre / un ofici un poc pesat,
perque se'n puja i davalla / amb sa mescla dalt es cap. *Binissalem*

Variant a Marratxí (v. 1/2): *S'ofici que té un manobre
és un ofici pesat,*

777 Un soldat de rei no és pobre, / ni tampoc no és massa ric;
maneja pois com es dit / per ses rues de sa roba. *Binissalem*

Variant a Marratxí (v. 3): *li corren pois com es dit*

820 Sa meva guitarra treu / més que una possessió:
en tocar-li un bordó, / sa posa a fer més remor
que no ets orgues de la Seu. *Santa Margalida*

Variant a Marratxí (v. 5): *que s'orgue gros de la Seu.*

924 Mal aire el rei maleït! / mal lo cremen de povora!
Una mare no és senyora / d'un fii, quan l'ha nodrit *Campanet*

Variant a Marratxí (v. 4): *d'un fii, com el té nodrit.*

Capítol 4: Camperoles

18 Si Déu mos proveïgués / de blat una bona anyada,
d'ordi, de xeixa i civada, / també que doble mos fes,
(5) i faves que n'hi hagués / més que caramulls de paia.
Ametlers i garrovers, / que en pegar-los espolsada,
en caigués una solada / que sa terra no se ves. (10)
I, en estar en flor es cirerers, / que no hi hagués cap boirada,
i a sa vinya, sa cendrada, / Déu que no hi prometés.

(15) Es batistes, vinaters, / en es trascolar vos fes
a cent quartins per somada. / I sa fia de la casa
un estimat nou tengué. *Inca*

Variant a Marratxí (v. 9): *que en caigués bona solada*

- 236 A dur alga em fan anar, / que és sa feina és geugera.
Ja mos veurem damunt s'era / qui, sense tenir cantera,
per força haurem de cantar. Biniamar

Variant a Marratxí (v. 1): *A dur aigo em feis anar,*

- 743 'Fanyau-vos, espigoleres, / 'fanyau-vos a espigolar,
perque com l'amo vendrà / no vos diga malfeneres. Deià

Variant a Marratxí (v. 1/2/4): *Afanya't, espigolera,
afanya't a espigolar / no te diga malfenera.*

- 1028 L'amo de Son Rossinyol / i llavò es de Son Alegre
diuen que es cantar no sega, / però fa anar es tai alegre
i estrenyen es redol. Maria

Variant a Marratxí (v. 4): *però es tai fa anar alegre*

Capítol 6: Danses

- 103 Quan te mir sa cara / me cauen ses baves,
i mal me toc pesta / si tu m'agrades! Puigpunyent

Variant a Marratxí (v. 2): *ai! tot estic baves,*

Capítol 7: Endevinalles

- 168 ¿Quin abre en el món hi ha / que té sa llenya dolenta
i dalt sa fuia sustenta / fruita bona de menjar? Artà
= *La figuera de moro.*

Variant a Marratxí (v. 3): *i de ses fuies sustenta*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 587 Es senyor de Termenor / i En Pere de Son Cigala
han de fer una barcada / de xinxes, pois i brutor. Sineu

Variant a Marratxí (v. 3): *han d'omplir una barcada*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Marratxí sense variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 56 Ses al·lotes d'es Pontet / duen davantal de llana
i es sabaters de can Banya / el duen de vedellet. *Marratxí*
- 449 Tòfol, estic astorat / des que sé que has pres ma vida:
has deixat la pagesia / per venir a estar a Ciutat. *Marratxí*
- 994 A Biniarroi, lloc mal, / jo no m'hi establiria,
perque han de mester mig dia / per dur un dobler de sal. *Marratxí*

Capítol 7: Vida humana

- 735 Gloriós Sant Nicolau, / qui és una bona persona.
Jo no som vista cap ploma. / ¿O també les vos menjau? *Marratxí*
- 1550 A sa casa tenc / plats i escudelles
i unes esgrelles / i uns ferregots,
i una pellota / que frig així així.
Tot serà vostro / si em voleu a mi. *Marratxí*
- 1736 Jo no sé què fer-te més / que donar-te ma persona
es qui té el cos i el dóna / ja no està obligat a més. *Marratxí*

2) Cançons recollides a Marratxí amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 64 Noltros venim de Matances / de devers La Soledat.
De porc sols no n'hem menjat, / ¿com n'hem de contar alabances?
Marratxí

Variants -Artà (v. 1/2/3/4): *Jo som anada a Matances
enguany a La Soledat, (a darrera S'Heretat)
i de porc no n'he tastat; / no en podré contar alabances.*
-Santanyí (v. 3/4): *i de porc no n'hem menjat
no en porem contar alabances.*

781 A Santa Maria hi ha / devers quatre o cinc polletes
que guarden ses carabassetes / que un jove les va donar. *Marratxí*

Variants -Binissalem (v. 2): *tres o quatre o cinc polletes*
-Bunyola (v. 3/4): *estotgen ses carabassetes*
que es fadrins los varen dar,

1325 A sa Cabaneta hi ha / joves guapes i molsudes,
emperò són tan agudes, / com qualsevol bestiar. *Marratxí*

Altra variant a Marratxí (v. 3/4): *emperò són tan ceïudes*
que no me les gos mirar.

Capítol 7: Vida humana

145 Sa meva dona m'enyora; / no vol que estiga llogat;
ella jeu a llit parat, / i jo dins una menjadora. *Marratxí*

Variants -Santanyí (v. 2): *d'ençà que jo estic llogat,*
-Artà (v. 4): *i jo damunt s'empedrat,*
su-baix de sa menjadora.

243 Sa feina és santa i assanta / i és bona p'es qui en vol fer,
en no esser un malfener / qui la veu i no l'enquatra. *Marratxí*

Variants -Puigpunyent (v. 2): *per tots es qui en volen fer,*
-Santanyí (v. 3): *no ho fa així un malfener*
-Montuiri (v. 3): *no ho fa així un mal fuster*

2352 Tant desitjàveu sa nora: / ja la teniu de present!
¿Que no sabeu que es jovent, / falta de coneixement,
treuen es veis a defora? *Marratxí*

Variants -Valldemossa (v. 1): *Vós volíeu una nora:*
-Maria (v. 1/2): *¿No volíeu una nora?*
Vet-la't-aquí de present!
-Sant Joan (v. 4): *per falta d'enteniment,*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Marratxí

Capítol 2: Localitat

- 151 Jo faig feina en es Castell / i en es Cap Enderrocat.
Mosso, ves a dur es porró / i es peix escabetxat. Lluc...?
- Variant a Marratxí (v. 2): *es d'es Cap Enderrocat.*
- 251 A Alaró són llevats agres; / ja ho haureu sentit contar,
que volien baratar / el Sant Cristo amb pastanagues. Artà
- Variant a Marratxí (v. 2): *ja no ho han de demanar,*
- 1433 A Son Berga d'es Torrent / tot són portals i armaris.
Han posat en es diaris / que qui vol vendre canaris,
que n'hi dugui, fins a cent. Llucmajor
- Variant a Marratxí (v. 3/4/5): *I es qui vol vendre canaris
a sa plaça de Santa Eulàri' / que n'hi duguen més de cent.*
- 1578 Son Sales de Marratxí / un gran vei hi ha vengut:
Déu hi ha comparegut / a modo de pelegrí. Santa Maria
- Variant a Marratxí (v. 2/3/4): *un gran bé li és vengut
i Déu li ha aparegut / en forma de pelegrí*

Capítol 4: Narratives

- 126 Per tu, Francina Martí, / un homo varen matar;
ja ho va dir En Macià: / com sa pedra va tirar,
es cervell li va botir. Galilea
- Variant a Marratxí (v. 3/4): *En Macià va contar
que, com sa pedra tirà,*
- 130 Un homo tot sol té fred / i tota sa nit somia.
N'Andreu de ca Na Llucia / part damunt Santa Maria
feia jugar es ganivet. Santanyí
- Variant a Marratxí (v. 4): *part dellà Santa Maria*

Capítol 5: Noms personals

- 22 M'agraden ses fruites fines, / i ses cireres ho són.
Es nom més gallard del món, / per mi, són ses Catalines. *Artà*

Variant a Marratxí (v. 1/3/4): *M'agrada sa fruita fina /
Es nom de Catalina / és d'es més gallards del món.*

Capítol 7: Vida humana

- 74 Cap, cabeis, testa i cervell, / uis, pipelles, front i ceies,
nas, boca, dents i oreies, / coll, gargamella i clotell. *Puigpunyent*

Variant a Marratxí (v. 2): *pipelles, uis, front i ceies,*

- 260 Ara vénc de comprar sal / i no és per salar baldufes.
Maldament que t'escarrufes, / seràs ferit d'aquest mal. *Ariany*

Variant a Marratxí (v. 3): *No fa cas que t'escarrufes,*

- 978 Magdalena, panxa plena, / rompedora de plats fins.
Sa mare la batculava / a davant tots es fadrins. *Santa Maria*

Variant a Marratxí (v. 1): *Magdalena, cap d'arena,*

- 1142 Si jo t'arrib a encontrar, / garrida, a carreró clos,
no seria tot arròs, / si et dava a roegar s'os
que aquell dia en es pont gros / no et pogueres acabar. *Sóller*

Variant a Marratxí (v. 1/2): *Si mos 'ribam a encontrar,
tots sols a carreró clos,*

- 1271 Coranta sous N'Ametló / va guanyar en una vetlada.
Sa mare deia: - Malanada, / ja te basta un 'poleó! *Sineu*

Variant a Marratxí (v. 3): *Sa mare diu: - Malanada,*

- 1475 N'Esibet de Son Matet / de dins Petra du es salero;
es cabo de carabinero / li ha d'escriure es seu títlet. *Petra*

Variant a Marratxí (v. 4): *li va escriure es seu títlet.*

1646 En Jaume nostro se casa; / no sé si l'acertarà:
qui a vila externa va, / o és enganat o l'engana. *Maria*

Variant a Marratxí (v. 4): *o ha enganat o s'engana.*

1938 Sa tia, vós sou sa tia; / sa tia vós sou de tots.
¿No em voldríeu per nebot / per Na Juana-Maria? *Ariany*

Variant a Marratxí (v. 1): *Sa tia us diuen, sa tia;*

* * * * *

TOM IV

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Marratxí

Capítol 1.7: Glosades Vària

17. NA VUIT - NOUS

- A Son Roig de Cauviá, / Na Vuits-Nous han engegada.
An es Vinyet l'han passada / per veure si engreixarà.
- 5 Com va esser en es Pou Redó, / Na Vuits-Nous se va abeurar.
Damunt un pi va afinar / que la vetlava un voltor.
I va dir: - Jesús, Senyor! / aquell me perseguirà! - 10
Com va esser a Sa Cabaneta, / Na Vuit-Nous se va aturar
i va dir: - El sen Tià, / ¿que n'és molt lluny, Sa Vileta?
- 15 Com va esser a ca Ses Bieles, / que va haver voltat cantó,
sortiren en processó / totes aquelles veïnades.
- ¿Que no ho sabeu, estimades, / que Na Vuit-Nous és aquí? 20
- Tocau! Amollau-la aquí, / sols que no estiga fermada,
que si fa mitja gelada, / no serà viva es matí. *Calviá*

Variants a Marratxí:

(v. 6): *que la varen abeurar.*

(v. 13/14): *i va dir: - El sen Simó, ¿Que és enfora, Sa Vileta?*

(v. 18): *sortiren ben aviades.*

(v. 24): *serà morta es dematí.*

* * * * *

47. MONTUÏRI (Mont)

Quadre-resum de l'aportació de MONTUÏRI al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	56	53	84	193	95
II	33	53	263	349	305
III	62	36	177	275	215
IV	2	18	25	45	191
Suma	153	160	-	-	-
SUMA	313		549	862	806
TOTAL	862			Revisat: Novembre 2022	

TOM I : CANÇONS AMORoses

1) Cançons recollides a Montuïri sense variants a altres localitats

- 190** Pas el coll per lo mateix / que sa fua d'un falcó.
Si no alçau la mà, Senyor, / ja m'he carregat bon feix
quan veig que la pena creix / estant ausent mon amor! *Montuïri*
- 336** Andreu, N'Andrea m'ha dit / que tornasses redoblar
fins que s'aigo de la mar / sense foc haja bullit. *Montuïri*
- 375** Roseta de Ca s'Hereu, / que ets de guapa i falaguera!
¿Vols que et coman molt En Pere / de sa Cabana, n veure'l? *Montuïri*
- 448** Majoral, dau-me llecència / per un ramell entregar
a un jove que aquí hi ha / davant la vostra presència. *Montuïri*
- 558** Lo meu bé se n'és anat / i no m'ha dit adios;
jo tampoc no li he dit / "Lo meu bé, regalau-vós". *Montuïri*
- 779** Aigordent, tabac i vi / i una bona carn grassa,
una al·lota rossa i guapa / i un bon llit per dormir-hí. *Montuïri*
- 833** Cada dia dematí / don una uiada a la rosa;
no voldria que fos cosa / que altri l'hagués de coir. *Montuïri*

- 873** Dellà sa porta d'es Moll / hi vaig pintar una estrella.
Oh, cara de meravella! / Jo us daria, qui no espenya,
deu mil ferrades p'es coll. *Montuïri*
- 907** En passar p'es teu carrer, / s'estel major m'il·lumina;
venturós és el qui té / paraula amb tu, Catalina! *Montuïri*
- 1030** Jo voldria estar llogada / dins es lloc d'Alcúdia-Arrom
sense paga ni soldada, / només perque vós hi sou. *Montuïri*
- 1052** Madona d'es Pou, bon dia. / En Gel Terrigo és aquí
i diu que vos vol servir / a vós i sa vostra fia. *Montuïri*
- 1175** Ses pedres des teu portal / a mi em donen alegria;
voldria esser general / de sa teva companyia. *Montuïri*
- 1269** Un temps desitjava fer / un fiol amb s'estimat,
i ara que ja jo he lograt, / més clares vegades ve. *Montuïri*
- 1300** Voldria tornar mussol / per divertir Na Maria;
d'es gust que ella passaria, / jo tendria un gran consol. *Montuïri*
- 1315** 'Vui és Santa Catalina, / diada de mon amor;
vós tocau-li es cor, Senyor, / que no estigui pus fadrina. *Montuïri*
- 1537** Ramellet de confitura, / de tu estic enamorat.
Jo mai m'havia trobat / de l'amor tan apretat
com de sa teva hermosura. *Montuïri*
- 1672** Com jo veig aquests aucells / que corren per sa llaurada,
jo ja pens en aquell temps, / garrida, que et festejava,
i, d'enamorat que estava, / no bevia ni menjava,
i tu no em planyies gens. *Montuïri*
- 1710** En Miquel aplanarà / ses pedres d'aquest carrer,
i si no t'alcança, té / moltes penes a passar. *Montuïri*
- 1873** Sa nina que més estim / és rossa com un fil d'or,
però ella és tan ingrata / que dóna pena a mon cor. *Montuïri*
- 1955** Amor, amb cinquanta baules / tu amb mi lligada estàs.
Ara no m'escaparàs, / i d'aquí en envant sabràs
què cosa és donar paraules. *Montuïri*
- 2017** Es carrer de Llevant era / que em donava un poc de pler,
i ara, per no passar-nè, / faig una hora de voltera. *Montuïri*

- 2119** Ramellet apreciat, / ¿tens sa memòria malalta?
Recorda't d'es temps passat, / que te regava es sembrat,
i ara ja el te rega un altre. *Montuïri*
- 2200** Un temps es llucmajorencs / m'agradaven una maina,
i ara, per una d'Algaida / del meu cor faria blens. *Montuïri*
- 2477** Jesús! Que m'agrada, En Jaume! / Sempre l'hi dic, en venir.
Me pens que, en venir la fi, / li hauré de dar paraula. *Montuïri*
- 2635** Barca que ve de Maó, / per dins la mar balanceja;
fadrina que no festeja, / li falta educació. *Montuïri*
- 2684** Com es meu estimat ve, / són més de les nou tocades
o les deu assegurades / com entra dins es carrer. *Montuïri*
- 2753** Diuen que l'aigo embassada / aclareix es blat espès.
Tot es mal de ventre és / si hi convers qualche vegada. *Montuïri*
- 3099** Miquela, ¿vols En Miquel / i seràs cunyada meva,
i tu estaràs a ca teva / com ets àngels en el cel? *Montuïri*
- 3334** Si no t'alcanç, ramellet, / a la mar me tiraré,
i així almanco no tendré / ocasió de veure't. *Montuïri*
- 3377** Tots es cavalls van a's cós, / i es qui corre més, guanya:
qui tendrà més bona manya / tendrà ses vostres amors. *Montuïri*
- 3421** Un enamorat dubtós / fa perdre sa paciència.
Mare de Déu de clemència, / per falta d'un, dau-me'n dos. *Montuïri*
- 3458** Vaig anar a la Bonanova / amb dues intencions:
una per guanyar perdons / i s'altre per trobar dona. *Montuïri*
- 3475** Vos sou qui amb una mentida / provau una veritat:
vós, del qui més heu amat, / sempre n'heu dit mal, garrida. *Montuïri*
- 3615** Ara conec que va bo, / que la cosa multiplica:
com sonen qualche musica, / si n'és de fadrina rica,
solen tirar qualche tro. *Montuïri*
- 3694** Són les dotze, i he acabat / de ses cançons, vida mia.
Si no em donau alegria, / moriré desesperat. *Montuïri*
- 3759** Com som a cap de cantó / jo ja peg castanyolada
per veure si estàs colgada / amb companyia o no. *Montuïri*

- 3789** Es meu guerrer sempre va / de tres qui n'agafa quatre;
de per tot el veuen batre / i d'en lloc se'n du es gra. *Montuïri*
- 3907** A ballar me pots guanyar, / però a sa feina, no ho sé.
¿Saps de què em puc avanar? / Que em venies a cercar
s'estimat p'es meu carrer. *Montuïri*
- 3942** Es meu estimat no ve / mes que cada quinze dies,
perque té ses alegries / a un altre lloc que jo sé. *Montuïri*
- 3989** No voldria estimat meu, / que altra estimada fesses,
sinó que sempre estiguesses / en el món a compte meu. *Montuïri*
- 4062** Al·lota d'es meu carrer / no n'he volguda cap mai:
mu mare diu que fregai / per escurar, ella ja en té. *Montuïri*
- 4175** ¿Com m'has de tenir amor / si la tens amb homo negre
que amb un caramull de pega / sols no fa divisió? *Montuïri*
- 4287** Enmig de la mar, una penya; / damunt, un brot de ciprell.
Ja te'n pots anar al bordell, / amb so prometre i no atènyer. *Montuïri*
- 4293** En Roig de Malpèl / festeja sa moixa;
no la vol perque és coixa, / i corr com un mostel. *Montuïri*
- 4386** Ja li diràs a ta mare / i a ton pare, si vols,
que no m'agrad de fesols / perque no es miren de cara. *Montuïri*
- 4407** Ja sé que t'has avanat / que n'has festejades moltes,
però n'has de fer uns comptes: / que totes t'han engegat. *Montuïri*
- 4420** Jo encara no ho he dit tot; / més de la mitat deixava:
s'al·lota que festejava, / sempre duia que penjava
més d'un pam i mig de moc; / perque no li caigués tot,
amb ses barres l'aguantava, / i sa mae que parava
un ribell, i l'omplí tot. *Montuïri*
- 4491** Jo tenia un moixet magre / que no sortia d'es niu.
Si no ho sabies, sabí-hu, / que a mi, qui la'm fa, la'm paga. *Montuïri*
- 4615** No hi ha més gros desbarat / que una fadrina grossera:
un fadrí que ralli amb ella / ja el compta per estimat. *Montuïri*
- 4663** Perque som morena, em dius / que no em coneixs, en sa fosca;
encara que sia tosca, / ho conec, com de mi et rius. *Montuïri*

- 4773 Sa meva al·lota passada / li tenc de posar morral,
que, en passar p'es seu portal, / no em pegui una mossegada. *Montuïri*
- 4837 Si dius que no m'has volgut, / diré que no t'he volguda.
Cara de ruca peluda, / tu tens s'alè qui te put! *Montuïri*
- 4963 Tenc mal de ventre p'es peus / i mal de cap per s'esquena.
Si no em dau Na Magdalena, / rebentaré en fideus. *Montuïri*
- 4971 Te pensaves pegar-lè'm! / Som jo qui la t'he pegada!
Si tornes venir a veurè'm, / festejaràs amb mu mare. *Montuïri*
- 5066 Veig sa mare, veig sa fia: / ben mirat, ben poc hi ha.
Si em donaven a triar, / no sé quala agafaria;
pens que més m'estimaria / de buit haver-me'n d'anar! *Montuïri*
- 5083 ¿Vols que et diga la raó / per què et feia mala cara?
Agradaves a mu mare, / i, en veritat, a mi no. *Montuïri*

2) Cançons recollides a Montuïri amb variants a altres localitats

- 62 Demà farà tres setmanes / que no he vist s'enamorat,
però que a mi m'han semblat / dotze mesos de quartanes. *Montuïri*
- Variants -Llubí (v. 3): *que jo no he vist s'estimat,*
-Sa Pobla (v. 3): *i a mi m'han assemblet*
- 132 Jo cui branques d'un roser / perquè sa soca m'agrada.
Catalina, prenda amada, / a Ciutat te n'ets anada
a llogar-te per criada / a casa de cavaller.
Digues, i te serviré / com a criat vertader,
igual que si fos ton pare. *Montuïri*
- Variants -Vilafranca (v. 7): *Manda, i te serviré*
-Banyalbufar (v. 9): *igual d'esser vòstron pare.*
- 243 Si estic desterrat a Aubenya, / de pensament som aquí.
Estimada, heu de tenir / es cor més fort que una penya. *Montuïri*
- Variants -Consell (v. 3): *S'estimada ha de tenir*

- 290 Carta no havia mester, / mon bé, per pensar en vós,
perque fóreu el primer / qui vàreu sembrar es planter
a dins l'hort dels meus amors. *Montuïri*
- Variants -Pollença (v. 3): *ell vós fóreu el primer*
-Inca (v. 4): *que sembràreu el planter*
- 422 Es brot més apreciat / d'es teu cossiòl voldria,
perque es que m'has enviat / par que em doni torns de cap
pensant en tu tot lo dia. *Montuïri*
- Variants -Muro (v. 4): *m dóna turbes de cap*
-Sant Llorenç (v. 4): *me donen torns en es cap*
- 495 Adiós, veinats, veinades / de dalt a baix d'es carrer;
adiós, polit roser, / adiós dos mil vegades! *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 3/4): *i a vós, polit roser, / vos ho dic dos mil vegades!*
- 601 Amor, si m'has de matar, / mata'm amb una escopeta;
faràs una mort secreta / i ningú se'n temerà. *Montuïri*
- Variants -Sóller (v. 2): *me pots matar amb escopeta;*
- 669 Jo em trob dins un paradís / i lo meu cap no discorre.
Puríssima gran Senyora, / fadrina que s'enamora
més valdria que es morís. *Montuïri*
- Variants -Llucmajor (v. 1): *Estic dins un paradís*
-Sineu (v. 1): *Jo estic dins un paradís*
-Valldemossa (v. 3): *Reina del cel, gran Senyora,*
-Santa Margalida (v. 5): *valdria més se morís.*
- 740 Si t'havia de dar es sí / i altre remei no hi havia,
a Déu pregàries faria / m'enviàs la mort a mi. *Montuïri*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *que enviàs la mort per mi.*
- 968 Jesús, i que tenc de set! / Me'n beuria una somada,
d'aquesta aigo regalada, / si tu la'm duies, Francesc. *Montuïri*
- Variants -Sant Joan (v. 2): *Jo beuria una somada*

- 1102 P'En Juan daria quatre / i p'En Tomeu un velló,
i a un altre que no dic / li daria lo millor. *Montuïri*
- Variants -Santanyí (v. 1/2): *Per un Pep daria quatre,
per un Juan un velló,*
- 1212 Si mon bé no cau soldat, / una promesa faré:
a una Verge que sé / de jonoions aniré
subaix de Sant Honorat. *Montuïri*
- Variants -Campos (v. 5): *i a veure Sant Honorat.*
- 1241 Tonina, pauma de Malta, / artillera de la mar!
Vós sou qui em poreu donar / més alegria que una altra. *Montuïri*
- Variants -Binissalem (v. 3): *Vós sou qui me poreu dar*
- 1378 Com me vaig enamorar, / hagués mirat lo que feia.
Com tanta hermosura veia, / en res no vaig reparar. *Montuïri*
- Variants -Sineu (v. 3/4): *Tanta d'hermosura veia
que en res més vaig reparar.*
-Artà (v. 4): *a res no vaig reparar.*
-Algaida (v. 4): *que en res més vaig reparar.*
- 1398 De ses més guapes que sé, / de ses més guapes que hi ha,
són a dins aquest carrer / voltant per aquí deçà. *Montuïri*
- Variants -Petra (v. 3): *és a dins aquest carrer*
- 1414 En dir "alabat sia Déu", / es "per a sempre " voldria.
Jo et trob, Juana-Maria, / com una Mare de Déu. *Montuïri*
- Variants -Santanyí (v. 3): *Te trob, Juana-Maria,*
- 1445 Hermosa i guapa pintura, / regalo de los meus uis:
amb so mirar vos ne duis / el cor d'una criatura. *Montuïri*
- Altra variant a Montuïri (v. 4): *es cor d'una criatura.*
- 1490 Margalideta estimada, / tu n'ets un ramell de flors,
i jo no estaré en repòs / que no t'haja demanada. *Montuïri*
- Variants -Sineu (v. 4): *fins que t'haja demanada.*

- 1588 Una cirera he menjada / que no tenia pinyol.
Francineta agraciada, / ets hermosa com un sol. *Montuïri*
- Variants -Manacor (v. 4): *ets més hermosa que es sol.*
- 1634 Adiós, carrer! Carrer, / quantes males nits me costes!
I aquestes amors vostres, / Déu sap si les me'n duré! *Montuïri*
- Variants -Sineu (v. 3): *An aquestes amors vostres,*
- 1864 Qui està enamorat tot sol, / com se troba, jo ja ho sé:
se troba com un qui té / talent, sense pa a's reol. *Montuïri*
- Variants -Sóller (v. 1): *Qui s'ha enamorat tot sol,*
- 1910 Tan possible és es comptar / ets estels del firmament,
com jo porer dar entenent / la gran pena i turment
que per amor em feis passar. *Montuïri*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *la gran pena i el turment*
-Artà (v. 4): *la meva pena i turment*
- 2002 D'una cosa me penet, / Aineta, garrida meva,
i és d'haver entrat dins ca teva / un dia un poc massa prest. *Montuïri*
- Variants -Artà(v. 4): *una mica massa prest.*
- 2083 Miquelet, sa teva amor, / ¿que tanmateix serà vana?
¿Te'n prendrà com la civada, / que l'escampen, i no grana,
per davant es llaurador? *Montuïri*
- Altra variant a Montuïri (v. 3): *¿Me'n prendrà com la civada*
- 2161 Si s'estimat m'ha deixada / per una de més valor,
jo no li don culpa, no, / perque cada u és senyor
de fer lo que més li agrada. *Montuïri*
- Variants -Felanitx (v. 4/5): *cadascú és molt senyor*
d'anar a sa que més li agrada.
- 2281 Es qui va a escola, estudia / per aprendre sa lliçó.
En tu he posat s'amor; / per altre no et deixaria. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 2): *sol aprendre la lliçó.*
-Santanyí (v. 4): *per altre no ho deixaria.*

- 2330 Pega per alt i per baix, / fé rabassons i estelles,
i no mudis ses quimeres; / si no, te'n penediràs. *Montuïri*
- Variants -Sant Joan (v. 2): *faràs rabassons i estelles,*
-Calvià (v. 3): *però no muds ses quimeres;*
- 2447 El meu cor s'és migpartit / i se n'han fet quatre trossos:
vós teniu es tres més grossos / i jo tenc es més petit. *Montuïri*
- Variants -Alcúdia (v. 2): *i s'ha fet a quatre trossos:*
-Artà (v. 4): *i jo en tenc un de petit.*
- 2526 Si tu me vesses es cor / així com me veus sa cara!
No pot esser que ta mare / te vulga més bé que jo!
I si tu me vols bé ara, / més me'n voldries llavò. *Montuïri*
- Variants -Capdepera (v. 3): *No és possible que ta mare*
- 2661 Cada pic que em trobareu / damunt banc, cadira o caixa,
teniu-me present com l'aixa / i no em desolidareu. *Montuïri*
- Variants -Sóller (v. 1): *Cada pic que us trobareu*
- 2691 Com me vaig enamorar / jo hagués mirat lo que feia:
com tanta hermosura veia, / cosa no vaig reparar. *Montuïri*
- Variants -Santanyí (v. 4): *res més no vaig reparar.*
- 2775 Enamorats sense paga / ninguns ho voldreu esser;
una fadrina ha d'esser / humil... com una argelaga. *Montuïri*
- Variants -Binissalem (v. 2): *ninguns ho voleu esser;*
-Artà (v. 2): *ninguns ho volen esser;*
- 2851 Es festejar fa anar alegre, / és cosa de veritat:
aquell qui no ho ha provat, / com més va, més s'hi apegà. *Montuïri*
- Variants -Sant Joan (v. 2): *aquesta és la veritat:*
- 2958 Jo crec que et vaig agradar, / però tu no m'agradares;
estimació me posares, / i jo no te'n vaig posar. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 4): *jo també te'n vaig posar.*

- 3026 Jo tenc un festejador / de dins es Pla de Na Tesa,
i du tanta de noblesa / com un fii de conrador. *Montuïri*
- Variants -Capdepera (v. 4): *com a fii de conrador.*
-Llucmajor (v. 4): *que n'és fill de conrador.*
- 3084 Marineret del meu cor, / ¿m'estimes o no m'estimes?
Un sou va que no endevines / sa passió que et tenc jo! *Montuïri*
- Variants -Felanitx (v. 4): *es pensament que tenc jo.*
-Galilea (v. 4): *es pensaments que tenc jo.*
- 3162 No t'acosts a sa murtera, / que no li espolsis sa flor;
en sentir anomenar Pere / s'ànima em torna en el cor. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 1): *No vagis a sa murtera,*
-Santanyí (v. 2): *que no li tomis sa flor;*
- 3209 Quan me'n vaig a fora vila, / sempre me mir es molí,
perque hi habita un fadri / d'es més curros de la vila. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 1): *En anar a fora vila,*
-Santanyí (v. 2): *sempre mir cap a's molí,*
- 3726 Jo veig llum a sa finestra. / ¿Que se'n deu anar a colgar?
Per anit deixem-ho anar. / Ja ho veurem un altre vespre. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 4): *Mos veurem un altre vespre.*
- 3870 Sa meva guerrera va / a punt de pastora mia:
du randes per sa camia, / de pellerings que hi ha. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 4): *de tants de forats que hi ha.*
-Llucmajor (v. 2/3/4): *a punt de ses mossonetes:
du randa a ses faldetes / i puntilla i parfalà.*
- 3976 Me'n pren com l'herba de prat, / que cada hora rebrota.
Estimada, vos vui tota; / no em conform amb la mitat. *Montuïri*
- Variants -Sant Llorenç (v. 4): *perque ho trob poc la mitat.*
- 3999 Que vénguen més servidors / que a mar no hi ha grans d'arena,
amor, no teniu que tèmer, / que es més amat sereu vós. *Montuïri*
- Variants -Petra (v. 2): *es més estimat sou vós.*

4117 A temporades fa lluna, / cara de sol vertader.
Si dius que som caplleuger, / pregaris a Déu pots fer
que, com jo, ne trobis una. *Montuïri*

Variants -Selva (v. 4): *gràcies a Déu pots fer*
-Artà (v. 5): *si, com n'hagis de mester,*
que com jo en trobasses una.

4166 Com festejava, li deia: / - Jesús, que et trob de galant! -
I jo l'enganava tant! / I ella, tonta, que s'ho creia. *Montuïri*

Variants -Campanet (v. 4): *i ella, tan tonta, s'ho creia.*

4312 ¿Es comte Puig no és ton pare, / o es marquès de Solleric?
I jo que som pobra, dic / que empegueïda n'estic
d'esser nora de ta mare. *Montuïri*

Variants -Selva (v. 1): *¿Es comte Puig que és ton pare,*
-Campos i Valldemossa (v. 4/5):
que estaria empegueït / d'esser gendre de ton pare.

4580 Na Maria Pou m'agrada / perque té es parlar amorós,
llavò sa boca d'anfós / i es nas de rata pinyada. *Montuïri*

Variants -Sineu (v. 1): *Na Catalina m'agrada*

4711 ¿Que no saps que em vares dir, / en aquell cantó de caixa?
Que jo era paret baixa / per haver-me de servir.
Si dius que som paret baixa, / per tu no cal remuntar.
¿O et pensaves alçar / un fii d'es comte de Raixa?
Un fii d'es comte de Raixa / tal vegada no et voldrà,
i t'hauràs d'aconhortar / amb una paret més baixa. *Montuïri*

Altra variant a Montuïri (v. 3): *Que em trobaves paret baixa*

Variants -Artà (v. 6): *per tu no vui remuntar. (tu no em faràs remuntar.)*

-Sant Joan (v. 7): *¿Te pensaves alçar*

-Binissalem (v. 7): *¿Te deus pensar alçar*

-Son Carrió (v. 7/8): *Veies si tu et deus pensar*
ser fii d'es Comte de Raixa?

-Sencelles (v. 7): *¿Tu que et penses alçar*

-Porreres (v. 8): *es fii d'es Comte de Raixa?*

-Maria (v. 9/10/11/12):

Es fii d'es Comte de Raixa / per ventura no et voldrà,
i t'hauràs de conformar / amb una altra paret més baixa.

4824 S'estimat, perque està ric, / ha mudat d' enamorada:
si per pobra m'ha deixada, / se pensa haver-me enutjada,
i jo contenta n'estic. *Montuiri*

Variants -Ariany (v. 3): *se n'ha anat i m'ha deixada,*
-Alaró (v. 3): *per pobra a mi m'ha deixada,*

4876 Si no em vols, digues: - Ves-te'n - / i mai més te faré nosa;
que així ho fan, cara de rosa, / ses dones que tenen seny. *Montuiri*

Variants -Manacor (v. 1): *Si no t'agrad, engeguè'm,*
-Inca (v. 2): *i almanco no et faré nosa;*
-Búger (v. 2): *i no te faré pus nosa;*

5021 Una fadrina demana / adesiara un fadrí,
i, com li ha dit que sí, / cerca raons i l'engana. *Montuiri*

Variants -Banyalbufar (v. 2): *sa llibertat d'un fadrí,*
-Campos (v. 3): *i ella, com vendrà a la fi,*
-Sant Joan (v. 4): *se'n va amb un altre i l'engana.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Montuiri

3 A Ciutat éreu ahir, / bona amor, i no us vaig veure;
ja poreu pensar i creure / de tristor si en vaig tenir! *Sant Joan*

Variant a Montuiri (v. 1): *a Ciutat vaig anar ahir,*

25 Bona amor, ausent de vós, / duc cadena amb dues vies;
voldria tots aquest dies / passassen de dos en dos. *Sant Joan*

Variant a Montuiri (v. 2): *m'han haguda de sangrar;*

168 M'han dit que demà te'n vas / a muntanya, Magdalena.
Jo faria una novena / que es majoral qui vos mena,
en arribar, t'engegàs. *Binissalem*

Variant a Montuiri (v. 1): *Diuen que demà te'n vas*

232 Ses cases de Son Real / tenen quatre cantonades;
jo totes les he aplanades, / amor, des que hi habitau. *Santa Margalida*

Variant a Montuiri (v. 4): *d'ençà que vós hi habitau.*

- 413 Catalina, tu m'entroques / am so foc en es capell.
M'han enviat un ramell / d'aufabeguera i clavell
tot carregat de bajoques. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 5): *amb vint-i-quatre bajoques.*
- 425 Es ramell que he duit avui, / que és estat d'apreciat!
Cap mica s'és mustiat, / perque tot lo dia ha estat
dins sa síquia en remui. *Biniamar*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Es ramell que heu duit avui,*
- 517 Com me'n tenc anar d'aquí, / m'és un calze d'amargura;
per això, sol d'hermosura / és que em torb tant a venir. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Com me n'he d'anar d'ací,*
- 531 D'es meu cor se fan esquerdes / com veig que me n'he d'anar
i assuaquí he de deixar / un clavell florit que hi ha,
qui, com surt a passejar, / jo li voldria enramar,
per allà on ha de passar, / de murta i de canyes verdes. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 7): *per més porer-te adorar,*
- 629 Damunt sa pedra d'es vas / trobaràs lletres vermeies
de ses paraules que em deies / falses, i no en feies cas. *Porreres*
- Variant a Montuïri (v. 3): *són ses paraules que em deies*
- 717 Se pensava s'estimat / que em moriria d'amor,
i jo qui amb so cor traïdor / mai li deia veritat.
Ja pot estar descansat, / que no aniré a cercar-lo. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 5): *Pots estar ben descansat,*
- 727 Si Na Juana Maria / amb un altre se casàs
i trobàs obert un vas, / jo dedins m'hi tiraria. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *si trobàs obert es vas,*
- 815 A sa vorera de s'era / vaig sentir lladrar dos cans.
Lo meu cor que feia espants: / Sortiu, amor verdadera,
que ma persona us espera / en presència de los sants,
i el rei amb sos capitans / que per vós alça bandera:
Sant Lloaxim i San Pere / i llavonses altres sants,
homos petits i de grans. / Bona amor, si no us alcanç,
reneg de s'amor primera. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 10): *i llavò ets altres sants,*

- 886 Dissabte, maldament ploga, / tenc d'anar a la Trinidad,
i, si no veig s'estimat, / almanco veuré sa sogre. *Santa Maria*
- Variant a Montuïri (v. 3): *ja que no veig s'estimat,*
- 920 Es coloms van a pareis / i sa meva tota sola.
Colometa, vola, vola, / vés a cercar es teus remeis. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Perdiueta, vola, vola,*
- 938 Estimada, jo tenc set / i aigo no em voleu donar?
Donau-m' un poalet / d'aigo de la vostra mà. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Jesús meu, que tenc de set!*
- 987 Jo no sé ambe quin intent / vós m'enviau pessigades.
Jo que us daria besades! / Mirau si som diferent! *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *És un cas ben diferent.*
- 1124 ¿Que estaves empegueïda / de venir en es meu costat?
Me n'anava més inflat, / més content i alabat
que un infant que va amb sa dida. *Vilafranca*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Jo qui anava més inflat*
- 1247 Una amor tenc començada, / una amor amb un Miquel;
voldria que Deu del cel / la'm deixàs veure acabada. *Maria*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Una amor ben conservada,*
- 1282 Voldria esser estudiant, / llegir es teu breviari,
i esser com Sant Macari / qui guanyà el cel festejant. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 2): *per llegir en es teu breviari,*
- 1305 Vós sempre ho deis això: / "Ja vendrà dia de paga";
i la millor terra vaga / a on sembraria jo. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *"Vendrà es dia de la paga";*
- 1309 Vós sou l'estelet brillant / descobert d'ennigulada,
qui, com ve de matinada, / els seus raigs van augmentant;
jo, per esser-vos davant, / careta de diamant,
derramaria sa sang / que Déu del cel m'ha donada. *Santa Margalida*
- Variant a Montuïri (v. 5): *i per esser-vos davant,*

- 1361 Boqueta de cirereta, / quina boca teniu vós!
Vós teniu una boqueta / com un realet de dos. Artà
- Variant a Montuïri (v. 4): *com es Convent del Socós.*
- 1393 Dau tanta blancor, estimada, / com la lluna de gener
o la flor de l'ametler / o la neu de la muntanya. Llubí
- Variant a Montuïri (v. 2): *com la flor de l'ametler*
- 1456 Jo no sé com vostra mare / tan hermosa vos tengué;
vos tengué baix d'un dosser / voltat de fuies de parra. Artà
- Variant a Montuïri (v. 3): *vos tengué baix d'un roser*
- 1494 Mirau si és blanc es paper; / vós encara li guanyau:
com el lliri blanquejau, / gentil flor d'aranyoner. Artà
- Variant a Montuïri (v. 4): *oh flor de geraminer!*
- 1579 Tota sa nit som anat / repassant dones hermoses:
totes me pareixen roses, / i tu un clavell daurat. Binissalem
- Variant a Montuïri (v. 2/4): *cercant ses dones hermoses: /
oh clavellet encarnat!*
- 1597 Valga'm Déu quina polleta / que n'és sortida a ballar!
Quants de pollastres hi ha / que li farien aleta! Sant Joan
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *Tots es pollastres que hi ha,
¿no veus com li fan aleta?*
- 1658 Cada dia dematí / me'n vaig a missa endolada,
de mu mare acompanyada, / uis baixos tot lo camí,
i de darrere sent dir: / - La jove, ¿què deu tenir,
que va tan mortificada? / - Que no sabeu, estimada,
que fadrina enamorada / i s'estimat l'ha deixada,
ho deu haver de fer així? Ariany
- Variant a Montuïri (v. 9): *que una jove enamorada*
- 1677 Com s'estimat se saïnà, / jo havia de fer bugada.
S'aigo d'est uis me bastà / per rentar i per passar,
per lleixiu i lleixivada; / i una gerra escollada
que encara en va sobrar; / i un poc que en va vessar,
si no hagués anat a mar, / tota la Ciutat negava. Sant Joan
- Variant a Montuïri (v. 2): *queia que feia bugada.*

- 1747 Garrida, si vos feis monja, / En Juan deixarà el món:
n'hi prendrà com la taronja, / que sucant sucant se fon. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 4): que xupant xupant se fon.
- 1781 Jo tenc es cor i es fetge / allà on tothom los té.
Ja no em curarà barber. / Estimat, vós sou el metge. *Santanyí*
- Variant a Montuïri (v. 2): *penjats a un garrover.*
- 1813 No hi ha cosa més poc planta / que ses cames d'un fadrí:
tota sa nit faç aquí / per s'amor d'una berganta. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 4): *per festejar una berganta.*
- 1899 Si m'hagués d' enamorar, / ja no m' enamoraria;
del qui té amor me riuria; / i ara me toca es plorar, *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Si em 'via d' enamorar,*
- 1916 Treu es cap en es carrer, / veuràs derramar sang viva,
i així veuràs, Margalida, / què em costa voler-te bé. *Vilafranca*
- Variant a Montuïri (v. 4): *lo que costa voler bé.*
- 1950 Al qui passa mal de ventre, / donau-li fonoï verdós.
Jo ja li he dit adiós, / a s'al·lota, per a sempre. *Maria*
- Variant a Montuïri (v. 1): *An el qui té mal de ventre,*
- 2008 Enamorades d'una hora, / en tenc una infinidat:
en tenc cent a dins Ciutat / i altres tantes a fora. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i vint-i-quatre per fora.*
- 2051 Jo l'he festejada Rosa, / i ara me som enrosat;
un que en tenia, sembrat / en es corral, l'he arrancat
per no pensar en tal cosa. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 3): *en tenia un de sembrat*
- 2125 Sa meva al·lota passada / no em mira, en encontar-mè.
Jo li he de dir, en veure-lè, / quina honra li he llevada;
que, si ella va entonada, / hi va i no sap de què. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 6): *la jove, i no sap de què.*

- 2135 Senyor, feis-me'l avorrir, / an En Toni, que no el vui,
p'En Juan encobeir, / sa nineta d'es meus uis. *Banyalbufar*
- Variant a Montuïri (v. 4): *que és sa nineta de s'ui.*
- 2148 Si causa vos hagués dada / de mudar, mon bé estimat,
crec que seríeu tornat / a veure'm, qualque vegada;
emperò és cosa provada / que som jo qui no us agrad. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *mon bé, per haver mudat,*
- 2187 Un fadrí, en voler mudar, / sempre excuses hi troba,
i si no n'hi ha, n'hi posa / per porer-se'n decantar. *Costitx*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Un fadrí que vol mudar,*
- 2229 Amb lletres d'or estau escrita / i no us poreu esborrar.
Amor, si us han d'encantar, / jo hi vui sa darrera dita. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Si amb lletres d'or us tenc escrita*
- 2334 Privada del confessor, / de mon pare i de mu mare;
i, i si me voleu, encara, / jo no mud la intenció. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *jo no mud d'intenció.*
- 2345 Ramellet de gallardia, / no et cont lo que m'ha passat.
torna, si em tens voluntat, / que per temps seràs pagat
d'una grossa cantidat, / moneda que no es canvia. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 6): *de plata, que no es canvia.*
- 2366 Si m'hagués enamorada / d'un jove lladre o traïdor,
vós ja en tendríeu raó / de dar-me queixes, mu mare;
però jo vos dic des d'ara / que a mi no em fa por es bastó.
Ell és un jove d'honor; / perque es pobre no us agrada.
Jo m'oblic a servir-ló, / tant quant viuré, de criada. *Ariany*
- Variant a Montuïri (v. 5): *però pegau fort, mon pare,*
- 2397 Un pastor me té cativa / i no em vol alliberar;
promet que el tenc d'estimar / tant com Déu me darà vida. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Jo promet que l'he d'amar*

- 2452 Encara que sia al·lot / i vós sigueu casadora,
¿que vos seria sa jove, / que ho perllongàsseu un poc? *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *que m'esperàsseu un poc.*
- 2536 A Algaida es festejadors / damunt sa caixa s'asseuen
i a Randa cadira treuen, / los tracten com a senyors. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *damunt ses caixes s'asseuen,*
- 2578 Anant a Lluc, hi ha pins / i qualque mata rodona;
aquest cos de Na Sansona / és un enganafadrins. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 4): *fa encativar es fadrins.*
- 2609 Ara que poreu, triau, / que jo també triaria,
i an es meu gust aniria, / just així com vós anau. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *així com vós hi anau.*
- 2610 Ara som a sa carrera / de sa casa on vui entrar.
¿Me voleu venir a llevar / es biuló que hi ha a darrera? *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 2): *de casa que vui entrar,*
- 2893 Fadrina que no festeja, / està damunt es portal,
i té sa fruita venal / i ningú la hi mercadeja. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 2): *va de portal en portal,*
- 2985 Jo la festeig hortolana / quatre mesos en s'estiu
perque ella sempre diu: / - Menja melons, si en tens gana. *Vilafranca*
- Variant a Montuïri (v. 3): *perque en arribar me diu:*
- 3011 Jo passava per aquí, / t'he vista i no m'he aturat.
¿Que ja tens enamorat, / o encara estàs suaixí? *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *¿Que ja has fet enamorat,*
- 3086 Massa jove em som posada, / en el món, a voler bé.
Ara que hi som, ¿què he de fer? / Venturosa o dissortada! *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Massa jove t'has posada,*

- 3098 M'han privada que no rall / amb vós, mon bé vertader.
Tanmateix hi rallaré / quan passaré p'es carrer
cap amunt i cap avall. Campanet
- Variant a Montuïri (v. 2): *amb un pobre mariner.*
- 3164 No t'enamors de cabrit / que se'n va de roca en roca;
no t'enamors de cap soca / veia, que té es cor podrit,
ni de cap fadrí atreuit / que de vergonya en té poca:
mira que encara ets al·lota / i no tens es seny complit. Vilafranca
- Variant a Montuïri (v. 2): *que se'n va de soca en soca;*
- 3284 Sempre passa i repassa! / Malhaja tant de passar!
Un dia tropestrarà / i es romprà sa carabassa! Santa Margalida
- Variant a Montuïri (v. 4): *i es fotrà sa carabassa.*
- 3503 En tu voler anar a Ciutat / ja m'ho diràs, Catalina,
i es camí estarà enramat / de vellutet encarnat
i roses de color fina. Artà
- Variant a Montuïri (v. 1): *Com voldràs anar a Ciutat*
- 3506 Es Dijous Sant, estimada, / vos volia dar es confits:
sa butxaca foradada / i varen esser sortits. Sant Joan
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *p'es forat de sa butxaca
me varen esser sortits.*
- 3509 Estimat, això és formal: / estiraré si tu estires;
si vols coques de Nadal, / posa llevat per ses fires. Llucmajor
- Variant a Montuïri (v. 3): *si vols coques a Nadal,*
- 3549 Si jo tenia una pauma, / la faria guarnir d'or
i la daria an En Jaume / que és la prenda del meu cor. Artà
- Variant a Montuïri (v. 2): *la faria pintar d'or*
- 3572 Da'm ses mans, farem ses paus. / Massa ja mos n'hem retretes.
Te n'he fetes, me n'has fetes: / porem dir que estam cabals. Artà
- Variant a Montuïri (v. 1): *Da'm ses mans, farem sa pau.*

- 3599 Si hi tens gust i vols que torn / a ca teva, com solia,
llavò et diré, vida mia, / es meus pensaments quins són. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *es teus pensaments quins són.*
- 3678 Quina lluna fa tan clara, / garrideta, i vós sopau!
Jo, p'es forat de sa clau, / 'ximateix vos veig sa cara. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *veig lluir la vostra cara.*
- 3772 Dues guerreres plegades / no poden fer bona fi.
Una amb s'altra deuen dir: / -Deixa'l fer, jo el vui per mi -,
i al punt són a bastonades. / Se donen unes uiades
que és com que es tirin verí: / s'arribarien a obrir
es cor a ganivetades! *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4/5): - *Xa'l estar, jo el vui per mi -,
de cop són a punyalades.*
- 3788 Es meu guerrer sempre du / es guardapits d'endiana
i una bossa de llana, / però no hi està ningú. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i dedins no hi ha ningú.*
- 3829 Jo tenc sa meva guerrera / de s'alçada de s'aumud:
pot servir per tap d'aujub / i per clot de melonera. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *serveix per tapar s'aujub*
- 3979 Mestre Tomeu deixa empès / i En Biel ja se desperta.
¿Me vols dir per cosa certa / que Na Tangona el m'ha pres? *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 4): *si Na Tanjona el m'ha pres?*
- 4172 Com més va, més m'hi infund, / a tenir-te passió:
jo voldria que un fibló / d'aigo te caigués damunt! *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *de merda et caigués damunt!*
- 4207 Demà farà tres setmanes / que jo no he festejat
amb so meu enamorat; / i com més va, manco ganes. *Deià*
- Variant a Montuïri (v. 4): *però no me'n faltés ganes.*

- 4213 ¿De què t'has picat, puntós, / que tot són morros i ceies?
A sa cadira on tu seies, / ja n'hi seuen de millors. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Sa cadira allà on seies,*
- 4249 El qui portarà floretes / an es meu enamorat,
voldria que fos picat / de moixos, marts i genetes! *Pollença*
- Variant a Montuïri (v. 3): *voldria que fos arrapat*
- 4280 En es llevant neixen dies / i en es ponent llibertat.
Demés que m'has enganat, / tu encara te n'aprecies.
Deixa fer, ja vendran dies / que el temps te serà pagat! *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i endemés m'has engegat,*
- 4443 Jo me passeig per sa lluna / sense fer mal a ningú.
De jovenetes com tu, / cada passa en trepig una. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *I d'al·lotes com ets tu,*
- 4542 Més m'estimaria estar / tancat dins Constantinoble
i esser mermulada d'un poble, / que amb tu haver-me de casar. *Estellencs*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *que esser murmurat d'un poble
o amb tu haver-me de casar.*
- 4718 Qui la festeja criada, / ja se pot armar d'arròs,
perque ses faves ceïades / no li cauen bé an es cos. *Marratxí*
- Variant a Montuïri (v. 4): *no li assanten en es cos.*
- 4736 Sa cara, amb pedaç eixut, / la'm rentaràs si m'arribes:
a mi em contes ses mentides, / i amb una altra tens es gust. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *amb un altre hi tens es gust,
i a mi em contes mentides.*
- 4814 Ses sopes i ses amors, / ses primeres són ses bones.
No us caleu fiar de dones, / que són animals traidors. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *Jo me mir totes ses dones
i no en trob d'altre com vós.*

4892 Si sa dona menjàs grava / i un altre la hi cavàs,
pens que no en faria cas, / de dur-ne una a sa casa. *Felanitx*

Variant a Montuïri (v. 3): *molts no ne farien cas,*

4903 Si tenia una destral, / faria un feixet de llenya;
jo no me gos posar amb ella / perque sa peça no ho val. *Ariany*

Variant a Montuïri (v. 3): *jo no me vui posar amb ella*

4981 Tota sa setmana pens / ane qui daré s'amor:
si la don an En Juan, / En Toni estarà felló. *Felanitx*

Variant a Montuïri (v. 1): *Tot lo dia estic pensant*

5048 Un temps, quan no festejava / aquest clavellet daurat,
ja hi tenia ben trempat! / Emperò quan me n'anava. *Muro*

Variant a Montuïri (v. 3/4): *ja hi tenia ben trempat,
es vespres, com hi anava.*

5104 'Vui és dijous tot lo dia; / un temps l'anava cercant,
i ara m'alegren tant / com si dijous no hi havia. *Santanyí*

Variant a Montuïri (v. 2): *un temps l'anava esperant,*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Montuïri sense variants a altres localitats

Capítol 2: Arts i Oficis

- 409 Sa mestressa sempre em renya, / això ja ho té de costum.
En tocar s'Ave-Maria: / "Toca, mossà, encén es llum". *Montuïri*
- 531 Mestre Rafel Amorós, / vós qui sou un gerrer fi,
¿no faríeu un bací / que n'hi puguin cagar dos? *Montuïri*
- 900 Un sabater i un fuster / qui sols no toca cap eina,
ell és viu: sense fer feina, / de batle volia fer. *Montuïri*

Capítol 3: Astres i Temps

- 182 Un homo vei sempre troba / s'hivern més carregadet:
mon pare no tendrà fred, /enguany, amb sa dona nova. *Montuïri*

Capítol 4: Camperoles

- 161 Una berganta hi ha a Pina / que té nou aumuds de flor.
Ja és ben diferent de jo, / que no tenc blat ni farina. *Montuïri*
- 238 Al·lotes, alçau es cap / i mirau es vent d'on ve.
Ara passa un carreter / i passa girat girat. *Montuïri*
- 638 Som es pastor de Son Mosca / i me diuen En Mosquit;
mon pare és el sen Ropit / i mu mare madò Llosca. *Montuïri*
- 779 Enguany, en es sementer, / he coït dos cavaions.
Francina, m'hauràs de fer / botanes en es calçons. *Montuïri*
- 911 En acabar aquest redol / i aquest d'aquí deçà
mos n'hem d'anar a berenar / abans que no es pongui es sol. *Montuïri*
- 999 Jo m'he mirat es redol / i sou com a ballarugues.
Tot lo dia faç berrugues, / perque, d'homos, som tot sol. *Montuïri*
- 1048 Mestre Antoni està enfadat, / més hi està l'amo Andreu;
sa màquina de Sineu / s'espenya en veure es sembrat. *Montuïri*

- 1061** Nou puputs tenc, i sa mare / i son pare, si el 'gafam.
Mirau si en duc d'aviram, / damunt sa meva espinada! *Montuïri*
- 1335** D'onsevulla véngui es vent / la Mare de Déu se'n ve.
A mi tant m'és quedar bé / amb l'amo, com malament. *Montuïri*
- 1442** Fanoi dolç i fanoi agre, / fanoi de la gran dolçor.
Qui té fanoi i no en menja, / tot lo dia té tristor. *Montuïri*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 48** En veure homos amb capot, / ja pens amb En Vicens Barres,
que fou causa que es meus ases / me caiguessen dins un clot. *Montuïri*
- 133** Veim que ses trebaiadores / s'han posada pinta al cap,
llavò davantal ruat; / van a modo de senyores. *Montuïri*
- 161** La Mare de Déu de Lluc / és enfora i mos estima;
d'Algaida una fadrina / diu que es gipó ha perdut. *Montuïri*
- 267** Es meu estimat fa *esto* / (no sé què li he de dir):
no vol que dugui xelí / ni volant de *soprepuesto*. *Montuïri*

Capítol 6: Danses

- 182** Ai, al·lota, al·lota, / ¿em vols o no em vols?
Es hora que em digues / ambe qui et resols. *Montuïri*

Capítol 7: Endevinalles

- 16** Antany era fia / i enguany ja som mare,
i he criat un fii / que és fii de mu mare.
= Una dona que ha alletat un germà seu. *Montuïri*
- 43** Damunt una taula / amb tres mantells,
dos fiis cremen sa mare / i se cremen ells.
= Un altar, les candeles i els blens. *Montuïri*
- 106** La vostra sabiduria / la vos he de capturar.
¿Quin abre en el món hi ha / que neix i es torna aplegar
entre les onze i migdia? *= L'hòstia consagrada.* *Montuïri*

- 113** Me du l'homo per tot lloc; / si me perd, no sap què es pesca;
quan me té, me treu ventresca / i amb ella ne sol fer foc. *Montuïri*
= *La petaca.*
- 153** Prop de mi hi conversen poc / i una font 'ver-hi solia;
mon nom és nom de fer via / sense moure'm mai d'un lloc. *Montuïri*
= *Un corredor de convent.*
- 243** Una cosa que arreu se posa / i a la mar no gosa. *Montuïri*
= *La neu.*
- 271** Un terradet ple d'herbetes; / baix de ses herbetes,
dos miraiets, / dues canaletes;
baix de ses canaletes / un fornet de pedretes. *Montuïri*
= *El cap i la cara d'una persona.*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 108** En Nou-sous va esser es clavari / d'es carrer de Son Pinar
i per bandera posà / uns calçons d'escandalari. *Montuïri*
- 170** Jo voldria que bufàs / fins que sa terra fos plana;
Sant Pere i Sant Galiana, / tots dos es cap los tomàs,
i en el cel que no hi quedàs / fonament ni paret plana;
i es sant qui està de setmana, / de riaies s'esclatàs. *Montuïri*
- 435** Aquesta santjoanera / descendeix de Sant Joan;
me té sa boca més gran / que un a gerra vinatera. *Montuïri*
- 516** Dus sa cara bofegada / de posar-te protocols.
Al-lota, ¿per què no vols / llavor de cabra serrada? *Montuïri*
- 577** Es fii d'es Morro Panxó / és un jove molt garrit,
emperò és més retenyit / que una sitja de carbó. *Montuïri*
- 642** Mai en el món m'ha agradat / menjar fruita que es vent toma.
Es qui de mi s'afiscona, / de mi queda afisconat. *Montuïri*
- 761** Si t'enquantr a carreró, / garrida, t'he de matar:
no t'he de deixar parlar, / confessar ni combregar
ni rebre s'extremunció. *Montuïri*

* * *

2) Cançons recollides a Montuïri amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 137 Un temps era pareier / d'un parei de mules bones,
i ara a causa de ses dones, / sols no em volen per bover. *Montuïri*

Variants -Artà (v. 1): *Jo som estat pareier*
-Petra (v. 3/4): *tot ne són causa ses dones*
que no em volen per bover.

- 143 Déu te guard, agraciada, / de sempenta de cabrer,
perque quanta força té / l'empra tot d'una vegada. *Montuïri*

Variants -Sant Llorenç (v. 4): *l'emplea d'una vegada.*

- 227 Baten es blat roveió / i no desfan ses falcades,
per això van tan taiades / ses egos d'es Puig Moltó. *Montuïri*

Variants -Sineu i Binissalem (v. 1/2): *En batre es blat roveió*
sols no desfan ses falcades,
-Manacor (v. 3): *saps que ho són, de ben taiades,*

- 255 Qui barata, es cap se grata; / mon pare el se va gratar
perque volgué baratar / una mula amb una vaca. *Montuïri*

Variants -Algaida (v. 2): *mon pare el se deu gratar*

- 417 Com era al·lot petitó, / que no havia combregat,
caigué de casualidat, / que jo vaig trobar, estimat,
un niu d'engana-pastor. *Montuïri*

Variants -Santa Maria (v. 1): *Com jo era petitó,*
-Alcúdia (v. 3): *caigué la casualidat*
-Galilea (v. 3): *volgué la casualidat*

- 491 Dissabte sa meva nina / va dir: - Mon pare, ¿què em duis?
- Oh, mirai de los meus uis, / jo et duc una terrolina. *Montuïri*

Variants -Valldemossa (v. 2): *dirà: - Mon pare, ¿què em duis?*
-Santa Margalida (v. 3/4): *- Alegria d'es meus uis,*
jo et duc una sol·lerina.

514 Es xoriguer fa sa presa / darrera es capserigany.
I porta que no té pany / molts de pics roman empesa. *Montuïri*

Variants -Santa Maria (v. 3): *Sa porta que no té pany*

Capítol 2: Arts i Oficis

7 Diuen que en anar a segar / se'n duen es ganivets.
Al·lotes, anit se fa / es ball d'aquests jovenets. *Montuïri*

Variants -Artà (v. 2): *se'n duen ses ganivetes.*
-Porreres (v. 3): *Mos diuen que anit se fa*

61 Com ella surt dins un ball: / mateixa i altra mateixa,
quants de pollastres deixa / com no havien estat mai! *Montuïri*

Variants -Artà (v. 3/4): *quants d' enamorats té aqueixa
que no els havia vists mai!*
-Sant Joan (v. 4): *i ella no els ha vists mai!*

91 Me'n vaig a treure rabasses; / o n'hi ha o no n'hi ha.
Tan bona ets tu per ballar / com un porc per dur beaces. *Montuïri*

Variants -Santa Maria (v. 1): *¿Que véns, a treure rabasses?*
-Santa Margalida (v. 3): *Tant d'aire tens per ballar*

112 Ses jovençanes afinen / ses voreres i camins:
mostren de ballar an es nins / a's qui encara no caminen. *Montuïri*

Variants -Santa Margalida (v. 2): *ses voreres de camins:*
-Valldemossa (v. 4): *i encara no caminen.*

205 Llavò era molt cantadora / i solia cantar bé,
i sa veu s'és tramudada; / ara no hi ha res que fer. *Montuïri*

Variants -Artà (v. 1): *Un temps era cantadora*
-Deià (v. 3/4): *ara sa veu s'ha escanyada
i ja no hi ha res que fer.*

213 Per esser al·lota acertada / i fadrina de valor,
no t'has d'apreciar, no, / de cantar una cançó
com un altre l'ha cantada. *Montuïri*

Variants -Deià (v. 1): *Per esser dona acertada*
-Bunyola (v. 5): *com un altre l'ha acabada.*

- 248 Tots aquells qui se n'emprenen, / no tenen coneixement.
Jo cant per sa veu que tenc, / perque a sa plaça no en venen. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 2): *tenen poc enteniment.*
- 257 Aquesta anirà per mi, / qui no me n'he feta cap.
A migdia p'es camí / En Juan m'ha agraviat. *Montuïri*
- Variants -Santanyí (v. 1): *Aquesta serà per mi,*
- 306 Na Juana fa cançons, / Na Maria les comença.
Què direm de Na Llorença / que mos bada aquests uions! *Montuïri*
- Variants -Sóller (v. 4): *que mos bada uns bons uions.*
- 419 Na Maria emmidonà / uns quants calçons de cotó
i s'amidó que hi posà / no té comparació. *Montuïri*
- Variants -Estellencs (v. 3/4): *no té comparació
s'amidó que hi va posar.*
- 474 Jo som una franceseta / néta de Napoleón;
m'han posada a l'aguyeta / per agradar an el món. *Montuïri*
- Altra variant a Montuïri (v. 3): *m'han passada l'aguyeta*
- 496 - L'Amo Antoni d'Aireflor, / ¿a on teniu sa pobila?
- No té filoa ni fila / ni en té cap de caire bo.
Només passeja sa flor / dalt sa somera, per vila. *Montuïri*
- Variants -Sineu (v. 3): *- Ell no trebaia ni fila*
-Binissalem (v. 4): *ni tampoc cap caire bo.*
- 666 Diuen que en anar a la guerra / es capità va davant,
i que s'alça de sa terra / i pareix com un gegant. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 3/4): *lo mateix d'un gran gegant
que s'alça un pam de sa terra.*
- 874 Vaja un mestre que he tengut / per sa primera lliçó;
tan fals, tan enganador, / tan diantre, tan perdut! *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 4): *tan esguerrat, tan perdut!*

- 885 En entrar a dins la vila, / an es primer que veuràs,
si és batle, li diràs / “bones tardes” o “bon dia”. *Montuïri*

Variants -Sant Joan (v. 1/2/3):

Com tu entris dins la vila, (Com entraré dins la vila,) an es primer que veuré, / si és es batle, li diré

-Artà (v. 1): *Com entraràs dins la vila,*

-Sineu (v. 1/2/3): *Com entrareu dins la vila,*

an es primer que veureu, / si és es batle, li direu

Capítol 4: Camperoles

- 12 L'amo vei de Son Rabassa / i l'amo de Son Vermei,
tots dos tiraven consei: / diuen que un any de rovei
és un mal aire que passa. *Montuïri*

Variants -Sant Joan (v. 1): *L'amo En Xesc de Son Rabassa*

-Algaida (v. 4): *de que un any de rovei*

- 75 Saps que d'avui endavant / que la hi veuràs bona estona,
a sa figa secaiona / en es cap d'es brot penjant! *Montuïri*

Variants -Esporles (v. 1/2/3): *D'avui en envant*

la hi duràs estona, / a sa secaiona

-Felanitx i Inca(v. 1/2): *Des d'avui endavant*

saps que la hi duràs d'estona,

-Deià (v. 1/2): *Ell saps d'avui endavant*

tu la hi duràs bona estona,

- 309 A una bona solada / jo vaig tenir es paner mig.
Oh Roseta de Tortix; / per enguany ja estàs volada. *Montuïri*

Variants -Inca (v. 3): *Al·loteta de Costitx*

- 310 A una bona solada / vaig coir un paner ras.
Bàrbara, no t'hi veuràs, / per enguany, altra vegada. *Montuïri*

Altra variant a Montuïri (v. 2): *hi va haver un paner ras.*

Variants -Llubí (v. 2): *vaig omplir un paner ras.*

- 449 Cui figues, figuerolera, / per s'hivern, com farà fred:
anirem a fer rotlet / a s'ombra d'una figuera. *Montuïri*

Variants -Binissalem (v. 3): *se posen a fer rotlet*

-Mancor (v. 3): *no vengueu a fer rotlet*

-Esporles (v. 4): *a sudavall sa figuera.*

467 Menjaria figues flors / enc que fossen cucarelles.
Jauria amb ses bergantelles / de Sant Juan, i no gos. *Montuïri*

Variants -Algaida (v. 2): *d'aquelles tan cucurelles.*

477 Si véns en es figueral / me trobaràs mal garbada,
però si véns en es ball / allà me veuràs mudada,
si en duc de salero i sal. *Montuïri*

Variants -Inca (v. 3): *emperò, en venir an es ball,*
-Artà (v. 5): *i duré salero i sal.*

864 Canta, refutja, refoi! / com diu sa pentinadora.
Si no vols segar, espigola, / que jo estic dins es rostoi. *Montuïri*

Variants -Felanitx (v. 4): *que ara estic dins es rostoi.*

891 De part de Déu te deman: / Al·lota, ¿com vas tan prima?
¿Que seques amb una llima, / que tens es redol tan gran? *Montuïri*

Variants -Santanyí (v. 3): *¿Tu que seques amb sa llima,*
-Binissalem (v. 4): *o tens es redol molt gran?*

992 Jo faria una carrera / tan bona com qualsevol
de tirar sa fauç a's sol / i jo a s'ombra, a sa figuera. *Montuïri*

Altra variant a Montuïri (v. 4): *i estar a s'ombra de sa figuera.*

Variants -Santa Margalida (v. 2): *que és bona per qualsevol*

1162 Tan bon jove, tan bon jove... / No és tant com l'heu pintat,
Aquest segar de forat / n'és causa que jo duc cóva. *Montuïri*

Altra variant a Montuïri (v. 4): *això és causa que duc cova.*

Variants -Santanyí (v. 2): *No ho és tant com l'has pintat.*

-Artà (v. 2): *i a mi mai m'ha agradat.*

-Llucmajor (v. 3): *No hagués segat de forat,*

Capítol 5: Casa i Vestit

99 Ses fadrines, davantal / i es monyos a la banda;
es fadrins, amb sa bufanda, / par que duguen un morral. *Montuïri*

Variants -Llubí (v. 4): *com si duien un morral.*

146 N'Antonina Rossa té / un covo gran de faldons.
Això seran es sermons / que fa es vespres p'es carrer. *Montuïri*

Variants -Artà (v. 2): *una caixa de faldons.*
-Sencelles (v. 3): *Això serà p'es sermons*

176 Baix de la teva finestra / vaig trobar un anell d'or.
No sé si és teu o si és meu / o si és prenda del meu cor. *Montuïri*

Variants -Llucmajor (v. 3): *Jo no sé si és teu o meu*
-Sant Joan (v. 4): *o n'és prenda del meu cor.*

207 Com estava a can Estela / tenia dos mocadors:
un d'endiana vermeia, / s'altre de dos mil colors. *Montuïri*

Variants -Vilafranca (v. 4): *i un de dos mil colors.*

254a N'hi ha que duen puputs / per agradar an es fadrins,
i les veuen per dedins / pois d'aquells tan llargueruts. *Montuïri*

Variants -Maria (v. 1/2/3):
Elles se posen puputs / per los fadrins agradar
i els he anat a reparar / com corren d'aquí i d'allà

279 Sa mare diu: - ¿Per aquí / no heu vist En Pere-Juan?
Ell du es calçons d'orleans / i jaqueta de merín. *Montuïri*

Variants -Artà (v. 3): *Duia calçons d'orleans*

308 Na Catalineta plora / perque vol un vestit nou,
i sa mare la consola / amb una verga de bou. *Montuïri*

Variants -Ariany (v. 1): *Na Margalideta plora*

Capítol 6: Danses

29 Copeo, copeo, / copeo traidor.
Mai veureu cap pobre / morir d'un panxó. *Montuïri*

Variants -Felanitx (v. 3): *No veureu cap pobre*
-Sant Joan (v. 3/4): *No me doneu pressa, / que jo no fris, no.*
-Algaida (v. 3/4): *No me doneu pressa / perque no fris, no.*
-Binissalem (v. 3/4): *Sa tia Antonina / i es conco En Simó.*
-Biniamar (v. 3/4): *Encalça ses dones / per dins es fogó.*

- 87 Na Pereta Aubenya / va posar llevat
davall una penya / i no li ha tovat. Montuïri

Variants -Artà (v. 1): *L'amo d'Aubenya*

Capítol 7: Endevinalles

- 8 Alta, ben alta estic / i més hi voldria estar,
que ara vénen dos negres / i me cerquen menjar. Montuïri
= *Una gla en una auzina. Els dos negres són els porcs.*

Variants -Sant Joan i Santa Maria (v. 1): *Alta estic*

-Artà (v. 3/4): *que ara veig dos negres /
que em volen menjar.*

-Vilafranca (v. 2): *més hi voldria estar,*

-Sineu (v. 3): *perque aquells dos negres*

- 165 ¿Què és lo que du aquest frare? / ¿Què és lo que du davant?
¿Què és lo que li degota / i que li degota tant? Montuïri
= *Un ciri encès.*

Variants -Bunyola (v. 3/4): *¿Què és lo que tant degota?*

¿Què és lo que degota tant?

- 201 Té coll i no té cap; / té boca i no té dents;
té braços i no té mans; / té ventre i no té budells;
té cul i no té forat. = *Una gerra.* Montuïri

Variants -Llucmajor (v. 1/2/3-4/5):

*Tenc boca i no tenc braços; / tenc coll i no tenc cap;
tenc panxa i no tenc budells; / tenc cul i no tenc forat.*

- 212 - Tu qui ets un homo entès / i de llest passes la mida,
¿quin és s'animal qui crida / com té sa carn consumida,
i com és viu no diu res?
- Jo no som tan innocent / que no ho pugui endevinar:
n'és un animal qui va / per les aigos de la mar,
i, si el vols sentir cantar / p'es forat li dónes vent. Montuïri
= *El corn.*

Altra variant a Montuïri (v. 9): *per dins es fons de la mar,*

Variants -Bunyola (v. 1/2): - *Vós qui sou un homo entès
i de llest passau la mida,*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Montuïri

Capítol 1: Animals

- 3 Jo tenc cabres i euveies, / anyells, porcells i cabrits,
mèrleres, tords i ropits, / caragols, cuques i beies. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Moixos, cabres i euvenies,*
- 33 En Toni ja ha donat proves / de pescar i agafar peix:
de sa sang d'es mariners / ha fetes ses veles noves. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 1): *En Toniet ha dat proves*
- 64 Plou i fa sol, / sa gallina ha fet un ou
damunt tres o quatre paies / i s'esclata de riaies
perque s'overa li cou. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 4): *deu esser que es cul li cou.*
- 84 Jo sempre redol de bolla / per amunt i per avall;
a posta he venut es gall / per haver-les amb sa polla. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Redola més que una bolla
cap amunt i cap avall;*
- 103 Sa lloca de Na Ribot / enguany ha estada follada:
va de falcada en falcada. / Oh, Ribota enribotada,
sa lloca i tot m'ha menada / i veus que es blat ret tan poc! *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 5): *sa lloca mos ha menada*
- 108 De grosser devia esser / de sa grossària d'un bou
i devia fer cada ou / com a pinyes de pi ver. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 4): *com copinyes de pi ver.*
- 114 En Es Rafal hi ha bous / que mufen mes que el dimoni.
Sa lloca d'En Jaume Antoni / ja mos ha embrutat ets ous. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *s'altre dia embrutà ets ous.*

- 122 Jo veig En Vermei qui ve / p'es portell de Na Cerdana,
vermei com una magrana / coïda de magraner. *Llubí*
- Variant a Montuïri (v. 2): *d'es portell de Na Cerdana,*
- 134 Un bover darrera es bous / sempre passa parenostros,
i en esser a ca'N Deu-sous: / per aquí se'n van es nostros. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i en tenir vint-i-un sous,*
- 140 A darrera Can Llampó / sa cabra s'assoleiava,
i Na Boira la menava / fins devers ca N'Amador. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *a devers ca N'Amador.*
- 153 Un mariner amb dues barques / pot agafar molt de peix.
No m'agraden es cabrers / perquè sempre duen varques. *Santa Margalida*
- Variant a Montuïri (v. 2): *sol agafar molt de peix.*
- 166 Com som vista sa cadena / i no som vist En Gelat,
madona, jo som quedat / com si m'haguéssen fregat
un eriçó per s'esquena. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Com he vista sa cadena*
- 178 Jo vaig armar Na Gelada / per anar a qualque lloc:
bé és ver que camina poc, / però sempre és arribada. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 2): *per si havíem d'anar enlloc:*
- 189 ¿Quina virtut deu tenir / s'ase de Don Martí Mora?
De tot quant veu s'enamora; / ¿que no ho 'vieu sentit dir? *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 4): *¿o no ho 'vies sentit dir?*
- 195 S'ase meu jo el tenc criat: / quan me sent, tot d'una ve;
és de sa talent que té; / no el tenim gens desganat. *Esporles*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Tenc s'ase tan ben criat,*
- 209 Cavallet, quan eres jove, / que anaves de pentinat!
I ara ets arribat / qui, de magre, no pots córrer. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *a no dur pèl per sa coa.*

- 211 Duc sa romana amb dos poms, / i si un no cau, s'altre el toma.
Cercaves per Barcelona, / per sa fonda de Na Xoma,
p'es cavall guarnicions. *Llucmajor*
- Variant a Montuiri (v. 1): *Sa romana té dos poms,*
- 219 Es cavall roig me va dir, / com li donava ses faves:
- Toni, demà dematí / no duguis ses corretjades. *Sineu*
- Variant a Montuiri (v. 3/4): *- No duguis, en anar amb mi,
Pere, ses corretjades.*
- 231 Es mosso d'aquest oguer, / que és de petit, i ja fuma!
¿Que en deu aluiar qualcuna, / d'al·lota d'aquest sequer? *Sineu*
- Variant a Montuiri (v. 2): *és tan petit, i ja fuma!*
- 237 Ses egos d'Es Calderers / han davallades anit;
de sa paia n'han fet llit, / s'han menjat es blat només. *Sant Joan*
- Variant a Montuiri (v. 4): *han menjat es blat només.*
- 269 És un anyell negre i coix / que ha nat amb pèl de calonya,
és fii d'una euveia bona. / Quin animal tan hermós! *Galilea*
- Variant a Montuiri (v. 2): *que és nat amb pèl de calonya,*
- 274 L'amo de Son Pentinat / formatjava d'una euveia
i cada dissabte treia / més de cent sous de brossat. *Andratx*
- Variant a Montuiri (v. 2): *només tenia una euveia*
- 288 Aquell porc se va deixar / bunyols en es seu enterro:
no hauria d'haver estat verro / molts d'anys de S'Espinegar! *Felanitx*
- Variant a Montuiri (v. 4): *d'es lloc de S'Espinegar!*
- 289 Es qui té mal any s'enutja, / sega i no té delit.
Aquest bergantell d'En Tit / ell ja havia consentit
que un ravell fos una trutja! *Artà*
- Variant a Montuiri (v. 2): *com sega, i no té delit.*
- 296 ¿Això que és un ca de bou / que em volíeu aferrar?
Messions gos a posar / que jo el muny i no se mou. *Porreres*
- Variant a Montuiri (v. 3): *Messions vos vui posar*

- 312 Com sa beia va partir, / germans, de Santa Maria,
mirau si en va fer, de via, / que en mitja hora va esser aquí. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i mirau si va fer via,*
- 325 Ses puces de sa Font Seca / dessusten es cristians.
Germans, tant petits com grans, / en 'gafar-les amb ses mans,
pegau una bona estreta. / Mirau, sense haver-hi pleta,
quin grapadet, que n'hi ha! / Si les 'víeu de comptar,
les hauríeu de matar / totes a tro d'escopeta. *Selva*
- Variant a Montuïri (v. 4): *en tenir-les en ses mans,*
- 334 Li vaig tapar es passador / per veure si el 'turaria,
i es coní me va dir un dia / que un altre forat tenia
que li anava millor. *Llubí*
- Variant a Montuïri (v. 5): *que li venia millor*
- 335 Margalida, Margarola, / ¿saps que m'ha dit es coní?
Que t'aixequis de matí / i li duguis corriola. *Ariany*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Margalida Cirerola,*
- 361 Es moix de menjar té falta / i ho ha posat en magror.
Quan surt de dins es fogó, / pega bot i cau dins s'altre. *Deià*
- Variant a Montuïri (v. 1): *De menjar es moix passa falta*
- 382 Sa nostra criada té / Aina Maria, un moix negre.
Jo tenc d'arribar a sebre / de quina moixa el tragué. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 2): *a dalt sa sala, un moix negre.*
- 388 Es caragols, de matins, / pasturen per sa paret,
i en trobar un foradet / ja s'hi amaguen dedins. *Ariany*
- Variant a Montuïri (v. 4): *s'hi amaguen a dedins.*
- 410 Voldria esser colometa, / colometa voladora
i vendria tot lo dia / a passar sa llançadora. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i aniria tota sola*

- 435 Jo qui sé un niu de mussols / i tenc d'agafar sa mare.
Per aquí, Toni Fiol, / Toni Fiol, para, para. *Petra*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Jo qui sé un niu de mussols (?)*
- 448 Mestre Tomeu para lloves, / n'agafa de dos en dos.
Sabeu que és de venturós / es mestre de ses escoles. *Estellencs*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Es mestre, quan para lloves,*
- 451 ¿A on ets, perdiu, com cantes, / que no t'he vista lluir?
Perdiu, vine, vine ací, / a pasturar amb ses altres. *Santanyí*
- Variant a Montuïri (v. 1): *i no t'he vista lluir?*
- 462 De casta remaleïda / són es puputs d'Es Llobets,
que són de petitonets / i tenen sa cresta garrida. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 4): *tenen sa cresta garrida.*
- 484 El rossinyol no té coa, / perquè la hi varen tair
quan va anar a espipellar / flor de llimonera jove. *Campanet*
- Variant a Montuïri (v. 2/3): *crec que la hi varen tair
perquè va anar a espipellar*
- 498 - Vós qui sou tan terroler, / ¿a on teniu ses terroles?
- Són a dins es sementer / que pasturen totes soles. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 4): *que ja mengen totes soles.*
- Capítol 2: Arts i Oficis**
- 1 Ai, Ai! cridàvem tots dos, / quan mos tenien davall
i ballàvem un bon ball / sense haver-hi sonadors. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i no hi 'via sonadors.*
- 24 Na Maria, ¿que no hi és, / que és sa meva enamorada?
Oh, si ella hi fos estada, / ja hi hauria un ball encès! *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *hi hagués hagut ball encès.*

- 32 Ses robes de coco fi, / endiana i mostassa
i es fii d'es metge Bassa, / ballant les fa desxondir. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Hi havia coco fi,*
- 41 A mi m'agrada una crosta / que dins sa boca se fon.
Ara balla Na Sifon / amb En Juan Garí Noscla. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 2): *si dins sa boca se fon.*
- 85 L'amo En Juan, 'xecau-vos, / que han de ballar sa darrera.
La Mare de Déu espera / amb senyores i senyors. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *que hem de ballar sa primera.*
- 136 En Benet Esporgador / me volia dar entenent
que a Son Palou d'Orient / matava esbarts més de cent,
es matins, amb sa frescor. / I jo, per escoltar-ló,
vaig anar molt malament. / Si em veig a dar-li aliment,
li daré macs de torrent / i graveta per llecor. *Alaró*
- Variant a Montuïri (v. 8): *Si em ve a demanar aliment,*
- 182 Com te vaig sentir cantar, / la sirena em pareixia,
i em pensava que s'obria / es puig gros de S'Estepar. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *jo pensava si s'obria*
- 196 Jo en tenia més de mil / a un paper, d'assentades,
i altres tantes de ginyades; / no sabia es cap d'es fil. *Deià*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *i altres tantes de pensades
sense sebre es cap de fil.*
- 210 No puc cantar que no bega / o que no menj un confit.
He cantat tota sa nit / amb una set que m'aufega. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i sa set que tenc m'aufega.*
- 224 S'altre dia, jo passava / per un carrer, ja ho sabeu,
i vaig sentir una veu / d'una jove qui cantava. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *per un camí, ja ho sabeu,*
- 240 Si no havia de cantar / més que aquell qui té cantera,
me'n prendria com Sant Pere, / que se va fer canalera
en ets seus uis, de plorar. *Santa Margalida*
- Variant a Montuïri (v. 5): *a los seus uis, de plorar.*

- 287 - Jo em faria capolar / com sa carn d'una raola
 si em pensàs que una dona, / glosant m'hagués de guanyar.
 - Mare de los pecadors, / que som de desgraciada!
 Si en plovia una ruixada, / esta nit, de glosadors
 i encara més pitjors, / que, si tots fossen com vós,
 no me trob embarassada. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 11): *no estaria embarassada.*
- 291 Jo que faç feina a jornal, / de sol a sol, tot lo dia!
 Glosadors de Son Sardina, / si teniu sa testa fina,
 girau fuies d'es missal. *Santa Maria*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Jo sempre vaig a jornal,*
- 397 Jo tenc ses comes trencades / de pujar i davallar.
 Malhaja el qui va posar / s'ofici de ses criades!
 I les menen a barrades / porque sang seva no hi ha. *Campos*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Malbé es faci el qui posà*
- 428 Catalina, ¿has acabat / que ja te'n vas a la vila?
 Ja diràs a Na Rubina / que pens a posar llevat. *Campos*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Catalina, ja he acabat.
 Si tu te'n vas a la vila,*
- 445 L'any passat te feres roba, / i ara vas a lo senyor.
 ¿No saps tu que un jugador / 'vui és ric i demà pobre? *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 4): *tan prompte és ric com és pobre?*
- 479 Un dia devora es foc / es faldons m'apedaçava;
 un pam i mig me mancava / i hi vaig ruar un poc. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i ho vaig ruar un poc.*
- 502 Na Juana fila llana / i En Juanet l'aclareix.
 ¿Vltros no sabeu per què és? / Per fer unes fundes a s'ase. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 2): *i En Juan la hi aclareix.*
- 528 Mon marit de tot sap fer: / bressos i posts de pastar;
 emperò no sap fer pa, / que és lo que més he mester. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *que és lo que més han mester.*

- 547 Sa mare de Na Maria / diu que vol un menestral:
no li ve de natural / s'haver d'anar a foravila. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *que no li cau natural*
- 556 A l'inforn es moliners / tots de filera estaran,
i es qui hi aniran, veuran / los que molturaven més. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *tots per filera estaran,*
- 593 ¿Vós que sou el moliner / del molí de vuit antenes?
Ja en menjareu de vuitenes, / si s'anyada mos ve bé. *Petra*
- Variant a Montuïri (v. 1): *¿Seríeu el moliner*
- 606 En Juanet de Santa Ana, / qui fa de picapedrer,
al·lotes, mirau-lo bé, / que du es calçons d'endiana. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Aineta, mira'l-te bé,*
- 621 En anar a Ciutat, 'niré / a visitar Santa Eulari'.
No conec cap sabater / que no siga estrafolari. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Que no hi ha cap sabater*
- 631 Mestre, si sou sabater, / anau-vos a fer sabates.
No vengueu a encalçar rates / quan un altre moix les té. *Banyalbufar*
- Variant a Montuïri (v. 3): *I no aneu a pintar rates*
- 640 Un sabater com tacona / se posa en es rebull d'es sol
i se menja ses vuitenes / amb sos dits plens de cerol. *Petra*
- Variant a Montuïri (v. 2): *se posa a s'uiet d'es sol*
- 674 Quan jo me'n 'niré a la guerra, / per Alicante passaré,
compraré una guiterra, / tot sol me divertiré. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *de bon preu, que soni bé.*
- 692 Diumenge passat, Maria, / a mi me varen quintar.
Sols no vares demanar / jo quin número tenia.
Tu botes i rius, Maria, / i mu mare cada dia
no se deixa uis de plorar. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *Tu no em vares demanar
sols quin número tenia.*

- 731 Tota sa nit som anat / cercant serena, garrida,
per no abastar a sa mida, / i aiximateix m'han trobat. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *per a no arribar a sa mida,*
- 741 De dijous qui ve a vuit dies, / es soldats se n'han d'anar,
i ses meves alegries / el Rei les posseirà. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *De dijous a quinze dies,*
- 761 Jo voldria que el qui és causa, / bona amor, que sou soldat,
estigués tants d'anys penjat / com a un porta una baula. *Banyalbufar*
- Variant a Montuïri (v. 4): *com a sa porta una baula.*
- 782 Diuen que fan tan bon so / ses castanyoles d'En Pere:
n'hi una de figuera / i s'altra de llenyam bo. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i una altra de llenyam bo.*
- 806 Guiterra, que ets de ditxosa, / que t'han pintada una flor!
També en voldria una jo / com aqueixa o més hirmosa. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Ai! una en voldria jo*
- 827 Un sonador de guitarra / ha de tenir bons sentits
i sebre remenar es dits / de sa mà dreta i s'esquerra. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *per la deta i per l'esquerra.*
- 834 Sa musica d'En Trompera / per enguany no sonarà.
Veiam ara qui durà / de Mallorca sa bandera. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *per enguany no tocarà.*
- 840 Al·lota, si tu tenies / s'enamorat sonador,
que estaries de millor! / cada vespre ballaries! *Petra*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Maria, si tu tenies*
- 859 Es sol se pon i jo fris / i lluny tenc d'anar encara:
a acompanyar sa comare / an es lloc de Sant Lluís. *Campos*
- Variant a Montuïri (v. 4): *an es camp de Sant Lluís.*

- 873 - Acosta't, no tengues por; / escolta'm i sentiràs,
si vols, sa lletra aprendràs, / que aquí tens un mestre bo.
- És això que me consola: / ara trob lo que he volgut;
vénc a vós que sou lletrut, / perque em mostreu de fer escola. *Sencelles*

Variant a Montuïri (v. 4): *que aquí hi ha un mestre bo.*

- 878 Com Cristo fé testament, / a l'Esriptura deixà
que al cel no pogués entrar / cap notari ni escrivà
ni cap moliner de vent. *Ariany*

Variant a Montuïri (v. 2): *en escriptura deixà*

- 930 - Val més esser fii de saig / i repicar bé es tambor,
que haver d'esser arrendador - / va dir un jove d'Andratx. *Santa Maria*

Variant a Montuïri (v. 3): *que esser fii d'arrendador -*

Capítol 3: Astres i Temps

- 3 En Miquel Juan deu dir: / "Oh Margalida Perauba
jo ja veig s'estel de s'Auba / que ja comença a sortir." *Ariany*

Variant a Montuïri (v. 1): *En Miquel que ja deu dir:*

- 10 Na Pijolis va anar a Andratx / a sa fira de botelles
i va afinar Ses Cabrelles / dia catorze de maig. *Llucmajor*

Variant a Montuïri (v. 4): *a dia denou de maig.*

- 49 Na Juana-Aina en parlar / sempre pega sa rabassa;
ho ha dit i no hi ha massa: / Ja serà ben horabaixa
com es sol 'vui se pondrà. *Biniamar*

Variant a Montuïri (v. 1): *Na Margalida en xerrar*

- 95 Pastoret, ara, com plou, / és que guanyes sa soldada:
això és per qualche vegada / que et soleies an es sol. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 2): *te guanyes bé sa soldada:*

- 109 A mestral i tramuntana / surt una grossa negror;
ja mos ho va dir es pastor / que farà saó acorada. *Marratxí*

Variant a Montuïri (v. 3): *ja mos ho va dir En Pastor*

- 194 D'es rellotge te diré / que, quan toca, no fa via:
en quatre anys avança un dia / i el dóna an es febrer. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 4): *l'afegeix an es febrer.*

- 227 Oh dissabte desitjat, / ¿a on ets, que no arribes?
¿Tu que te'n seràs anat / a Valenci' a dur blat
o a's Mercat a vendre olives? *Llucmajor*

Variant a Montuïri (v. 4): *cada dissabte a Ciutat*

Capítol 4: Camperoles

- 7 Enguany serà any de lli / i ses mates faran pomes.
- Al·lota, ¿per que t'entones? / - Per que? ¿Per que? Perque sí! *Capdepera*

Variant a Montuïri (v. 4): *- No t'importa. Perque sí!*

- 18 Si Déu mos proveïgués / de blat una bona anyada,
d'ordi, de xeixa i civada, / també que doble mos fes,
i faves que n'hi hagués / més que caramulls de paia.
Ametlers i garrovers, / que en pegar-los espolsada,
en caigués una solada / que sa terra no se ves.
I, en estar en flor es cirerers, / que no hi hagués cap boirada,
i a sa vinya, sa cendrada, / Déu que no hi prometés.
Es batistes, vinaters, / en es trascolar vos fes
a cent quartins per somada. / I sa fia de la casa
un estimat nou tengué. *Inca*

Variant a Montuïri (v. 12): *que no faci cap boirada,*

- 26 Jo me'n vaig arena arena / a voltar s'aubercoquer:
es primer que coïré / serà per tu, Magdalena. *Sineu*

Variant a Montuïri (v. 2): *a sembrar un claveller:*

- 37 Ets abres que vaig sembrar / són que et donen valentia,
perque fan de cada dia / fruita bona per menjar. *Galilea*

Variant a Montuïri (v. 2): *te donen sa valentia,*

- 64 En es pou de sa garriga / n'hi tenc una de verdal:
no li puc coir cap figa, / perque no té cap cimal. S....?
- Variant a Montuïri (v. 2): *ne tenc una de verdal:*
- 85 Jo ja tenc es paner mig / de mores i olivons
a sa vorera d'ets oms, / baix d'es Puig de Castellitx. Lluçmajor
- Variant a Montuïri (v. 2): *d'olives i d'olivons*
- 99 A Lluç n'han posat bandera / en nom de tots es lluquers.
No vengueu es lledoners, / que per temps valdran més doblers
per fer tafarres només / a l'amo de Son Llobera. Campanet
- Variant a Montuïri (v. 1): *A Lluç ja han posat bandera*
- 104 Me'n vaig a coir murtons / a una grossa murtera
i, si es majoral no hi era, / m'ompliria es butxacons. Selva
- Variant a Montuïri (v. 1): *Venga, venga, cui murtons*
- 113 A sa rota surt un pi / que fa aubercocs i cireres,
i síndries i meloneres. / Al·lota, ¿que hi vols venir? Lluçmajor
- Variant a Montuïri (v. 1): *A sa rota tenc un pi*
- 119 Aqueixa comellarada / de pomeres que teniu,
si es meu gorrió hi fa es niu, / ja porà dir aquest estiu:
-Quina vida regalada! Sa Pobla
- Variant a Montuïri (v. 4/5): *ja tindrà aquest estiu
una vida regalada.*
- 121 Hortolana, hortolana, / guardau bé aquest pomeral,
que no us hi entr qualche animal / i que no vos faci tala. Manacor
- Variant a Montuïri (v. 4): *que vos hi faria tala*
- 181 Bon vent i seguit, Senyora, / sols que no sia mestral,
que aquest vent que fa es tan mal / que sa terra i tot tremola. Artà
- Variant a Montuïri (v. 3): *que és aquest un vent tan mal*
- 196 Erri, erri, Geladeta, / peu endins i peu enfora;
fe sa paia menudeta, / d'hivern la trobaràs bona. Banyalbufar
- Variant a Montuïri (v. 2): *peu endins i peu a fora;*

- 211 Mon pare està damunt s'era / que fa córrer es cavallet;
li diu: Erri, petitet, / no esperis es de darrere. *Maria*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Mon pare qui ja és a s'era*
- 233 Val més estar a Formentor / a s'ombra d'una paumera,
que haver de cantar dins s'era / d'estiu amb tanta calor. *Biniamar*
- Variant a Montuïri (v. 3): *que haver d'estar damunt s'era*
- 245 Erri, erri, mulettes, / 'nirem a la mar,
veurem barquetes / que van a pescar. *Esporles*
- Variant a Montuïri (v. 3): *veurem ses barquetes*
- 266 S'ase d'es vei Tribunal / tira coces i no avisa,
i l'amo diu: - Recamissa! / m'ets arrancat un queixal! *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *alça es cul i sols no avisa,*
- 295 -Al·lotes, ¿a on anau? / - A Son Cardaix a coir.
- Veureu el senyor Jeroni / careta de xerafi. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Allà hi ha el senyor Jeroni*
- 327 En un principi bé anava: / a sis triava es torró
i bon temps per coir-hó, / lo que es pagès desitjava. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i bon temps per coir-ló,*
- 335 Es sol ja se tira / darrera una penya
i es majoral nostro / qui perd s'espardenya. *Capdepera*
- Variant a Montuïri (v. 4): *perd s'espardenya.*
- 361 Mu mare se deu pensar / que estic a dins sa caseta,
i estic enravenadeta / a dins aquest olivar. *Porreres*
- Variant a Montuïri (v. 2): *que me trob dins sa caseta*
- 408 A sa Torre i Son Verí / necessiten 'xermadors:
hi porem anar jo i vós, / Mestre Pere Cap de Gri. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *¿voleu que hi anem jo i vós,
mestre Pere Cap de gri?*

- 426 Bona amor, voltau, voltau, / voltareu una hora i mitja
i encontrareu una sitja; / en esser dedins, tancau. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Voltau per aquí, voltau*
- 436 Com a mi em diran: - Mestressa, / ¿a on és mestre Juan?
-Ell és a tair llenyam / dins una garriga espessa. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 3): *- És a tair llenyam*
- 455 En esser a's capcurucull / de sa figuera aubacor,
tant si és figa com figó, / en arribar-li, ja el cui. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Jo estic en es curucull*
- 465 Jo tenia una figuera / i sa neu la'm va matar:
per broma em varen robar / ses branques, com jo no hi era. *Santanyí*
- Variant a Montuïri (v. 3): *per farsa em varen robar*
- 476 Ses figues juriolenques / me fan davall en es cos,
i se diuen figues flors / porque no són agostenques. *Maria*
- Variant a Montuïri (v. 4): *diferents de ses 'gostenques.*
- 499 Si jo era jornalera, / a sa Bastida aniria,
i almanco de prop veuria / persona ane qui vui bé. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *a sa Bastida vendria,*
- 508 Cama-rotja i peu de crist / són qui m'embossen s'arada.
Oh, quin llaurar fa tan trist / lluny de vós, prenda estimada! *Lluc...?*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Quin llaurar hi fa tan trist*
- 510 Com me vaig llogar a Son Brondo, / amb l'amo no vaig fer preu.
Na Blanca meva s'ajeu / i l'amo diu que llaur fondo. *Petra*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Jo me vaig llogar a Son Brondo,
per porer guanyar un bon preu.*
- 525 En Macià llauraria / amb una arada d'aubó:
es camp que fos de segó, / i es parei, de formiga. *Ariany*
- Variant a Montuïri (v. 4): *s'animal, una formiga.*

- 530 Es dissabte i es dijous / són dies de festejar,
i jo m'he d'aconhortar / amb s'arada i dos bous. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i jo m'he de consolar*
- 558 L'amo meu m'ha barrejat / perquè em som llevat grandia.
Si Déu ho vol i Maria, / demà, en esser de dia,
en Ros ja estarà cansat. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 4): *demà, com comenci es dia,*
- 578 - ¿Que et fan menjar llevat agre? / Jesús, que estàs de torrat!
- Si em 'guesses vist l'any passat! / Saps que estava de més magre!
- De sa carn que et trobes ara, / ¿encara et feien llaurar?
- No em deixaven aturar / sols a fer una fumada.
- ¿No menjaràs una mica / i llavonses tendràs set? –
I ell diu: - Jo no crec / porer arribar a sa pica. *Llubí*
- Variant a Montuïri (v. 7/8): *- Sols no em deixen reposar
ni puc fer una fumada.*
- 582 Saps que és de lluny sa Posada! / Capocorb Nou és més prop.
Com a ses torres fan foc, / llavò desjuny, estimada. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Com ses torres fan es foc,*
- 589 Si vols veure dibuixar / amb so mantí de s'arada,
passaràs per sa llaurada / com En Miquel hi serà. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *compareix a sa llaurada*
- 611 'Xeca't, pareier major, / ses sopes t'han abocades
i ses llavors ensacades / i s'aigo dins ses beurades:
ja no et puc servir millor. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *que sa taula està posada,*
- 616 - Bona diada fa avui - / va dir es pastor de sa Torre;
- de tant de caminar i córrer, / duc sa camia remui. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *- ses euveies m'han fet córrer,*
- 636 Sa petita los pastura / perquè no tenen pastor;
sa mitjana du es sarró; / sa major, sa llet mesura,
i sa mare, per ventura, / du es formatge an es rector. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Sa petita es xots pastura*

- 648 - Porqueret de sa pellissa, / mentres tu seràs porquer
no guanyaràs cap doblar / ni seràs a temps a missa.
- Heu sortit molt furiós / anant quantra los porquers!
Jo guanyaré més doblers / deixant es verro només,
en un any, que vos en dos. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 2): *si sempre fas de porquer,*
- 652 Aiguera, ves a dur foc, / o si no, dóna-mos beure:
tu estàs obligada a creure / es segadors d'aquest lloc. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1/2/3): *Si espigolaves un poc,
ja que no mos dones beure! / Tu t'obligares a creure*
- 675 A s'ombra de sa caseta / el que és negre torna blanc.
Escaraders de Montblanc, / veniu, posarem forqueta. *Ariany*
- Variant a Montuïri (v. 2): *un qui és negre, torna blanc.*
- 679 El qui sega amb escarada / sempre va fort i més fort.
Se pensen enganar l'amo / i ells se duen a la mort. *Orient*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Un qui va a segar a escarada*
- 687 En nom de Déu la començ / an aquesta escaradeta:
has de fer comptes, fauceta, / que pegues a bous externs. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 3): *tu t'has de pensar, fauceta,*
- 694 Jo estic d'escarader esquerre / de S'Àliga, qui és lloc gran;
i si es meu germà Juan / no se vol casar enguany, l'erra. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Jo som s'escarader esquerre*
- 709 Sa cubertora hem trencada; / madona, digau què val;
'vui és es darrer jornal / que tenim a s'escarada. *Sant Llorenç*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Sa tapadora he trencada:*
- 727 Un escarader flastoma / i a passos té raó.
Ara som dins es boldró; / ¿que no m'afines, Coloma? *Ariany*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Un llaurador, com flastoma,
de deu pics nou, té raó.*

- 730 Afanya't a espigolar / afanya't a aplegar espigues:
cada manada que lligues / pensa que és un tros de pa. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 4): *serà un bocí de pa.*
- 746 Jo i sa meva doneta / tot lo dia espigolam,
i com ve es vespre lligam / tres garbes i una restreta. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i en venir es vespre, lligam*
- 753 Ses nostres espigoleres / enguany no patiran fam,
perque els ha duit En Juan / un ramellet de cireres. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *no se moriran de fam,*
- 760 Si s'espigolar duràs, / faríem vida de moros:
hauríem mester cada hora / un confés que confessàs. *Muro*
- Variant a Montuïri (v. 2/4): *duria vida de mora: /
un confés que em confessàs.*
- 771 Més d'una hora ha que m'engrons / per aplegar sa falcada;
me pens que m'hauré esquinçada / sa voreta d'es faldons. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *i no he feta falcada;*
- 772 Rapinya, rapinya blat, / posa brins a sa falcada,
que l'amo no t'ha llogada / per fer ombra an es sembrat. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *posa'l-te dins sa falcada,*
- 783 - Segador, bon segador, / ¿quantes garbes has segades?
- L'amo, no les he contades: / nou, no arriba a cavaió. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *¿quantes garbes heu lligades?*
- 792 Jo te diré una cançó / a tu, Toni Gallardet:
no cal safalcar de dret, / que és lleig per un segador. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *no has de safalcar de dret,*
- 798 A Aubocasse un segador / i a Son Pou una amitgera,
davall davall li té amor / d'aquella més verdadera. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 4): *d'aquella qui és verdadera.*

- 801 A damunt s'esquena hi tenc / un ca de bou que em mossega
i em fa rentar llana negra; / vuit ha que el mantenc. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *no sé si és blanc o si és negre;*
- 827 Alt i brut, madó Francina, / no és hora de segar net,
que jo he trobat un cartet / i m'he aficada una espina. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *¿què heu de fer, de segar net?*
- 828 Amb sa fauç m'he fet un tai, / da'm un bocí de gonella.
Bé va fer no segar ella; / jo no n'haguera après mai! *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Bé fa de no segar ella;*
- 839 Ara és hora d'anar a batre / i engegar es segadors.
'Vui en tenim vint-i-dos, / demà passat vint-i-quatre. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *i d'engegar es segadors.*
- 861 Blat hi haurà per aquí / que no el podran segar dones:
ses arestes seran bones / per velerons de molí. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Quin blat hi ha per aquí,*
- 879 Com l'he vista dematí / segar sense manegots,
- 'Xa fer, ja perdràs es jocs / en es blat coll de rossí. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *vaig dir: - Ja perdràs es jocs*
- 882 Com se va veure enfadat / en es tai de Sant Martí,
tira sa fauç i va dir: / - Al·lots, si veniu amb mi,
jo me'n vaig a fer soldat. / - Juan, ¿què dirà ta mare,
com tal nova sentirà? / - Ja li direu que això va
perque no em deixà casar / amb sa que més m'agradava. *Vilafranca*
- Variant a Montuïri (v. 8): *Li podreu dir que això va*
- 884 ¿Com t'embarques, com t'embarques? / Ja no t'embarcaràs mai!
Noltros segam un mestai / que no mos tapa ses varques: *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 1): *¿Quan t'embarques, quan t'embarques?*
- 900 Dos puputs tenc, que puc vendre: / un negre i s'altre bragat.
Quan es negre m'ha deixat, / es bragat me torna prendre. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 2): *un de groc, s'altre morat.*

- 901 Dos segadors de faucella / 'naren a can Pollencí.
Sa madona los va dir: / - ¿Avui heu 'gut de venir,
que no tenim escudella? / - Si no teniu escudella,
madona, per donar-mós, / noltros no som tan senyors
que no puguem campar-mós / de taiades dins sa pella. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): - *¿Ara heu hagut de venir,*
- 905 Ella taia un bri, dos brins, / 'par que en façi companatge.
A sa peça d'es formatge / fa ses osques més endins. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Emperò en es formatge
(No ho farà així en es formatge,)*
- 916 En acabar de segar / penj sa fauç a una estaca,
dic: - Dejuna aquí, vellaca, / que ja no tens que menjar. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *li dic: - Dejuna, vellaca,*
- 919 En acabar de segar, / tiraré sa fauç a l'aire.
Voldria li tocàs aire / qui primer l'aixecarà. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Li hauria de toca un aire*
- 920 Encara que l'amo em diga: / - Baix i arreu, andritxol -,
sempre hi ha qualche redol / que no tai sinó s'espiga. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 2): - *Arreu i baix, andritxol -,*
- 923 En es canons d'es segar, / hi tenc s'al·lota pintada:
per això, qualche vegada, / quan ve que faç sa falcada,
va bé mirar-me sa mà. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *sempre que faç sa falcada,*
- 926 En esser noltros tots sols / hem de dir a sa madona
que d'aqueixa xeixa bona / mos ne faci uns quants bunyols. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *haurem de dir a sa madona*
- 953 Esquena, si estàs cansada, / 'xa fer, ja reposaràs,
com dins son Fava seràs, / que estaràs ben allargada. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *estaràs ben allargada.*

- 981 Hi ha molts de segadors / qui no saben tots es punts
i seguen amb sos peus junts, / i això vol eixamplar-lós. *Banyalbufar*
- Variant a Montuïri (v. 3): *que seguen amb sos peus junts,*
- 994 Jo ho trob agre com la fel, / es segar a dins sa Coma:
per no segar pus, Coloma, / consent esser d'aquest jove
que hi ha baix de Sant Miquel. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Jo ho trob amarg com la fel,*
- 1000 Jo no crec que m'empèçoles / un altre any en so segar,
perque mos fas aixecar / una antes de cantar
es dematins ses terroles. *Santa Margalida*
- Variant a Montuïri (v. 3): *ell tu mos fas aixecar*
- 1015 Jo som una segadora / que no havia segat mai.
Si deis que seg mal igual, / l'amo, d'is s'igualadora. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Si es rostoi és malcabal,*
- 1025 L'amo de Carrossa ha dit / que enguany no té segadors,
però que té menjadors / que guarden de pa florit. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1/3/4): *L'amo nostro enguany dirà /
només que tenc menjadors / distribuïdors de pa.*
- 1033 L'amo meu m'ha comanat / que li peguem terra terra,
i en esser en es camp d'es blat, / es vent a s'oreia esquerra. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 1): *L'amo mos ha comanat*
- 1040 Madona, de dret vos toca / tractar bé es segadors:
a migdia, cuinau-lós / fava parada amb bajoca.
Si no sabeu qué ha d'esser / fava parada amb bajoca,
posau dins aqueixa ollota / mig camaiot o sencer. *Campos*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Madona, a vós vos toca
dur es dinar an es segadors:*
- 1071 Primer ve un Sant Juan / i llavó ve un Sant Pere;
Sant Jaume qui ve darrere, / per Sant Feliu arribam. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i noltros mai acabam.*

- 1076 Que és de ditxós un fadrí / qui sega amb s' enamorada,
perque, quan la veu cansada, / cantant la pot divertir! *Alcúdia*
- Variant a Montuïri (v. 3): *perque, si la veu cansada,*
- 1083 Qui no ha segat no sap / qué cosa són acabaies:
ells s'esclaten de riaies / i l'amo ja no en té cap. *Santa Margalida*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i l'amo qui no en té cap.*
- 1090 Sabeu que estic de contenta, / perque he guanyat dos jornals!
He pegat un copet fals / i he rompuda sa fauç;
ja veis que som de valenta! *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 5): *¿no veis que som de valenta?*
- 1095 Sa fauç dentada de nou, / sega per ella mateixa;
sega blat i sega xeixa. / Cantau i farem renou. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 4): *Cantem i farem renou.*
- 1103 Sa màquina d'En 'Mador / diuen que ho sega cabal,
però sa d'es menescal / encara ho posa millor. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *diuen que ho posa millor.*
- 1117 Segadora, segadora / no em mireu tan aviat,
si no, no afinaré es blat, / que sou enlluernadora. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *que jo no afinaré es blat,*
- 1120 - Segadors afiançats, / ¿que segau, o feis el bovo?
- Lo que atalaiam es covó. / Que l'aplec qui l'ha escampat! *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *segur que la correreu:*
- 1123 Segadors d'es Ravellar / i de Son Juan Arnau,
digau-me quan acabau, / que vos vui venir a aidar. *Santa Maria*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *digau-me si ja acabau
o si us he de venir a aidar.*
- 1143 Si es segar n'era tan bo, / garrideta, com es beure,
bé poreu pensar i creure / que ja segaria jo. *Llubí*
- Variant a Montuïri (v. 2): *com es sonar sa guitarra,*

- 1174 Un frare en la seva cel·la / no passa fred ni calor.
Ja és distint d'un segador, / que l'amo es calçons li vetla. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2/4): *a s'ombra pren la frescor.
que de més passa calor / i l'amo es calçons li vetla.*
- 1218 D'es cap me'n vaig an es coll / i cap avall per ses cuixes,
cercant ses llanes més fluixes, / i en haver acabat, li amoll. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Des d'es cap pas an es coll*
- 1234 Vilaró, ¿no la repares? / Estira-li es mugarons:
que sa llana d'es potons / bastarà per fer calçons
i capots an es patrons / i hàbits a tots es frares. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 6): *i hàbits per tots es frares.*
- 1237 Demà me'n vaig a vermar; / ¿vols que t'envii una uiada?
Si no en trob cap de cepada, / d'es meus uis la't puc donar. *Campanet*
- Variant a Montuïri (v. 2): *si vols, te duré una uiada.*
- 1243 En passar per can Antic / comana'm molt En Tomeu,
que d'ençà que no l'he vist, / no té alegria el cor meu. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 3): *jo, d'ençà que no l'he vist,*
- 1259 A un lloc que hi ha tants d'amos, / hi fa molt mal habitar:
un s'aixeca i un diu "vamos", / s'altre diu: - No hi vui anar. *Deià*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Allà on hi ha tants d'amos,*
- 1276 Maria Santissimeta! / Ara he vist l'amo major
i jo li tenc més rancor / que a qualsevol caçador
qui du sa seva escopeta. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 5): *que ha parada s'escopeta.*
- 1293 Hortolà de Sa Real, / ja és hora de fer es planter,
que aqueixa de Son Amer / ja té s'enciam venal. *Selva*
- Variant a Montuïri (v. 2): *¿quan heu de sembrar es planter*
- 1315 Madona no vui esser / de possessió arrendada:
es senyor no la m'ha dada / i me pot treure en voler. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i em podrà treure en voler.*

- 1376 Madò Bet, s'aufabeguera / que teniu en es portal,
he de mester sa destral / per taïar-li sa ramera,
perque du més esponera / que qualsevol olivera
d'es terme de Sant Marçal. *Marratxí*
- Variant a Montuïri (v. 5): *que ella du més esponera*
- 1393 A ca nostra hi ha un jardí / d'herba sana i oregues.
Si no t'agrada, no en menges, / que per ara ho vui així. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 2): *de totes flors i oregues.*
- 1397 Com veig estepa florida, / corrents vaig a girar-lè,
perque sé que hi sol haver, / davall, qualche margalida. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *a baix, qualche margalida.*
- 1443 Madò Molla assoleiava / es fonoi dins un platet;
hi anava un busqueret / i tot l'hi espipellava. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Na Maria assoleiava*
- 1447 A damunt es terradet / tenc un test d'herba-sana;
el reg com me ve la gana, / el reg perque no se sec. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 2): *a dins un test, herba-sana;*
- 1449 Es llevamans són p'es bous, / es romaní per ses beies,
sa bruia per ses euveies / i es lli p'es verderols. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i es lli és d'es verderols.*
- 1459 Sa primera vegada era / i sa darrera serà
que jo torni anar a posar / mocador damunt murtera. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *jo no tornaré posar*
- 1465 Set a una ravenissa / no la pogueren 'rancar,
i hi hagueren de menar / ses egos de Son Catlar,
ses euveies de Païssa. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *la volien 'rabassar,*
- 1499 Es roters i guardians, / quan prou han escoblejat,
s'assumpto queda arreglat / i tan amics com abans. *elanitx*
- Variant a Montuïri (v. 3): *deixen es plet arreglat*

1510 Sa síquia va plena / per tot lo redó,
i no vessa aigo. / Això és lo millor. *Galilea*

Variant a Montuïri (v. 4): *just p'es regueró.*

Capítol 5: Casa i Vestit

6 Jo som la clau principal / de la porta de la casa.
Ja veuràs si faré vasa / quan obriran es portal. *Esporles*

Variant a Montuïri (v. 2): *de ses portes de la casa.*

12 A vuitanta anys vaig entrar / en es quarto on vaig néixer:
no hi havia blat ni xeixa / ni lloc per posar es gra. *Sóller*

Variant a Montuïri (v. 1): *S'altre dia vaig entrar*

16 - Bet Batai, ves-te'n a jeure. / - Mu mare, no hi ha llençols.
- ¿No saps que los vàrem vendre / per sa gola d'es bunyols. *Algaida*

Variant a Montuïri (v. 3): *Un dia los varen vendre*

22 Es tibulets són per seure; / ses varques, per caminar,
i es doblers són per gastar. / Quin compte més bo de treure! *Santanyi*

Variant a Montuïri (v. 2): *ses comes, per caminar,*

27 Sa fia duu calces blanques / i son pare malvestit,
i encara sé que li ha dit: / - Vui cadira de profit,
que, de seure a lloc rostit, / tenc crosteres per ses anques. *Llucmajor*

Variant a Montuïri (v. 3): *i encara li ha dit:*

37 L'amo de Son Macià / enmig de sa plaça seia,
i es qui passava li deia: / - Quins calçons que duis, germà! *Manacor*

Variant a Montuïri (v. 3): *i tothom qui el veia, deia:*

52 Ella duia cinturó / per sa cinta, ben cordat;
tothom n'estava enterat / que era usança de Maó. *Llucmajor*

Variant a Montuïri (v. 3): *i es poble estava alterat*

- 106 Passes per aquí davant. / ¿Que et penses que no et conega?
Vas vestideta de negre / com la Verge el dijous sant. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Tu vas vestida de negre*
- 121 Fadrina qui guapa va / de mans d'altri ben posada,
ja ho serà desgraciada, / segons ambe qui caurà.
Si cau en sa meva mà, / tendrà ventura de ca:
bastonades i poc pa / i sa feina carregada. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *de mans d'altri acomodada,*
- 149 Na Tonina-Aina Batzer, / quan se lliga ses faldetes,
se pega unes estretes / que la senten d'es carrer. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *se sol pegar unes estretes*
- 166 ¿Que no t'agrada es gipó, / que t'has posat marinera?
¿Vols que et digui? De darrere / pareixs un esmolador. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *¿T'has comprada marinera
per estalviar es gipó?*
- 189 Ses fadrines guyes d'or / i qualcuna dues coes
per agradar an es joves. / N'hi ha moltes que fan por! *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *volen agradar an es joves
i n'hi ha qui los fan por.*
- 213 - Llorença, cara de pensa, / ¿qui t'ha duit es mocador?
- Un jovenet de Pollença / el m'ha duit, i a tu no. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 1): *- Llorenço, cara de penso,*
- 220 Per anar ben governat, / he de dur cinc mocadors.
un p'es coll i un p'es cap, / un per sa cinta fermat,
i dins sa butxaca, dos. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *He mester cinc mocadors
per anar ben governat.*
- 239 Dins es monyo de ses dones / ses rates hi han fet un niu;
tot són ratolins i rates / que fan "piu, piu, piu, piu". *Costitx*
- Variant a Montuïri (v. 2): *ses rates hi ha fet niu;*

240 En es camí de Sineu, / part damunt sa Romaguera,
hi ha una foravilera / que du es monyo qui no és seu. *Sant Joan*

Variant a Montuïri (v. 3): *jo sé una foravilera*

257 Com jo vos mir sa trunyella / que us davalla pel gipó,
diria duis es timó / de tota Mallorca entera. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 3): *diré que duis es timó*

282 Tanta endiana, Tonina, / blanca i de color de cel,
i no hi ha hagut p'En Miquel / p'es cap una barretina. *Felanitx*

Variant a Montuïri (v. 3): *i no has duit an En Miquel*

Capítol 6: Danses

3 Ai, ai, toca-le-hi / a s'emmidonada:
si està enravenada, / denravena-le-hi. *Felanitx*

Variant a Montuïri (v. 1/4): *Tocau, toca-le-hi /
denravenau-le-hi*

9 Aqueixa que balla / jo li veig es peus.
Carabassa blanca / mesclada amb fideus. *Sant Joan*

Variant a Montuïri (v. 4): *i llet amb fideus.*

38 De sa pell d'es sogre / n'hem fet camaiots.
Redemumareta, / que n'hem fets de pocs! *Galilea*

Variant a Montuïri (v. 4): *que n'han fet de pocs!*

106 Revolta, nineta, / revolta un poc més:
revolta a la dreta, / s'altre a s'enrevés. *Sant Joan*

Variant a Montuïri (v. 3): *un bot a la dreta,*

146 Tonina, fé via, / mal te toc això!
Que si no t'aixeques, / no vendràs amb jo. *Vilafranca*

Variant a Montuïri (v. 3): *Que, si no fas via,*

Capítol 7: Endevinalles

- 60 Dues germanetes / ballen dins un plat,
cotilleta verda, / giponet morat. = *Dues albergínies.* *Binissalem*

Variant a Montuïri (v. 1/2): *Una senyoreta / balla dins un plat,*

- 78 - Escoltau-me, mestre Pau, / vós qui sou un homo entès:
quan vos donen un no-res, / per quin cap l'agafau?
- No-res no té per on prendre / ni cap per on agafar;
no-res no se pot donar / ni se pot comprar ni vendre. *Llucmajor*

Variant a Montuïri (v. 6): *ni sols per on agafar;*

- 88 Foc aquí, foc allà, / i enmig l'han d'aguantar.
= *Dues candeles i el calze.* *Sineu*

Variant a Montuïri (v. 2): *i ell enmig l'han d'aguantar.*

- 120 ¿Me vols dir per què i com / una mare té set fies,
sa major té quatre dies, / i ses altres, set perhom?
= *La quaresma.* *Artà*

Variant a Montuïri (v. 4): *i sa darrera mor santa?*

- 126 Monstre som entre la gent; / foc respir, i no m'abràs,
i de mi fan tant de cas / que m'envien mil presents.
Jo menj sense tenir dents / i vomit de nit i dia,
i ningú té estuguedat / de menjar es meu vomitat,
per molt estugós que sia. = *Un forn.* *Sant Joan*

Variant a Montuïri (v. 5): *menj i menj i no tenc dents*

- 143 Penjoi penjava, / la falda em tocava;
en la mà el tenia / i amb la boca el dia. = *El rosari.* *Artà*

Variant a Montuïri (v. 2): *la cuixa em tocava;*

- 155 ¿Qual va esser l'homo vivent / que visqué com noltros ara,
va néixer abans que son pare, / mamà primer que sa mare
i matà per cosa rara / la quarta part de la gent?
= *Càin.* *Llucmajor*

Variant a Montuïri (v. 1): *¿Qui va ser l'homo vivent*

- 206 Tenc vista de diamant / i cerc entaferrar bé
lo que el món té més lleuger / i al cel sempre estic mirant. *Sóller*
= *Un parallamps*

Variant a Montuïri (v. 2): *i jo cerc aferrar bé*

- 223 Un abre en el món hi ha / que fa sa fruita amb tres crestes.
Saps que ho han de ser, de pesques, / per sobre-ho endevinar! *Algaida*
= *El noguer*.

Variant a Montuïri (v. 3): *Saps que ho han de ser, de destres,*

- 275 Vaig néixer enmig de la mar / vestit d'una pell molt forta;
dins es poble, si importa, / es meu ofici és cantar. *Biniamar*
= *Un corn*.

Variant a Montuïri (v. 1): *Jo vaig néixer dins la mar*

- 277 - ¿Voleu-me dir, camarada, / vós qui sou picapedrer,
quantes pedres han mester / per un tros de marge fer
de Mallorca fins Alger, / que tengui cent pams d'alçada?
- Bon Jesuset de pa i mel, / Déu i homo vertader!
Per un tros de marge fer / de Mallorca fins a Alger,
tantes pedres han mester / com estels hi ha en el cel. *Sóller*

Variant a Montuïri (v. 6): *de catorze pams d'alçada?*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 1 A Algaida hi ha una dona / qui té es gavatx foradat
i l'hi ha apedaçat / amb una fuia de moro. *Petra*

Variant a Montuïri (v. 2): *amb so gavatx foradat*

- 5 A damunt Son Amengual / serraren dues formigues:
de ses comes feren bigues / i d'es cos abres de nau.
D'es cap feren dos bufets / per dinar cent criatures,
i de ses llavoradures / feren dos-cents tibulets. *Llucmajor*

Variant a Montuïri (v. 5): *d'es cap feren un bufet*

- 22 Al·lota més capritxosa / no en 'via vista cap mai:
amb un cop rompé es mirai / porque no la feia hermosa. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 2): *no n'havia vista mai:*

- 25   Amb guitera i guiterró / vaig anar a ca Na Florida
i la vaig trobar adormida / amb so cap dins es fogó. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 2): *vaig a ca Na Margalida*
- 39   Bona series, torrera, / per dur s'extremunció:
no hi hauria malalt, no, / que rebés Nostro Senyor,
si la mort no n'era enrere. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Bona series, torera,*
- 68   Davant la cara de Déu / jurà sens temor ninguna:
- Penjat estiga a sa lluna, / si aquest garbó no és meu! *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *farà sens temor neguna:*
- 103   En Juan de sa Font Santa / va néixer en es juriol,
i de tant d'anar p'es sol / sa barba li tornà blanca. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 4): *sa barba li torna blanca.*
- 116   En Pinxo va dir an En Panxo: / -¿Vols que et pinxi amb un punxó? -
En Panxo va dir an En Pinxo: / - Pinxa aquí; a sa panxa, no. *Campanet*
- Variant a Montuïri (v. 4): *- Pinxa aquí tot lo que vulguis,
però a sa panxa et dic que no.*
- 122   En Xesc diu a madó Xesca: / - Xesca, ¿que tens es reim fresc? -
I ella li diu: - Sí, Francesc, / sempre està fresca Na Xesca. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *En Xesc qui diu a Na Xesca:*
- 185   L'any passat vaig vendre s'ase / perque no el 'via mester.
Jo sabeu que estic de bé! / que tenc gent en es carrer
que em fa es comptes a sa casa! *Lloret*
- Variant a Montuïri (v. 4): *Hi ha gent en es carrer*
- 226   N'Antonina Barretot / és peluda com un ca:
aquell qui l'alcançarà / d'es pèl que li tomarà
se'n porà fer un capot. *Campanet*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i aquell qui s'hi casarà,*

- 286 Sa mare de Sant Cristòfol / tenia un queixal d'uiastre,
i amb una figa aubacora / va fer enamorar un sastre. *Biniali*
- Variant a Montuïri (v. 4): *va encativar es seu sastre.*
- 296 Saps que és de mal 'ver-hi teia / allà on no hi ha pinar!
Saps que es de mal de curar / es mal d'entre ceia i ceia. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 2): *i estar lluny de pinar!*
- 306 Sempre passa i repassa; / mal haja tant de passar!
Un dia travelarà / i es romprà sa carabassa. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 2): *A què ve tant de passar!*
- 337 Totes ses dones casades / que van a veure ballar,
les haurien de donar / confits i metles torrades,
per que, si dic bastonades, / no les solen agradar. *Santa Margalida*
- Variant a Montuïri (v. 5): *ho dic perque bastonades*
- 355 Una mosca vironera / venia sucre esponjat,
i una beia amb un xorrac / 'faitava una cadenera
com un gall enmig de s'era / qui feia batre un llimac. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 4): *va afaitar una cadenera*
- 362 Un cabo vei retirat / qui era de Capdepera
duia dins una botella / sa murada de Ciutat. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 1/2/3/4):
*Un homo vei i pelat / d'es terme de Capdepera,
duia dins una panera / ses murades de Ciutat.*
- 459 Buideta d'enteniment, / com més valdria filasses
i de mi no t'empatxasses / si vaig bé o malament. *Campos*
- Variant a Montuïri (v. 2): *més valdria que filasses*
- 465 Calla, bruta; calla, porca; / calla, xinxa macarró,
que sa roba que tu portes / és cosida d'un traidor. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 3): *tota sa roba que porta*

476 Catanyet de Llucmajor / unta d'oli ses llorigues,
que Na Bet de Son Artigues / ¿saps a on té ses formigues?
A mitjan lloc d'es tió. *Santa Maria*

Variant a Montuïri (v. 1): *Castanyet de Llucmajor,*

479 Com es vetla-recent nius / d'aquells que no tenen plomes!
Com es vetla-recent gomes! / Tu ments i no saps què dius. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 2): *que encara no tenen plomes!*

521 El qui ralla, més valdria / sa volta d'es pago fes
i damunt ell trobaria / tant de mermular o més. *Algaida*

Variant a Montuïri (v. 3): *i amb ell mateix trobaria*

542 Encara que sia tonta, / tu no te'n riuràs de mi.
Es fadrins de per aquí / es quedar bé los afronta. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 3): *A tothom de per aquí*

582 És lletja com ses aranyes, / ¿com puc jo alabar-lè?
Sempre hi ha uis, i dic ver, / qui s'agraden de llenganyes. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 2): *i encara és remuntar-tè.*

595 Explica'm sa teva manya / i sa meva jo et diré.
Enc que no sigui torner, / anit he d'arribar a fer
broquets de sa teva banya. *Llubí*
Jo som estat dins Alger / i a moltes bandes d'Espanya
i no he trobat cap torner / que torneig sa meva banya.
I tu, tan curtet de manya, / ¿broquets en voldries fer? *Sineu*

Variant a Montuïri (v. 7): *i a altres parts d'Espanya*

659 M'han mompleada a mi / jo si compr panera a espera;
jo puc dir que ets embustera, / llengueruda i raonera,
no te'n veuràs bona fi. *Campanet*

Variant a Montuïri (v. 4): *llargaruda i raonera*

684 No hi ha comtes ni marquesos amb tants de fums com dus tu.
T'assegur que t'he de dur / per tap en es lloc comú
amb quatre ciris encesos. *Selva*

Variant a Montuïri (v. 4): *per tap a un lloc comú*

- 722 S'aigo de que fas es roi / un ropit la se beuria.
Es teu vent no giraria, / enc que bufàs tot lo dia,
sols una fuia de poll. *Petra*
- Variant a Montuïri (v. 1): *S'aigo que tu fas es roi,*
- 734 Se perden naus i galeres, / se perden enteniments,
se perden ciutats i terres, / no és res que jo perdi es temps. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *se perden ciutat enteres,*
- 753 Si puc jo apenetrar / que tu m'hagis mermulada,
sa llengo, d'una grapada, / si puc, la t'he d'arrancar,
i la m'en duré a penjar / a un pinotell que hi ha
a su baix de sa murada, / perque amb una canonada
la tirin a dins la mar. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 4): *jo la't vui arrabassar,*
- 794 Tu ja ho ets, homo estufat / i tot tirat de bufanda,
però fas tanta de planta / com una milana blanca
damunt un ase escorxat. *Deià*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Tu que ets un homo estufat*
- 812 Un frare damunt sa trona / sempre explica la raó.
No hi ha animal més traïdor, / en el món, que és una dona. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 4): *que una mula i una dona.*
- 818 Un vespre, devora es foc, / vaig dir "bruixa" a sa padrina;
me va tirar ses esmolles; / rebotre, si m'endevina! *Campos*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Un dia, devora es foc,*
- 820 Vaja quina macarró! / que ho ets de desmanyotada!
Ella se'n va a sa veinada: / - ¿Me vols aficar un botó? *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Va haver d'anar a sa veinada:*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Montuïri sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 46 Anyic, anyac, Francina-Aina; / a Pina ¿que hi vols venir?
Anyic, anyac, ¿que no ho saps dir? / Anyic, anyac, ¿que no ho saps gaire?
Montuïri
- 137 Miquel, Miquelet, / ves a coir prunes,
cui-les madures, / i sopa i colgue't.
Montuïri

Capítol 2: Localitat

- 103 Oh carrer de Sant Miquel, / que ets de llarg i de malplà!
¿Me vols pagar ses sabates / que m'has fetes esquinçar?
Montuïri
- 131 Es carrer Nou no m'agrada / per anar-hi a festejar,
perque a cada casa hi ha / més d'una hora de pujada.
Montuïri
- 276 A Algaida mai hi ha hagut / terratrèmol ni mal aire,
però tenen un soscaire: / que es jovent surt butzarrut.
Montuïri
- 282 Com p'Algaida vaig passar, / tothom me feia capada:
- ¿D'on veniu tan desbuada? / De Son Sunyer, de segar.
Montuïri
- 511 A Llorito al·lotes guapes / van a coir a Son Reus
i van descalces de peus / perque no tenen sabates.
Montuïri
- 513 A Llorito és gent bajana; / si no us ho dic no ho creureu:
tres pics per una milana / tragueren la Vera-creu.
Montuïri
- 667 A Sant Juan són peus amples / i a Petra qualcun n'hi ha:
si jo havia d'empeltar, / no hi aniria a cercar branques.
Montuïri
- 738 Sa cadenera fa es niu / damunt un uiastre o pi.
I es fadrins de Porrerí / són batiats de lleixiu.
Montuïri
- 893 No vulguis esser, fieta, / de sa vila de Sineu,
que veuen es gep d'ets altres / i no se veuen es seu.
Montuïri

- 963** Es batle de Vilafranca / du es capell engirgolat,
capa roja, coll pelat / i en es peus sabata blanca. *Montuïri*
- 980** A Aubocasse beuen vi / i a Son Juan Jaume aigo fresca.
Mirau de quin modo tresca / En Cames de Sebetlí. *Montuïri*
- 1162** Anant per sa carretera / hi trobareu Can Bregat;
Can Serena, que és veinat, / no volen dar suc a espera. *Montuïri*
- 1333** Noltros segam a sa Coma / de l'amo En Garinyeu,
i si sa xeixa no jeu, / un homo li dóna peu
i llavò amb sa fauç la toma. *Montuïri*
- 1417** Jo estava a Son Aixaló / amb l'amo En Pere Maiol
i me va donar un llençol / bo per baratar amb sabó
i me va fer de raó / que, per temps, 'via estat nou. *Montuïri*
- 1456** Es fasser de Son Danús / és alt i té bona rama.
Sa figuera coll de dama / ja no farà figues pus. *Montuïri*
- 1518** En entrar dins Son Moleta / diuen: - Alabat sia Déu.
Madona, ¿que vos sap greu / que m'en men Na Francisqueta? *Montuïri*
- 1532** S'endioter de Son Oms / i es porquer d'es Barranc
varen fer un menjar blanc / de móres i olivons. *Montuïri*

Capítol 6: Religioses

- 38** Sabem quin dia naixem, / es quarts, es punts i ses hores,
però no ensenyen escoles / quin dia mos morirem. *Montuïri*
- 171** Bon Jesuset de ma vida, / ¿quan serà el dia ditzós
que jo gosaré de Vós / que sou bondat infinida? *Montuïri*
- 240** Mare de Déu del Rosari, / assistiu-me, que poreu.
N'hi ha molts que duen creu, / i jo duc creu i calvari. *Montuïri*
- 266** A desset és Sant Antoni / i a vint San Sebastià;
qui bones obres farà / no tindrà por del dimoni. *Montuïri*
- 280** - Sant Antoni, ¿a on anau? / - Allà on Déu m'esperita,
Vaig en busca d'una ermita / on habita un Sant Pau. *Montuïri*
- 286** Sant Antoni de Viana / és a desset de gener.
Venturós s'homo qui té / sa dona que no l'engana. *Montuïri*

- 318** Sant Antoni ja se'n va; / Sant Antoni, adió!
Sant Antoni gloriós, / que molts anys pugueu tornar. *Montuïri*
- 327** Sant Antoni té un vaixell / d'es més grossos de la mar;
ja que ell no pot refrescar, / refresquem noltros per ell. *Montuïri*
- 497** Es dia de Nadal, salsa, / gallina o gall farcit,
tant si és pobre com si és ric, / per aquell dia mai falta. *Montuïri*
- 513** Darrere el bou se posà / la gran bèstia de l'infern
per veure si era nat / el qui es diu Jesús Etern. *Montuïri*
- 552** Sa meva ximbomba treu / més que una possessió;
en tocar-la fa remor / més que ets orgues de la Seu. *Montuïri*
- 581** El Pare Roca diu fort / damunt sa trona, i crida,
que el qui durà bona vida / també farà bona mort. *Montuïri*
- 599** Es figons de tres en tres, / madona, surten arreu;
dau-me'n moltes, si poreu, / que tenc força per dur-lès. *Montuïri*
- 686** Aquesta ja és sa darrera / que cantam, i mos n'anam;
per recordança deixam / aquella amor vertadera. *Montuïri*
- 753** Mos n'anam a despedir / de la vostra casa honrada;
vos agraïm sa panada; / en es ball tendreu entrada
i bona cara i bon vi. *Montuïri*
- 774** Pubila qui me darà / formatjada o robiol,
jo em pos, al davant, tot sol, / que diga quin fadrí vol,
i concedit li serà. *Montuïri*

Capítol 7: Vida humana

- 715** Bunyols a can Galerí / i a Sa Coma oreianes;
a Son Bennassar magranes / i a can Cordella bon vi. *Montuïri*
- 1209** Segons sa canya, es timó; / segons s'al·lot, ses juguetes;
segons es ball, castanyetes; / segons s'al·lota, s'amor. *Montuïri*
- 1464** El nostro rei s'és casat / amb sa cosina germana,
i dispensa que n'han pagada!, / perque en sa llei cristiana
'gueren caiguts en pecat. *Montuïri*

- 1522** A les deu em vaig casar; / a les onze ja em colgava
i a les dotze ja tirava / los palangres a la mar. *Montuïri*
- 1693** Garrida, l'aigo salada / vos ha feta la mercè:
dins un mes vàreu esser / fadrina, viuda i casada. *Montuïri*
- 1701** Homo, ¿que no t'has temut? / Sa teva dona festeja.
¿Saps ane què malaveja? / Si pot ser, fer-te banyut. *Montuïri*
- 1726** Jo m'era determinat / a casar-me, si es pot fer;
tant d'estar fadrí, també, / un homo ho troba pesat. *Montuïri*
- 1795** Mon enteniment camina / i no sap discórrer prou:
¿Ase vei, cabreste nou? / ¿Un viudo amb una fadrina? *Montuïri*
- 1849** Novia, dau sa noça, / o si no, no cantaré;
es novii diu que no en té / de petita ni de grossa. *Montuïri*
- 1882** Poc a poc s'encén es foc / i no s'hi han d'enfadar.
Al·lotes, per voltros va: / si vos parlen de casar,
heu de procurar posar / s'espigolat a bon lloc.
Si queis amb un homenot / que sia afectat d'es joc
o d'es beure o es fumar, / heu d'estimar més quedar
fadrines; dic lo que trob. *Montuïri*
- 1929** Santa Maria / Mare de Déu,
jo me casaria / amb En Pere Andreu. *Montuïri*
- 1941** Sempre que sa roba és bona, / es pedaços també ho són.
Ben clars es missatges són / que es casin amb sa madona. *Montuïri*
- 1951** Ses viudes de Vilafranca / no recobren es delit
fins que tenen un marit / enlloc d'es mort que los manca. *Montuïri*
- 1962** Si jo em 'via de casar, / em veuria embarassat:
¿quina dona he de cercar / per no quedar escalabrat? *Montuïri*
- 1979** Si ve un viudo, diga-lí / que pens en sa dona morta;
si amb això no s'aconhorta, / 'gafa un tronc i pega-lí. *Montuïri*
- 2041** Vós sou la que em vàreu dar / paraula de casament
i per un altre contentar / vàreu quedar malament. *Montuïri*
- 2073** A damunt es Caragol / vaig perdre lo meu marit,
i en punt de la mitjanit / vaig trobar lo meu consol. *Montuïri*

- 2119** “Gràcies a Déu” / va dir Na Pelada
quan va esser casada / amb En Pelat seu. *Montuïri*
- 2210** Una dona honra una casa / com una festa un sermó;
si és dolent predicador, / dins l’esglési’ no fa vasa. *Montuïri*
- 2212** Una jovençana hi ha / que diu que no te alegria;
se’n va anar a sa rectoria, / que es volia descasar.
Es rector fou tan bon homo / que resposta li tornà:
- Si vos voleu descasar, / ma germana, enterrau s’homo.
- Senyor rector, ell m’atupa; / Tot quant tenc me fa malbé! -
Es rector li respongué: / - Vos ne farem un de sucre! *Montuïri*
- 2232** ¿Véns a cercar caragols, / anit que hi ha hagut roada?
Guarda’t de dona casada / que amb fadrins cerca perols. *Montuïri*
- 2295** Jo me pensava esser gendre / de sa madona d’aquí,
i ara me n’ha pres a mi / com a un tió verd de pi
que no fa caliu ni cendra. *Montuïri*
- 2317** Vaig passar per un clot fondo / enrevoltat de cols tendres.
Es vespres hi van es gendres / a festejar un morronyo. *Montuïri*
- 2351** Si vols esser nora meva, / tenc En Jaume que és fadrí:
però te vui advertir / que has de dur pa de ca teva. *Montuïri*
- 2448** Me’n ric de sa mare d’ella / i llavò d’es seus guerrers.
Per ella hi som i no més, / i, si la vui, serà meva. *Montuïri*
- 2469** Sa meva sogra estimada, / es dia que em vaig casar,
me va dur per berenar / ous mesclats amb sobressada. *Montuïri*
- 2477** Sa sogra a mi em rebenta. / No s’atura de rallar.
¿Saps de què pot bravejar? / De pèl a sa barramenta. *Montuïri*

* * *

2) Cançons recollides a Montuïri amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 568 Totes ses manacorines, / com han acabat es jornal,
se'n van a dins es corral / i esqueinen com a gallines. *Montuïri*

Variants -Vilafranca (v. 3): *se tanquen dins es corral*
-Lloseta (v. 4): *a esqueinar com a gallines.*

- 574 Ses al·lotes de Mancor / En Mateu les fa anar a l'aire,
i jo em pens que una d'Algaire / la pagaria a preu d'or. *Montuïri*

Variants -Sineu (v. 3/4): *una n'hi ha dins Algaire*
que la vui pagar a preu d'or.

- 810 A Sant Juan són peus-amples, / ja no ho han de demanar;
tenen es cap de gorà, / sa coa enmig de ses anques. *Montuïri*

Altra variant a Montuïri (v. 2): *a Sineu també n'hi ha;*
Variants -Algaida (v. 2/3/4): *a Petra qualcun n'hi ha;*
si jo havia d'empeltar / no hi 'niria a cercar branques.
-Manacor (v. 3/4): *si jo havia d'empeltar,*
no hi aniria a dur branques.
-Selva (v. 3/4): *jo, si havia d'empeltar,*
no hi 'niria a cercar branques.

- 820 Mon pare i mu mare / són de Sant Juan;
varen vendre s'ase / per menjar pa blan. *Montuïri*

Variants -Sant Joan (v. 3): *per comprar pa blan.*

- 1285 Si Son Bollvas tornàs mar / i Son Company un nial
i Galiana joncal / i Son Fornés arenal,
i jo hi pugués habitar. *Montuïri*

Variants -Campanet (v. 1): *Son Bovàs que tornàs mar*

- 1504 A Son Marimón 'vui pasten / i mos donaran pa blan
i llavò alises d'ordi / amb qualque aresta d'un pam. *Montuïri*

Variants -Selva (v. 1/2/3/4):
A Son Marimon pasten, / menjarem pa blan
i també alises d'ordi / amb arestes d'un pam.

Capítol 5: Noms personals

- 31 No conec nom mes hermos / que s'anomenar Francisca.
Una sabata, quan gisca, / fa el caminar curiós. *Montuïri*

Variants -Maria (v. 1/2): *No hi ha nom tan amorós
(No hi ha nom més agradós / que anomenar-vos, Francisca.)*
-Capdepera (v. 1/2): *No hi ha nom més amorós
que Catalina i Francisca.*
-Santa Margalida (v. 1/2/3/4):
*Trob que el nom més amorós / és l'anomenat Francisca.
Una sabata qui gisca / té el caminar curiós.*
-Petra (v. 1/2): *No hi ha nom més agradós
que anomenar-vos, Francisca.*
-Artà (v. 4): *fa es caminar generós.*

- 87 Me diuen En Tarambana / perquè un ball vaig esbucar;
no me puc tornar acostar / per devers ca Na Cotana. *Montuïri*

Variants -Sóller (v. 4): *a devers ca Na Solana.*

Capítol 6: Religioses

- 675 A casa som deu germans; / n'hi ha de petits i de grossos.
No la mos doneu amb ossos, / que l'haurem de dar an es cans. *Montuïri*

Altra variant a Montuïri (v 3/4): *si mos dau panada amb ossos,
la donarem an es cans.*

Variants -Randa (v. 2/3): *i n'hi ha un que nom Jordi;
si mos dau panada d'ordi,*

Capítol 7: Vida humana

- 104 I se'n riu la bergantella / de la padrina ruada!
No pensa que també ella / tornarà ruada i veia
com la padrina és tornada. *Montuïri*

Variants -Artà (v. 1): *Ja se'n riu la bergantella*
-Sineu (v. 4): *serà tan ruada i vella*

- 137 Na Catalina, quan jeu, / dormideta, dins es llit,
somia, tota sa nit, / el Bisbe que entra a la Seu. *Montuïri*
- Variants -Binissalem (v. 1/2/3/4):
*Na Catalina ja jeu, / dormirà tota sa nit
i somia, dins es llit, / es canonges de la Seu.*
- 196 Alerta a atropellar massa, / que es pulmó te faltarà:
alerta an es bravejar, / Biel de sa Carabassa. *Montuïri*
- Variants -Santanyí (v. 2): *que s'alè te faltarà;*
-Sant Joan (v. 3): *mira't amb so bravejar,*
- 332 Si enguany estàs regalada, / l'any qui ve estaràs millor:
aqueix canai de sabó / sa mitat de sa color
vos ha llevat, estimada. *Montuïri*
- Variants -Sant Joan (v. 4): *bona part de sa color*
- 412 Botelleta, que ets de guapa! / Si et poria destapar,
jo et faria mostrar / allò que tothom se tapa. *Montuïri*
- Variants -Ariany (v. 2): *Si te pogués agafar,*
-Porreres (v. 3): *pens que et faria mostrar*
- 439 Anant per sa carretera / primer trobau can Bregat;
can Serena, que és veinat, / no volen dar suc a espera. *Montuïri*
- Variants -Sóller (v. 2): *hi trobareu can Bregat;*
-Orient (v. 2): *primer trobau En Bregat;*
-Deià (v. 3): *a can Serena, veinat,*
- 1095 Mu mare, corrents! Veniu, / que tota em som retgirada:
En Julià m'encalçava / i em volia prendre es niu. *Montuïri*
- Variants -Ariany (v. 2): *ai, que me som retgirada!*
-Llucmajor (v. 3): *Aquell jove m'encalçava*
- 1103 Voltros, mares, que sou veies / i sabeu això com va,
si teniu fies en là, / cosiu-les a ses gonelles. *Montuïri*
- Variants -Sant Joan (v. 2): *i sabeu el món com va,*
-Artà (v. 3): *i teniu fies en là, / en anar a passejar*

- 1123 Jo voldria que et picasses / amb branques de llimonera,
i quan de mi malparlasses, / te sortís sa gargamella. *Montuïri*
- Variants -Binissalem (v. 1): *Voldria que te picasses*
-Mancor (v. 2): *de pues de llimonera,*
- 1145 Si vols cançons de picat, / comana-ho a Sant Antoni.
Mal pegasses un esclat / a dins terra del dimoni. *Montuïri*
- Variants -Banyalbufar (v. 2): *comana't a Sant Antoni.*
-Capdepera (v. 3/4): *Mal te'n dugués el dimoni
embolicat dins un sac!*
- 1188 Una vegada no és res, / que te trepitgin es peu;
un avisat val per deu, / i a tu no te val de res. *Montuïri*
- Variants -Binissalem (v. 4): *i a qualcú no li val res.*
-Felanitx (v. 4): *i a qualcú no val de res.*
- 1538 Anit don la despedida / an es meu fadrinejar,
perque casada he d'estar / i és forçat mudar de vida. *Montuïri*
- Variants -Valldemossa (v. 1): *Anit faç la despedida*
-Inca (v. 3/4): *que ara casada he d'estar
i n'he de mudar de vida.*
- 1618 Diuen que en haver dat es "sí" / ja no poren tornar arrera,
perque hi ha una barrera / que tanca fins a morir. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 1/4): *¿No saps que en haver dit "sí" /
que tanca fins al morir?*
-Petra (v. 4): *que tanca fins a's morir.*
-Estellencs (v. 4): *que tanca lo seu jardí.*
-Sineu (v. 4): *fins a l'hora de morir.*
- 1750 Juanet, no tenguis son, / que sa teva fia es casa
a s'ombra d'una portassa, / a la vista de tothom. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Juanet, no tengis son! / Sa teva fia se casa*
- 1812 - Mu mare, ¿em voleu casar / per interès, que poc dura?
- Oh ma fia, que ets de pura! / Qui té diners, sempre sura;
i tu ¿que no vols surar? *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 2): *per l'interés, que poc dura?*
-Llucmajor (v. 5): *Idò, ¿que no vols surar?*

- 1817 Mu mare, me vui casar; / s'entén, si vós ho voleu;
emperò si no ho voleu, / fadrina em convendrà estar. *Montuïri*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *Mu mareta, em vui casar;*
- 1867 Péga-li qualque fregada / a s'olleta d'es racó.
Sempre hi ha qualque senyor / qui se casa amb sa criada. *Montuïri*
- Variants -Llucmajor (v. 1): *Pega-li una fregada*
-Santanyí (v. 3): *Sempre hi cau qualque senyor,*
- 2036 ¿Vols que mos donem ses mans / i no mos casem per ara?
Jo em faré monja i tu frare, / sols que ningú mos alcanç. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 3): *Fé't monja i jo em faré frare,*
- 2056 'Cabaré sa paciència, / al·lota, i te robaré,
i llavonnes ja faré / examen de consciència. *Montuïri*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Jo perdré sa paciència*
garrida, i vos robaré,
- 2148 Quantes n'hi ha de casades / que no ho voldrien esser!
I d'altres n'hi deu haver / que hi voldrien esser nades. *Montuïri*
- Variants -Sa Pobla (v. 4): *que hi voldrien haver entrades.*
- 2154 Sa dona m'ha dat llicència / per vetlar tota sa nit,
perque diu que dins es llit / no li duc conveniència. *Montuïri*
- Variants -Son Carrió (v. 1): *De sa dona tenc llicència*
- 2266 La veritat la dic tota: / Voldria que Déu ho fés,
lo que em menjaré caigués, / fii meu, dins sa teva boca. *Montuïri*
- Variants -Deià (v. 4): *mon fii, dins sa teva boca.*
- 2344 Mu mare, sa nora passa; / treis es cap i la veureu.
Moltes vegades veureu / que un la mou, s'altre l'agafa. *Montuïri*
- Variants -Orient (v. 1/2): *Mu mare, sa sogra passa;*
sortiu i la mirareu.
-Sencelles (v. 4): *que un la mou i altra l'agafa.*

2507 Tot es poble està alterat / de lo que féu Na Quel Colla:
com sa va morir sa sogra / la va vestir de soldat. *Montuïri*

Variants -Santanyí (v. 3/4): *com se va morir es seu sogre,
el va vestir de soldat.*

2511 Vós teniu dues fadrines / i una altra darrera en ve:
si ho voleu, m'hi casaré / amb una que li vui bé,
i almanco de vós sabré / si sabeu fer pastes fines. *Montuïri*

Variants -Artà (v. 6): *si fareu ses pastes fines.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Montuïri

Capítol 1: Infants

13 Noninó li diu sa mare, / noninó an es seu fió,
noninó quan lo bolcava / noninena, noninó. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 4): *i que era de petitó!*

20 Sa nineta és petiteta; / 'xau-la fer, tornarà gran,
i ets enamorats vendran / a fer-li una musiqueta. *Inca*

Variant a Montuïri (v. 2): *a poc poc tornarà gran,*

79 An es Mercat / hi ha brossat.
Tothom que hi va, / l'ha de tastar.
Bruixa manduixa, / jo t'he de matar. *Algaida*

Variant a Montuïri (v. 5): *Sucre manduixa,*

136 Miquel de la mel, / de la xuia pelada,
amb un cap d'arengada / se'n puja an el cel. *Santanyí*

Variant a Montuïri (v. 1): *Biel de la mel,*

152 Pic palleric, / cama, cama de ropit,
cama, cama d'arengada. / Lleva aquest dit,
que no te pessic; / lleva aquest altre
que no et faça gens de falta. *Artà*

Variant a Montuïri (v. 1): *Pic per a dit,*

Capítol 2: Localitat

- 22 Fa temps que sentíem dir / que a Espanya es lleó dormia
i ara de cada dia / no dorm ni deixa dormir. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Altre temps sentíem dir*
- 41 En es Barracar a sa punta / hi festegen dos senyors,
guapos i rossos tots dos. / Ja n'escamparan, de murta! *Selva*
- Variant a Montuïri (v. 3): *guapos i curros tots dos.*
- 58 Per Fartàritx me passeig / i trob ses portes tancades;
¿que deuen estar colgades / ses joves, que no les veig? *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *¿ se deuen esser colgades*
- 72 Jo voldria esser senyor / per habitar per la vila;
sé cert que no me mouria / d'es barri de S'Antigor. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *vos promet que no em mouria*
- 82 En es carrer de la Creu / la cridava i no em sentia.
Garrida, a mi me'n prenia / com el qui cus i no hi veu. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *bé cridava i no em sentia.*
- 110 A's carrer de ses Miseris / mai més m'hi veureu tornar
perque em varen fer passar / la corona amb sos misteris. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 4): *el rosari amb sos misteris.*
- 144 Ses al·lotes de Sa Plaça / només guanyen un velló;
com ve es cap de sa setmana / no les basta per sabó. *Si...?*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *i com cobren sa setmana
sols no tenen per sabó.*
- 186 Com tu seràs molinera / d'es Molí de Sa Real,
te faran un davantal / de la flor de la roella. *Sant Llorenç*
- Variant a Montuïri (v. 4): *amb fuies de llimonera.*
- 216 Dalt es Puig de Galatzó / vaig deixar sa meva dona,
i allà estarà tota sola / si no hi va qualque pastor. *Campanet*
- Variant a Montuïri (v. 4): *si no hi ha qualque pastor.*

- 250 A Alaró són bandolers, / lladres i contrabandistes.
No em faceu mirar ses llistes, / que encara us ne diré més. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *A Alaró, bancarroters,
teixidors, contrabandistes.*
- 252 A Alaró són panxes grosses, / ja no ho han de demanar,
perque se varen menjar / quatre homos de dins ses fosses. *Santa Maria*
- Variant a Montuïri (v. 3): *diuen que varen menjar*
- 278 A Algaida ses algaidines / quan else falta un jornal,
les tanquen dins es corral / i esqueinen com a gallines. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2/3): *com no tenen res que fer,
se passegen p'es carrer*
- 287 Jo som un vesí d'Algaida / i som nat en Es Llombards.
Com més amunt te faràs, / més gros esclat pegaràs
si no t'aguantes a l'aire. *Santanyí*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Som de la vila d'Algaida,
de la vila d'aquí baix.*
- 291 A Andratx, per tocar l'orgue / posen dos porcs dins un sac:
un fa nyic i s'altre nyac, / s'avenen com un rellotge. *Esporles*
- Variant a Montuïri (v. 1): *A Algaida, per tocar l'orgue,*
- 294 Germà, ¿que sou andritxol, / que passau i no deis res?
No vos costaria res / donar es bon dia a tothom. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *¿No seria més cortès
donar es bon dia a tothom?*
- 303 Ses fadrines d'Ariany / són guapes i no fan planta;
en dur sa gonella blanca / ja tenen pa per tot s'any. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Ses dones que hi ha a Ariany*
- 337 A Binissalem es vi / és bo i fa molt d'efecte,
segons quin és es subjecte, / i si no està un poc alerta,
quan vol no el deixa fugir. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *De Binissalem es vi
es bo, i poc, fa efecte,*

- 344 Binissalem du la doma / de dolentia que hi ha:
¿sabeu que varen penjar / un fii de l'amo En Capona? Alaró
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *diuen que varen penjar
un fii de l'amo En Capona.*
- 356 Búger n'és una ciutat / tota poblada de roques,
però hi ha unes al·lotes / com un clavell encarnat. Maria
- Variant a Montuïri (v. 2): *plena d'escuis i de roques,*
- 368 A Bunyola pa a butxaca / n'heu de dur, com hi 'nireu;
o si no, dijunareu, / perque la gent que hi ha és flaca. Santa Maria
- Variant a Montuïri (v. 4): *que la gent hi és molt flaca.*
- 377 ¿Voleu que vos cont un pas / que se seguí dins Bunyola?
Sa pella va dir a s'olla: / "Fé't enllà, que no em mascars". Artà
- Variant a Montuïri (v. 4): *"Fé't allà, que no em mascars!"*
- 386 Un dia devers Nadal / un calonger se ventava
i de calor flastomava / dins sa pleta de Sa Vall. Santanyí
- Variant a Montuïri (v. 1): *En venir devers Nadal*
- 403 A Campos tenen es sants / repartits per fora vila;
ells diuen que dins la vila / no en poren mantenir tants. Artà
- Variant a Montuïri (v. 3): *i diuen que dins la vila*
- 424 Ses al·lotes de Cas Concos / tenen un salero més:
lo que duen es diumenges / duen es dies feners. Biniamar
- Variant a Montuïri (v. 1): *Ses al·lotes de la vila*
- 440 Jo sé una cançoneta / qui ma mare no la sap:
ses senyores de Ciutat / totes duen cadeneta. Santa Maria
- Variant a Montuïri (v. 1): *ses dones que hi ha a Ciutat*
- 442 M'has tirat per injuria / que menjava es pa comprat,
i es cavallers de Ciutat / tots l'hi mengen cada dia. Felanitx
- Variant a Montuïri (v. 2): *si menjava es pa comprat,*

- 456 Me diuen sa costitxera / perque em vaig casar a Costitx.
Jo tant puc anar per mig, / germans, com per sa vorera. *Muro*
- Variant a Montuïri (v. 4): *Juan, com per sa vorera.*
- 470 A Esporles, quan van mudats, / se pensen dur la Duana;
duen calçons empeltats, / i es diumenges, d'endiana. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *par que duguen la Duana;*
- 491 Felanitx, qui és tan petit, / té rector i quatre vicaris
llavò el senyor Lloaxim, / qui és bo per passar rosaris. *Felanitx*
- Variant a Montuïri (v. 2): *hi ha rector i quatre vicaris,*
- 497 A Fornalutx, senaietes; / ja vos ho poreu pensar.
Dugueren a baratar / el Sant Cristo amb figues seques,
i les trobaren bonetes / i hi volien tornar
i no tengueren Sant Cristo / per tornar-ne baratar. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 1): *A Algaida, senaietes;*
- 508 Per Inca tothom braveja / per glosar En Jordi Catiu.
I per 'Laró tothom diu / que homo més guilant i viu
en rodes no se'n passeja. *Muro*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i a Alaró tothom qui diu*
- 538 Si vols esser llubinera, / t'has d'aixecar dematí,
i veuràs es sol sortir / revoltant sa taperera. *Muro*
- Variant a Montuïri (v. 2): *desxondi't ben de matí,*
- 547 Matrimoni han tractat / Na Pomara i En Miró:
ja tenim dins Llucmajor / tot es xuetim casat. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *Sa Pomara i En Miró:*
- 567 Si pogués tomat amb un tro / es Puig de Santa Llucia,
jo veuria Manacor, / que hi tenc sa meva alegria. *Inca*
- Variant a Montuïri (v. 4): *allà on tenc s'alegria.*
- 581 A Maria van vestits / de roba d'es cementeri,
i, mirau quin cativeri, / no n'estan empegueïts. *Sa Pobla*
- Variant a Montuïri (v. 2): *de roba de cementeri,*

- 660 A Petra i a Sant Juan / no s'enquantra cap forner
ni venedor ni tender. / Si hi va un esteranger,
saps que és perillós a fer / un dijuni sense guany;
i si les rendeix sa fam, / llavó el tracten de grosser
i el poble mal li té / si no el poren 'gafar amb ban. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 5): *perilla que hagi de fer*
- 662 A Pina no hi toquen hores / només dies senyalats
i a Ruberts qui és veinat / tots són engendrats de mores. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 2): *més que es dies senyalats*
- 675 A Vilafranca es jovent / va tapat de teranyines;
a Sant Juan ses fadrines / són com un sol resplendent. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *tots pareixen teranyines;*
- 681 De damunt la galantina / tres viles vaig descobrir:
Felanitx i Santanyí / i Campos qui és la marina. *Ses Salines*
- Variant a Montuïri (v. 2): *tres viles puc descobrir:*
- 690 Enmig de Selva i Aubenya / s'hi fan d'aqueixs homenons
petitons i gruixadons / que són més forts que una penya. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 4): *més fortarrons que una penya.*
- 695 Es fadrins que hi ha dins Pina, / Biniali i Cas Canà,
no basten per destravar / sa llengo d'una gallina. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Tots es fadrins que hi ha a Pina,*
- 703 Jo som estat a Costitx, / a Maó i Mercadal.
¿No sabeu que Na Queixal / va anar a voltar p'es corral
per no passar-mos p'es mig? *Campos*
- Variant a Montuïri (v. 2): *a Alcúdi' i a Mercadal.*
- 796 A Santanyí tenen toix, / i això ja les ve d'es néixer:
venen es blat i sa xeixa / i se mengen s'ordi broix. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *això ja ho duen d'es néixer:*

- 807 Aquesta santjoanera / que han duita de Sant Juan
me té sa boca més gran / que una bóta vinatera. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 2): *natural de Sant Juan*
- 825 A Sant Llorenç dos al·lots / s'esclataren de riaies
i en tragueren set senaies / dins sa panxa, de granots. *Son Carrió*
- Variant a Montuïri (v. 2): *s'esmortien de riaies*
- 841 A Sa Pobla fan pastissos / i els torren en es caliu.
Hi ha fadrina qui diu: / - No m'entraràs es canyissos. *Llubí*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Per Algaida fan pastissos*
- 950 A Valldemossa es jovent / du sa roba ben posada,
planxada i emmidonada, / però es reol, tal vegada,
s'engronsa sense fer vent. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *duen sa roba estufada*
- 977 A Aubadellet, amorosos; / ja no ho han de demanar;
si se posen a cridar, / són com a cans rabiosos. *Campanet*
- Variant a Montuïri (v. 4): *són pitjors que cans rabiosos.*
- 981 A Albocasse ja no hi ha / ningú que me don alegria,
només la Verge Maria / que dins sa capella està. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Dins Aubocasse no hi ha*
- 986 A dins Alcúdia-Arrom / se morí un castanyer
i sa madona tengué / pena vespre i dejorn. *Vilafranca*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *i crec que nengú tengué
pena vespre ni dejorn.*
- 990 A Bànyols hi ha un ca / que li diuen En Volando,
i en sentir cridar "marxando!" / no s'atura de lladrar. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i en sentir cridar es marxando*
- 1000 L'amo de Binifalet / una fogassa encetà
i dedins hi va trobar / es pastor amb ses varques dret. *Inca*
- Variant a Montuïri (v. 4): *es pastor, qui estava dret.*

- 1013 Si anau a Can Amador, / ja no menjareu taiades:
es voltor les s'ha menjades / perque no fessen olor. *Binissalem*
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *¿Que anau a can Amador?*
Ja no trobareu taiades:
- 1052 L'amo Antoni de Porreres / ha arrendat Es Calderers;
¿com ha d'aplegar doblers / i tot ho dóna a barqueres? *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i ho dóna tot a barqueres?*
- 1067 Es Morro és mal de pelar / perque està veinat de s'os.
En Juan Mas, qui és tan gros, / hi va perdre es caminar. *Muro*
- Variant a Montuïri (v. 2): *perque està a prop de s'os.*
- 1072 S'ase d'Es Pujol ja plora: / ja ho diu En Llorenç Pagès:
s'anar a Felanitx no és res, / però Ciutat és enfora. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *ara a Ciutat és enfora.*
- 1073 A dins es Racó n'hi ha / de bones margalidetes,
i se fan per ses estepes / i per lloc de comellar. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *de guapes margalidetes,*
- 1109 Treu més un card girgoler / de dins es camp de Garonda
que sa cera que per fondre / fa dins Campos un cerer. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Val més un card girgoler*
- 1118 Voldria esser oronella / quatre mesos en s'estiu.
¿Saps a on faria es niu? / A ses finestres d'Hortella. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *Dalt ses finestres d'Hortella.*
- 1133 Sa madona de Montblanc / fila i no treu fuada,
i n'és tan agraciada / com un porc enmig d'es fang. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *ella és tan agraciada*
- 1196 D'aquí veig sa partió / de Son Tei i Sa Bastida,
i no veig Na Margalida / que habita dins Son Baró. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *emperò Na Margalida*
habita dins Son Baró.

- 1283 Si t'embarques devers Mina / o Sa Mola qui és veinat,
menjaràs es pa comprat, / perque sols no cuien blat
per mantenir una gallina. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *te daran es pa comprat,
solament no cuien blat*
- 1291 Son Colom, Son Colomí, / Ses Tosses i Son Llobera.
Can Pontico cau darrera / i fa mal habitar-hí. *Campanet*
- Variant a Montuïri (v. 4): *que fa mal habitar-hí.*
- 1357 De s'Antigor me'n duré / una fuieta de parra
i almanco així pensaré / en vostres coses, comare. *Puigpunyent*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *almanco present tendré
ses vostres coses, comare.*
- 1407 ¿On m'has duita, Salvador, / a morir dins 'Estorell?
Me'n pendrà com el vedell / qui p'es seus peus du sa pell
a ca s'assaonador. *Llubí*
- Variant a Montuïri (v. 4): *qui ell mateix du sa pell*
- 1440 Segar a Son Brondo, germans, / és com qui anar en galera:
un homo tresca més terra / que un caçador amb nou-cents cans. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *és igual que anar en galera:*
- 1531 Sa madona de Son Oms / diuen que és tan estufada
i dins sa fava parada / hi trobaren uns calçons. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *varen trobar uns calçons.*
- 1573 Son Roig i Son Fogueró / tot està ple d'olivardes:
ses perdius hi van a guardes, / no hi coiran sa llavor. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 4): *sols no cuien sa llavor.*
- 1611 Fadrina hi ha qui fa oi / de poca manya que té:
n'hi ha una a Son Vaquer / que sols no va sebre fer
pessics a un cocarroí. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 5): *es pessics a un cocarroí.*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 10 Molta de gent se pensava / que jo duria es timó,
i jo, per esser patró, / sa barca no m'agradava. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *que jo li duia es timó,*
- 148 Viuda som de marit viu; / mon marit per mar navega;
com la cadenera, aplega / busques per dur en es seu niu. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Som viuda de marit viu;*
- 172 A un real de velló / ven Na Rosa es peix menut.
I l'amo En Pere Puput / per manco mos fa un sermó
quan ve que està un poc begut. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 5): *es dia que està begut.*
- 193 Garrida, en les mans tenguéreu / una canya per pescar
i el peix a la pesquera, / i no el vàreu agafar. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i es peix a sa pesquera.*
- 217 Un pescador que és de fe, / com veu la mar en bonança,
ja surt amb la confiança / d'agafar peix a voler. *Capdepera*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Pescador que n'és de fe,*

Capítol 4: Narratives

- 121 En Toni Puig va expirar / enmig de quatre camins.
Sa persona que el matà, / ¿que se devia pensar
que era com qui tair pins? *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 4/5): *ell se devia pensar
que era com qui tair pins.*

Capítol 5: Noms personals

- 5 Per un Toni em tiraria / dins un forn de calç encès,
i si trobau que poc és, / sang d'es meu cor li daria. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *si trobau que això no és res,*

- 21 Es nom que m'agrada més / del món, són ses Catalines:
donaria dos mil vides / per una, si la tengués. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 2): *d'aquest món, és Catalina:*
- 28 En Xesc qui diu a Na Xesca: / - Xesca, ¿que tens es rém fresc? -
Ella li diu: - Sí, Francesc; / sempre està fresca Na Xesca. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Ella diu: - Sí, mestre Xesc;*
- 90 Molts li diuen En Vinagre; / jo li dic En Diligent.
No s'agrada d'aigordent; / només si altri l'hi paga. *Muro*
- Variant a Montuïri (v. 4): *si un altre no la hi paga.*
- 136 És dolç es nom Miquel! / No té comparació.
Per mi té tanta dolçor / com si fos pastat amb mel. *Valldemossa*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Jo li trob tanta dolçor*
- 144 ¿Em vols dar es mocador / que tens meu, color de cel?
Ses Maries van al cel / i ses Catalines no. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *que em guardes, color de cel?*
- 151 Juan, Juan lo volia, / i Juan lo m'ha dat Déu;
si el m'hagués dat Bartomeu / o Pere-Antoni o Andreu,
més tost me n'afluixaria. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *el me fos donat Tomeu*

Capítol 6: Religioses

- 55 Pocs són los qui regoneixen, / com comencen a pecar.
L'Esglési' ho ensenya clar: / com la fi del món vendrà,
sa gernació serà / com un floc de bestiar
que sa pastura es parteixen. *Son Carrió*
- Variant a Montuïri (v. 7): *qui los pastos se parteixen.*

Capítol 7: Vida humana

- 23 T'agraden es petitons? / També m'agraden a mi.
Quants de pics he sentit: / "Gran esglési' i poc perdons"!
Sant Joan
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Si t'agraden petitons,
també m'agraden a mi.*
- 57 Dona que té es cap pelat / i es cap d'es nas vermei,
feis-la, per dar-li remei, / monja de la Caridat.
Selva
- Variant a Montuïri (v. 1): *Jove que té es cap pelat*
- 70 Una dona mal forjada / se n'anà a retratar:
quan es retrato mirà / se quedà tota espantada.
Porreres
- Variant a Montuïri (v. 2): *va anar a fer-se retratar:*
- 111 Salomó va deixar escrit / es torna vei lo que costa:
perdre enteniment i força, / sa memòria i es sentits,
i llavò sou avorrits / de la mateixa sang vostra.
Sant Joan
- Variant a Montuïri (v. 5): *i arribam a esser avorrits*
- 127 Estimat, tu bavaries / de veure sales de blat.
Per dir-te la veritat, / no n'he vist ja fa vuit dies.
Costitx
- Variant a Montuïri (v. 3): *Te diré sa veritat,*
- 194 Vet aquí foc i fumé, / mena sa pipa calenta,
que mai estic més contenta / com quan te veig passar pler.
Artà
- Variant a Montuïri (v. 2): *fé anar sa pipa calenta,*
- 243 Sa feina és santa i assanta / i és bona p'es qui en vol fer,
en no esser un malfener / qui la veu i no l'enquantra.
Marratxí
- Variant a Montuïri (v. 3): *no ho fa així un mal fuster*
- 256 Al qui passa mal de ventre, / jo sé què és bo donar-lí:
un poc de fonoi marí / mesclat amb aigo calenta.
Sant Joan
- Variant a Montuïri (v. 1): *Si dius que té mal de ventre,*

- 292 Es metge en anar a polsar / fins en es colzo no s'erra.
No em tocs, que no som guiterra. / Sa meva febre s'aferra
i tu malalt pots estar. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 5): *i malalt tu pots estar.*
- 329 Ses cortanes són, Maria, / dos dies bons i un mal.
Si te cases amb un Tal, / tu les tendràs cada dia. *Vilafranca*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Si et cases amb aquest tal,*
- 361 Això no era per creure / ni tan sols per a pensar:
tenir sa gerra en sa mà, / i set, i no porer beure. *Maria*
- Variant a Montuïri (v. 4): *aigo i tot quant hi ha,
i set, i no porer beure!*
- 376 Diumenge tothom braveja / i cap trebai vol tenir.
Beguem-ne una i tornem-hí, / i es dilluns a's dematí
es talec venteroleja. *Alcúdia*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Diumenge la gent braveja*
- 381 Enmig de quatre cantons / hi cau sa serena espessa.
Dóna beure a sa mestressa / d'En Julià Remendons. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 2): *sa serena hi cau espessa.*
- 390 Pare nostro, jo no crec / que es beure a mi m'impedesca;
perque trob que com més bec / tenc sa potència més fresca. *Estellencs*
- Variant a Montuïri (v. 3): *ell jo trob que com més bec*
- 394 Sa meva dona volria / que begués i no menjàs,
ni tampoc que no fumàs. / Veiam qui és encapaç
de poder fer aqueixa vida! / Per veure si avançaria
nou pams de terra per baix. *Llubí*
- Variant a Montuïri (v. 6): *I tot per si avançaria*
- 403 Tens raó; beure i menjar / és lo que hem de pensar més,
i tenir molts de doblers / i en es reol molt de pa. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *i en guanyar molts de doblers
i tenir, en es reol, pa.*

- 451 A poc poc, madò Mairata, / no comenceu a mentir:
 ¿a ell no li agrada es vi / i cada vespre s'engata? *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *¿ell no s'agrada de vi
 i vós ja deis que s'engata?*
- 466 Aigordent i vin blancot / em fan fer sa ballaruga.
 Aigo rotja no me'n duga, / que dins es ventre em fa llot. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *són qui em fan ballaruges.*
- 471 Ai Solanda! ai, Solanda! / tu estàs allà i jo aquí.
 Tant s'aigordent com es vi, / en esser dedins, comanda. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 2): *Tu habites allà i jo aquí.*
- 505 Mu mareta, mu mareta, / es vinagre es torna vi.
 Ja el dareu an En Maceta / quan passarà per aquí. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *No ho digueu an En Maceta*
- 514 Com som, voldria tenir / un paner de figues flors
 i una llebre amb arròs / i una quarta de vi. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 1): *¿Saps que voldria tenir?*
- 521 Es bou de la Trinidad / enguany ha tengut pigota.
 Ses guerreres n'han menjat / perque són de la tripota. *Ciutat*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Un bou de la Trinidad*
- 556 Un temps, com jo feia planta, / de la gent era mirat.
 De fideus no me n'agrad / i d'ous no em som afectat.
 Un poc de pancuit salat: / això és sa meva vianda. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 5/6): *Un poc de pancuit lligat
 ve a ser sa meva vianda.*
- 594 En Paborde ja és vengut / de les Indies, de dur plata,
 i ha duit una fam que el mata, / ronya per sa pell, i grata.
 Quin viatge més perdut! *Capdepera*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Un conco nostro és vengut*

- 596 Fins a migdia el sol puja; / llavò torna davallar.
Més de dues hores ha / que jo no gos badaiar,
perque l'anima no em fuja. Artà
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Es sol a migdia, puja
quan és hora de dinar.*
- 607 ¿No et recordes, l'any passat, / Llorenç Ploma, es darrers dies,
que cassola no volies, / i ara ja te menjaries
un os que un ca fos llepat? Orient
- Variant a Montuïri (v. 2): *estimat, es darrers dies,*
- 616 Tenc sa panxa que em fa mal / i s'esquena que em fa rues:
ses sopes, dues en dues, / se farien ben avall. Felanitx
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Tenc s'esquena que em fa mal
i sa panxa que em fa rues:*
- 626 Jo som sa matancera / de ca sa tia;
m'he fet una camia / per dur cada dia:
si no la duc 'vui, / la duré un altre dia. Selva
- Variant a Montuïri (v. 3): *m'han fet una camia*
- 677 N'Antonineta és estat / qui mos ha treta sa pella,
però això no és sortit d'ella: / sou vós que l'hi heu manat.
No perdeu s'apostolat, / sia porc , sia porcella. Artà
- Variant a Montuïri (v. 2): *sa qui mos ha tret sa pella,*
- 692 Sobrassades de s'altre any / més de cent n'hi deu haver.
Jo seria de parer / de no matar porc, enguany. Llubí
- Variant a Montuïri (v. 4): *no matar porc, per enguany.*
- 693 Són quatre o cinc bergantells / que se campen comsevuia:
maten porc i mengen xuia, / però l'estogen per ells. Bunyola
- Variant a Montuïri (v. 1/2): *Som quatre o cinc bergantells
que campam molt comsevuia:*
- 742 Sa pobila de can Ros, / que seia a sa taula i reia,
i a cada paraula deia: / "Aquest bou, que és de tirós!" Esporles
- Variant a Montuïri (v. 2): *s'asseia a sa taula i reia,*

- 758 Petit, petit en es pa / i bons cantons de formatge;
girem s'esquena an es marge / i l'amo ja pagarà. Artà
- Variant a Montuïri (v. 3): *giram s'esquena an es marge*
- 779 Jo ja n'estava cansat / de menjar tanta de fava:
es matí per berenar, / es migdia per dinar,
i llavò es vespre en sopava, / qualche paner que en robava
i sols no me'n confessava / ni ho tenia per robat. Llucmajor
- Variant a Montuïri (v. 4): *i a migdia que en dinava,*
- 849 S'alicorn ja no vol fruita / i diu que molt fluix està:
que li haurien de donar, / per porer-lo reforçar,
caragols sense rentar / aguiats amb aigo cuita. Sóller
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *i diu que per reforçar
li haurien de donar*
- 893 No sopava, si m'ho pens, / ni em llimpiava sa cara.
Sa fia va dir a sa mare: / - Sopem prest, que he de fer blens. Sineu
- Variant a Montuïri (v. 2): *ni me rentava sa cara.*
- 900 Beneïda sigui l'hora / que és arribat don Juan.
Quina alegria tan gran / té sa senyora, i plora! Algaida
- Variant a Montuïri (v. 3): *Una alegria molt gran*
- 914 La força es camí m'obliga / a guardar per tu es secret.
Lo meu cor tenc tan estret / que s'ofega de fatiga. Binissalem
- Variant a Montuïri (v. 3): *Tenc lo meu cor tan estret*
- 920 N'hi ha que just deixen plors, / i ella va deixar alegria:
bons fideus per a migdia, / i p'es vespre carn i arròs. Alcúdia
- Variant a Montuïri (v. 1): *En morir-se deixen plors,*
- 959 Déu mos guard, senyor compare, / d'un mal aire de forat,
d'amic reconciliat / o d'un homo bandejat
o d'homo que és estat frare. Santanyí
- Variant a Montuïri (v. 2): *de vent que surt de forat,*

- 994 Sa mare, com la va veure / amb so cap tot arrissat,
li va fotre una pallissa, / que jamai se n'ha aixecat. *Alcúdia*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Sa mare, com el va veure*
- 1002 S'oratge d'es teu ventai / m'ha trepanada una galta,
i jo, pensant que era una altra, / no m'he gosat girar mai. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *m'ha costipada una galta,*
- 1019 Des que som tornat més gran, / m'he posat dins s'interés
creguent replegar doblers; / i es pocs que he tengut, se'n van. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 2/3): *m'he posat dins s'interés;
me pens replegar doblers,*
- 1030 ¿Que no saps que m'enviaries, / per divertir-me, un ca?
Per això et torn enviar / canyes des mateix canyar,
que, com neixen, són pintades. *Algaida*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Jo ara et torn enviar*
- 1060 Pòlissa Miquela / i es fiis polissons:
han romput sa gerra / encaçant coloms. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *han rompuda una gerra*
- 1096 Mu mareta ja m'ho deia: / - Fii meu, no vages de nits,
que sense tenir euveies / tendrem anyells i cabrits. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3): *que sense tenir euveia*
- 1119 Jo llegesc en es procés / i de tant en tant gir fuia.
I si el dimoni te'n duia, / diria que correués. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Pens, si el dimoni te'n duia,*
- 1122 - Jo tenc sa batalla armada / per aquell qui ha parlat.
Mal li toc un llamp forcat / de cent llegos de flamada!
- ¿Qui és aquest filigrès, / que em desitja tant de mal?
Mal li toc gota coral / si no pesta, qui és més mal,
i es muira de ràbia encès! *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i que tot faci flamada!*

- 1138 Qui té malici' de mi, / preg a Déu que li revenga;
tantes hores de mal tenga / com fuies sustenta un pi. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *a Déu preg que li revenga;*
- 1142 Si jo t'arrib a encontrar, / garrida, a carreró clos,
no seria tot arròs, / si et dava a roegar s'os
que aquell dia en es pot gros / no et pogueres acabar. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Si t'arribava a encontrar,*
- 1159 Per una senyora planc / es devertiment deixar:
és que n'han fet aixecar / una que seia en es banc;
no és tan dolenta sa sang / que l'hagen de despreciar. *Sant Llorenç*
- Variant a Montuïri (v. 5/6): *¿tan dolenta és sa sang,
tant si és negre com si és blanc, / que l'hagin de trepitjar?*
- 1191 Dins es meu enteniment / hi tenc plaça i mercat,
cortera per vendre blat, / per moldre, un molí de vent. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *porqueres de vendre blat,*
- 1201 Jo tenc sa memòria a sostres / i sa carn a comellars;
dins es cap duc es compàs / per dir-ne poques o moltes. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 4): *si en vui dir poques o moltes.*
- 1221 Ara sí que som caigut / as carrer de l'Amargura!
Ja no enquantr cap criatura / que no em deman què he tengut. *Sant Llorenç*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Ja no hi ha cap criatura*
- 1257 Presumida, presumida! / No te presumesques tant,
que n'hi ha de més polides / qui solen quedar en blanc. *Santa Margalida*
- Variant a Montuïri (v. 2): *Que no presumesqui tant,*
- 1264 Aquella de can Amer / vol que li diguin "senyora"
du postetes a sa coa / porque s'enrodilli bé. *Inca*
- Variant a Montuïri (v. 3): *du postissos a sa coa*
- 1338 ¿Tu que has tornada traidora / que has avorrit es gipó?
Si tu vols esser senyora, / jo també vui ser senyor. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Si voleu esser senyora,*

- 1351 Ell mos buiden ses butxaques / pagant i tornant pagar!
Si això ha de durar, / dau entrada a ses fragates,
i enc que sien de pirates, / amb elles mos n'hem d'anar. *Artà*
- Variant a Montuiri (v. 3): *Si això havia de durar,*
- 1353 En parlar-me de cobrar, / al punt ja duc ses mans netes,
més amples o més estretes / segon s'què m'han de donar. *Sineu*
- Variant a Montuiri (v. 4): *segons lo que m'han de dar.*
- 1374 El que m'envia m'ha dit / que te retirs, Tòfol; no surtes,
que això d'anar a les hurtes / no pot dur a bon fi a la nit. *Sant Joan*
- Variant a Montuiri (v. 1/2): *El qui m'envia, m'ha dit:
Retita't, amor, no surtes,*
- 1389 Jesús! I quina alegria / quan s'hagueren enconrat!
Tres vegades amb so cap, / li varen fer cortesia. *Sa Pobla*
- Variant a Montuiri (v. 3): *quan l'hagueren enconrat!*
- 1394 M'estim més la benvinguda / que aquest senyor m'ha donat
que tota quanta heretat, / de llavò ençà que som nat,
me pugui haver pervinguda; / i ara, perque me saluda,
jo també l'he saludat. *Artà*
- Variant a Montuiri (v. 6): *només perque me saluda,*
- 1446 Jugant a estira i amolla / m'has guanyat tots es doblers.
Ja no jugaré mai més / en no esser amb tu tota sola. *Santanyí*
- Variant a Montuiri (v. 2): *he perdut tots es doblers.*
- 1460 Bona amor, ell som parents / i no mos porem casar:
a Roma haurem d'enviar / perque el Papa mos dispens. *Binissalem*
- Variant a Montuiri (v. 4): *an el Papa, que ho dispens.*
- 1536 An el gloriós Sant Nofre / me voldria comanar,
perque en 'ver-me de casar / no em doni s'homo carxofa. *Sant Joan*
- Variant a Montuiri (v. 1/4): *A vós, gloriós Sant Nofre, /
no em doneu s'homo carxofa.*

- 1540 Antany me deies enguany / i ara me dius l'any qui ve.
O ets tu qui no em vols bé, / o és ta mare qui t'ho plany. *Campanet*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Seràs tu que no em vols bé,*
- 1572 Casar no seria res, / ni sa dona mantenir:
lo que em dóna pena a mi / que en manco d'un any són tres! *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 4): *que a's cap de s'any ja són tres!*
- 1643 En haver-me de casar / el voldré municipal,
o sinó guarda real, / així aniré a passejar. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 4): *i se'n 'nirà a passejar.*
- 1819 Mu mare que tant m'estima, / no m'ha volguda casar;
ella deu considerar / que estaré millor fadrina. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 4): *que va millor esser fadrina.*
- 1972 Si no en tens, de mocadors, / per plorar en esser casada,
ja passaràs per sa casa; / de tres, te'n donaré dos. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *ja m'ho diràs, estimada;*
- 2046 Vostra mare deu pensar / que, si amb mi vos heu casada,
jo no tendré, estimada, / remei per donar-vos pa. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *que no puc tenir, estimada,*
- 2090 Com jo era jovenet, / feia qualque glosa bona,
i ara ets al·lots i sa dona / ja m'han fet perdre es cantet. *Sencelles*
- Variant a Montuïri (v. 4): *ja me fan perdre es cantet.*
- 2191 Si jo, per esser casada, / no m'hagués de divertir,
la gent diria de mi: / "¿tan jove i tan retirada?" *Campos*
- Variant a Montuïri (v. 4): *"¿Tan jove i t'has arrufada?"*
- 2229 Uns quants dies festejaren / aquells dos enamorats,
però després, de cansats, / a l'esglési' se casaren.
Acabat es matrimoni, / ja s'acaba s'alegria:
viuen en poca alegria / perque ja hi balla el dimoni. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3): *però llavoneses, cansats,*

- 2247 Quan jo i tu serem cunyades / sempre cunyajarem:
cada dia mos traurem / es rebosillo a grapades. *Manacor*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i qualche pic mos traurem*
- 2256 Aquí l'homo està pensant / quan sent sa dona que el crida
diguent: - Pels nins cerca dida, / que hem comanada una nina
amb so correu d'Alicant. *Llucmajor*
- Variant a Montuïri (v. 2): *com sent sa dona que crida*
- 2287 "Bona nit" vos diu es gendre, / madona, i no responeu.
¿Serà que vós no voleu / flor de llimonera tendra? *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3): *Això és que no voleu*
- 2303 No et penses que per això / ja no t'haja d'escometre:
bé te pots casar, fieta, / i tenir una nineta
i jo per gendre esser bo. *Llubí*
- Variant a Montuïri (v. 4): *tu tenir una nineta*
- 2327 Madastres, sogres i nores / n'haurien de fer un foc
que cremàs a poc a poc / i que duràs moltes hores. *Galilea*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Cunyades, sogres i nores*
- 2355 A sa mare don sa cupa; / no és sa fia qui la té.
si la fos criada bé, / ella no seria ruca. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 4): *no fos sortida tan ruca.*
- 2357 Com sent cridar: "Mu mare!" / un nom de tanta alegria!
Qui la té no la coneix / i qui la perd la sospira. *Andratx*
- Variant a Montuïri (v. 2): *quin nom de tanta alegria!*
- 2375 Jo no tenc pare ni mare; / després de Déu som tot sol.
En veure dona dur dol, / és temps de préssecs, com ara. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *llevat de Déu som tot sol.*
- 2398 ¿Que no tens pare ni mare? / Veiam de qui seràs fill?
Un temps que no hi ha perill / d'haver-lo enganat encara. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 1): *Si no tens pare ni mare,*

- 2409 Una cadena amb cent baules, / que és de mala! Ja ho sabeu.
- Mon pare, no us assusteu, / perque, quan vós no pugueu,
jo em carregaré sa creu / damunt ses meves espatles. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 2): *és molt mala; ja ho sabeu.*
- 2421 - Adiós, sogra passada. / - Adiós, nora d'un temps.
- He mudat de pensaments, / es vostro fii no m'agrada. *Santa Margalida*
- Variant a Montuïri (v. 2/3/4): - *Adiós, gendre d'un temps.*
¿Me vols dir per què no véns? / - Perque la jove no agrada.
- 2451 Mirau sa sogra i sa nora / quina escomesa se fan!
per vila s'encontraran / i sa que pot se fa enfora. *Artà*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *A su-aquí s'encontraran,*
i qui pot se fa enfora.
- 2487 Sa sogra, mal llamp la mat! / Cada pic que ralla, ment,
perque diu davant la gent / que no m'haguera trobat
condret ni afortunat / de poca manya que tenc. *Sineu*
- Variant a Montuïri (v. 3/4-6): *diu, per allà on se troba,*
que mai m'hauria trobat.
- 2504 Sogreta, jo no tenc res; / vaig a l'aire com el vent,
perque es meu enteniment / es vostro fii el m'ha pres. *Sant Joan*
- Variant a Montuïri (v. 3/4): *sols no tenc enteniment;*
sa vostra fia el m'ha pres.
- 2540 A ca Na Mena fan corda / i a Ciutat venen sabó.
Per un punt de tocar l'orgue / m'han posat dins la presó. *Banyalbufar*
- Variant a Montuïri (v. 2): *i a Ciutat fan cordó.*
- 2550 Es pobres dins ses presons, / garrida, són qui pateixen
com en sa nit regoneixen / ses garroyes d'es grillons. *Sóller*
- Variant a Montuïri (v. 3): *i senten com regoneixen*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Montuïri sense variants a altres localitats

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

31. SON DEIÒ (II)

5	De sa rama de dos pins / que dins Son Deiò hi ha, es nostro forner hi va anar / amb mil duros en cada mà i no el varen deixar entrar / una passa allà dedins.	
	Sa rota de ses senyores / està just baix d'es jardí; n'hi haurà per mantenir / s'inglès i es mallorquí	10
15	de blat i faves cuitores. / Tenen missatges llogats per estar damunt ses sales / i giren amb dues pales es doblers més roveiats. / Aquella auzina redona, qui és s'arbre més principal, / treuen de cada cimbal	20
25	quatre bigues de tafona. / Ses parets d'es sementers són peces de formatge, / i per passar un poc d'oratge hi ha finestres de través. / Devers aquelles voreres de mates i romeguers, / hi trobaren cent cabrers i mil lloques ventureres. / S'admiren molts de fadrins	30
35	com hi ha tants de doblers; / son pare, en un pic només, embarcà amb dos mariners / dos mil barcades d'anyells. Això de duros de plata, / de doblers i de sous nous, davall ses potes d'es bous / les treuen de quatre en quatre.	
	No és tot sol a Son Deiò / que hi ha tanta antipatia; (<i>sic</i>) En Gaspar em va dir un dia / que a Son Torrat hi havia tres o quatre caixes d'or.	....?

Capítol 4: Suplement

Na Coves està malalta; / demà ja estarà millor.

Ara som en es boldró / de sa civada més alta.

Montuïri

2) Cançons recollides a Montuïri amb variants a altres localitats

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

57. UN VIUDO EMBUDER

- La trobí que sopava i ella / me diu: - Arramba't, si en vols.
- Basta i prou sien fesols! / Mengem-ne una escudella. –
5 Dues no li feren res / per omplir-li es gavatx.
Diu: - Posa-n'hi un altre raig! / A sa casa me'n menj tres! –
- No trèmols, estimat meu, / que t'assaciaré. 10
Si no basta amb so ribell, / amb so cossi te'n daré.
Toca, al·lot, pren es brocal, / vés, i no t'estorbis massa.
15 - Ja val més sa carabassa, / que, si un cas la trencava,
no faria tant de mal. / - Toca, al·lot, pren es tassó
o, si no, una escudella / i li darem a beure a ella... 20
- ¿O et penses que no tenc canyó? Montuïri

Variants

-Es Llombards

(v. 1): *La troba qui sopava ella.*

(v. 2): *Li diu: - Arramba't, si em vols.*

(v. 4): *Posa-me'n una escudella.*

(v. 7): *- Posa-me'n un altre raig!*

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

30. SON DEIÓ (I)

- En esser dins Montuïri, / que la poren descobrir
li sortiren a camí / petits i grans amb un ciri.
5 En esser dins Sant Juan, / feren sortir es notari,
es metge i es potecari, / per escriure un inventari
d'es duros que deixaran. / A ses costes de Maià 10
feren una reposada, / per si estava entressuada,
al manco descansarà. / A's Morers d'En Pollencí
15 li han fet un cadafal, / amb setanta-un portal
per sa nuvia venir. / Cent cotxos de Manacor
i altres tants de la vila / 'naren a dur sa nuvia 20
d'es senyor de Son Deiò. / Es senyor de Son Deiò
du una brusa amb tres butxaques: / una per posar-hi alhaques,
25 s'altra per posar petaques / i s'altra per escuts d'or.
A Son Deiò no fan cas / de doblers i de sous nous;

	los treuen amb un tiràs / de dins sa boal d'es bous.	30
	De s'auzineta redona, / que dins Son Deiò hi ha,	
	fusters hi varen anar / i ne varen judicar	
35	de cada cimal que hi ha, / devuit bigues de tafona.	
	Es jardí de ses senyores, / que dins Son Deiò hi ha,	
	bastarà per afartar / es francès i s'hongrià,	40
	s'espanyol i es prussià, / de blat i faves cuitores.	
	No és tan sols a Son Deiò / que tenen tresoreria.	
45	En Gaspar me va dir un dia / que a Son Torrat hi havia	
	tres o quatre caixons d'or. / P'es camí tiren confits;	
	un hereu gros així ho fa! / Quants de vespres hi haurà,	50
	si Déu no hi alça la mà, / que s'hauran d'anar a colgar	
	dejuns, esclafint es dits!	Montuiri

Altra variant a Montuiri

(v. 33/34): tafoners hi va menar / i n'hi varen judicar

Variants

-San Joan

(v. 1/2): En arribar a Montuiri / ja la poren descobrir,

(v. 3): i li surten a camí

(v. 5/6): Entraren dins Sant Juan / i feren 'xecar es notari,

(v. 13): i almanco dessuarà.

(v. 28): de tresetes i sous nous,

(v. 48): P'es camí tira confits;

(v. 52): que t'hauràs d'anar a colgar

(v. 53): dejuna, esclafint es dits.

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

12. EL TESTAMENT DEL PORC (II)

	Escoltau i sentireu / un fet que va succeir	
	no ha gaire temps. / Un porc que de los seus béns	
5	volgué dispondre / i se va tirar a compondre	
	un testament. / Elegeix primerament	
	es marmessors: / - Vui En Rafel d'es Puig Ros	10
	i altres més. - / Voldria, en ser mort, tengués	
	i no tardàs, / de tot allò que deixàs	
15	en obres pies. / Morigué a los pocs dies	
	o el degollaren. / I sos parents s'encararen	
	de voler sebre / qui havia de comprar es pebre	20
	per son enterro. / En això va sortir es verro	
	qui pretenia / i se pensava seria	

25	hereu de tot. / Però, no va esser tot seu, just pretenir. / Es testament resa així d'esta manera: / - Vui dins una olla colera	30
35	mon cos sepultat, / i an el qui m'ha engreixat el faç hereu. / Que de carn, fetge i lleu facen taiades, / convidats i convidades en el berenar. / Que se faci un bon sopar pompós i gros / que no hi manqui carn i arròs	40
45	p'es matancers. / Que no fàltiguen diners per anar a dur suc / i que s'úmpliguen es buc fins que en voldran. / I aquí disponc i man per los meus dols / que hi haja un sac de bunyols amb molta mel per companyia. / I que també hi sia	50
55	En Rafel d'es Puig d'En Ros / i cóntiga un <i>cuento</i> o dos i faci gloses. / I totes aquestes coses m'assistiran / i em trauran del turment gran del purgatori / i arribaré a la glòri' com Déu voldrà. / An el senyor escrivà	60
65	li deix ets uis, / que no faci més embuis com escriurà. / Al sen Toni Bernadà li deix es nas / perque gruf i o s'aglaç per dins sa clasta. / Per arribar a's cap d'allà, no torn arrere, / i a sa trutja d'En Pere	70
75	Paulo Ripoll / man que ningun sadoll li aprofit: / davants magres, llocs pansits i panxa prima, / i serà com una llima d'un argenter. - / Això va dir i li valgué per llegatari. / De morta fou necessari	80
85	s'escorxar-lè. / I sa carn, ¿sabeu on va esser? D'allà el bordell. / I li salaren sa pell per fer un coixí; / i ho sé cert i ho puc dir, perque ho vaig veure. / I ja poreu pensar i creure lo que passà / quan En Pere se girà	90
95	contra sa perla / i m'afina aquella gèl·lera allà escorxada. / Treia tan bona espinada que feia dir ai! / No en 'via vista cap mai amb tanta magror. / Serà bo per tirar-hó an es bordell: / just té ets ossos i sa pell...	100
	Duis-ho a tirar! / Sols no hi haurà cap milà qui ho aixec d'en terra!	

Montuïri

Altra variant a Montuïri

(v. 5): *ha volgut dispondre*

(v. 13/14): *qui complís, i no tardàs, / ses obres pies.*

(v. 15): *Ell morigué dins pocs dies.*

Variants

-Sant Joan

- (v. 1/2): *¿Voleu que vos conti un pas / que ha succeït*
(v. 30): *- Mon cos sia sepultat*
(v. 31): *dins una olla colera / i de sal tapat.*
(v. 34): *Coman de los meus béns*
(v. 35/36): *se facen moltes taiades / per menjar ses convidades*
(v. 37): *i es convidats.*
(v. 38): *Vui que se mengin plegats / per berenar*
i que se faça un sopar
(v. 40): *amb molta carn i arròs*
(v. 42): *Que no planguen es doblers*
(v. 49): *d'aquells amb forats, / de mel ben acompanyats.*
(d'aquells amb forats, / de mel ben empeguntats.)
(i que hi mesclin molta de mel / per companyia.)
(v. 86): *jo en veritat ho puc dir,*
(v. 94): *Li va mirar s'espina*
(v. 95/96): *que feia tai. / Va dir: - Jo no ho 'via vist mai*
(v. 99): *dins es penyars (sic)*
(v. 101/102): *Duis-ho a tirar, / porque ni un milà*
(v. 103): *s'atrevis a aixecar-hó.*

- Sineu

- (v. 7/8): *el testament. / Ha elegit primerament*
(v. 9/10): *sobresmessors: / - Mestre Rafel d'es Puig de Ros*
(v. 21/22): *de son enterro. / Aquí respongué es verro*
(v. 24/25): *i se creia esser hereu seu.*
(v. 26): *Emperò tot va esser meu.*
(v. 28): *Es testament diu així*

Capítol 2.4: Codolades Religioses

11. VIDA DE JESUCRIST (I)

- 5 Senyor Déu meu Jesucrist, / omnipotent,
dau-me bon enteniment / per porer considerar
de quin modo n'he d'obrar / per salvar-me,
perque jo no pugui errar-me, / que és perillós.
Senyor, jo confio amb Vós / que m'aidareu 10
també que em corregireu / si vaig errada.
En aquest món m'heu posada / per vóstron servici
15 fins el dia del judici / que m'heu de judicar,
i res no podré amagar / davant de Vós.
Senyor Déu meu gloriós, / dau-me adjutori 20
que me vénga a la memòri' / la vostra Encarnació.

	Pare etern, dau-me valor / per poder-ho ponderar.	
25	A vint-i-cinc s'encarnà / del mes de març.	
	Germans, no siguen covards / en tal cosa creure-lè,	
	que n'és article de fe / obrat per l'Esperit Sant,	30
	per que en el mateix instant / que hi consentí Maria	
	tan prompte ja concebia / lo fill de Déu.	
35	Oh, quin goig va esser el seu, / el de Maria,	
	vegent que, verge, rebia / tal galardó	
	de portar lo Redemptor / dins son secretíssim ventre.	40
	No hi cabia de contenta; / poreu pensar!	
	Nou mesos el va portar, / a Jesús omnipotent,	
45	fins an el seu naixement. / La nit santa de Nadal,	
	sens sentir dolor ni mal / lo va parir.	
	I tan prompte que el mirí (<i>sic</i>) / amb los seus ulls corporals,	50
	va veure els celestials / d'aquell Minyó,	
	amb gran contentació / la seva Mare	
55	i lo putatiu son pare / Sant Josep gloriós.	
	L'adoraren els pastors / a dins la cova.	
	En Escripura se troba / que va esser circumcidat,	60
	Déu vertader. / La benvinguda rebé	
	de los tres Reis d'Orient / que arribaren promptament	
65	per lo adorar. / Una estrella los guià	
	fins que foren arribats. / Se'n vengueren carregats	
	de rics presents. / Li oferiren, reverends,	70
	la mirra, lo encens i l'or... / Cada qual feu pel Senyor	
	lo que poria. / Coranta dies tenia	
75	Jesús, d'edat, / com va esser representat	
	davant lo vell Simeó. / Aquell sant vell Simeó	
	va dir: / Mos braços són estat ditxosos	80
	per a servar-vos, / ma vista per a mirar-vos.	
	Senyor, oïu-me, llevar la vida / antes que no us ofenga.	
85	Heu de sebre, Maria Santíssima, / que aqueix fii que portau	
	vos serà un cotello (<i>sic</i>) / de pena i dolor	
	qui vos travessarà el cor. / Però, no temeu,	90
	Maria Santíssima, / que d'es cap de tres dies	
	que serà mort / ressuscitarà	
95	trionfant i gloriós / per mai més tornar morir.	
	Trenta- tres anys el Senyor / en el món visqué	
	però llavò ja morigué / per nostro amor.	100
	Parlem de la passió / que Jesucrist va passar	
	perque el poguessen mirar / fàcilment els pecadors.	
105	Contemplem aquells suors / dins l'Hort de Getsemaní,	
	com Judes lo va trair / per trenta diners.	
	Aquells jueus mentiders / i enganyosos	110
	anaren maliciosos: / com el tengueren lligat	
	el dugueren a Pilat / a sentenciar.	
115	I Pilat, lo qui manà / que no l'assotassen	

	ni tampoc lo enclavassen / sens tenir culpes bastants, Pilat aquí va manar / que fos assotat	120
	i crucificat. / Considerau, mos germans, quina pena i dolor / que sentí lo Redemptor	
125	en aquella hora! / Los soldats se fan enfora per començar-lo a assotar / i li varen carregar	
	cinc mil assots, / amb 'xiplines i garrots, esfondrant-li les costelles, / ossos, nirvis i canyelles:	130
	tot va patir. / Les venes varen obrir	
135	del Bon Jesús, / i, com no pogueren pus, no estaren associats. / Cridaven aquells malvats:	
	- Cricifici, crucifici! - / a Pilat, que fes justíci'	140
	d'enclavar-ló. / Va tenir lo Redemptor un gros pesar / com li varen posar	
145	una corona d'espines. / Setanta-dues fonts vives del cap li varen brollar / i li varen carregar	
	una creu de gran turment / i molt pesada.	150
	Ell va dir: - Oh, creu amada, / fé't ençà! Trenta-tres anys hi ha / que jo et cercava,	
155	emperò no t'encontrava. / Ara, t'éts topada amb mi! Jo me'n tenc d'anar a morir / en la teva companyia. -	
	Los jueus amb gran furia / en terra lo varen tirar	160
	i el Senyor se desmaià / de trobar-se tan cansat i acabat. / Una altra volta caigué.	
165	Fins a tres que jo sé / va besar la terra dura. Un Rei de tanta hermosura / com era aquell,	
	no tenia carn ni pell / que no fos sangretejada, la cara desfigurada; / poreu pensar!	170
	Així mateix va arribar / al Munti-Calvari,	
175	i va esser ben necessari / de deixar-se enclavar, sense paraula gastar / ni la seva boca obrir,	
	sinó que va obeir / lo que els jueus li digueren.	180
	Com enclavat lo tengueren, / aixecaren lo estendar perque el poguessen mirar / los qui estaven de present.	
185	El feren caure a un temps / amb sembatuda, i amb la mateixa caiguda / son cos se descompongué.	
	Lo Senyor gran set tengué / i aigo va demanar	190
	i un maleït li va dar / fel i vinagre. Considerau quina paga / mereixia aquell malvat!	
195	Un Rei de tanta bondat / que a tots va perdonar, a dins breu temps va expirar / i com morí	
	llengos no ho basten a dir, / ni comprendre enteniment.	200
	Volgué patir el turment / per porer-mos rescatar. Lo seu cos en creu quedà / i l'ànima davallà	
205	a los inferns. / Amb lo seu poder immens tragué d'allà los Sants Pares / qui, tant de temps, esperaven	
	el seu sant adveniment, / i sortí molt resplendent	210

en la seva companyia. / Lo que el Bon Jesús voldria
 tots an el cel portar-mós. / Triomfant i gloriós,
 215 ressuscità el tercer dia. / Jesucrist, Fill de Maria,
 a los cels després pujà / i eternament estarà
 a la dreta del seu Pare. / Senyor, emparau-mos ara 220
 i sempre, fins a la mort, / que puguem tenir el conhort
 d'estar en vostra companyia. / Jesús, Josep i Maria,
 225 que tots los nostros pecats / los mos hàgeu perdonats.
 Amén. Així sia. *Montuïri*

Altra variant a Montuïri

(v. 115/116): Pilat mateix va manar / que l'assotassen
(v. 117/118): No volgué que l'enclavassen / que no ho mereixia.
(v. 119/120-121): Trobava que no tenia / culpes bastantes.
(v. 146/147): Una corona d'espines, / Senyor, en es cap posaren,
i totd'una ne brollaren / setanta-dues fonts vives;

Capítol 2.5: Codolades Satíriques

2. DEMÀ DEMATÍ, JA SÉ QUÈ HE DE FER

Demà dematí, ja sé què he de fer:
 'gafar la senaia i anar a ca'l forner.
 I, en arribar allà, ja sé què he de dir:
 - Es pa blanc per ella i es negre per mi! –
 5 Esta mala dona m'ha de fer morir!
 Un dia, a sa taula, vaig prendre es primer
 i em tirà la maça del senyor murter,
 que, si no em decant, me feria a mi.
 Esta mala dona m'ha de fer morir!
 10 De venir mai frissa amb mi a colgar
 i, per fred que faça, l'he de despuiar.
 L'he de despuiar i encalentir es lilit.
 Esta mala dona m'ha de fer morir! *Montuïri*

Variants

-Felanitx

(v. 5): Vaja mala dona! m'ha de fer morir!
(v. 6): Un vespre, a sa taula, vaig prendre primer;
(v. 7): me tira la maça del senyor murter.
(v. 8): Si no me decant, me feria a mi.
(v. 10): Lo que més m'enfita, en anar a colgar,
(v. 11): que, per fred que faça, jo l'he d'espuçar
(v. 12): i li he portar el senyor baci.

3. DES DE QUE A ESPANYA VAIG VENIR

	Des que a Espanya vaig venir / es sebre dura i no té, (<i>sic</i>) i he pensat si me ve bé / de fer una codolada.	
5	Tant fadrina com casada / per mi quedarà apuntada amb retxes en es paper. / En es cantó d'es Graver allà hi tenc s'amor posada, / i hi vaig qualche vegada,	10
15	ses hores que me ve bé. / Jeròni Marquesa, tens que ets guapa i agraciada; / en veure sa teva cara, veig una flor de roser. / De Na Sereno diré que és fadrina començada / i no ha dit a sa mare que ja se mira es fadrins. / D'En Jeroni Garrovins,	20
25	que és tenralet, ja se'n riu. / No hi ha com sa de Can Piu; aquesta du es pes feixuc. / Polòni' de can Barbut, s'enamorat fa s'estreno. / Oh, Maria, de ca's <i>duenyo</i> , jo t'he vista festejar! / En Perico Capità	30
35	ne té un polit claveller. / Quatre n'hi ha a ca's Fuster, guapes, però amb poca pressa. / Jo no sé què nom aqueixa que està davant can Ferrer, / emperò li posaré que amb s'enamorat s'entén. / A sa de mestre Guiem	40
45	es fadrins li fan poc cas; / dues n'hi ha a can Matràs, cada any cremen cendrer gros. / Sa de can Membre, supòs que qualche carteta vol. / I ses de can Robiol ses notícies fan córrer. / Na Catalina Capolla	50
55	sempre demana una cosa. / Maria de madò Rosa, casa't, que ja tornes veia. / Dues n'hi ha a can Virella que jo no les trob llivell. / I sa de can Martorell tot ho posa en estufer. / Francisca de Son Alegre, tu ja diries que sí. / I ses de can Valentí	60
65	que s'enamoren de cop. / Maria de can Miop, tu pretens d'esser guapota. / N'Esperança de can Mota, que sempre fas s'adormit. / Ses de ca l'amo En Felip dejorn ja els agafa son, / i sa d'En Toni Sion an es fadrins fa s'esmús. / Tres n'hi ha a can Tartamús;	70
75	no n'hi ha cap de comuna. / Magdaleneta Reüllà, un altre pic mira-t'hí: / en conversar amb un fadrí no li torns donar cap muda. / A ca's Cabo n'hi ha una que tot any crema es cendrer. / I n'hi ha d'altres, creuré, qui se calcen d'aquest punt. / Ses dues que hi ha a can Curt	80
85	festegen una per s'altra. / Sa petita de can Sastre, si festeja, no ho sé cert. / Dues n'hi ha a can Albert; aquestes faran ca seva / perque van de lo millor. I ses de ca's Coix Parró, / d'aquestes no en puc dir res, perque no tenc gens d'humor. / Na Magdalena Cantó, trob que aquesta val per deu. / I Na Maria Fideu qui, de dos, ja no en té cap, / perque En Jaume Calafat n'ha trobada una millor. / I sa de ca's Corteró	90

	no té cap enamorat. / De sa de Mestre Bernat, no sé quin és es seu mal. / Na Marieta Catal	
95	sempre té feina què fer. / A can Bou me n'aniré, que n'hi ha una tracalada / que se cuiden de sa mare; és lo que ell ha de mester. / I sa de ca's Carboner,	100
	qui n'és un sol d'hermosura, / i sa major per ventura, vol un jove sabater. / Dues n'hi ha a can Cirer,	
105	jovenetes, de poc temps. / Na Maria d'En Llorenç no se vincla ni se trenca. / I ses de ca s'Eivissenca, sa major, pressa ja té. / Ara a can Xarca aniré,	110
	que aqueixa xerra per huit. / N'Antonina de can Curt és un jardí de floretes. / Na Catalina Soletes	
115	sempre se passejaria. / I ses de can Galania que són de lo milloret. / I n'Aineta de can Fred diuen que se casaria / si s'enamorat venia	120
	llicenciat d'es cutter. / A can Sales me'n 'niré; N'Apolòni' du es calçons. / Amb ella no hi vui raons	
125	perque sempre dóna branca. / N'Apolòni' de can Gamba, aquesta bon partit té. / I ses de cas Cadirer es fadrins se riuen d'elles, / no saben a on fer estelles	130
	i els agrada anar a lo antic. / I ses dues de can Vic sols no tenen coloretetes. / N'hi ha tres a can Conquetetes,	
135	bravegen d'estimats fins. / I N'Apolòni' Garbins que amb En Pere té s'amor. / N'Antonineta Litó ja la deixarem per tia. / N'Antonina Paperina,	140
	si no festeja, és pecat! / Tres n'hi ha a Son Honorat, tres miraiets de barber. / A can Mó me n'aniré;	
145	aquesta està per criada. / I N'Antonina Vinagre festeja En Jaume es lleter. / A Son Llebre me'n 'niré; aquesta ja és senyoreta. / I Na Maria Loieta	150
	de festejar ja en té prou. / I ses de can Roca Nou, sa major, ja és bastant veia. / Na Margalida Salera	
155	sí que és com un ramellet. / I sa de can Senyoret l'apuntaré sa darrera. / A dia desset de juny s'acabà sa codolada. / Si n'hi hagués cap d'enutjada.	160
	l'any qui ve sigui casada / i s'homo li doni llum.	Montuïri

Altra variant a Montuïri

(v. 23): *que passeja es pes feixuc.*

(v. 27): *¿qui t'ha vista festejar?*

(v. 51): *porta molta d'estuferera.*

(v. 59): *sempre sol fer s'adormit.*

(v. 98): *que se cuidin de sa mare*

(v. 99): *que prou ho ha de mester.*

(v. 130): *no tenen de on fer estelles*

(v. 131): *perque van a lo antic. (van vestides de lo antic.)*

Variants

-Sant Joan

- (v. 12): *Jeròni Marquesa té*
(v. 13/14): *que és guapa i agraciada; / en veure sa seva cara*
(v. 18): *i no s'ha temut sa mare*
(v. 19): *que li agraden es fadrins.*
(v. 46): *sa fia de madò Rosa,*
(v. 75/76): *que festegen per una altra. / A darrere, quan surt s'altra,*
(v. 77/78): *si festeja, no ho sé cert. / Dues en sé a can Albert;*
(v. 102): *a sa major, per ventura,*
(v. 103): *hi va un jove sabater. (la pretén un sabater.)*
(v. 124): *Amb ella no hi pos raons*

-Sineu

- (v. 47/48): *per festejar és massa veia. / Ses dues de can Virella*
(v. 49): *jo les trob nivell.*
(v. 83): *sols no tenen gens d'humor.*
(v. 120): *si es seu estimat venia*

Capítol 2.6: Codolades Vària

2. A SA PEDRA D'ES VISC

- A sa pedra d'es Visc hi ha una nineta;
se riu d'es fadrins, perque és boniqueta.
Ai! Sí, sí, sí, sí, sí, perque és boniqueta!
Dins un olivar, surt una olivera,
5 la careta al sol, los bracets darrere.
Ai! Sí, sí, sí, sí, los bracets darrere!
Si falguera n'és, tornarem arrere,
passarem per baix de la carretera.
Ai! Sí, sí, sí, sí, de la carretera!
10 No passem per baix, passarem per alt,
i, en esser damunt, pegarem un salt.
Ai! Sí, sí, sí, sí, pegarem un salt!

Montuiri

Variants

-Estellencs

- (v. 2): *se riu d'es fadrins, perque és moniqueta.*
(v. 3): *Sum sum sum sum sum, perque és moniqueta.*
(v. 6): *Sum sum sum sum sum, els bracets darrere.*
(v. 8): *passarem per dalt de la carretera!*
(v. 9): *Sum sum sum sum sum, de la carretera!*
(v. 11): *i en esser damunt i en trobar la pedra,*
(v. 12): *sum, sum, sum, sum, sum, pegarem un salt!*

3. EL MATÍ DEL DIUMENGE

El matí del diumenge / que bonic és!
Surten homes i dones / pels caminets.
5 Surten dones que duen / els nins al braç
i veiets que s'aturen / a cada pas.
Barretina vermeia, / que bonic és! 10
I enagos d'endiana / de ramellet.

Montuïri

Variants

-Llucmajor

(v. 10): *i cassotet,*

(v. 11): *I faldetes d'endiana*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

6. L'ESCLAVA DEL MORISME

Ja se'n van i ja se'n venen les galeres del Morisme,
i encativaren la Infanta del Comte de Montuïri,
i en feren uns *regalos* a la Reina del Morisme.
La Reina mora la veu, tan ben plantada i polida,
5 i girant-se an els moros, aquest mots los responia:
- Que la se'n tornen els moros ben lluny de la terra mia,
que, si el rei la ves aquí, pens que se'n 'namoraria
i se casaria amb ella, i jo a esclava passaria!
S'aixecà una criada de les dotze que tenia:
10 - No l'engeg, senyora Reina; no l'engeg, senyora mia,
l'enviarem a rentar los turbants a la marina.
Amb el sol i la serena, al punt s'haurà enmorenida. –
I, renta que rentaràs, treia la color més fina.
Mentres los turbants rentava, sentí trepig i se gira.
15 i va esser un cavaller qui de triot de troit venia.
- Bones tardes, Moretona que rentau a la marina;
Si volíeu venir amb mi, al cavall vos pujaria.
- Que Déu guardi el senyor Comte; per sortada me tendria
I los turbants de la Reina, per mí, qui los rentaria?
20 - Los que són dorats de *oro* vendran en ma companyia.
Los que són dorats de plata, romandran per la marina. –
Ell pega bot del cavall i els turbants hi componia.
- ¿On colcareu, Moretona? ¿a les anques o a la *silla*?
- A les anques, senyor Comte, que la gent mos xerraria.
25 - ¿Com sabeu, la Moretona, de mi que jo Comte sia?
- Amb los *raios* de la cara, de Comte me pareixien. –
Varen caminar set llogos i paraules no n'eixien.

- En caminen altres set, la nina se posa a riure.
 - ¿De què te *risses*, Moreta, de les anques o la *silla*?
 30 - No me ric, no, del cavall, de les anques ni la *silla*,
 Jo ric de tu, cavaller, que me portes cortesia.
 - Torna arrere, Moretona, arrere, estimada mia,
 que me falta un esperó brunyit d'or i plata fina.
 - Si el teu esperó és de plata, d'or fi jo el te donaria,
 35 perque me dus a ma terra, Camp d'Oliva, Camp d'Oliva!
 - ¿Com sabeu, la Moretona, que això n'és el Camp d'Oliva?
 - No me digueu Moretona; cristiana som naixida.
 - ¿Me voleu dir, cristiana, vós de quins pares sou filla?
 - Som filla del Comte Flores, néta de donya Maria.
 40 - Si vós dèieu veritat, seríeu germana mia!
 . . .
 - ¿Què pagaríeu, mumare, per veure la vostra filla?
 - Donaria d'unces d'or tant com ella pesaria,
 i en daria moltes més si fadrineta venia.
 - Fadrineta som, mumare, com l'hora que em despedia.
 45 El rosari de les verges l'he passat de nit i dia;
 dins el doblec dels enagos m'ha servir de companyia. Montuïri

Altra variant a Montuïri

- (v. 2ab): a la vorera de mar trobaren una pobila
 (v. 3ab): i la varen entregar a la Reina del Morisme.
 (v. 24b): per la seva honra i la mia.
 (v. 28ab): i d'es cap de les set llegos Moreta se posa a riure.
 (v. 28b): la moreta se rissia.

Variants

-Algaida

- (v. 3 ab): i en feren un regalo a la Reina del Moretí.
 (v. 4 b): que és tan guapa i tan polida
 (v. 7 a): perque, si lo meu Rei la veia,
 (v.8 b): jo esclava d'ella seria.
 (v. 12 ab): I entre el sol i la serena, les colors tramudaria.
 (v. 23 a): ¿On vol colcar, moretona?
 (v.27 a): Caminen prop de set llegos
 (v. 31 ab): jo me ric del cavallero que em porta dins terra mia.
 (v. 32 ab): - Tornem arrere, Moreta; arrere, Moreta mia,
 (v.33 b): que he deixat per la marina.
 (v. 34 b): d'or fi jo el te compraria,
 (v. 35 ab): que me portes dins ma terra, Camp d'Oliva preciosa!
 (v. 42 a): - Li daria cent ducados
 (v. 43 a): i altres cent redoblados
 (v. 44 b): com jo de aquí fugia.

-Binissalem

(v. 6): *per allà on l'an trobida (sic)*

(v. 7a): *perque, si el Rei la veia,*

(v. 8b): *llavò jo esclava seria.*

(v. 14a): *Mentres un dia rentava,*

(v. 14-23): *Al cap de los siete años, veu venir un cavaller.*

-Bones tardes, la moreta. – Bones tardes, cavaller.

¿Que em voleu per companyia?

- Sí, per cert, gentil Infanta; sí, per cert, senyora mia.

Digau on voleu colcar; ¿a les anques, o a la silla?

(v. 40ab): *- Si això que deis es ver, sou germana pròpia mia.*

(v. 42-43): *- Pagaria mil doblons, i altres tants si és fadrina.*

(v. 43b): *si donzelleta venia.*

(v. 44ab): *- Tan donzelleta som ara com l'hora que m'heu perdida.*

66. DON FRANCISCO (II)

- ¿Saps què has de fer, rosa bella? Sopa i colga't dejorn.
Jo partesc a la caçada; fins passat demà no torn.
Ella ha sopat i se colga; fa lo que ha dit el marit;
i, al cap d'un poquet que jeia, a la porta sent: Piu, piu!
- 5 - ¿Qui és qui em demana entrada, estant ausent mon marit?
- Senyora, som don Francisco qui vos volia servir.
- Ara vendran les criades; ara vos vendran a obrir.
- No he de mester cap criada; vós me solíeu obrir.
Si no davallau, senyora, me trobareu mort aquí,
- 10 - *perque he matado un hombre,* i me cerca l'esgotzí. –
S'aixeca en camia blanca i encén el candelí.
Mentres que la porta obria, li apaga el candelí.
- ¿Com és això, don Francisco? No ho solíeu fer així!
-Si qualcú la claror veia, me cercarien aquí.
- 15 - No tenguen por, don Francisco, les hores que estau amb mi.
- Senyora, estava pensant que he sentit un combregar.
- Entrau, entrau, don Francisco, noltros no hi haurem d'anar.
- Ara, jo estava pensant si serà vóstron marit.
- Millor, millor, don Francisco; així d'ell n'haurem sortits!
- 20 - Ara jo estava pensant els infants quin dol duran.
- Una vestidura blanca del petit fins al més gran.
- Ara jo estava pensant, els infants, ¿de qui seran?
- Vostros, vostros, don Francisco, del petit fins al més gran. –
L'agafa per la mà dreta, la s'en du dins el jardí.
- 25 - Ai, això no és don Francisco! que és el traïdor del marit!
Mon marit, no em mateu ara: tres paraules tenc de dir:
"Donzelles, viudes, casades, preniu exemple de mi:
Si sentiú tocar a la porta, no us atrevigüeu a obrir,

- 30   perquè jo m'hi he atrevida, i ara em costarà morir!" –
 Li pegà tres punyalades i a su allà la matí. (*sic*)
 La primera punyalada, en el cap la va ferir.
 La segona punyalada, en el cor la va ferir.
 La tercera punyalada, el minyonet va parlar:
 - Aquí s'és morta mumare i mon pare la matà! Montuiri

Altra variant a Montuiri

(v. 26ab): *Mon marit, no em matis ara; tres paraules deixa'm dir:*

Variants

-Sant Joan

- (v. 1ab): - *Jo me'n vaig a la caçada; fins demà vespre no torn.*
 (v. 2ab): *Sopa i colga't dejorn i dormiràs descansada.*
 (v. 4ab): *quan mentres se despuiaava, sent la porta i diu: - Obriu!*
 (v. 5a): - *¿Qui és qui toca a la puerta,*
 (v. 6b): *que la vengo a divertir.*
 (v. 7ab): - *Baixaran dotze cambres, baixaran totes a obrir.*
 (v. 9ab): - *Senyora: si no s'aixeca, em trobarà mort suaquí.*
 (v. 10ab): *Aquí baix han mort un homo; crec que serà el seu marit.*
 (v. 23a): *Nostros, nostros, Don Francisco,*
                   (De vós, de vós, don Francisco,)
 (v. 24b): *la se'n dugué en el jardí. (la mena dins el jardí.)*
 (v. 26a): *Treu el cap a la finestra (Treu el cap a la ventana)*
 (v. 26b): *i tres paraules va dir:*
 (v. 27a): *"Fadrines, viudes, casades,*
 (v. 28a): *Si teniu s'homo defora, (Si deixau s'homo defora,)*
                   (Tenguent s'homo a defora,)
 (v. 28b): *no vos aixequen a obrir*
 (v. 29a): *perquè jo m'hi he aixecada*
 (v. 29b): *i ara aquí tenc de morir.*
 (v. 32-34): *Mal li roequin els ossos i els uis els escorpins!*

-Binissalem

- (v. 11b): *i espardenyeta xoclí. (i les sabates xoquí.)*
 (v. 12ab): *Com mentre la porta obria, li apaga el candelí.*
 (v. 13ab): - *¿Per què fa això, don Francisco? No solia fer-ho així.*
 (v. 19b): *més prest ne serem sortits! (més prest ja n'haurem sortits!)*

-Campanet

- (v. 12ab): *Mentres obria la porta, li apaga el candeler.(sic)*
 (v. 13ab): - *No, no, això no és don Francisco. No solia fer-ho així.*
 (v. 29b): *i m'ha causat el morir. (i me costarà morir.)*

-Llucmajor

- (v. 31ab): *La primera, caigué en terra; la segona, va morir.*
 (v. 32-34): *Que li roequin els ossos i la vista els escorpins!*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Montuïri

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

26. EN MIRAR-TE DE PLANTÓ

- En mirar-te de plantó, / no em cans de dar-te uiades.
Quinze cançons t'he enviades / perquè pensis, de vegades,
5 en nostres amors passades / i no muds s'intenció.
I no muds s'intenció, / que em causarà més dolor
que no patí el Redemptor / les seves mans enclavades. 10
Jo sempre n'he tengut tranc / a voler-te massa bé.
Creu-me, que no mudaré / que ses pedres d'es carrer
15 o ses teules ragin sang. *s'Alqueria Blanca*

Variants a Montuïri

(v. 14/15): *fins i tant que no veuré / que ses teules ragin sang!*

35. LA CADENETA (I)

- La planc, pobra joveneta, / l'enuig que degué tenir,
quan son pare li va dir: / - ¿A on tens sa cadeneta?
5 - Mon pare, jo l'he perduda / per s'Olivar des Cocons.
Corrent darrere es voltons, / solament no m'he temuda.
Mon pare, vos ho vui dir, / perque trob que vos importa: 10
jo, p'es forat de sa porta, / l'he donada a un fadrí.
Un fadrí la du lligada / i anit ha de venir.
15 (Verge del cel coronada, / li poreu sortir a camí!)
En voler poreu tenir / sa mortaia preparada
i sa tomba destapada / per enterrar-m'hi a mi. 20
A l'instant veureu mumare / endolada, per aquí,
i llavonnes poreu dir / si m'he morta enamorada.
25 I la gent dirà de mi: / - N'és morta la joveneta
que ha donat sa cadeneta, / per sa porta, a un fadrí. *Santa Maria*

Variants a Montuïri

(v. 6): *per sa costa d'es Cocons. (per sa cova d'es Cocons.)*

(v. 7): *corrents darrere es falcons,*

(v. 8): *quant i més no m'he temuda.*

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

11. CANÇÓ DELS OFICIS (III)

- Mumare, en pastar, fa coques; / mumare, en pastar, en sap fer.
Sa fia de sa donada / se casa amb un tintorer.
- 5 No et casis amb tintorer / perque duen ses mans brutes.
Casa't amb un sabater / i duràs bones babutxes.
No et casis amb sabater / perque et tirarà ses formes. 10
Casa't amb un campaner, / que es campanar fa bona ombra.
No et casis amb campaner, / perque et tirarà es batai.
- 15 Casa't amb un mariner, / no acabaràs es peix mai.
No et casis amb un mariner, / perque jauràs tota sola.
Casa't amb un carnisser, / menjaràs bona cassola. 20
No et cassis amb carnisser, / perque et tirarà es taiant.
Casa't amb un bon bergant / que tenga lo que has mester. *s'Alqueria Blanca*

Variant a Montuïri (v. 8): i duràs bones remuntes.

15. ELS MESOS

- Molt fred sol esser es gener / i es febrer per lo semblant.
Pel març, plou de tant en tant, / i d'abril s'aigo cau bé.
- 5 Pel maig, m'apareiaré; / pel juny, a segar aniré
i passaré l'obra envant. / De juliol, algun tant,
de lo coït, pagaré. / D'agost, figues menjaré, 10
per anar a vermar setembre. / I d'octubre i novembre
a sembrar me n'airé. / A desembre, acabaré
- 15 i gracies a Déu faré / com he passat aquest any,
i, si no reb ningun dany, / un altre en començaré. *Alcúdia*

Variants a Montuïri

(v. 1): *Fred sol esser es gener*

(v. 8): *De juliol, si cau bé*

(v. 11): *per entrar gras a setembre*
(*per estar gras a setembre*)

(v. 15/16): *i a Déu demanaré / que me deixi acabar s'any*

(v. 17): *i, si no tenc ningun dany,*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

3. AVUI DEMATÍ, A PLAÇA

- Avui dematí, a plaça, / vos diré lo que ha passat:
Una jove es baraiava / amb so seu enamorat.
5 Se deien cosetes / lo més asquerós.
Jo hi vaig 'ver d'anar / a departar-lós.
Es seu estimat / fa de carnisser 10
i, amb una estirada, / li rompé es corsé.
Li xapà ses conxes / i llavò es cordons,
15 i ella, furiosa, / li esqueixà es calçons. *Biniali*

Variants a Montuïri

- (v. 2): *contaré lo que ha passat:*
(v. 7): *Hi vaig haver d'anar*
(v. 9): *Es seu enamorat*
(v. 12): *li llevà es corsé,*
(v. 13): *li rompé ses conxes*
(v. 15): *i ella, curiosa,*

20. ES DRAGONS DE SON VAQUER

- Madona de Son Vaquer, / ja poreu sortir aviada,
que sa vostra fia té / una dragona aferrada.
5 A sa Serra de Son Oms, / una farola han posada
per pegar qualche llumada / a s'enterro d'es dragons.
Un tal Miquel Garrover, / com de Son Vaquer venia, 10
deia an es qui coneixia / que En Francesc Pelut tenia
vint dragons dins un paper. / De Sant Juan eren molts,
15 i de Montuïri, trenta; / no pegaren cap sempenta,
però tiraren dragons. / - Madona de Son Vaquer,
¿què vareu fer d'es dragons? / - En férem botifarrons 20
per com es gendre vengué. - / Un dragó com un aumud
trobaren dins un paper. / Madò Morta ja no té
25 cap cabei en es puput. / An es pastor de Maià
li va sebre molt de greu / que a un ball qui era seu
dragons hi varen tirar. / Es dematins a'arromanguen 30
per anar a munyir dragons. / De Sant Juan eren molts,
Montuïri i Vilafranca. / Un barco esteranger
35 per dins Maià se negava / de tan carregat que anava
d'es dragons de Son Vaquer. *Sant Joan*

Variants a Montuïri

- (v. 14): *Bergantells de Montuïri (De fadrins de Montuïri)*
(v. 15): *n'hi havia més de trenta;*

(v. 16): *no hi pegaren cap sempenta,*
 (v. 17): *però hi tiraren dragons.*
 (v. 19): *digau: - ¿Què heu fet d'es dragons?*
 (v. 20): *- Jo n'he fet botifarrons (En vaig fer botifarrons)*

Capítol 1.7: Glosades Vària

15. NA MARGALIDETA

Na Margalideta, / quan se casarà,
 durà unes faldetes / amb un parfalà.
 5 També li faran / un bon rebossillo
 i a cada borleta / hi durà un durillo.
 També li faran / un rosari d'or, 10
 qui cada bauleta / valdrà un tresor.
 Na Margalideta / de C'as Petacó
 15 no menjarà xuia / ni botifarró. Artà

Variant a Montuiri

(v. 8): *valdrà un durillo.*

Capítol 2.1: Codolades Amoroses

3. EL FESTEIG DE LA TEULADA (I)

S'altre vespre, / a colgar me n'anava
 i mentres pujava, / vaig sentir siular.
 5 I vaig tornar / tres passes enrere,
 per veure qui era, / per sebre-ho més clar.
 I va esser un jove / baix de la finestra 10
 i, perque era vespre, / volia pujar.
 I ella va dir: / - Pujar, pujaries
 15 si me prometies / de prest davallar. –
 I ell li digué: / - Pujar, pujaré,
 i davallaré / quan l'auga serà. – 20
 I ell va posar / la guitarra en terra,
 i amb ses mans s'amerra / i se va enfilar.
 25 El jove pujà / dat de la teulada
 amb una gelada / blanca com la neu.
 I ell en va alçar / tres dits una tela, 30
 la jove va veure / dins lo llitet seu.
 I ell li va dir: / - Oh, rosa florida,
 35 que nos heu nodrida / dins aquest jardí! –

I ella va dir: / Oh, amor amada,
 si tant vos agrada, / veniu-me a coir... – 40
 I ell li va dir: / - Amor verdadera,
 això que és perera, / o passionera,
 45 o flor de murtera / que teniu aquí? –
 i ella va dir: / - Amor estimada,
 si tant vos agrada, / veniu-la a coir. - 50
 I ell li va dir: / - ¿Puc venir a colgar
 per amb vós dormir? - / I ella li va dir:
 55 - ¿De què heu de frissar? - / Mentres se n'anava
 un anell del dit / ell es va llevar
 hermós i polít / i li va donar. 60
 I li va dir: - Jas! / El temps que el duràs,
 pensaràs amb mi! - / I ella va dir:
 65 - Idoi, sí, idoi, sí! / En anar a dur oli,
 rompem es setrí!

Llucmajor

Variants a Montuïri

(v. 3): com mentres tancava,

(v. 31): i la me va veure

*(v. 59-67): Idò sí, idò sí: / com 'nem a dur oli,
 trencarem es setrí.*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

11. EL TESTAMENT DEL PORC (I)

Senyors meus, ¿voleu oir / un pas que succeir
 no fa massa temps, / d'un porc que de los seus béns
 5 volgué dispondre / i determinà compondre
 son testament? / Va elegir, primerament,
 dos marmessors: / En Llorenç d'es Puig d'En Ros 10
 i un altre més, / perque, en esser mort, tengués
 qui, dins pocs dies, / fes complir ses obres pies
 15 que se deixàs, / i sos parents avisàs
 que se'n cuidassen, / i es prebebord comprassen
 per son enterro. / Aquí va respondre es verro: 20
 - 'Nem a ca's Notari / a pendre s'inventari
 de son testament -. / No hi cabia de content:
 25 - Tot serà meu! - / Emperò tot va esser neu
 son pretenir: / - El qui m'ha engreixat a mi
 faç hereu meu. / Man que de sa carn i es lleu 30
 facen taiades / per menjar ses convidades
 i es convidats. / Man que facen un sopar
 35 pompós i gros / amb molta carn i arròs

	p'es matancers. / Que no planguen es diners per comprar suc; / que se puguen omplir es buc tant com voldran. / Lo mateix que deix i man, per los meus dols, / facen un sac de bunyols	40	
45	per darrerria. / I que En Llorenç també hi sia d'es Puig d'En Ros / i que conti un <i>cuento</i> o dos i faci gloses, / perque em pens que aquestes coses me serviran / per sortir del turment gran del purgatori / i me n'aniré a la glòri'	50	
55	quan Déu voldrà. / An el senyor Damià deix es puput / que soni es tut-tururut de matinada. / A la senyora Bernada deix sa coeta, / i llavó, de sa bufeta li faç llegat. / An el senyor escrivà	60	
65	li deix ets uis, / que se mir a no fer embuis, l'hi dic davant, / que en lloc de passar envant, no torni arrere. / Sa trutja de l'amo En Pere Paulo Ripoll, / que no hi hagi cap sadoll	70	
75	que li aprofit / i que vagi cos pansit i panxa prima, / i s'assemblarà a la llima de l'argenter. / Ella d'això en va fer un llegatari; / quasi no fou necessari	80	
85	escorxar-lè, / la seva xuia va esser en es bordell. / Salaren sa seva pell per fer un coixí; / jo en veritat ho puc dir, que m'hi trobava. / En Pere qui glaçat 'nava contra sa perla, / i va veure aquella gèl-lera	90	
95	allà escorxada, / qui tenia una espinada que feia tai, / diu: - Jo no havia vist mai tanta magror! / Això és bo per tirar-hó an es paiàs. / Jo no crec que cap milà ho aixecàs! - / Dia vint-i-un de juny	100	
	vàrem fer sa codolada. / Tots es qui l'han escoltada teniu es nas com es puny.		<i>Sant Joan</i>

Variants a Montuïri

(v. 36): *molta de carn i arròs (que no hi manqui carn i arròs)*

(v. 70): *Man que sa trutja d'En Pere*

22. LES CENT MONGES

	Cent monges dins una bóta / d'un monestir, i la Piora va eixir / de dins Cabrera.
5	D'un tronc de carabassera / fa abres de nau. Es Puig de Sant Nicolau / cau dins Girona.

	La Reina de Barcelona / que filava estopa grossa.	10
	Dames dins una carrossa / ballaven sa tarantel·la.	
	I vaig afinar una perla / sense faldons.	
15	Mil i cinc-cents eriçons / s'agradaven d'aigo amb neu.	
	Ara es pla de Sant Mateu / m'ho tapa tot.	
	- Ei, traginers de garrot, / tornau arrere! -	20
	Pensant esser a Capdepera, / surt a Ciutat.	
	Mirau si anava tapat / que això és la Seu.	
25	I vaig sopegar amb un peu, / vaig travelar	
	i un campanar vaig tomar, / es de Porreres.	
	Mil cinc-centes sangoneres / qui totes duien capell,	30
	rossegaven un vaixell / per damunt roques.	
	- Vaja, dones, posau lloques; / tot s'és mester,	
35	que ara ve es mes de gener / i fa gran sol;	
	llavò vendrà es juriol / i fa gran fred. -	
	Sense capell ni barret / ell s'enredava.	40
	Va trobar sa Calatrava / davant es Born.	
	Jo m'era colgat dejorn / p'es mal esperit.	
45	Com hi pens, encara ric, / d'un pas que em va succeir:	
	Vaig trobar Na Clemencí / dalt es Puig Sec.	
	I jo bé mir i no ho crec, / però és així.	50
	Dins es pla de Sant Martí / 'xecaven glans	
	dotze llebres i vuit cans / dins una gàbia	
55	i tots prenien sa ràbia / amb sos mostatxos.	
	Ses llebres duien plomatxos / de pèl de porc.	
	Ei havia un ca xorc / que feia quissons	60
	i se passava es ciurons / de tres en tres.	
	Desembarca un genovès / devers migdia	
65	i es seu ventre li cruixia / com si fos drac.	
	Cercava pèl de llimac / per fer flassades	
	i llanes avariades / també d'anyins.	70
	Cercava per aquells pins / de mon alou,	
	perque es pinar de Bellnou / no li bastava	
75	Tants de paraires armava / i teixidors	
	i altres tants d'ordidors / reviscolats.	
	Setanta bous tornejats / dalt una sala	80
	menjaven amb una pala / de cap de brot.	
	Encara no ho dit tot; / no acabaré mai.	
85	Seien dalt s'escombrai / damunt s'aumud.	
	N'hi hagué un de forcegut / qui trabucà,	
	i amb s'aumud ell se n'entrà / dins un avenc,	90
	i sortí tan primerenc / que hi va esser a temps.	
	Dalt sa Torre treien fems / amb s'entreforro	
95	i se serviren d'un moro / per carregar	
	tants com ne poria alçar / amb un ventai.	
	I tot es pla de Sant Blai / ja l'han omplit.	100
	I al fi de la mitja nit / cercaven guyes.	

105 En es cocons de la mar / se fan lletugues
 i també se fan tortugues / p'ets ametlers.
 Jo ja en tenc un aigovés / que és més de mig.
 I si voleu sebre d'on som: / de Felanitx. 110
 Me diuen En Juan Ramon / qui és ton criat. Sant Joan

Variants a Montuïri

(v. 59): *Descobriren un ca xorc (N'hi havia un ca xorc)*
 (v. 60): *que menava quissions*
 (v. 61): *i se menjava es ciurons*
 (v. 63): *Desembarca un genovès (Vaig trobar un jovenet)*
 (v. 64): *enmig del dia (en punt de migdia)*
 (v. 65/66): *i es ventre li cruixia / par que fos drac.*
 (v. 75): *Tants de paraires armaren*
 (v. 78): *enreviscolats (embarriscolats)*
 (v. 87): *forçarrut*
 (v. 89): *i dins s'aumud se tirà.*
 (v. 92): *no hi va esser a temps.*
 (v. 95): *i armaren un sacamorro (feren servir un sacaburro)*
 (v. 103/104): *A dins es cocons de mar / s'hi sol fer qualche lletuga*
 (v. 105/106): *i també qualche tortuga, / és per demés.*

35. TENC UN LORO MUT

Tenc un lloro mut i el tenc de matar;
 se menja sa fruita del pobre hortolà.
 El pobre hortolà dins la col va néixer:
 la col s'acopà, ¿com ' via de créixer? Alcúdia

Variants a Montuïri

(v. 4): *la col no es badà i no va porer créixer.*

36. TORNEM-HI A S'EXTREMERA

Es dia de Sant Agustí, / es capvespre era,
 que anàrem a s'Extremera / i no sé on és.
 5 I ne vérem dos o tres / d'estudiants
 que se donaven ses mans / senyors de bo.
 Aquell mestre teixidor / no sap teixir, 10
 ell no s'agrada de vi / ni d'aigordent.
 Era s'homo més valent / de tot el món.
 15 Va calar foc en es forn / sense pastar.
 I un dia n'hi va calà / per un meló,

- no pogué encendre-ló / de fred que anava. 20
 Va tornar amb sa cara blava / de bufar-hí.
 Jo no hi era ni puc dir / això on era.
 25 Tornem-hi a s'Extremera / a declarar
 es *cuento* d'es festejar / de Na Francina.
 Es seu cap sempre s'inclina / fent desbarats. 30
 I com tants d'enamorats / que té catius!
 - Francina, ¿de què te'n rius / sense raó? -
 35 Com t'han buidat es sarró / sense ballar!
 Llavò encara has d'agontar / un pas així!
 Jo no som devot de vi / ni d'aigordent. 40
 Era s'homo més valent / que hi ha en el món... *Bunyola*

Aquí se tornava reprendre la codolada des de el verset 14

Variants a Montuïri

(v. 15/16): *Va pegar foc en es forn / per a pastar*

(v. 32): *ne té catius.*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

36. EL COMTE DE RAIXA (II)

- Mon pare, ¿que no ho sabeu, lo que mumare deixà,
 que en tenir *los doce años*, marit m'havíeu de dar?
 Jo ja en tenc dotze i un dia; vos començau a estorbar!
 - Tota Espanya he trescada: marit per tu no n'hi ha,
 5 en no esser el Comte de Raixa. No sé si t'agradarà.
 - Enviau-lo a demanar; convidau-lo per un dia,
 i, com estareu en taula, parlau-li de l'amor mia. -
 Mentres deia estes paraules, el veuen que ja venia.
 - Bon dia tenga, mon Rei! - Bon dia i bona hora sia.
 10 ¿No havies promès, lo Comte, casar-te amb la meva fia?
 - Si un dia ho vaig prometre, ara fer-ho no podria.
 Senyor Rei, jo som casat, tenc infants i muller viva.
 - Mata la teva muller; jo de millor te'n daria.
 Si no fas lo que te dic, tots dos moriu en un dia. -
 15 Ja se'n va cap a ca-seva; tot quant troba l'entristia.
 La Comtessa el veu venir i a camí ja li sortia.
 - Desgraciada n'ets, Infanta, desgraciadeta mia!
 - No em tenc per desgraciada si et tenc en ma companyia.
 - No serà per gaire temps; no serà cap altre dia,
 20 perque el Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida,
 i, si no la te llevava, me llevaria la mia.

- Tanca'm dins quatre parets; noves de mi no sabrien.
Cuidaria els meus infants i lo demés que vendria.
- 25 - No pot esser, ma Comtessa; no pot esser, esposa mia,
perque el Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida,
i, si no la te llevava, me llevaria la mia.
- Si em menes a ca els meus pares, ningú se n'enteraria.
Cuidaria els meus infants i lo demés que vendria.
- 30 - No por esser, ma Comtessa; no por esser, esposa mia,
perque el Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida,
i, si no la te llevava, me llevaria la mia.
- Vine, taia'm els cabeis; de criat te serviria.
Cuidaria els meus infants i lo demés que vendria.
- 35 - No por esser, ma Comtessa; no por esser, esposa mia,
perque el Rei m'ha comanat que t'he de llevar la vida,
i, si no la te llevava, me llevaria la mia.
- *Vamos*, anem a sopar així com els altres dies;
no treguis molta vianda; només un platet de figues. -
Es platet que ella menjava, de plorar al raset s'omplia,
- 40 i la cadira on seia de sospirs se corrompia.
- Anem i digues un Credo i llavò una Avemaria,
que la dona que entrarà només hi dúriga un dia.
Com mentre estava espasa alta, qui ja matar-la volia,
un àngel del cel davalla i li retura sa mà.
- 45 - Se detenga, Senyor Comte, se detenga de part mia!
El Rei n'és mort en sa nit, sa fia a punta de dia.
El Rei ja crema a l'infern, al purgatori sa fia. -
Se donaren un abraç com Sant Josep i Maria
i visqueren en el món i en el cel en companyia. Santanyi

Variants a Montuïri

(v. 6ab): - *L'enviàs a demanar, veurà quin pla li faria.*

(v. 8ab): *I el Rei, amb un gran prompte, el va enviar a demanar,*

(v. 9ab): *i com ell va comparèixer, tan prest li va preguntar:*

(v. 10b): - *¿Què tens tractar amb ma fia?*

(v. 11ab): *Senyor Rei, jo me pensava que de mi cas no faria.*

(v. 12ab): - *Mata la teva Comtessa, te casaràs amb ma fia.*

(v. 13ab): *Mira que, si no la mates, a tu et llevaré la vida.*

(v. 14ab): *i també als teus infants, que culpa no n'hi tenien.*

(v. 15ab): *Se n'anà trist a ca seva; sa casa i tot entristia.*

(v. 16ab): *Enquantra la seva Comtessa que a camí li sortia.*

L'esperava per sopar, i ell talent no tenia.

(v. 18b): *mentres teva dona sia.*

(v. 19ab): - *No ho seràs gaire temps; no ho seràs cap altre dia,*

(v. 22b): *noves de mi no sabia.*

(v. 23b): *i los demés que vendrien.*

(v. 26a): *que, si no la te llevava,*

(v. 27a): - *Si em tornes a ca mos pares,*

- (v. 27b): *jo bona fia seria. (jo de criada faria.)*
 (v. 32b): *de cotxer te serviria.*
 (v. 33ab): *Passejaria els infants per allà on ells voldrien.*
 (v. 35-36): *perque, si el mal Rei ho sap, a tots dos mos mataria.*
 (v. 37ab): *Anem, anem a sopar; el darrer sopar seria.*
 (v. 38b): *que me basta un plat d'olives.*
 (v. 39a): *Es plat allà on menjava,*
 (v. 39b): *tot de llàgrimes l'omplia, (de llàgrimes se n'omplia,
 (de plors, al raset s'omplia,)*
 (v. 43ab): *Amb l'espasa dembeinada, ja per morta la tenia.*
 (v. 44a): *Baixà un àngel del cel (Veu un àngel qui venia)
 (sent un àngel qui la crida)*
 (v. 46b): *ja és mort el Rei i sa fia.*
 (v. 47ab): *El Rei és anat a infern i sa fia és condemnada.*
 (v. 48-49): *Sa Comtessa és en el cel, de glòria coronada.*

123. MON MARIT ESTÀ A LA CAMA

- Mon marit està a la *cama*; set anys fa que està rendit,
 i li han agafat unes ganes de menjar carn de cabrit.
 Jo me'n vaig anar a la plaça a dur-li carn de cabrit.
 De tanta via que feia, hi vaig posar un any i mig.
 5 I, com vaig esser a ca nostra, el trobí mort i cosit. *Santa Maria*

Variants a Montuïri

- (v. 2ab): *I n'hi ha 'gafades ganes d'un poc de brou de cabrit.*
 (v. 3ab): *Jo me'n vaig cap a la plaça a comprar carn de cabrit.*
 (v. 4ab): *De tan de pressa que anava, hi posí un any i mig.*
 (v. 5ab): *I quan vaig 'ribar a sa seva, ja va esser mort i cosit.*

161. EL BON JESUSET DEMANAVA PA

- El Bon Jesuset demanava pa,
 la seva Mareta el fa estudiar.
 El Bon Jesuset volia mamar,
 la seva Mareta no n'hi vol donar.
 5 El Bon Jesuset demana torrons,
 la seva Mareta li mostra cançons.
 El Bon Jesuset demana confits
 la seva Mareta li fa fer esclafits.
 La Mare de Déu era teixidora
 10 i va teixir un vel per una senyora. *Pollença*

Variants a Montuïri

- (v. 2ab): *La Mare de Déu el fa estudiar.*
(v. 3ab): *El Bon Jesuset voldria mamar,*
(v. 4ab): *la Mare de Déu el du a passejar.*
(v. 5ab): *El Bon Jesuset voldria torrons,*
(v. 6ab): *la Mare de Déu li canta cançons.*
(v. 7ab): *El Bon Jesuset voldria confits,*
(v. 8ab): *la Mare de Déu li feia esclafits.*
(v. 9ab): *La Mare de Deu era piadosa*
(v. 10ab): *i va enviar un vel a una senyora.*
(*i va fer un vel per Nostra Senyora*) (sic)

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

227. PASTOR QUE ESTÁS EN EL CAMPO

- Pastor que estás en el campo recogiendo tus ovejas,
mis pensamientos me dicen: - Vete a tu casa i no duermas,
y verás a tu mujer que con un galán se acuesta. –
Puso mano en el caballo y en la otra una escopeta.
5 Para estar más pronto en casa se fué en una goleta.
Encontró puerta cerrada y las ventanas abiertas.
Para no ser conocido, subió por una de ellas.
Encontró una luz sola en una preciosa sala
y busca de cuarto en cuarto a ver donde se hallaban.
10 Y los encontró en un lecho que los dos durmiendo estaban.
Y al galán sin temor le dió siete puñaladas.
La sangre que derramó tres colchones traspasaba.
- Despiértate, falsa, ingrata, despiértate, deshonestas;
¿qué te ha hecho mi persona para hacerme esta indolencia? (sic)
15 ¿Te ha faltado pan y vino, dinero, cuando quisiste?
¿Te ha faltado mi persona? ¿Por qué no me lo dijiste?
- ¡Mátame, marido mío, si te he hecho traición!
¡Pégame una puñalada en medio del corazón!
- Te puedes arrodillar y empieza a rezar el Credo;
20 Señor mío Jesucristo, Dios y hombre verdadero...
- Rayos del cielo me partan si te ofendo más, marido,
que estoy bien arrepentida de haberte ofendido!

Cala Ratjada

Variants a Montuïri

- (v. 1b): *recorriendo tus ovejas,*
(v. 2b): *que vayas a casa y no vuelvas:*
(v. 3a): *encontrarás tu mujer*

(v. 4ab): Puso la mano al caballo y delante la escopeta
(v. 5ab): Para ser más pronto a casa subió por una costeta.
(v. 12b): tres colchones travesaba.
(v. 16a): Si te faltó mi persona,
(v. 18a): Le pega tres puñaladas
(v. 19b): y ves rezando el credo: (y puedes rezar el credo:)
(v. 21b): si te he faltado, marido,
(v. 22a): yo me arrepiento de veras (que estoy arrepentida)

* * * * *

OBSERVACIONS AL CONTINGUT DEL VOLUM NÚM. 9

Algunes observacions se refereixen tan sols a l'edició impresa.

.Pàg. 75, cançó 706: està repetit "Variant"

.Pàg. 135: Glosada satírica 10, variant Sant Llorenç (v. 6): etxerevida (atxerevida)

.Pàg. 273: afegir aquesta cançó:

366 Jo et duc comandacions; / si et donen gust, alegre't:
elles són d'un jovenet / qui, solament per veure't,
si no poria de dret, / vendria de genoions. *Sineu*
Variants -Montuïri (v. 2): i si les vols, alegre't:

.pàg. 307, cançó 465 (v.3): pe (per)

.Pàg. 347: afegir aquesta cançó:

185 Sa meva pipa, veis-lè, / amb ella ¿què hi preteniu?
Tot quant de tabac teniu / no basta per omplir-lè. *Sencelles*
Variant a Montuïri (v. 2): ¿què voleu? ¿què preteniu?

.Pàgina 365, Codolada núm. 2 diu: "JA SÉ HE DE FER" - Ha de dir: "JA SÉ QUÈ HE DE FER"

* * *